

**ГРЕБІНКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
42 СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ
Проект РІШЕННЯ**

30 квітня 2024 року

№

Про затвердження Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року

Відповідно до статей 25, 26, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанови Кабінету Міністрів від 04.08.2023 № 816 «Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів», а також із врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, з метою планової розбудови територіальної громади, враховуючи рекомендації та висновки постійних комісій та виконавчого комітету міської ради, Гребінківська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Стратегію розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року (додається).
2. Затвердити Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року (додається).
3. Виконавчим органам Гребінківської міської ради, підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності, громадським об'єднанням Гребінківської міської територіальної громади враховувати основні положення Стратегії при розробці бюджету громади, планів розвитку та місцевих програм.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій та підприємництва (Бондарь І.М.) .

Міський голова

Віталій КОЛІСНІЧЕНКО

ГРЕБІНКІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Проект

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ГРЕБІНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 РОКУ

Стратегію розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року розроблено спільними зусиллями створеної в громаді робочої групи з розробки Стратегії розвитку Гребінківської громади, ГО "Ендшпіль" та консультантів проєкту "Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей". Реалізація проєкту стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID "ГОВЕРЛА".

Зміст цього документу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	3
ВСТУП.....	6
Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА.....	7
1.1 Історичний розвиток.....	7
1.2 Географічне розташування.....	8
1.3 Природно-ресурсний потенціал.....	10
1.4 Характеристика населення та трудових ресурсів.....	18
1.5 Наявна інфраструктура (транспортна, житлово-комунальна, поштова та зв'язок, соціальна, торгівлі та послуг, туристична).....	23
1.6. Містобудівна документація, а також концепція інтегрованого розвитку території територіальної громади, програма комплексного відновлення території територіальної громади.....	31
1.7. Економічний розвиток.....	32
1.8. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади.....	35
1.9. Органи управління громадою.....	39
1.10. Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань	
1.11. Результати опитування зацікавлених сторін.....	41
Розділ 2. SWOT-АНАЛІЗ.....	44
Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	55
Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	59
Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	60
"Дерево цілей" Стратегії розвитку Гребінківська міської територіальної громади.....	60
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування.....	65
Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами.....	64
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.....	67
Розділ 6. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ (ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ПРОГРАМИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОБЛАСТІ).....	69
Розділ 7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	74

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 1.2.1 Характеристики Гребінківської міської територіальної громади станом на 1 січня 2022 року.	8
Таблиця 1.2.2 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ	10
Таблиця 1.3.1 Еколого-агрохімічна оцінка земель Гребінківської МТГ	11
Таблиця 1.3.2 Структура земельного фонду Гребінківської МТГ в розрізі категорій земель станом на 01.01.2023 р.	11
Таблиця 1.3.3 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади	13
Таблиця 1.3.4 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 рр. по колишньому Гребінківському району)	15
Таблиця 1.3.5 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, тис. тон (дані 2020 р. по колишньому Гребінківському району)	15
Таблиця 1.3.6 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб	16
Таблиця 1.3.7 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м. Гребінка, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)	16
Таблиця 1.3.8 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тон	17
Таблиця 1.4.1 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр. (на 01.01 відповідного року), тис.осіб	18
Таблиця 1.4.2 Найбільші роботодавці Гребінківської МТГ, 2023 рік	22
Таблиця 1.4.3. Динаміка середньої заробітної плати, грн.	22
Таблиця 1.5.1 Освітня мережа Гребінківської міської територіальної громади	24
Таблиця 1.5.2. Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023 р.	24
Таблиця 1.5.3 Стан житлового фонду Гребінківської МТГ	27
Таблиця 1.7.1 Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.	32
Таблиця 1.7.2 Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з гендерним розподілом у Гребінківській МТГ (на 01.01.2023 р.)	32
Таблиця 1.7.3 Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Гребінківської МТГ за податковими надходженнями до місцевого бюджету в 2022 році	33
Таблиця 1.7.4. Найбільші підприємства Гребінківської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р. (тис.грн)	33
Таблиця 1.7.5. Перелік вільних земельних ділянок на території Гребінківської МТГ, призначених для ведення господарської діяльності (крім с/г)	34
Таблиця 1.8.1 Бюджетоутворюючі податкові надходження Гребінківської громади	36
Таблиця 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією, млн. грн.	37
Таблиця 1.8.3 Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки	38
Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Гребінківської міської територіальної громади	44
Таблиця 5.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року	61
Таблиця 6.1 Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки	71
Таблиця 6.2 Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 року	73

ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ

Рисунок 1.1.1. Емблема м. Гребінка	7
Рисунок 1.2.1. Територія Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області	8
Рисунок 1.2.2. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ.	9
Рисунок 1.3.1 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ	11
Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області станом на початок 2023 року	19
Рисунок 1.4.1 Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області на початок 2023 року	19
Рисунок 1.4.2 Приріст населення у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.	20
Рисунок 1.4.3 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, % станом на 01.01.2023 р.	20
Рисунок 1.4.4 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ	21
Рисунок 1.4.5 Порівняння середньої заробітної плати в Україні, Полтавській області та Гребінківській МТГ, 2021-2022 рр, грн.	23
Рисунок 1.8.1 Структура податкових надходжень бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр., млн.грн	36
Рисунок 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за галузевим принципом, у 2022 р.	37
Рисунок 1.11.1 Основні ресурси громади, відзначені опитаними мешканцями	43
Рисунок 1.11.2 Оцінка громади як місце для ведення бізнесу	44
Рисунок. 2.1. Порівняльні переваги	47
Рисунок. 2.2. Виклики	49
Рисунок. 2.3. Ризики	52
Рисунок. 2.4. Протидія	53
Рисунок 5.1 "Дерево цілей" Гребінківської міської територіальної громади	60

ВСТУП

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади. Стратегія розвитку (далі – Стратегія) розроблена відповідно до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також із врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Метою Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади є підвищення рівня життя населення у згуртованій, розумній, конкурентоспроможній і демократичній громаді, орієнтованій на людину, її цінності та добробут.

Для організації процесу стратегічного планування і розробки Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади розпорядженням міського голови від 12 вересня 2023 року № 518 було утворено Робочу групу з оновлення Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року.

До процесу формування бачення і визначення стратегічних і оперативних цілей Стратегії розвитку громади були долучені представники органів місцевого самоврядування, депутати, бізнес-спільноти, освітяни, медики, залізничники, представники громадянського суспільства, жителі громади, учнівська молодь (учні 11 класу Гребінківської гімназії: Бабінська Юлія, Кучук Альбіна, Савченко Віктор, Тютюнник Ілля; учні 10-11 класів Опорного закладу Гребінківська загальноосвітня школа I-III ступенів №4: Корнєв Олексій, Трубаєва Євгенія, Мельник Дмитро), студенти ОПП «Урбаністика та міське планування» географічного факультету Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка (Цапенко Анастасія).

Стратегія громади орієнтована на потреби бізнесу та мешканців, що були виявлені, під час анкетування усіх активних та зацікавлених представників громади у вересні-жовтні 2023 року. Процес розробки та впровадження Стратегії – публічний. З цією метою через офіційний веб-сайт та офіційні сторінки міської територіальної громади в соціальних мережах було повідомлено про початок роботи над проектом Стратегії, визначено строки і форми подання пропозицій до нього від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи з підготовки Стратегії (14.09.2023 р., 07.11.2023 р., 05.12.2023 р., 07.02.2024 р., 11.04.2024 р.) та засідання фокус-груп (16.11.2023 - економічний розвиток, 21.11.2023 – комфортна і безпечна громада, 23.11.2023 – культурно-просвітницький центр), оприлюднено на офіційному веб-сайті міської ради проекти Стратегії та Плану заходів з її реалізації, Профіль громади, документи з стратегічної екологічної оцінки, організовано їх громадське обговорення.

Отже, Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року є документом, що враховує спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, та зорієнтований на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя її мешканців.

Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА**1.1 Історичний розвиток****Історія міста Гребінка**

Територія міста Гребінка була заселена ще із часів Київської Русі. Тут існувало укріплене городище, що було зруйноване в 1239-1240 рр. монголо-татарами. Вдруге ці землі заселилися у другій половині XVII ст. і належали полковнику Л. Свічці. У 1740 р. тут виникло поселення Городище. На початку XIX ст. Городище відійшло до землевласника І. Горбовського, а інша частина земель Л. Свічки - до Стороженка. Стороженко заснував на своїх землях с. Тінь. У 1863 р. Городище стало волосним центром. Початок існування Гребінки припадає на 1895 рік, коли розпочалось будівництво залізничної лінії Південно-Західної залізниці Харків-Київ. Перша згадка про місто датується 1740 р. У 1895 р. було збудовано залізницю Київ - Харків і с.Тінь, розширившись, перетворилося на станцію Петрівка. У 1901 р. станцію і населений пункт при ній назвали Гребінка на честь відомого українського поета-байкаря Євгена Гребінки. В 1920-х роках при станції Гребінка склався будівельний кооператив «Промінь» (із робітників і службовців), розгорнулося інтенсивне будівництво житлових будинків. В цей час тут було два парові млини, один з яких був олійницею, а також два цегельні заводи. В 1933 р, в Гребінці було створено машинно-тракторну станцію, в 1935 р. побудовано вагоноремонтний пункт. У 1935 р. Гребінка стала районним центром, а у 1938 р. отримала статус селища міського типу. В 1938 р. в Гребінці було завершено будівництво електростанції, з'явилося електроосвітлення в будинках і на вулицях. В 1938 р. побудоване паровозне депо. В 1939 р. вона стала селищем міського типу, до складу якого увійшов і хутір Тінь. В 1941 р. був створений райпромкомбінат, який повинен був ремонтувати вози для колгоспів і інших організацій, а також побутові речі: примуси, каструлі, годинники і ін. Після війни в промкомбінаті були створені дзеркальний і швейний цехи. За переписом населення 1939 р. під рубрикою міське населення райцентру Гребінка записано 4266 осіб. У 1958 р. Городище було приєднано до Гребінки. У 1959 р. Гребінка отримала статус міста районного підпорядкування. За переписом населення 1959 р. в Гребінці налічувалося 10295 осіб. Нині Гребінка — значний залізничний вузол, на якому розташовані великі залізничні підприємства: локомотивне депо, вагонне депо, 11-та дистанція сигналізації та зв'язку, 18-та дистанція колії та інші.

Сільські населені пункти громади ведуть хронології свого розвитку та зберігають свої життєписи, що разом з історією Гребінки формують життєпис Гребінчиного краю.

Громада має свою символіку - емблему (логотип) громади, яка створена у 1994 році. Пізніше при формуванні об'єднаної громади (2017, 2020) логотип залишили незмінним, оскільки емблема (логотип) символізує єднання хліборобів та залізничників громади. В центрі емблеми зображений тепловоз, що є свідченням вагомості підприємств залізничного транспорту для суспільно - економічного розвитку громади.

Рисунок 1.1.1. Емблема Гребінківської міської територіальної громади

Висновки:

1. Гребінчин край має свою історію, її зберігає кожне село, кожен населений пункт громади. Центр громади - місто Гребінка - назване на честь Євгена Павловича Гребінки (1812–1848) - відомого українського байкаря, белетриста, видавця, громадського діяча, який народився і похований в селі Мар'янівка. Гребінківщина - край залізничників та хліборобів.

2. На території громади є пам'ятка культурної спадщини національного значення та низка пам'яток місцевого значення, які занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Функціонує Комунальний заклад "Гребінківський міський краєзнавчий музей".

3. Громада має свою емблему.

1.2 Географічне розташування

Гребінківська міська територіальна громада розташована у північно-західній частині Полтавської області. З північного заходу на південний схід територію громади перетинають долини річок Сліпороду, Оржиці та Сухої Оржиці. Межує з Бориспільським районом Київської області, Золотоніським районом Черкаської області, Пирятинською міською територіальною громадою та Новооржицькою селищною територіальною громадою Лубенського району Полтавської області.

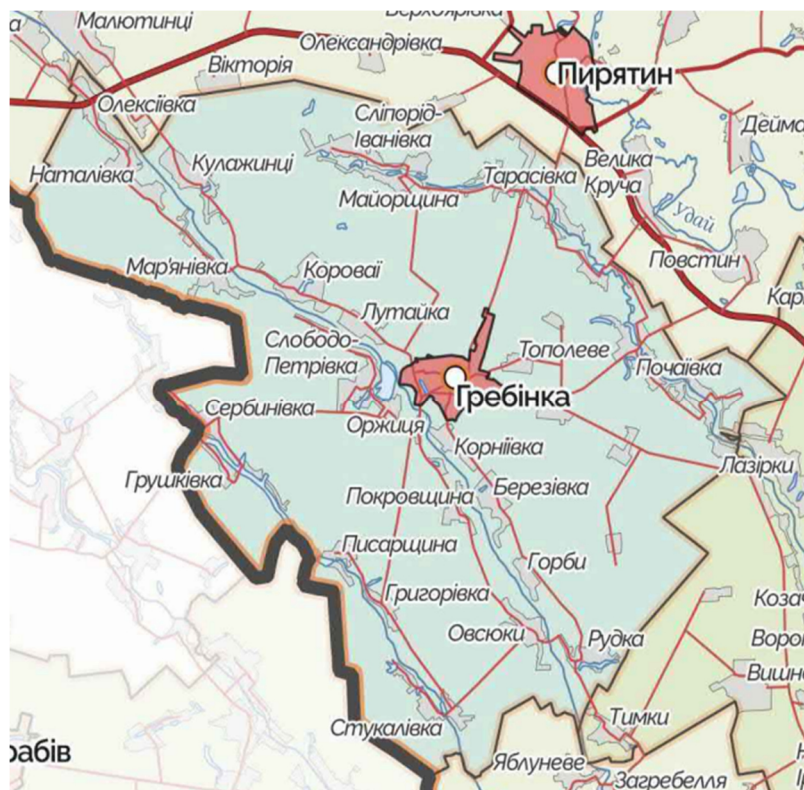

Рисунок 1.2.1. Територія Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області

Площа громади складає 595 кв.км, що становить 2,07 % від території області. Загальна кількість мешканців громади згідно з оперативними даними станом на 01.01.2022 – 20421 особа.

Адміністративним центром територіальної громади є місто Гребінка. Відстань від Гребінки до обласного центру – міста Полтава 190 км, до столиці України – міста Києва – 156 км.

Таблиця 1.2.1 Характеристики Гребінківської міської територіальної громади станом на 1 січня 2022 року

Регіон	Площа, км ²	Площа громади у % до загальної площі району/області	Населення, тис. осіб	Населення громади у % до населення району/ області	Густина населення (осіб/км ²)
Гребінківська МТГ	595	2,07	20421	1,5	34,3
Лубенський район	5487,8	10,8	190138	10,7	34,65
Полтавська область	28750	100	1352,3	100	47,0

Гребінківська міська територіальна громада створена на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 721-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області». Перші вибори до місцевої ради Гребінківської міської територіальної громади відбулися 25 жовтня 2020 року. Перша сесія міської ради Гребінківської міської територіальної громади – 04 грудня 2020 року.

Територія громади, згідно з адміністративно-територіальним устроєм України, входить до складу Лубенського району Полтавської області. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ на старостати представлений на Рисунку 1.2.2.

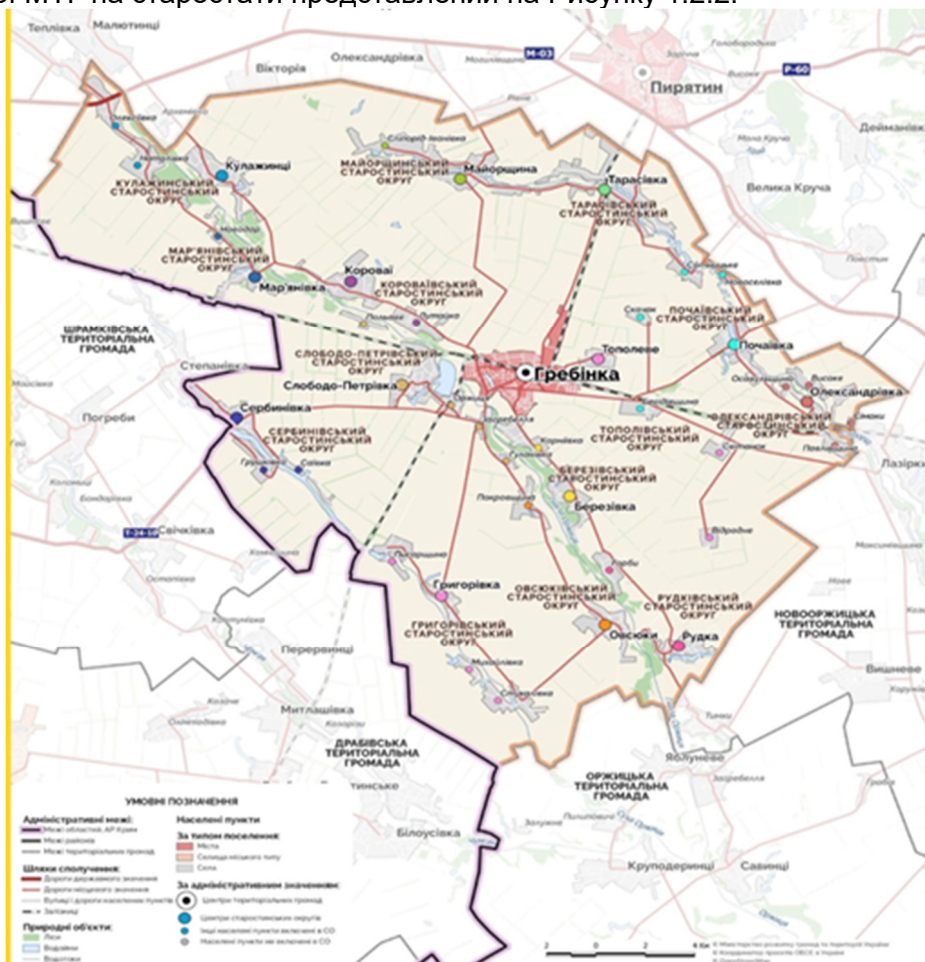

Рисунок 1.2.2. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ

До складу Гребінківської міської територіальної громади входить 42 населені пункти, а саме: місто Гребінка, села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка,

Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.

Одна міська рада та 16 сільських рад об'єднавшись, створили адміністративно-територіальну одиницю Гребінківську міську територіальну громаду з адміністративним центром у місті Гребінка та 14-ма старостинськими округами (Таблиця 1.2.2).

Таблиця 1.2.2 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ

<p><i>Адміністративний центр м.Гребінка</i></p>	<p><i>41 населений пункт - 14 старостатів:</i></p> <p>села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.</p>
---	---

Адміністративний центр громади

Місто Гребінка розташоване в Північно-Західній частині Полтавської області на лівому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані 1,5 км розташоване село Лутайка, нижче за течією на відстані 0,5 км розташоване село Корніївка, на протилежному березі — села Слободо-Петрівка, Оржиця та Загребелля. Відстань від обласного центру Полтави 190 км, від Києва — 156 км.

Гребінка є однією з двох на Південній залізниці (інша — Лозова) залізничних станцій України, яка є залізничним вузлом на межі трьох залізниць: Південної (сама станція підпорядкована Південній залізниці), Південно-Західної (межа проходить за 2 км на захід від станції в бік Києва) та Одеської (межа проходить за декілька кілометрів на південь у бік Черкас). Зовнішні транспортні зв'язки населеного пункту забезпечуються автомобільним та залізничним транспортом. Через територію міста проходять автомобільні дороги місцевого значення. Міжнародна автомобільна дорога державного значення сполученням Київ - Харків – Довжанський, на яку має вихід дорога Гребінка – Тарасівка, проходить північніше міста на відстані 16 км. Залізничні зв'язки міста забезпечує одноколійна електрифікована залізнична лінія з двоколійними вставками Полтава – Ромодан – Гребінка, одноколійна залізнична лінія на тепловозній тязі Прилуки – Гребінка – Золотоноша, двоколійна, електрифікована лінія Гребінка — Дарниця. Шлях від станції Гребінка до міста Київ 140,9 км.

1.3 Природно-ресурсний потенціал

Ландшафтні особливості рельєфу

За схемою геоморфологічного районування України територія Гребінківської міської територіальної громади знаходиться в межах Придніпровської терасової рівнини і розташована на четвертій, так званій, Градизькій терасі річки Дніпро. В напрямку з північного заходу на південний схід територію району перерізають долини рік Сліпороду, Гнилої та Сухої Оржиць. Градизька тераса являє собою рівнину з незначним коливанням висот та слабким нахилом поверхні на захід та південь. Проте на фоні загальної рівнини зустрічаються незначні підвищення з довгими виположеними схилами, що чергуються з обширними улоговинами стоку.

В цілому, рельєф Гребінківської громади сприятливий для інтенсивного землеробства.

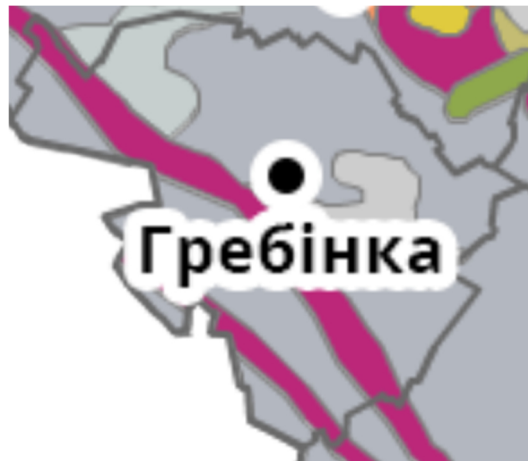
Характеристика ґрунтів

Ґрунтовий покрив Гребінківської міської територіальної громади обумовлений помірним континентальним кліматом, лісовою та степовою рослинністю. Ґрунтовий покрив громади досить однорідний. Тут переважають чорноземи глибокі малогумусні і серед яких в мікрокомплексі в степових западинах розвинені лучно – чорноземні осолоділі ґрунти. В долині річки Сліпорід та в подоподібних зниженнях поширені солонцюваті та заболочені ґрунти

Таблиця 1.3.1 Еколого-агрохімічна оцінка земель Гребінківської МТГ

Райони (до адмін. реформи)	Рік обстеження	Площа тис га	Оцінка (бал)		Основні типи ґрунтів
			агрохімічна	еколого-агрохімічна	
Гребінківський	2011-2015	59,5	56,4	56,4	чорноземи глибокі малогумусні

Найбільшої шкоди ґрунтам завдає водна та вітрова ерозія. Висока активність ерозії пов'язана, перш за все, з високою розораністю земель Гребінківщини - орні землі складають більше 80% території. В цілому ґрунти громади належать до родючих і забезпечують вирощування всіх сільськогосподарських культур.

Рисунок 1.3.1 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ¹

- Чорноземи глибокі малогумусні
- Чорноземи звичайні малогумусні
- Чорноземи глибокі малогумусні вилуговані
- Торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти

Структура земельного фонду

Загальна площа земельних ресурсів громади 59500,31 га, з якої 51100,10 га (86%) становлять землі сільськогосподарського призначення, ліси та лісовкриті площі – 3720,69 га (6%), під водою – 1074,23 га (2%), забудована територія – 3226,77 га (5%), відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом 378,52 га (1%). Основна частина земель сільськогосподарського призначення припадає на сільськогосподарські угіддя – 49562,75 га, під господарськими будівлями і дворами - 913,53 га, під господарськими шляхами і прогонами - 623,82 га (табл.1.3.2), що дає громаді потужний сільськогосподарський потенціал.

Таблиця 1.3.2 Структура земельного фонду Гребінківської МТГ в розрізі категорій

¹ Карта ґрунтів України. <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#win15>

земель станом на 01.01.2023 р.

Категорія земель	Площа, га	Відсотків до загальної площі
Землі сільськогосподарського призначення	51100,0983	86
в т.ч.		
сільськогосподарські угіддя	49562,7450	83,41
під господарськими будівлями і дворами	913,5337	1,54
під господарськими шляхами і прогонами	623,8196	1,05
землі, які перебувають у стадії меліоративного будівництва та відновлення родючості		
інші		
Ліси та інші лісовкриті площі	3720,6884	6
в т.ч.		
лісові землі	2631,9360	4,24
чагарники	1088,7524	1,76
Забудовані землі	3226,7723	5
в т.ч.		
під житловою забудовою	876,8933	1,35
землі промисловості	102,6807	0,16
землі під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами та відповідними спорудами	5,7504	0,08
в т.ч.		
відкриті розробки та кар'єри, шахти, які експлуатують	5,0500	0,02
інші (під відпрацьовані розробки та кар'єри; закриті шахти; відвали; терикони, які не експлуатують)	3,5304	0,01
землі, які використовуються у комерційних цілях	20,5008	0,02
землі громадського призначення	218,1757	0,34
землі змішаного використання	213,1797	0,33
землі, які використовуються для транспорту та зв'язку	823,5330	1,34
землі, які використовуються для технічної інфраструктури	36,4702	0,04
землі, які використовуються для відпочинку та інші відкриті землі	929,0519	1,5
Землі під водою (водні ресурси)	1074,2278	2
в т.ч.		
під ставками	354,9842	1,2
природними водотоками (річками та струмками)	136,1000	0,3
штучними водотоками (каналами, колекторами, канавами)	151,3104	0,5
Відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	378,5245	1
ВСЬОГО	59500,3113	

Важливим фактором капіталізації земельних ресурсів є їх актуальна нормативна грошова оцінка, яка прямо впливає на дохідну частину місцевих бюджетів.

У 28 населених пунктах Гребінківської МТГ остання нормативна грошова оцінка проводилась у 2010-2012 роках, у 13 населених пунктах - в 2019 році. В центрі громади - місті Гребінці діючу нормативно-грошову оцінку землі затвердили в 2013 році з базовою вартістю 1 кв.м 118,24

грн. Тому актуалізація нормативно-грошової оцінки землі як громади в цілому, так і населених пунктів окремо є суттєвим резервом збільшення надходжень до бюджету громади.

Частину земель сільськогосподарського призначення (землекористування понад 1 тис. га ріллі) Гребінківської МТГ обробляють 6 найбільших землекористувачів :

СФГ “Україна” - 3600 га, ТОВ “Придніпровський край” - 2000 га, ТОВ “ГЯДТ АГРО” - 2000 га, ТОВ “Баришівська зернова компанія” - 1939 га, СФГ “Татіана” - 1720 га, СФГ “Каміла” – 1500 га. Разом це 12 759 га ріллі, або 27,58% від площі ріллі. Ще 33499 га, або 72,42 % в землекористуванні середніх та дрібних землекористувачів.

Головним ризиком для земельних ресурсів залишається нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.

Лісові масиви

Лісові масиви та лісовкривні площі займають 6% земельного фонду громади. При цьому значне місце в структурі фітоценозів займають заплавні ліси річки Гнила Оржиця. Вони включають заплавні діброви, ділянки вербняків, осокорників, заболочених вільшняків, сирих лісів з вільхою, дубом, ясенем, лісові галявини лучного типу, цілу мережу невеликих різнотравних боліт та водойм, що влітку не пересихають.

У рослинному покриві громади значне місце займає лісова та лісосмугова рослинність. Переважають береза, вільха, дуб, клен, верба, осика. З тварин водяться вовк, лисиця, куниця, тхір звичайний, видра, ховрах крапчастий, заєць сірий, хом'як, пацюк, дрібні мишовидні гризуни, куріпка сіра, качки, лелека, чаплі, перепілка, деркач, різні горобцеподібні, акліматизовані ондатра, єнотовидний собака, фазан; у водоймах— короп, карась, лин, окунь, щука та ін. риба.

В громаді зареєстровано 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення (Таблиця 1.3.3).

Таблиця 1.3.3 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади

№	Назва об'єкту природно-заповідного фонду	площа, га
1.	Заказник ландшафтний «Горбаневське»	222,8
2.	Заказник ландшафтний «Лізіна гора»	24,1
3.	Заказник ботанічний «Плисів яр»	10,0
4.	Заказник ентомологічний «Бурівщина»	73,2
5.	Заказник гідрологічний “Пологи”	100
6.	Пам'ятка природи комплексна “Озеро”	5,5
7.	Пам'ятка природи ботанічна “Гостра могила”	0,06
8.	Пам'ятка природи ботанічна “Гребінчин каштан”	0,01
9.	Пам'ятка природи ботанічна “Дуби черешчаті”	0,02
10.	Пам'ятка природи ботанічна “Мар'янівський ковильник”	1,3
11.	Пам'ятка природи ботанічна “Рудківський ковильник”	1,3
12.	Пам'ятка природи ботанічна “Соснова алея”	0,5

13.	Пам'ятка природи ботанічна "Тополя"	0,01
14.	Пам'ятка природи ботанічна "Уль'яновські могили"	1,7
15.	Пам'ятка природи зоологічна "Садки"	2,32
16.	Пам'ятка природи зоологічна "Свіччин яр"	5,1
17.	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ім. Григорія Перевери	27,4

Водні ресурси

Система водних об'єктів Гребінківської громади складається з трьох річок (р. Сліпорід, р. Оржиця, р. Гнила Оржиця) та струмків (загальна площа басейну 136,10 га), дев'ятнадцяти ставків (354,98 га), трьох штучних водосховищ (403,70 га) та природних озер (28,13 га).

Річка Оржиця - одна з найбільших правих приток Сули. Її загальна довжина 117 км, у межах громади – 39,9 км. На берегах розташовані села: Олексіївка, Кулажинці, Мар'янівка, Короваї, Польове, Лутайка, Слободо-Петрівка, Оржиця, Загребелля, Гулаківка, Покровщина, Корніївка, Березівка, Горби, Овсюки, Рудка та місто Гребінка.

Річка Сліпорід – права притока Сули. Довжина 83 км, у межах громади – 34,9 км. На берегах розташовані села: Сліпорід-Іванівка, Майорщина, Тарасівка, Новоселівка, Сотницьке, Почаївка, Осавульщина, Олександрівка, Павлівщина.

Річка Суха Оржиця – ліва притока Чумгак. Довжина 37 км, у межах громади 13,6 км. На берегах розташовані села: Сербинівка, Грушківка, Саївка, Писарщина, Григорівка, Михайлівка, Стукалівка.

Зміна клімату за останні роки стала причиною зменшення об'ємів запасів води водних об'єктів місцевого значення, а подекуди і їх висихання.

Корисні копалини

Запаси мінеральної сировини на території громади незначні. На околицях міста Гребінка, розташовані два родовища глинозему: Корніївське та Лутайське. Вони використовуються для виробництва цегли. Паливні корисні копалини Гребінківської МТГ представлені торфом.

Кліматичні умови

Кліматичні умови на території громади визначаються тим, що вона розташована у лісостеповій географічній зоні лівобережної частини Придніпровської низовини. Це обумовило м'який, без різких коливань температури клімат (середньорічна літня температура - +16,50 С, зима – - 6,10 С). Клімат недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства.

Екологічна ситуація

Поточний стан атмосферного повітря

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Метеорологічні пости за станом атмосферного повітря в Гребінківській МТГ відсутні.

Основними існуючими джерелами забруднення атмосфери в громаді є: автотранспорт; нафтобаза; цех з переробки олійних культур; сільгосподарські підприємства.

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2020 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 0,183 тони забруднюючих речовин.

Гребінківська громада відноситься до сприятливих в екологічному відношенні завдяки невеликим обсягам викидів в атмосферне повітря.

Таблиця 1.3.4 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 рр. по колишньому Гребінківському району)

Територія	2015	2017	2018	2019	2020
Полтава	1,205	1,0166	1,112	0,993	0,855
Гребінківський район	0,151	0,165	0,179	0,193	0,183

Таблиця 1.3.5 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, тис. тон (дані 2020 р. по колишньому Гребінківському району) ²

Територія	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	У тому числі			
		пил	діоксид та інші сполуки сірки	сполуки азоту	оксиду вуглецю
Полтавська область	11,584	45,814	7,191	9,119	9,453
Гребінківський район	0,334	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні

Поверхневі води

Відповідно до ст. 79 Водного кодексу України річки громади мають статус «середня річка» з прибережно-захисною смугою 50 м. В період весняної повені можливе підтоплення водами річок заплавної території громади

Із листа Регіонального офісу водних ресурсів у Полтавській області в межах міста Гребінка відсутні меліоративні системи та відповідні меліоративні угіддя, але впритул до міста з південно-західної сторони розташована мережа відкритих каналів з гідротехнічними спорудами осушувально-зволожувальної системи річки Оржиця, технічний стан якої задовільний.

В гідрологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну. Для водоносних горизонтів, розвинених в четвертинних відкладеннях характерна приуроченість їх до певних геоморфологічних елементів, складених різними генетичними типами утворень. Для території характерний повсюдний розвиток водоносних горизонтів в палеогенових відкладеннях. Водоносні горизонти в алювіальних відкладеннях заплави і еолово-делювіальних відкладеннях вододільних просторів являються першими від денної поверхні. Горизонти схильні органічному забрудненню з поверхні і характеризуються незначною водорясністю.

Водоносний горизонт харківських відкладень приурочений до товщі кварцево-глауконітових, переважно дрібнозернистих пісків з прошарками слабозцементованих пісковиків. Потужність водомістких порід змінюється від 15 до 60 метрів. Залягають вони в водотривких глинах і мергелях кийвської свити. Водообільність водоносного горизонту знаходиться в прямій залежності від літологічного складу водомістких порід. За хімічним складом ці води гідрокарбонатно кальцієво-магнієві. Водоносний горизонт гідравлічно пов'язаний з вище розташованими горизонтами та в якійсь мірі підживлює їх. Горизонт експлуатується для водозабезпечення громади.

Водоносний горизонт бучакської свити приурочений до піщаних утворень. Піски кварцево-глауконітові, різнозернисті переважно тонко-дрібнозернисті. Глибина залягання водомістких порід 140 - 270 метрів. Вода гідрокарбонатна, хлоридно-сульфатна. Горизонт інтенсивно експлуатується в м. Гребінка для водозабезпечення.

² За даними РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ за 2020 рік <https://nupp.edu.ua/page/iformatsiyno-monitoringoviy-tsentr-dovkillya-poltavshchini.html#collapse-collapses1>

Основними проблемами для поверхневих водойм та підземних вод є наступні:

- відсутність чітко встановлених водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та недотримання їх використання;
- потенційна загроза забруднення підземних вод через існування кладовищ.

Стан водних ресурсів

У таблиці 1.3.6 наведено показники використання води суб'єктами господарювання Гребінківської громади, які відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування зобов'язані звітувати про використання води (за даними Державного водного кадастру за розділом: «Водокористування»). Наведені дані засвідчують, що у Гребінківській міській територіальній громаді суб'єкти господарювання не здійснюють скид неочищених зворотних (стічних) вод в поверхневі водні об'єкти.

Таблиця 1.3.6 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб

Показник	Полтавська область	Лубенський район	Гребінківська МТГ
Кількість водокористувачів, які звітують (одиниць)	578	84	7
Забрано із природних водних об'єктів, всього	100,886	5,601	0,5917
у т.ч.із підземних водних об'єктів	64,289	5,369	0,5917
Використано свіжої води, всього, у т. ч.	71,736	4,481	0,5917
на питні і санітарно-гігієнічні потреби	33,111	3,013	0,3538
на виробничі потреби	28,72	1,468	0,2379
на потреби зрошення	5,709	0	0
на інші потреби	4,222	0	0
Загальне водовідведення	72,258	2,375	0,167
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього, у т. ч.	67,112	1,91	0,167
забруднених	23,32	1,44	0
нормативно чистих без очистки	7,14	0	0
нормативно-очищених на спорудах	36,65	0,47	0,17
Скинуто транзитної води	2,77	0	0
Оборотне, повторне та послідовне використання	565,27	8,43	0

Водопостачання та водовідведення

Місто Гребінка та більшість населених пунктів громади мають якісну питну воду. Послуги водопостачання та водовідведення на території громади забезпечують різні суб'єкти господарювання. В багатьох населених пунктах є послуга водопостачання. Проте послуги з водовідведення надаються лише в Гребінці. Протяжність мереж водовідведення становить 13% від протяжності мереж водопостачання.

Таблиця 1.3.7 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м. Гребінка, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Протяжність мереж водопостачання, км	44,3	44,3	44,3	195,3	195,3
Протяжність мереж водовідведення, км	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0

Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	568,95	567,95	530,05	597,93	581,94
- населення	334,35	321,15	299,45	331,19	325,47
- підприємства	234,6	246,8	230,6	266,74	256,47

Поводження з відходами

Надавачем послуг з вивезення твердих побутових відходів на конкурсній основі визнано комунальне підприємство «Гребінківський комбінат комунальних підприємств». Тверді побутові відходи розміщуються та складуються на відведеному для цього спеціальному полігоні. Обслуговування полігону веде КП «Гребінківський комбінат комунальних підприємств», яке укладає договори на вивіз твердих відходів з установами, підприємствами і організаціями усіх форм власності, з домовласниками приватного сектору та установами. Підприємства, які займаються заготівлею відходів як вторинної сировини, на території громади відсутні.

В користуванні громади є місце видалення твердих побутових відходів, загальною площею 6,3564 га. Технічна документація з землеустрою на користування сміттєзвалищем зроблена. Паспорт на полігон твердих побутових відходів зареєстрований 19.08.2019 року. Збір та вивіз ТПВ здійснюється безконтейнерним способом за графіком: приватний сектор–2 рази на місяць; багатоквартирні будинки–3 рази на тиждень. Технологія утилізації відходів–трамбування та дренажування. Роботи виконуються по мірі накопичення відходів.

В населених пунктах громади сміття вивозиться один раз на місяць, вивіз сміття здійснюють фермерські господарства.

Таблиця 1.3.8 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тонн

Територія	2018	2019	2020	2021	2022
Полтавська область	19825700	97442800	98051293,1	дані відсутні	дані відсутні
2018 - 2020 м.Гребінка 2021 - 2022 Гребінківська МТГ	5441,02	5096,44	2252,71	2534,42	2518,35

Основні екологічні проблеми

Загалом екологічна ситуація в громаді є достатньо сприятливою.

Основними чинниками впливу на стан довкілля Гребінківської МТГ є:

- значна кількість автомобільного транспорту з низькими екологічними параметрами, що призводить до стабільно високого рівня шкідливих викидів в атмосферу;
- відсутність підприємства з переробки твердих побутових та промислових відходів;
- недостатнє охоплення індивідуального сектору системою збирання та вивозу сміття;
- високий рівень розораності, деградація ґрунтів та зниження їх родючості, втрати ґрунту внаслідок ерозійних процесів;
- зневоднення річок внаслідок змін клімату та меліорації;
- скорочення кількості зелених насаджень.

На сьогодні очевидним є негативний вплив на довкілля антропогенних чинників, адже значна територія річкових долин розорана, задіяна під пасовищами або залишається занедбаною. Нині на багатьох відрізках берегів річок можна безперешкодно підійти до самої води. Великою екологічною проблемою стає масове забруднення водойм відходами діяльності сільськогосподарських підприємств. З часом екологічні проблеми прирічкової зони набувають все більших обсягів, викликаючи загрозу для безпечного існування довкілля.

Невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку громади є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини.

Висновки

1. *Ландшафт, клімат, чорноземні ґрунти та природні умови сприяють розвитку сільськогосподарського виробництва, вирощуванню всіх сільськогосподарських культур, що визначає сільськогосподарську економічну спеціалізацію громади і регіону.*

2. Території під посівами займають 86 % земель громади. Головним ризиком для земельних ресурсів залишається нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.

3. Природно-заповідний фонд Гребінківської МТГ має у своєму складі 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення.

4. Загалом екологічна ситуація в Гребінківській МТГ є сприятливою. Проте існує вплив негативних чинників на довкілля, таких як шкідливі викиди в атмосферу від автомобільного транспорту, не ефективна система поводження з відходами, високий рівень розораності ґрунтів, зменшення зелених насаджень, зневоднення річок внаслідок меліорації та змін клімату.

1.4 Характеристика населення та трудових ресурсів

Населення Гребінківської МТГ

Для з'ясування демографічної ситуації в громаді доцільно проаналізувати демографічні показники впродовж тривалого періоду у м. Гребінці та Полтавській області.

За період 2010 - 2020 років населення м. Гребінки зменшилось на 300 осіб або на 2,8%, що значно менше зміни чисельності в області, яка складає 7,3 %. Темпи скорочення населення в 2021/2022 роках практично однакові в межах територіальної громади та області. Причиною скорочення чисельності є негативний природний приріст населення та міграційні процеси.

Вікова структура населення громади співставна зі структурою населення області. Відрізняється лише незначними відхиленням у відсотках у кожній віковій групі.

У таблиці 1.4.1. показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у місті Гребінці та Полтавській області за період 2010 - 2022 років.

Таблиця 1.4.1 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр. (на 01.01 відповідного року), тис.осіб³

Показники	Територія	2010 р.	2015 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 до 2021 р., %
Чисельність наявного населення	Полтавська область	1499,6	1449,0	1387,0	1 371,5	1 352,3	98,6
	міська місцевість	912,5	895,8	867,2	859,0	848,1	98,7
	сільська місцевість	587,1	553,2	519,8	512,5	504,2	98,4
Чисельність наявного населення	Гребінка	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	міська місцевість	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8

³За даними Екологічного паспорту Полтавської області

<https://drive.google.com/file/d/1eY5OeC30cxDeLqHhCvOizp1uDtjIWeWo/view> та головного управління статистики в Полтавській області <https://www.pl.ukrstat.gov.ua>

	<i>сільська місцевість</i>	12,7	11,8	11,0	10,8	10,5	96,9
Кількість шлюбів на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	6,34	7,7	3,9	5,1		
	<i>Гребінка</i>	6,5	9,1	3,6	3,1	3,6	116
Міграційний рух населення, на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	0,03	0,7	0,4	0,2		
	<i>Гребінка</i>	6,5	6,7	11,4	10,6	8,2	77,3
Природний приріст, на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	-8,0	-7,7	-11,5	-14,4		
	<i>Гребінка</i>	-9,1	-7,1	-16,7	-11,8	-18	152

Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області станом напочаток 2023 року представлено на рисунку 1.4.1.

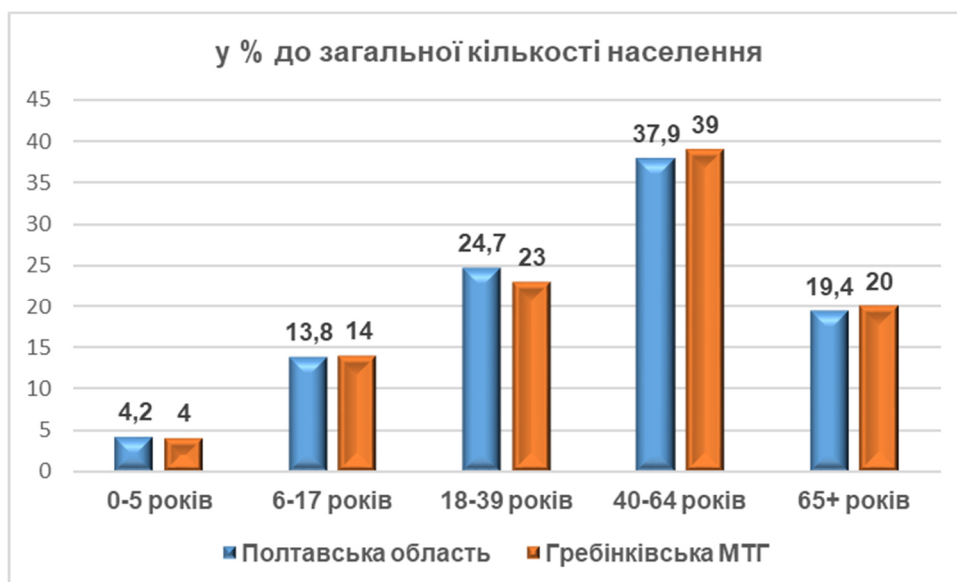

Рисунок 1.4.1 Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області, 2023 р.⁴

Населення Гребінківської міської територіальної громади на початок 2023 р. становило 20 421 осіб. У місті Гребінці проживало 10181 осіб⁵.

Найбільшими за чисельністю населення серед сільських населених пунктів громади є с.Тарасівка, с. Слободо-Петрівка, с. Майорщина, с. Короваї, с. Овсюки, с. Почаївка.

У трьох населених пунктах громади впродовж останніх трьох років динаміка чисельності населення позитивна – чисельність їх мешканців незначно, але зростає. В чотирьох населених пунктах в цілому кількість населення за період з 2021 по 2023 рік не змінилась. В тридцяти семи населених пунктах кількість мешканців за цей період зменшилась.

Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є суттєве перевищення рівня смертності над рівнем народжуваності. Проте, сальдо міграції за останні три роки в

⁴ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>

⁵ За інформацією Гребінківської міської ради

Гребінківській МТГ є позитивним і дещо нівелює загальний від'ємний результат зменшення населення (рис 1.4.2).

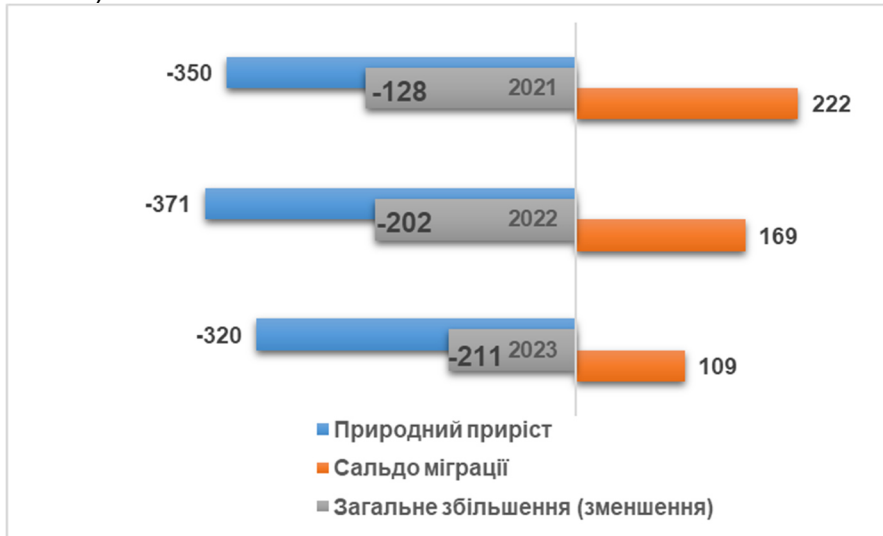

Рисунок 1.4.2 Приріст населення у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.

Майже половина (49,5 %) населення Гребінківської МТГ зосереджена в адміністративному центрі громади – місті Гребінці. За гендерною ознакою в населенні громади переважають жінки - 57 %.

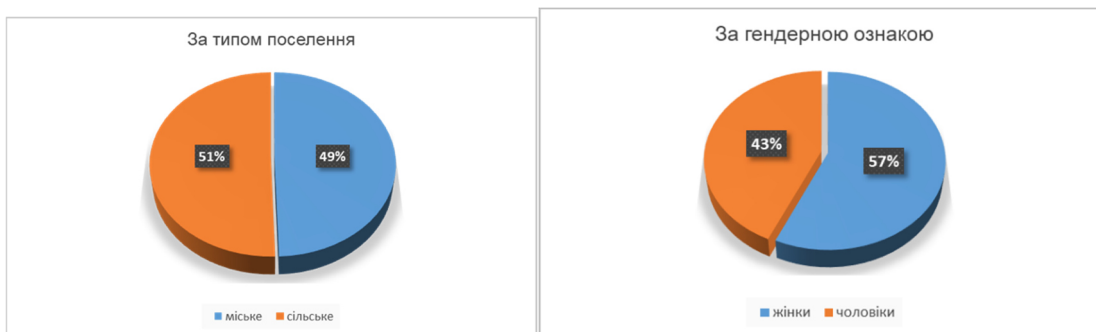
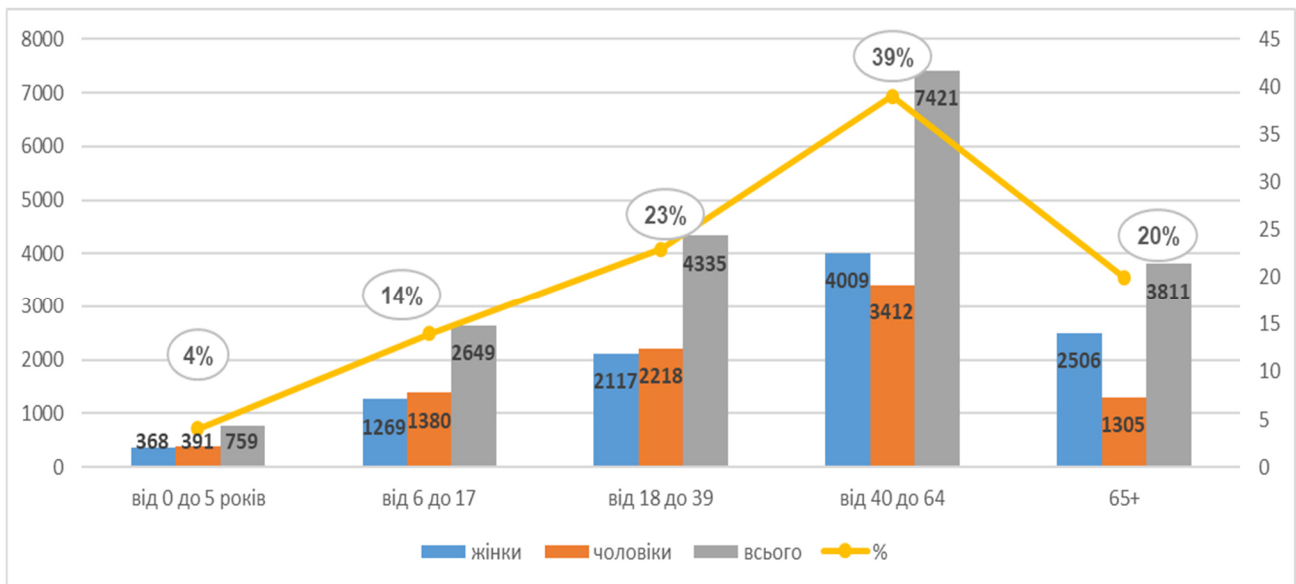

Рисунок 1.4.3 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, % станом на 01.01.2023 р.

Статеві-вікова структура населення (рис.1.4.4) сформована на підставі інформації про подані декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги.

За інформацією офіційного сайту Національної служби здоров'я України мешканцями населених пунктів Гребінківської МТГ укладено 18975 декларацій (при загальній кількості мешканців громади на 01.01.2023 – 20421 осіб, тобто 93% населення), що дозволяє говорити, що статеві-вікові характеристики декларантів відповідають (з певною похибкою) характеристикам населення громади.

Рисунок 1.4.4 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ (дані станом на 05.11.2023 р.), осіб

Аналіз статеві-вікової структури населення показує що серед населення громади переважають люди працездатного віку 52% (від 18 до 64 років). Значна частка населення старше працездатного віку (20%) та перевищує частку населення молодшого працездатного віку (18%). Це перевищення свідчить про тенденцію від'ємного сальдо природного приросту населення.

Демографічна ситуація у громаді протягом 2022-2023 рр. змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною – виїзд місцевих мешканців за кордон та поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких жінки з дітьми.

З початку збройної агресії в реєстрі громади станом на 01.08.2023 року зареєстровано 2815 внутрішньо переміщених осіб. З них: діти та підлітки (0-18 років) - 725 осіб, працездатного віку - 1480 осіб, людей старшого віку (60+) - 610 осіб. 98 з ВПО – особи з інвалідністю.

Зайнятість та доходи населення

Стан зайнятості населення є одним з основних індикаторів економіки, який відображає використання в суспільстві ресурсів праці.

Ситуація у сфері зайнятості громади та характеристики ринку праці в Гребінківській МТГ відповідають загальнодержавним економічним процесам та розвитку реального сектору економіки в умовах воєнного стану.

Послугами державної служби зайнятості у 2022 році скористалися 780 громадян, з них – 581 осіб мали статус зареєстрованого безробітного серед них 350 жінок та 231 чоловік. До громадських робіт у 2022 році залучено 99 безробітних, за 9 місяців 2023 року до громадських робіт залучено 68 осіб, 104 особи взяли участь у суспільно-корисних роботах. Станом на 01.10. 2023 року послугами державної служби зайнятості скористалися 508 осіб, 322 особи мали статус безробітного, із них 225 жінок та 97 чоловіків.

Моніторинг наявних вакансій на сайті Полтавського обласного центру зайнятості, впродовж січня-вересня 2023 року показує 50 вакансій, які пропонували підприємства / організації, розміщені в Гребінківській громаді. Основна частина запропонованих вакансій (до 80%) знаходяться у адміністративному центрі громади. В розрізі професій найчастіше зустрічаються вакансії на підприємствах залізничного транспорту, у сфері охорони та сфері торгівлі.

Вагомою причиною безробіття є низький рівень оплати праці, який пропонується у наявних вакансіях. Переважна більшість роботодавців пропонує заробітну плату на рівні мінімальної або близьку до мінімальної. Вищі заробітні плати пропонуються підприємствами, які потребують висококваліфікований персонал.

Як і в більшості громад Полтавської області є «тіньова» зайнятість населення, яка поширена в сільському господарстві, торгівлі, сфері послуг.

Найбільше мешканців Гребінківської громади зайнято на підприємствах залізничного транспорту, в бюджетній сфері, в сільському господарстві, в сфері торгівлі (Таблиця 1.4.2)

Таблиця 1.4.2 Найбільші роботодавці Гребінківської МТГ, 2023 рік

№ з/п	Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників
1	ВП «Локомотивне депо Гребінка» регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	478
2	ВП «Гребінківська дистанція колії регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	489
3	ВП «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Укрзалізниця»	49.10 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	272
4	Філія «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатація будівель і споруд» ВСП «Харківська дирекція» АТ «Укрзалізниця»	49.10 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	134
5	ВП «Гребінківська дистанція сигналізації та зв'язку регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	208
6	Філія «Мар'янівська» ТОВ СП «Нібулон»	52.10 Складське господарство	92
7	Філія ПАТ ДПЗКУ «Гребінківський елеватор»	52.10 Складське господарство	70
8	ТОВ «ГРЕБІНКІВСЬКИЙ ЗЕРНОПРОДУКТ»	52.10 Складське господарство	45
9	Гребінківський ККП	68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	46
10	Відділ освіти виконавчого комітету Гребінківської міської ради, в т. ч. ЗДО, заклади середньої загальної освіти, заклади позашкільної освіти	84.11 Державне управління загального характеру	647
11	Відділ культури і туризму Гребінківської міської ради, в т.ч. бібліотечні заклади, клубні заклади, школа мистецтв, краєзнавчий музей	84.11 Державне управління загального характеру	119

У сільських населених пунктах громади переважає самозайнятість населення у власних господарствах.

Рівень середньої заробітної плати найманих працівників в Гребінківській МТГ має постійну тенденцію до зростання хоча традиційно залишається нижчим середньообласного показника (93% у 2022 році). На рівень середньої заробітної плати найбільший вплив має підвищення мінімального рівня оплати праці на рівні держави.

Таблиця 1.4.3. Динаміка середньої заробітної плати, грн.

Територіальні одиниці	2018	2019	2020	2021	2022
Україна	8867	10504	11597	14016	14859

Полтавська область	8378	9852	10823	12990	13840
Гребінківська МТГ	8082	8226	8551	12080	12871
Співвідношення з/п в Гребінківській МТГ до середнього по області, %	96	84	79	93	93

Індекс споживчих цін в Україні у січні 2023 року в порівнянні з січнем 2022 року склав 122%, а на продукти харчування 133%. Тобто має місце падіння купівельної спроможності населення та зростання частки населення, яке живе за межею бідності.

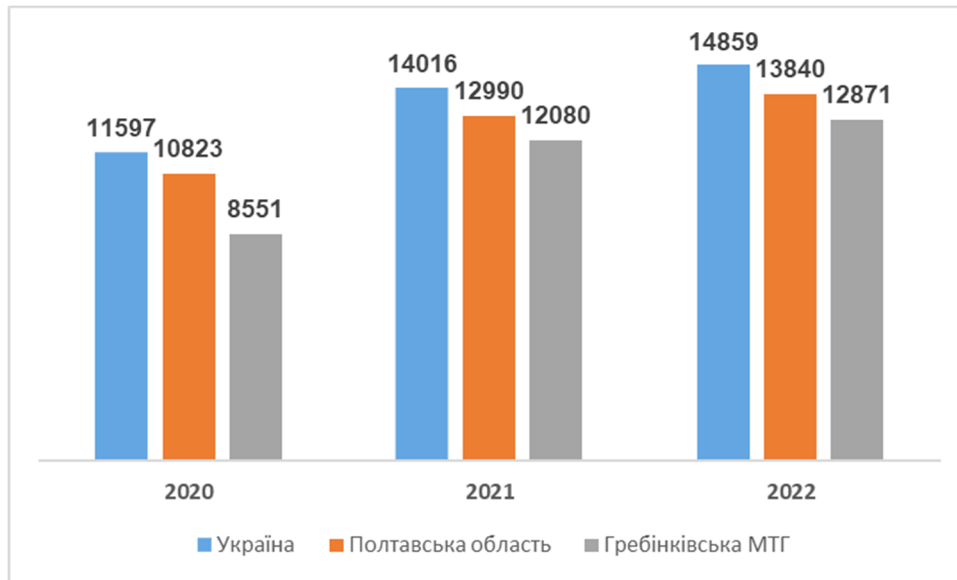

Рисунок 1.4.5 Порівняння середньої заробітної плати в Україні, Полтавській області та Гребінківській МТГ, 2021-2022 рр, грн.

Висновки

1. Гребінківська міська територіальна громада відноситься до середньозаселених та середньоурбанізованих громад з густрою населення 34 особи/км², при середній густроці населення України — 72 особи/км² та Полтавської області 47 осіб/км².

2. Населення громади постійно зменшується, особливо в сільських населених пунктах. Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є природне скорочення. Особливо народжуваність зменшилась з початком широкомасштабної агресії РФ в Україну. Водночас, частково негативний результат зменшення населення за рахунок природного скорочення знівелюваний позитивним сальдо міграції до населених пунктів громади.

3. Проблемними питаннями, характерними для ринку праці громади є: недостатня кількість робочих місць, низькі заробітні плати, що знижують мотивацію населення до найманої праці, невідповідність запиту на ринку праці до фактичної пропозиції, кваліфікацій незайнятого населення. Проблема офіційного працевлаштування посилюється наявністю пропозиціями неофіційного працевлаштування в «тіньовому» секторі ринку праці, недостатньою мотивацією до праці населення внаслідок низького рівня заробітної плати. Водночас, офіційний бізнес потерпає від нестачі кваліфікованих фахівців певних спеціальностей.

4. Рівень середньої заробітної плати в громаді має постійну тенденцію до зростання, хоча традиційно залишається дещо меншим середньо обласного показника (93% у 2021 році).

1.5 Наявна інфраструктура (транспортна, житлово-комунальна, поштова та зв'язок, соціальна, торгівлі та послуг, туристична)

Соціальна інфраструктура — комплекс галузей, які безпосередньо пов'язані зі створенням загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей. Ця сфера охоплює освіту, охорону здоров'я, житлово-комунальне господарство, пасажирський транспорт і зв'язок, культуру, побутове обслуговування

Освіта

Освітня галузь у Гребінківській громаді є однією із пріоритетних. Задля створення комфортних та затишних умов для перебування дітей у закладах освіти на території Гребінківської МТГ ведеться постійна робота з покращання їх матеріально-технічного забезпечення. Станом на 01.11.2023 року 17 закладів мають облаштовані укриття.

Таблиця 1.5.1 Освітня мережа Гребінківської міської територіальної громади

Показники	2021	2022	2023
Кількість дошкільних закладів, одиниць	16	15	12
Кількість дітей в дошкільних закладах, осіб	515	461	408
Кількість персоналу дошкільних закладів, осіб	176	170	160
Кількість закладів освіти (опорні заклади, загальноосвітні, школи, гімназії, початкові школи), одиниць	14	13	12
Кількість учнів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), осіб	2186	2246	2182
Кількість персоналу в закладах загальної середньої освіти, осіб	561	523	529

Загальна середня освіта

У громаді функціонує 14 закладів загальної середньої освіти, з них 2 філії. Результати національного мультитесту в 2023 році показали, що рівень підготовки учнів у закладах загальної середньої освіти є достатньо високим

Всього в закладах загальної середньої освіти громади працюють 476 осіб.

Дошкільна освіта

У громаді функціонує 12 закладів дошкільної освіти. Низка закладів збудовано 30 та більше років тому, в деяких здійснювались капітальні ремонти.

Позашкільна освіта

Також у громаді діють 2 заклади позашкільної освіти (Гребінківська дитячо-юнацька спортивна школа Гребінківської міської ради та Центр позашкільної освіти Гребінківської міської ради). У Гребінківській ДЮСШ працює 5 відділень (футбол, гандбол, теніс настільний, боротьба греко-римська, легка атлетика), 23 групи. Загальна кількість вихованців - 287 особи. Заняття для дітей у вищезазначених закладах позашкільної освіти є безкоштовними.

Охорона здоров'я

Відповідно до вимог медичної реформи в Україні система охорони здоров'я Гребінківської міської територіальної громади представлена двома закладами - Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківська міська лікарня» та Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Медичне обслуговування населення в сільських населених пунктах громади здійснюється в 6 амбулаторіях та 19 фельдшерсько - акушерських пунктах, в яких при необхідності надаються відповідні медичні послуги, але які не мають постійного медичного персоналу.

Таблиця 1.5.2. Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023 р.

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність/ ліжок	Наповненість	Основна проблема
1	КНП «Гребінківська міська лікарня» Гребінківської міської ради, Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, вулиця Євгена Гребінки, будинок 28	1981, 1985	85	107,8	відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання
2	КНП «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги» Гребінківської міської ради. Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, провулок Спортивний, будинок 11	1950, 1973			відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання

КНП «Гребінківська міська лікарня» надає амбулаторну та стаціонарну медичну допомогу жителям громади. В 2022 році було підписано договір та 10 пакетів з Національною Службою Здоров'я України, які в повній мірі виконувались лікувальною установою. На стаціонарному лікуванні було проліковано 1 898 осіб в тому числі: 19 військовослужбовців Збройних Сил України і 107 внутрішньо переміщених осіб. Амбулаторної допомоги надано – 73 997 послуг. Станом на 05.11.2023 року лікарями загальної практики сімейної медицини «Гребінківського центру первинної медико-санітарної допомоги» укладено 18 тисяч 975 декларацій, з них 10269 від жінок та 8706 від чоловіків.

Незважаючи на воєнний стан та проблеми, заклади охорони здоров'я повністю виконують покладені на них завданнями та долають виклики сьогодення.

Адміністративні послуги

Центром надання адміністративних послуг Гребінківської міської ради надається 200 послуг. Для створення зручних та доступних умов отримання послуг суб'єктами звернень у межах всієї громади створено 14 віддалених місць для роботи, у яких обслуговування здійснюють старости.

Впродовж 2022 року основна робота була спрямована на прийом та допомогу внутрішньо переміщеним особам.

Протягом 2022 року працівниками ЦНАПу було надано 11598 адміністративних послуг. Для швидкого отримання адміністративних послуг соціального характеру запроваджено програмний комплекс «Соціальна громада» до якої підключено всі старостинські округи..

Перелік послуг ЦНАПУ, посилання на їх інформаційні та технологічні картки розміщені на офіційному сайті Гребінківської міської ради <https://www.hrebinka.org.ua/pages/p87>

Соціальний захист населення

Гребінківська міська рада є засновником комунальних установ Гребінківський територіальний центр соціального обслуговування населення та Гребінківський міський центр соціальних служб, які здійснюють виконання завдань соціального обслуговування населення та надання соціальної допомоги.

Ключовими завданнями територіального центру є виявлення осіб на території Гребінківської міської територіальної громади, які перебувають в складних життєвих обставинах, дотримання вимог прийнятих Державних стандартів та окремий підхід до кожного громадянина. Станом на 01.10.2023 року соціальним обслуговуванням охоплено 1217 потребуючих громадян. З них: відділенням соціальної допомоги вдома – 373 особи, відділенням денного перебування – 281 осіб, відділенням організації надання адресної натуральної та грошової допомоги – 563 осіб.

В умовах ведення війни з російською федерацією важливим залишається питання належного соціального захисту, соціального обслуговування та соціального відновлення ветеранів війни, а саме учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників війни, військовослужбовців та інших осіб, які беруть участь у захисті державного суверенітету України. Тому акцент роботи відділень Гребінківського територіального центру зроблено на надання соціальних, реабілітаційних послуг, спрямованих на відновлення життєдіяльності, обмеженої мобільності та дієздатності саме таких громадян.

Гребінківський міський центр соціальних служб є закладом, що проводить соціальну роботу із сім'ями, дітьми та молоддю, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, і надає їм соціальні послуги. При Гребінківському міському центрі соціальних служб створено та функціонує мобільна бригада соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, протягом року здійснено 15 виїздів. 17 особам, які постраждали від насильства, надано послугу кризового втручання та профілактики.

Центр соціальних служб проводить санаторно-курортне оздоровлення окремих категорій громадян за рахунок субвенції з обласного бюджету. За період з 2022 по 2023 рік, оздоровлено 8 осіб на суму 104 795 грн.

Культура

Базова мережа закладів культури Гребінківської МТГ налічує 45 закладів, а саме: Гребінківська дитяча школа мистецтв, Гребінківський міський краєзнавчий музей та дві філії, Гребінківська міська публічна бібліотека та 23 сільські бібліотеки-філії, 19 клубних закладів, з них 18 у сільській місцевості.

Робота закладів культури спрямована на збереження і розвиток національної культури, популяризацію провідних жанрів мистецтва, розкриття творчого потенціалу та забезпечення доступу населення громади до культурних послуг.

В цілому робота закладів культури, у тому числі і у сільській місцевості, спрямована на надання якісних культурних послуг, проведення культурно-мистецьких, культурно-просвітницьких заходів.

Фізична культура та спорт

Діяльність спортивної галузі в Гребінківській МТГ спрямована на створення умов для розвитку регулярної рухової активності дітей та молоді, зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів, побажань, здібностей та індивідуальних особливостей кожного.

В дитячо-юнацькій спортивній школі Гребінківської міської ради постійно займаються 287 дітей в 5 секціях: гандбол, футбол, настільний теніс, легка атлетика, греко-римська боротьба. Пріоритетним на Гребінківщині завжди був розвиток дитячо-юнацького футболу. В Гребінківській ДЮСШ працює 8 груп футболу, в яких займається 160 юних футболістів з 7 – 8 річного віку. З ними працюють три тренери. З 2000 року у місті почав функціонувати футбольний дівочий клуб «Надія», в якому займається 25 дівчат в двох вікових групах.

Декілька років діє міська програма щодо розвитку футболу. Футбольний клуб «Локомотив» є одним з найстаріших в області. Фінансова допомога міської ради сприяла організації турнірів, поїздок команди на змагання, придбання необхідного спортивного спорядження та заохоченню гравців.

Житлово-комунальна, транспортна інфраструктура

Житловий фонд

На території громади налічується 8501 житловий будинок, 8330 з них індивідуальні, тобто 98 %. Загальна площа житлового фонду складає майже 630 тис. кв.м.

Таблиця 1.5.3 Стан житлового фонду Гребінківської МТГ

Показники	2023
Заселені будинки разом	8501
у тому числі:- індивідуальні будинки	8330
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	630
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	57,28
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	73,82
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	17,4
% помешкань, підключених до центрального опалення	11,72

*Помешкання – квартира або індивідуальний будинок.

Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ в цілому вища, ніж в Полтавській області та вища, ніж в середньому по Україні. Водночас, будівництво нового житла в громаді практично відсутнє.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Комунальна інфраструктура Гребінківської МТГ включає цілу низку підприємств, що надають відповідні послуги.

Так, КП «Гребінківський комбінат комунальних підприємств» надає послуги з забезпечення життєдіяльності громади.

Послуги з забезпечення населення водою надають: ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», КП «Мар'янівське, 1», КП «Добробут», Кооператив «Водник», КП «Олексіївське», СТОВ «Прогрес», СФГ «Україна», КП «Тарасівське-1», кооператив «Джерело 2021», місцеві кооперативи.

Каналізаційні послуги надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця».

Послуги з централізованого теплопостачання надає КП «Тепло» та ТОВ «Біонергосила».

Послуги централізованого водопостачання та водовідведення в м. Гребінці надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», при цьому тільки 13% абонентів водопостачання отримують послугу централізованого водовідведення. Стан водопостачання та водовідведення в місті задовільний. Проте мережі водопостачання та водовідведення потребують реконструкції як і очисні споруди).

В сільських населених пунктах, де є водопровідні мережі, водопостачанням займаються суб'єкти господарювання різних форм власності. При цьому частина мереж знаходиться в незадовільному стані і потребують капітального ремонту.

Енергоспоживання та енергозбереження

У час постійного зростання тарифів на природний газ та електричну енергію громада працює над впровадженнями заходів з енергозбереження та перехід на альтернативні джерела енергії. Так, низка приміщень закладів освіти, культури, охорони здоров'я та адміністративних приміщень громади перейшли на альтернативні види опалення, переважно це встановлення твердопаливних або електричних котлів. Також за рахунок обласного бюджету та бюджету Гребінківської міської ради було реалізовано проєкт «Реконструкція внутрішніх електромереж ЗДО «Веселка» з використанням новітніх технологій енергозбереження (сонячних панелей), а

саме – встановлення системи альтернативного електропостачання загальною потужністю – 7,0 кВт.»

За результатами земельних торгів, проведених 29 березня 2018 року продано строком на 20 років право оренди на земельну ділянку комунальної власності для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій, розташовану за адресою: пров. Пирятинський, 34 В, в м. Гребінка. Переможцем земельних торгів по лоту № 1 стало ТОВ «СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ 2017».

В місті та деяких населених пунктах громади встановлено вуличне освітлення з використанням сонячних панелей.

Послуги з поводження з побутовими відходами

Відповідно до законів України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про співробітництво територіальних громад“, „Про управління відходами“, Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами, затверджених постановою КМУ від 08.08. 2023 року № 835 та інших нормативно-правових актів у галузі поводження з відходами, з метою створення ефективної системи управління відходами, запровадження роздільного збирання сміття, оптимізації витрат територіальних громад на утримання системи поводження з відходами, в тому числі за рахунок реалізації спільного інфраструктурного проекту, і виконання функцій, що становлять спільний інтерес, утворене спільне комунальне підприємство „Екосервіс-2022“.

Метою діяльності підприємства є створення системи поводження з відходами шляхом систематичного здійснення виробничої, господарської та іншої діяльності у сфері надання послуг зі збирання, сортування, переробки і відновлення або видалення побутових та інших відходів, залучення інвестицій (коштів) від фізичних та юридичних осіб, комунальних та державних установ, організацій та підприємств для вирішення питань поводження з побутовими відходами, розвитку інфраструктури, досягнення соціального ефекту, отримання прибутку та іншої спільної діяльності в межах чинного законодавства.

Транспортна інфраструктура та зв'язок

Громада має розвинену транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки.

Крім того, наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного.

Транспортне сполучення між населеними пунктами громади та районним / обласним центром

На території громади розроблені транспортні маршрути обласного та місцевого значень. Сполучення з обласним центром, населеними пунктами за межами області, центрами районів та інших громад здійснюється приватними перевізниками.

Залізничні перевезення

Станція Гребінка є однією з двох на Південній залізниці залізничних станцій України, яка є залізничним вузлом на межі трьох залізниць: Південної (сама станція підпорядкована Південній залізниці), Південно-Західної (межа проходить за 2 км на захід від станції в бік Києва) та Одеської (межа проходить за декілька кілометрів на південь у бік Черкас).

Від залізничної станції Гребінка розгалужуються лінії:

- Гребінка — Дарниця (двоколійна, електрифікована);
- Гребінка — Полтава (одноколійна з двоколійними вставками — будівництво других колій на деяких перегонах триває і досі, електрифікована);

- Гребінка — Прилуки (одноколійна, неелектрифікована);
- Гребінка — Черкаси — імені Тараса Шевченка (одноколійна, електрифікована від Імені Тараса Шевченка (станція) до Черкас).

Поштовий зв'язок

Поштовий зв'язок на території громади забезпечує міське відділення поштового зв'язку АТ «Укрпошти», що знаходиться на території адміністративного центру, у сільських населених пунктах працюють пересувні відділення поштового зв'язку.

Активно працює на території громади Нова пошта. У м. Гребінка розташовані 3 відділення: одне з яких вантажне, що дозволяє здійснювати відправлення вагою до 1000 кілограм, та 1 поштомот

Мобільний зв'язок та інтернет

На теренах громади працюють АТ «Укртелеком», а також всі наявні в Україні оператори мобільного зв'язку: Київстар, Vodafone та Lifecell.

На території Гребінківської територіальної громади послуги фіксованого стаціонарного зв'язку надає акціонерне товариство «Укртелеком».

Провайдерами послуг Інтернету на території громади є АТ «Укртелеком», ТОВ «АВАТОР ІСП», ТОВ «НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ-1», НВП-Коннект та ФОП Северенчук М.В.

У 2021 році на території громади здійснено підключення закладів соціальної інфраструктури до широкопasmового інтернету з використанням волоконно-оптичних технологій в сільській місцевості.

Інфраструктура торгівлі та сфери послуг

На території громади функціонує 200 торговельних закладів, у тому числі 41 продуктовий магазин, 40 магазинів господарських та інших товарів промислових груп, 119 магазинів змішаного продажу товарів, 20 закладів громадського харчування. Працюють мережеві торговельні підприємства.

В усіх центрах старостинських округів функціонують заклади торгівлі різної форми власності та спеціалізації (продуктової, змішаної).

Торгова мережа відсутня в маленьких селах із невеликою кількістю населення. Для незахищених верств населення (пенсіонери, інваліди) продукти харчування та товари першої необхідності доставляються соціальними працівниками та працівниками поштового зв'язку.

На території громади знаходяться 5 автозаправних станцій, працюють 3 станції технічного обслуговування автомобілей і 3 автомийки. На території адміністративного центру громади розташовано 3 ветеринарні аптеки.

Переробкою сільськогосподарської продукції в громаді займаються приватні підприємці, в тому числі переробкою зерна на крупи, переробкою насіння соняшника на олію. СПД також випікають хліб та хлібобулочні вироби.

В структурі підприємництва громади переважає роздрібна торгівля товарами продовольчої та промислової груп, будівельними матеріалами. Низка підприємців забезпечує місцеве населення медичними та ветеринарними товарами, послугами громадського харчування.

На території адміністративного центру розташований центральний ринок СТ «Центр 2008», який складається з продуктового та промислового відділів на 540 торгових місць (зайнятість торгових місць становить 70%) та комунальне підприємство «Привокзальний ринок міста Гребінка Полтавської області» - 390 торгових місць (зайнятість торгових місць становить 20%).

Банківське обслуговування

В м. Гребінка розвинуте банківське обслуговування як юридичних, так і фізичних осіб. Відділень банківських установ - 3 (АТ «Державний ощадний банк України», АТ КБ «Приватбанк», АТ «Полтава-банк»). На території найбільших торговельних майданчиків міста приймають поповнення платіжні термінали мережі ІВох (9 одиниць). В адміністративному центрі громади розміщені також 7 банкоматів всіх відділень банків.

Туристична інфраструктура у Гребінківській міській територіальній громаді наразі знаходиться на початковій фазі розвитку. На території громади немає закладів готельного господарства, є 20 закладів ресторанного господарства.

На території Гребінківської громади є низка цікавих туристичних об'єктів. Це, перш за все, місця, пов'язані із життям, літературною і громадською діяльністю відомого письменника Євгена Павловича Гребінки і його брата – академіка архітектури Миколи Павловича Гребінки. В селі Мар'янівка функціонує музей братів Євгена і Миколи Гребінок. Євген Гребінка похований в родинному склепі в селі Мар'янівка.

Цікавим туристичним об'єктом є знаменитий Гребінчин каштан, вік якого 200 років, висота 15 м, обхват стовбура 2,75 м, під його кронами любив писати свої твори Євген Гребінка. Під цим каштаном у 1843 році бував Тарас Григорович Шевченко.

Унікальним туристичним об'єктом є мурований льох, який збудований Павлом Івановичем Гребінкою в 1830 р. Льох заглиблений в ґрунт, цегляний, прямокутний у плані. Перекриття аркового типу, півциркулярне, цегляне. У кожній частині стін льоху влаштовані 15 ніш для збереження продуктів, що мають лучкове завершення.

Потенційними туристичними об'єктами є пам'ятки архітектури. Це цивільні і культові споруди XIX-XX ст., розташовані в м. Гребінка, селах Григорівка, Грушківка, Лутайка, Мар'янівка, Оржиця, Почаївка, Рудка, Сербинівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке. До цивільних споруд відносяться приміщення земських шкіл, збудованих в 1911-1912 рр., за проектом відомого українського архітектора Опанаса Сластіона. Вони представляють стиль неокласицизму з наявністю елементів модерну та є цінною пам'яткою українського архітектурного модерну.

Окремою групою об'єктів архітектури є залізничні споруди: це будівлі залізничних вокзалів у місті Гребінка та селі Мар'янівка, збудовані в 1904 році. Всі споруди збудовані у стилі історизм, за типовим проектом, який широко використовувався при будівництві залізниці Київ-Харків. Гребінківщина – край багатий на природні заповідні зони.

Висновки

Соціальна інфраструктура

- 1. Громада має розвинену освітню мережу закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, яка надає якісні навчально-освітні послуги. Триває оптимізація мережі загально-освітніх та дошкільних закладів.*
- 2. У сфері соціального захисту населення в міській територіальній громаді діють: управління соціального захисту населення, територіальний центр соціального обслуговування, центр соціальних служб Гребінківської міської ради, основна мета яких наблизити до потребуючих якісні соціальні послуги.*
- 4. Медичні послуги гребінківцям надають КНП «Гребінківська міська лікарня» та Комунальне неприбуткове підприємство «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Працюють 6 амбулаторій та 19 ФАПів для надання допомоги населенню сільських населених пунктів.*
- 5. Базова мережа закладів культури Гребінківської МТГ, яка фінансово підтримується з бюджету громади, налічує 45 закладів, а саме: Гребінківська дитяча школа мистецтв, Гребінківський міський краєзнавчий музей та його дві філії, Гребінківська міська публічна бібліотека та 23 сільські бібліотеки-філії, 19 клубних закладів, з них 18 у сільській місцевості, що забезпечує доступ населення громади до культурних послуг.*
- 6. Спортивна сфера є достатньо розвинутою в громаді. Зокрема Гребінківщина має сильні футбольні традиції. Високого розвитку досягнув футзал та жіночий футбол. В ДЮСШ Гребінківської міської ради постійно займаються 287 дітей в 5 секціях: гандбол, волейбол, баскетбол, футбол та легка атлетика.*
- 7. Громада має певні туристичні активи - місця, пов'язані з Євгеном Гребінкою та його родиною, цікаві природні об'єкти. Проте, в громаді не розвинена інфраструктура*

гостинності. Туристична інфраструктура Гребінчиного краю потребує розвитку та просування.

Житлово комунальна, транспортна інфраструктура та зв'язок

1. *Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ в цілому вища, ніж в Полтавській області та вища, ніж в середньому по Україні. Водночас, будівництво нового житла в громаді практично відсутнє.*

2. *На території громади функціонують 9 комунальних підприємств різного виду діяльності, в тому числі 7 з них надають комунальні послуги населенню. Послуги водопостачання та водовідведення в громаді надаються різними суб'єктами господарювання. Частина мереж водостачання та водовідведення потребують реконструкції капітального ремонту.*

3. *Питання поводження з твердими побутовими відходами вирішується в рамках проєкту міжмуниципальної співпраці з сусідніми громадами Полтавської області. Для цього створено спільне комунальне підприємство «Екосервіс-2022».*

3. *Громада має транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки. Наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного.*

4. *В цілому, населення Гребінківської МТГ в достатній мірі охоплені послугами поштового, мобільного та інтернет зв'язку, які надають національні та приватні оператори.*

5. *Підприємства сфери торгівлі та послуг в цілому забезпечують потреби населення громади необхідними товарами та послугами. Основна кількість об'єктів торгівлі та побутових послуг зосереджена в адміністративному центрі – місті Гребінці. В сільських населених пунктах розвинена виїзна торгівля.*

1.6. Містобудівна документація, а також концепція інтегрованого розвитку території територіальної громади, програма комплексного відновлення території територіальної громади.

Згідно з рішенням 31 сесії Гребінківської міської ради VII скликання від 27.02.2020 №1070 на замовлення виконавчого комітету Гребінківської міської ради ТОВ «Архітектурно-просторове планування» виготовлено проєкт Генерального плану та плану зонування території м. Гребінка Лубенського району Полтавської області.

У липні 2022 року проєкт Генерального плану розглянуто на Полтавській обласній містобудівній раді. Станом на 01.10.2023 року розділи «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час» та «Інженерно-технічні заходи на особливий період» знаходяться на доопрацюванні після наданих рекомендацій Головним управлінням Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Полтавській області та Департаментом з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами.

З метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади з дотриманням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів, згідно рішення 35 сесії Гребінківської міської ради VIII скликання від 30.08.2023 №2196 розпочато роботи підготовчого етапу з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. Наразі ведеться збір інформації для формування завдань на розроблення Комплексного плану.

Містобудівна документація по населених пунктах громади відсутня. Проблему розробки генеральних планів населених пунктів планується вирішити в комплексі з розробленням Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської МТГ.

Висновки

1. Генеральний план та план зонування території м. Гребінка Лубенського району Полтавської області знаходяться на доопрацюванні. Розпочато роботи підготовчого етапу з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області.

2. Містобудівна документація по населених пунктах громади відсутня. Проблему розробки генеральних планів населених пунктів планується вирішити в комплексі з розробленням Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської МТГ.

1.7. Економічний розвиток

Економічною базою громади є підприємства залізничного транспорту та сільськогосподарські підприємства. Провідними підприємствами залізничного транспорту є виробничий підрозділ «Локомотивне депо Гребінка» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця», виробничий підрозділ «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Українська залізниця», виробничо-структурний підрозділ «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт і споруд» АТ «Укрзалізниця».

Сільськогосподарські підприємства спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції.

На території громади функціонують також і малі підприємства, які займаються виготовленням побутових та офісних меблів на замовлення, виробництвом хліба, хлібобулочних виробів, переробкою продукції бджільництва та її реалізацією, переробкою соняшника на олію.

Станом на 01.01.2023 р. у громаді було зареєстровано: юридичних осіб – 295, фізичних осіб підприємців – 589. Такі показники не є високими, вони знаходяться в середньому діапазоні порівняно з іншими громадами Полтавської області. Спостерігається нерівномірне розміщення суб'єктів підприємництва за старостинськими округами.

Таблиця 1.7.1 Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.

СПД	01.01.2021р.	01.01.2022р.	01.01.2023р.
Усі суб'єкти ЄДРПОУ, од.:	846	847	884
Юридичні особи, в т.ч.	322	299	295
юридичні особи – підприємницькі структури (комерційні)			
Фізичні особи-підприємці	524	548	589

В Гребінківській міській територіальній громаді, як і в більшості територіальних громад, які формуються навколо міста - адміністративного центру, лівова частка зареєстрованих СПД зареєстровані в м. Гребінці - 77,4%. Решта 22,6% розосереджені по 14 старостинським округам, тобто по 41 населеному пункту. Є потреба у стимулюванні підприємницької активності мешканців в сільських населених пунктах старостинських округів.

Окрім зареєстрованих в громаді працює ще понад 30 суб'єктів підприємницької діяльності, які зареєстровані в інших громадах.

Таблиця 1.7.2 Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з гендерним розподілом у Гребінківській МТГ (на 01.01.2023 р.)

СПД	Керівниками яких є	
	Чоловіки	жінки

	Загальна кількість, одиниць	кількість	частка, у % до загальної кількості	кількість	частка, у % до загальної кількості
Юридичні особи	295	226	76,6	69	23,4
Фізичні особи – підприємці	589	259	44,0	330	56,0

Структура економіки за видами економічної діяльності.

Економіка громади є фактично вузько профільною, оскільки дві сфери господарювання створюють левову частку доданої вартості в громаді, створюють найбільше робочих місць та дають більше 50% доходів до бюджету громади (Таблиця 1.7.3).

Таблиця 1.7.3 Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Гребінківської МТГ за податковими надходженнями до місцевого бюджету в 2022 році

Вид економічної діяльності	Питома вага податкових доходів до бюджету громади, %	Основні суб'єкти господарювання
Вантажний залізничний транспорт	30	АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»
Вирощування зернових культур	25	СФГ «Україна», СФГ «Каміла» СТОВ «Прогрес», ТОВ «Гядт Агро», СФГ «НОВЕ-2», СФГ «Татіана»

Сільське господарство

В економічній сфері господарську діяльність здійснюють переважно сільськогосподарські формування (товариства, фермерські господарства), які спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції. Загальна кількість сільськогосподарських формувань в громаді – 69.

Серед найбільших с/г підприємств, які ведуть діяльність у Гребінківській громаді, наступні:

СФГ «Україна», СФГ «Каміла», СТОВ «Прогрес», ТОВ «ГЯДТ АГРО», СФГ «НОВЕ-2», СФГ «Татіана».

Промисловий потенціал громади

Промисловий потенціал громади складають підприємства залізничного транспорту: виробничий підрозділ «Локомотивне депо Гребінка» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця», виробничий підрозділ «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Українська залізниця», виробничо-структурний підрозділ «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт і споруд» АТ «Укрзалізниця».

Таблиця 1.7.4. Найбільші підприємства Гребінківської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р. (тис.грн)

СГД	ПДФО	Земельний податок з юридичних осіб	Орендна плата з юридичних осіб	Єдиний податок з юридичних осіб	Усього

АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»	34334,3	4957	-	-	39291,3
СТОВ «Прогрес»	3660,3	-	621,1	1196,6	5478
СФГ «Відродження»	4768,5	-	255,9	207,1	5231,5
СФГ «Україна»	1412,1	-	2454,5	890,6	4757,2
ТОВ «ГЯДТ АГРО»	2407	-	657,2	447,2	3511,4
СФГ «Каміла»	2401,1	-	248	532,1	3181,2
СФГ «НОВЕ-2»	1737,2	-	327,2	466,2	2530,6
СФГ «Татіана»	1479	-		684,7	2163,7
ТОВ СП «НІБУЛОН»	1417,6	-	210	-	1627,6
ТОВ «АГС АГРО ТРЕЙД»	130	-	966,3	-	1096,3

Підприємницьке середовище

В розрахунку на 10 тис. населення кількість юридичних осіб складає 146 станом на 01.01.2023 року.

В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Міська рада встановила максимальну ставку єдиного податку в розмірі 15% (Податковим кодексом передбачено 20%). Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на житлову і нежитлову нерухомість, як для юридичних, так і для фізичних осіб встановлені 0,25% (Податковим кодексом передбачено 1,5%). Ставки земельного податку встановлені майже в середині встановленого діапазону. Туристичний збір встановлено також в середині встановленого діапазону.

Регуляторна діяльність Гребінківської міської ради відбувається відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» і є прозорою і відкритою для всіх зацікавлених. З планом регуляторної діяльності та діючими регуляторними актами можна ознайомитися на офіційному сайті Гребінківської міської ради <http://www.hrebinka.org.ua> в розділі «Регуляторна політика».

Найбільшою проблемою для підприємництва в умовах воєнного стану стала нестача обігових коштів, падіння купівельної спроможності населення, порушення логістичних поставок продукції.

Інвестиційний потенціал громади

Залучення інвестицій визначено ключовим завданням соціально-економічного розвитку Гребінківської міської територіальної громади, оскільки в місті крім залізничних підприємств практично відсутні промислові об'єкти.

На офіційному сайті Гребінківської міської ради розміщено «Інвестиційний паспорт міста Гребінка», в якому є перелік земельних ділянок, що можуть бути надані потенційному інвестору для реалізації інвестиційних проєктів із створення нових підприємств. Перелік пропонує (на час воєнного стану з точки зору безпеки ця інформація на офіційному сайті громади закрита) інвесторам 3 земельні ділянки (Таблиця 1.7.5).

Таблиця 1.7.5. Перелік вільних земельних ділянок на території Гребінківської МТГ, призначених для ведення господарської діяльності (крім с/г)

Адреса, стислий опис, призначення	Власники	Площа, кв. м
Територія колишнього “Комбінат Донецький”, розміщена неподалік від залізничної станції Гребінка, має під'їзні залізничні колії, автошляхи, комунікації	знаходиться в землях запасу міської ради	30 га
Територія База 32	постійне користування (державне підприємство «Південна залізниця», є домовленість про повернення ділянки в комунальну власність)	54 га
МПМШК-5	знаходиться в землях запасу міської ради	6 га

Зважаючи на зручне логістичне розташування м. Гребінки як потужного залізничного вузла, розміщення промислових об'єктів, розбудова логістичних центрів на вільних виробничих територіях можуть бути доволі привабливими для потенційних інвесторів та для релокації бізнесу в час війни.

З метою залучення потенційних інвесторів та інвестицій в економіку громади, активізації приватизаційних процесів сформовано перелік потенційних об'єктів територіальної громади, що підлягають приватизації :

1. Нежитлова будівля (будівля СЮТ) м. Гребінка
2. Нежитлова будівля (колишній будинок культури-зруйнований) с. Тополеве
3. Нежитлова будівля (колишня будівля школи і с. Олексіївка садочка)
4. Нежитлова будівля (колишня будівля клубу- зруйнована) с. Березівка
5. Нежитлова будівля (колишня будівля клубу- зруйнована) с. Корніївка
6. Нежитлова будівля (колишня будівля ФАП-у зруйнована) с. Корніївка
7. Нежитлова будівля (колишня будівля амбулаторії- зруйнована) с. Сербинівка
8. Нежитлова будівля Будинок побуту с. Тарасівка
9. Нежитлова будівля (зруйнована) с. Тарасівка
10. Нежитлова будівля (колишня будівля поч. школи) с. Сліпорід-Іванівка

В цілому наявні пропозиції можна розцінювати як сприятливий фактор для залучення інвестицій та розвитку підприємництва. Водночас, просування наявних інвестиційних об'єктів у відповідному інформаційному просторі, як і в цілому підготовка цих та інших пропозицій для потенційного інвестора потребує значного підсилення.

Висновки

1. У галузевій структурі економіки громади основними видами економічної діяльності є вантажний залізничний транспорт та сільське господарство.
2. В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Проте підприємницька ініціатива гребінківців незначна, особливо на сільських територіях, і потребує додаткового стимулювання і підтримки.
3. Зважаючи на зручне логістичне розташування м. Гребінки як потужного залізничного вузла, розміщення промислових об'єктів, розбудова логістичних центрів на вільних виробничих територіях можуть бути доволі привабливими для потенційних інвесторів. Водночас, просування наявних інвестиційних об'єктів у відповідному інформаційному просторі, як і в цілому підготовка цих та інших інвестиційних пропозицій потребує значного підсилення.

1.8. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади.

Доходи бюджету громади

У 2022 році до бюджету Гребінківської міської територіальної громади надійшло доходів в сумі 221,3 млн. грн в тому числі: власні доходи – 160,6 млн. грн, офіційні трансферти з державного бюджету – 60,7 млн. грн.

За доходами, без врахування трансфертів, бюджет Гребінківської громади за 2021 рік виконаний в сумі 151,7 млн. грн, що становить 105,7 % від запланованого (143,2 млн. грн). За 2022 рік бюджет громади у частині доходів, без врахування трансфертів, виконаний в сумі 160,6 млн. грн, що становить 100,5 % до плану (159,8 млн. грн). В 2022 році, у порівнянні до 2021 року, доходна частина бюджету громади, без врахування трансфертів, зросла на 8,9 млн.грн, або на 5,7 %.

Податкові надходження

Основним джерелом наповнення загального фонду бюджету Гребінківської міської територіальної громади є податок на доходи фізичних осіб, який складає 69,6% загальної суми власних доходів бюджету громади, та місцеві податки – 27,6%.

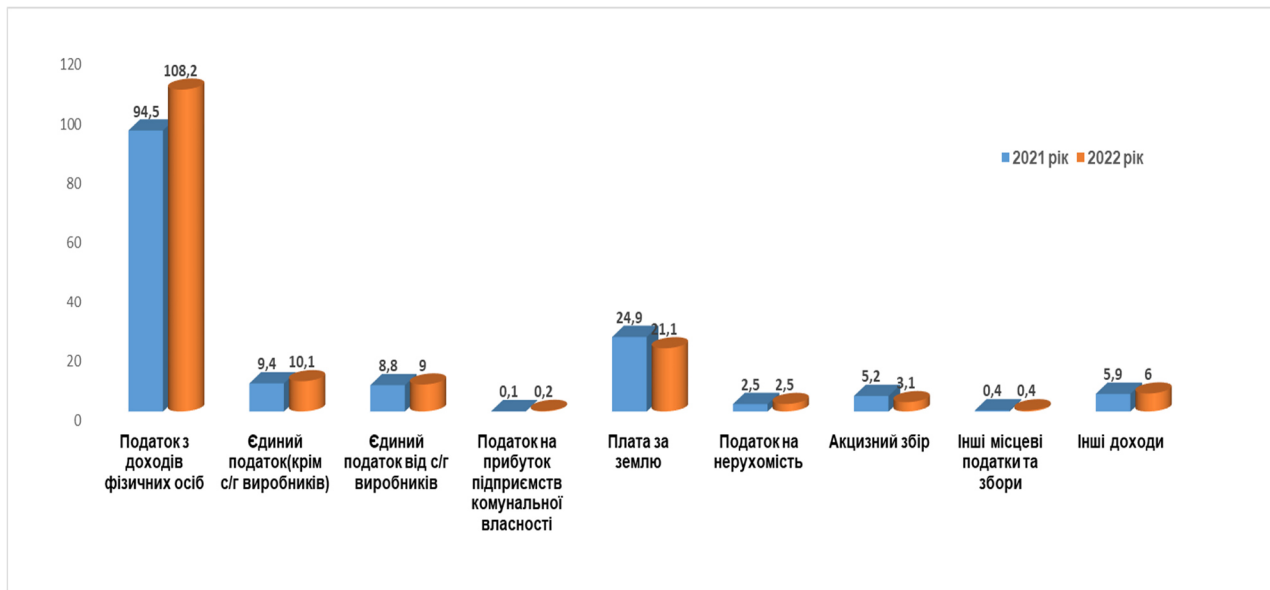

Рисунок 1.8.1 Структура податкових надходжень бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр., млн.грн

Таблиця 1.8.1 Бюджетотворюючі податкові надходження Гребінківської громади

Податки	2021		2022		Динаміка 2022 до 2021 рр., млн. грн
	млн грн	% у заг. обсязі ПН	млн грн	% у заг. обсязі ПН	
Податкові надходження (ПН) всього	145,8	100	154,6	100	8,8
ПДФО	94,5	64,8	108,2	70	13,7
Акцизний податок з пального	3,8	2,6	1,2	0,8	-2,6
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів	1,4	0,9	1,9	1,2	0,5
рентні платежі	0,1	0,1	0,1	0,1	0
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	2,5	1,7	2,5	1,6	0
Земельний податок	11,5	7,9	7,3	4,7	-4,2
Орендна плата	13,4	9,2	13,8	8,9	0,4
Єдиний податок	18,2	12,5	19,1	12,4	0,9
Інші	0,4	0,3	0,5	0,3	0,1

До найбільших платників податків – суб'єктів підприємницької діяльності належать: АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ», СТОВ «ПРОГРЕС», СФГ «Україна», СФГ «Каміла», ТОВ «Гядт Агро», СФГ «Нове-2», СФГ «Татіана».

Офіційні трансферти

До бюджету Гребінківської міської територіальної громади у 2022 році надійшло офіційних трансфертів в сумі 60,7 млн. грн, а саме:

- освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам 58 131,7 тис. грн;
- дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету 1 018,5 тис. грн ;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції 1 168,3 тис. грн ;
- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету - 219,4 тис. грн;
- інші субвенції з місцевого бюджету 166,6 тис. грн.

Видатки

За видатками бюджет Гребінківської громади за 2021 рік виконаний в сумі 212,1 млн.грн, що становить 95,8 відсотків від запланованого (221,5 млн. грн). За 2022 рік бюджет громади у частині видатків виконаний в сумі 217,8 млн. грн, що становить 91,4 % до плану (238,2 млн. грн). В 2022 році, у порівнянні до 2021 року видаткова частина бюджету громади зросла на 5,7 млн. грн, або на 2,7 %.

Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ у 2022 році за галузевим принципом представлена на рисунку 1.8.2.

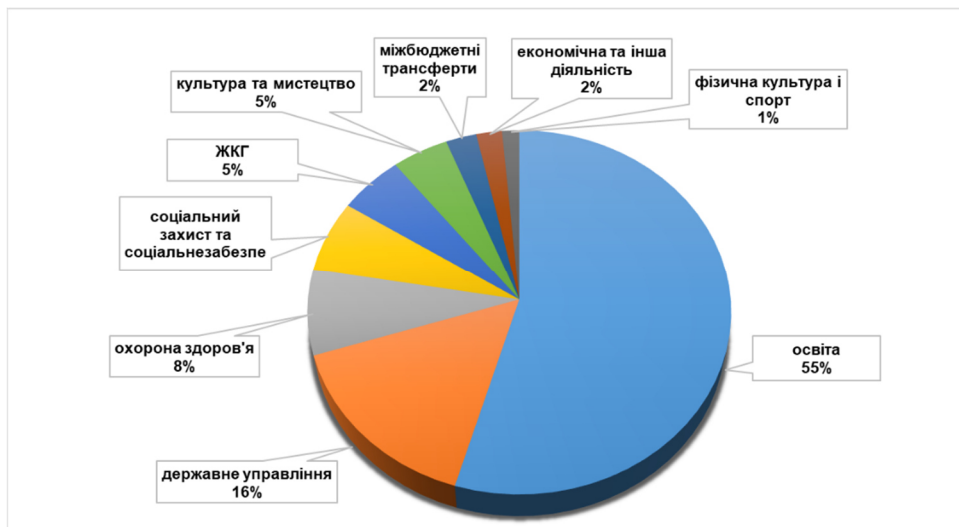

Рисунок 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за галузевим принципом, у 2022 р.

Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією в 2021-2023 рр. представлена в Таблиці 1.8.2.

Таблиця 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією, млн. грн.

Статті видатків	2021	2022	2023 прогноз
Заробітна плата з нарахуваннями	150,5	155,7	161,8
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	14,6	15,5	20,6
Видатки на відрядження	0,2	0,1	0,2

Продукти харчування	2,2	1,2	2,5
Медикаменти	0,2	0,1	0,1
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	6,1	5,2	9,3
Оплата послуг (крім комунальних)	4,3	4,8	8,4
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	0	0	0,2
Інші виплати населенню (матеріальні допомоги)	4,7	4,0	6,1
Поточні трансферти	23,7	27,7	35,8
Інші поточні видатки	0,1	0,1	0,1
Капітальні видатки	5,5	3,4	3,5
Нерозподілені видатки	0	0	0,1
Всього по МТГ	212,1	217,8	248,7

Наведені дані свідчать що основною статтею видатків міського бюджету (близько 70% щорічно) є видатки на заробітну плату. Питома частка всіх інших видатків залишається майже сталою. Проте, доцільно відзначити, що за три роки на 60% (з 5,5 млн. грн до 3,5 млн. грн) зменшились капітальні видатки.

Фінансова спроможність громади у порівнянні з іншими громадами Полтавської області

За даними порталу decentralization⁶, за підсумками 2022 року серед 21 громади Полтавської області з чисельністю населення більше 15 тисяч осіб Гребінківська МТГ займає приблизно середнє місце в другій десятці, маючи значення основних порівнюваних показників нижче, ніж в середньому по регіону. Водночас, індекс податкоспроможності громади за 2022 році досить високий, хоча і знизився в порівнянні з 2021 роком.

Таблиця 1.8.3 Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки

Показники	Гребінківська громада		У середньому громади Полтавської області		Місце громади в рейтингу громад регіону з населенням більше 15 тисяч осіб	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Надходження загального фонду на 1 мешканця, грн	6803	7401	8620	10580	12	13
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн	42475	35834	53040	52490	10	12
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	31,2	27,6	27,3	23,9	15	17
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади), тис. грн/км ²	250,2	264,6	418,6	498,3	11	10
Видатки загального фонду на 1-го мешканця, грн	9454	10035	9810	10930	11	12
Капітальні видатки на 1-го мешканця, грн	282	165	1360	1200	21	19

⁶ <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	1421	1536	1291	1411	8	8
Індекс податкоспроможності	1,16	1,09	1,3	1,2		

Висновки

1. Гребінківська МТГ - фінансово спроможна громада. За галузевим розглядом майже 55% видатків бюджету громади витрачається на потреби освіти та 16% на державне управління. За економічною класифікацією щорічно більше 70% видатків – заробітна плата.
2. У 2022 році порівняно з 2021 роком зменшилась дохідність земель через зниження нормативної грошової оцінки земель, зокрема ділянок під підприємствами залізничного транспорту, у зв'язку з набранням чинності нової Методики, затвердженої Постановою КМУ від 03.11.2021 року №1147 “Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок”, якою змінено підходи до визначення коефіцієнта, який враховує цільове призначення земельної ділянки, а також із зміною значення коефіцієнта з 1 на 0,5.
2. Найбільшими статтями видатків бюджету громади у 2022 році серед основних галузей бюджетної сфери є видатки на освіту, що становить 55 % всіх видатків громади.
3. У зв'язку із введенням у 2022 році в дію в Україні воєнного стану, фінансування видатків бюджету Гребінківської МТГ, міських цільових програм у 2022 році здійснювались в рамках економії бюджетних коштів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 року № 590 “Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану” (зі змінами) введено обмеження в проведенні частини платежів Держказначейством.
4. Індекс податкоспроможності громади за 2022 рік досить високий, хоча і знизився в порівнянні з 2021 роком. Основні фінансові показники діяльності громади в розрахунку на 1 мешканця не досягають середніх значень по області. Рейтинги громади за показниками фінансової спроможності серед громад області з населенням більше 15 тисяч осіб трохи нижчий середнього.

1.9. Органи управління громадою.

Місцеве самоврядування Гребінківської МТГ здійснюється Гребінківською міською радою у складі 26 депутатів міської ради від різних партій. Депутатські фракції у складі Гребінківської міської ради восьмого скликання: ПП „Європейська солідарність” – 3; ПП „Слуга народу” – 2; ПП „Довіра” – 3; ПП „За майбутнє” – 2.

До складу виконавчого комітету Гребінківської міської ради входить 19 осіб, у тому числі міський голова, секретар міської ради, заступники міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, старости 4 старостинських округів, представники підприємницького сектору, закладів соціальної сфери, освітяни, громадські активісти.

Виконавчому комітету підпорядковані вісімнадцять структурних підрозділів. Штатна кількість працівників – 122 особи. Як окремі юридичні особи у громаді здійснюють діяльність: відділ фінансів, відділ освіти, відділ культури.

На місцях призначено 13 старост (1 вакансія), що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат».

Проектна діяльність. Участь у програмах співробітництва

Гребінківська міська рада має досвід залучення та успішної реалізації низки проєктів, в тому числі проєктів міжнародної технічної допомоги.

З метою покращення надання адміністративних послуг населенню Гребінківського району в листопаді 2019 р. за підтримки проекту ULEAD з Європою в Гребінківській міській територіальній громаді відкрито сучасний Центр надання адміністративних послуг, де мешканці можуть отримати до 200 адміністративних послуг. Центр облаштовано сучасними меблями і технікою на 11 робочих місць, створено 1 місце для самообслуговування відвідувачів. В 2023 році Програма Розвитку ООН підсилила матеріально-технічне забезпечення ЦНАПу і передала безконтактних кардридерів для друку ID паспортів на суму 6620 гривень.

Завдяки співпраці Гребінківської міської ради та міжнародного фонду «Ізоляція-2.0.», що діє за підтримки Європейського Союзу, в січні 2023 року отримано 3 бензинових генератори на загальну суму 120 тисяч гривень. Обладнання передано до міського Будинку культури, Комбінату Комунальних Підприємств та центру Первинної Медико-Санітарної Допомоги.

Протягом травня - червня 2023 року громада брала участь в проєкті: «Людський вимір: розбудова спроможності збору даних на низовому рівні заради краще підготовлених і стійких громад в Україні», що є ініціативою Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні з виконавчим партнером - Благодійною організацією «Світло надії». В результаті проєкту громада отримала ІТ обладнання.

Міжмуніципальне співробітництво

Гребінківська міська рада має досвід міжмуніципальної співпраці з іншими українськими громадами. Так, в листопаді 2022 року був укладений договір про співробітництво Гребінківської, Пирятинської, Чорнухинської і Новооржицької рад територіальних громад щодо участі в Глобальному проєкті «Підтримка ініціативи з експорту технологій захисту довкілля», який реалізує німецьке товариство міжнародного співробітництва (ГІЗ) за дорученням федерального уряду Німеччини. Кошти на реалізацію заходів цього проєкту були виділені німецькими партнерами. У рамках міжмуніципального співробітництва створено та зареєстровано спільне комунальне підприємство «Екосервіс-2022», яке буде займатися управлінням відходами в усіх чотирьох громадах. Проєкт вже передав 17 пластикових контейнерів об'ємом 1,1 м³ до Гребінківського комбінату комунальних підприємств. У стадії процедури закупівлі знаходяться ще 58 таких контейнерів. Крім того за рахунок німецьких партнерів для функціонування спільного комунального підприємства «Екосервіс-2022» здійснюється придбання сміттєвозу об'ємом 22 куб. м з великим коефіцієнтом ущільнення, сортувальний комплекс, навантажувач, потужний прес, 2 причепа та інше обладнання. Усього на суму 350 тисяч євро (14 мільйонів гривень) або більше 3,5 мільйонів гривнів на громаду. Даний проєкт, визнаний найуспішнішим інвестиційним проєктом на Полтавщині в 2022 році.

Висновки

- В Гребінківській МТГ виконавчі органи місцевого самоврядування громади сформовані належним чином для забезпечення управління громадою, розвитку економіки та надання соціальних послуг населенню.*
- Громада має позитивний досвід участі в міжнародних проєктах та отримання конкретних результатів від їх впровадження. Водночас, зважаючи на широку пропозицію від міжнародних та українських проєктів та програм щодо участі в них громад, активність долучення Гребінківської МТГ до цих проєктів та програм необхідно посилити.*

ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

У громаді зареєстровано 29 громадських організацій різного спрямування, основна частина з яких створені в адміністративному центрі громади м. Гребінці.

Найбільш активними у громаді є: відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади, Гребінківська районна організація Української спілки ветеранів Афганістану /воїнів-інтернаціоналістів/, громадська організація «Інвалідів та ветеранів «Союз чорнобильців Гребінківщини».

ЗМІ

Локальний інформаційний простір в Гребінківській громаді формується наступними каналами комунікацій:

офіційний сайт та сторінки в соціальних мережах Гребінківської міської ради – оприлюднюються всі рішення міської ради її виконавчого комітету та розпорядження міського голови, а також інформація, що повинна висвітлюватися відповідно до чинного законодавства, новини та оголошення, актуальні та корисні посилання. Крім того присутній зворотній зв'язок через коментарі та інструменти е-демократії;

місцеві ЗМІ - друкована газета «Гребінчин край» та сайт і сторінка газети в соціальній мережі Facebook, виходить щотижня тиражом 900 примірників, публікує офіційну інформацію про діяльність міської ради та історії про місцевих мешканців, оголошення, корисну інформацію, тощо;

Висновки

1. Станом на 01.10.2023 року в громаді зареєстровано 29 громадських організацій різного спрямування та різної активності. Найактивнішими є відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади, Гребінківська організація Української спілки ветеранів Афганістану /воїнів-інтернаціоналістів/, громадська організація «Інвалідів та ветеранів «Союз чорнобильців Гребінківщини».

2. Влада громади для інформування громадян використовує практично всі доступні канали комунікації: офіційний сайт міської ради - як основне інформаційне джерело діяльності органу місцевого самоврядування, сторінки міської ради в соцмережах, місцеву газету «Гребінчин край» в друкованому та електронному вигляді.

1.11. Результати опитування зацікавлених сторін.

В рамках розробки стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади у вересні-жовтні 2023 року було проведено опитування представників бізнесу громади.

Опитування проводилося шляхом анкетування. Для опитування були використані узгоджені форми анкети, розроблені в рамках Проєкту USAID «Говерла». Анкета розміщувалась на офіційному сайті Гребінківської територіальної громади у вересні – жовтні 2023 року.

Проведене опитування є експертним (не соціологічним), тому його не можна вважати відображенням думки всіх мешканців чи представників бізнесу громади, але його результати допомагають зрозуміти ситуацію та тенденції розвитку громади.

Респонденти були попереджені, що використовуватись будуть тільки узагальнені результати опитування. Інформація про конкретних осіб не збиралась.

Опитування мешканців громади

Анкета для мешканців громади містила 9 питань з вибором готових відповідей та одне відкрите питання і мала на меті з'ясувати думку мешканців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми які для гребінців є найвідчутнішими.

В опитуванні мешканців взяла участь 724 особи (наймані працівники, робітнки, підприємці, молодь, безробітні, молоді мами, керівники підприємств, пенсіонери). 84% опитаних – жінки, 74% опитаних – населення у віці від 21 до 50 років.

Узагальнені висновки.

1. На запитання як на думку мешканців можна описати Гребінківська громаду 25% відповіли, що це «громада, в якій я просто живу», 20% позитивно відзначили громаду як місце безпечне для проживання, 11% - високо оцінили красу Гребінчиного краю.

Проте менше 1 % респондентів «хочуть щоб тут жили мої діти», 15% опитаних не бачать жодної перспективи для себе реалізуватись. Тому 31 % респондентів не знають чи планують тут залишитись жити, а 17% -точно не залишаться. Очевидно, що мова йде про людей працездатного віку.

Очевидно, що опитані, які позитивно оцінили ТГ склали базу тих 52%, які залишаться жити в громаді.

2. Оцінка нинішнього стану окремих показників громади показала, що жителів в громаді найбільше турбує можливість працевлаштування, стан доріг та відсутність інфраструктури відпочинку та дозвілля. Саме ці показники отримали найбільший відсоток оцінки «незадовільно».

3. На думку респондентів найбільшими проблемами громади є відсутність робочих місць (безробіття 49,5%), недостатня громадська ініціативність та активність мешканців (35%). Низька якість (відсутність) дорожнього покриття між населеними пунктами в громаді є також одним з чинників, що заважають розвитку громади. Не залишилась поза увагою і необхідність поліпшення інфраструктури міста (інженерні мережі, вода, водовідведення, благоустрій території).

4. Більш половини жителів міста вважають вважає за пріоритет розвитку активізацію роботи зі створення нових робочих місць. Другим пріоритетом визначено ремонт доріг, третім – підвищення якості водопостачання та водовідведення. Розвиток сфери дозвілля також заходиться серед пріоритетів. Водночас, більша частина населення не вірять в успішну реалізацію пріоритетів.

5. На думку респондентів головним ресурсом розвитку громади є допомога від держави (22% опитаних) та вільні земельні ділянки як головний ресурс для залучення інвесторів в громаду.

Серед значимих ресурсів ТГ (11-7%) відзначено мешканців громади, їх активність і підприємливість, місцеві підприємства і підприємці, природне середовище та туристичні об'єкти.

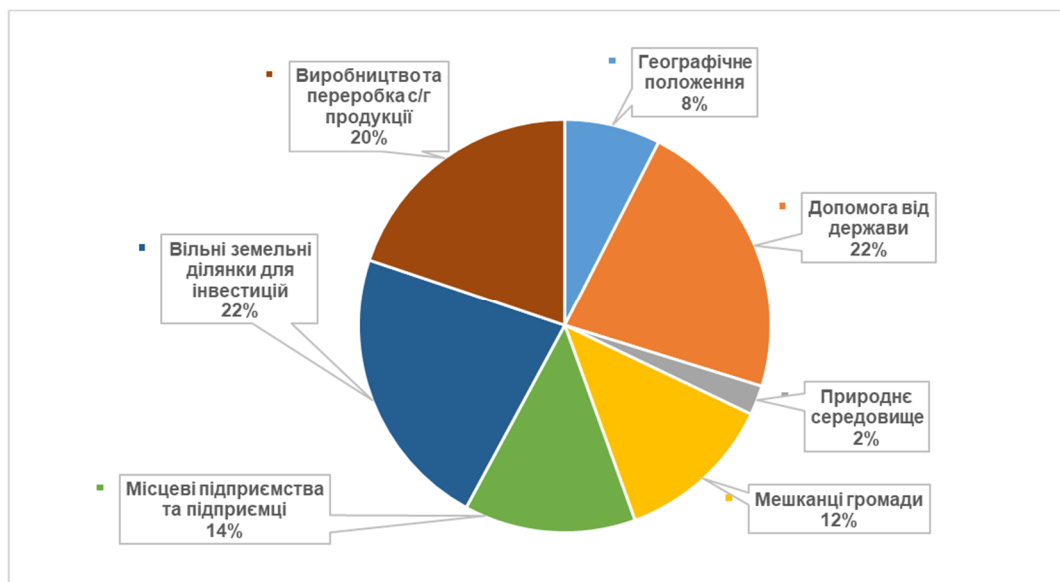

Рисунок 1.11.1. Основні ресурси громади, відзначені опитаними мешканцями.

Опитування представників бізнесу громади

Анкета для підприємців громади 19 питань з вибором готових відповідей і мала на меті з'ясувати думку підприємців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми, які для бізнесу є найвідчутнішими.

Серед питань анкети були наступні: що заважає розвитку громади, види економічної діяльності, які є пріоритетними для майбутнього розвитку громади, оцінка громади як місця для ведення бізнесу.

Думка підприємців про стан бізнес – середовища, перспективні напрями та галузі для економічного зростання є надзвичайно важливою, а аналіз результатів опитування може бути використаний як основа для визначення стратегічних і оперативних цілей, а також окремих проєктів.

Узагальнені висновки.

Переважна більшість опитаного бізнесу сконцентрована в сферах торгівлі та послуг разом з оптовою торгівлею – 60,4 %, виробництвом та переробкою сільгосподарської продукції – 18%, перевезеннями - 11,4%, харчовою промисловістю - 9,1%, іншою діяльністю.

На думку представників бізнесу визначальними критеріями для розміщення та розвитку бізнесу в регіоні виявилися наступні: наявність споживачів послуг, наявність споріднених підприємств, достатня кількість робочої сили та постачальників сировини для виробництва.

На думку респондентів сферами, які мають стратегічне значення для розвитку громади є: сільське господарство (рослинництво, тваринництво), переробка сільгосппродукції, малий та середній бізнес.

Станом на початок опитування 71 % підприємств відчують потребу в кваліфікованій робочій силі, а 7 % очікують такі проблеми в майбутньому

Опитані бізнеси найбільше задоволені рівнем співпраці з міським головою, його заступниками. Високу оцінку отримали також податкова, пожежна охорона, державний рестратор. Найменший рівень співпраці у бізнесу з відділом земельних ресурсів, митницею, а також є питання до депутатів.

На пропозицію оцінити громаду як місце ведення бізнесу 47% обрали варіант «добре». 40% оцінили бізнес-клімат в громаді задовільно і 13% негативно.

Рисунок 1.11.2. Оцінка громади як місце для ведення бізнесу.

Насторожує факт, що щодо можливості перенесення бізнесу до іншої громади 20% респондентів відповіли, що «так, планують». Основними причинами перенесення бізнесу до іншої громади названі: зміна кон'юнктури ринку – 31,4 % опитаних, надмірна вартість комунального майна – 22,9 %, відсутність можливості для розширення, надмірний податок на землю, тиск на підприємців та погана транспортна доступність.

Підприємці задумались про можливість розширення бізнесу. 14 відсотків респондентів відповіли, що планують це до кінця 2023 року, 14 % - в 2024 році. 40% респондентів розглядають таку можливість в майбутньому. Проте 33 % взагалі не планують інвестицій.

Представникам бізнесу було запропоновано надати своє бачення перешкод в розвитку громади. Головними перешкодами названі: недостатня громадська ініціативність та активність мешканців, несприятливі умови для підприємництва, значна частка населення старшого віку, відсутність зовнішніх інвестицій.

Розділ 2. SWOT-АНАЛІЗ

На основі проведеного аналізу основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку громади, оцінки природно-ресурсного, економічного, фінансового і людського потенціалу визначено сильні і слабкі сторони (внутрішні чинники), можливості і загрози (можливі зовнішні впливи).

Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Гребінківської міської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Гребінка – залізничний вузол в з прямим транспортним сполученням з великими економічними центрами України: Києва, Полтави, Харкова та з чорноморськими портами (Одеса).</p> <p>2. Розміщена в центральній частині України в безпосередній близькості до Києва, Полтави, Харкова.</p> <p>3. Наявність вільних ділянок землі для інвестиційних проєктів. <i>Вільні земельні ділянки (браунфілди) є достатньо великими та мають зручну логістику.</i></p> <p>4. Наявність трудових ресурсів. <i>Серед населення громади переважають люди працездатного віку 52 %.</i></p> <p>5. Сприятливі для ведення сільського господарства природні умови. <i>Клімат помірно-континентальний, недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства.</i></p> <p>6. Розвинений агросектор, що виробляє сільгосппродукцію, придатну до подальшої глибокої переробки. <i>В економічній сфері господарську діяльність здійснюють переважно сільськогосподарські формування (товариства, фермерські господарства), які спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції.</i></p>	<p>1. Вузько профільність економіки <i>Реальний сектор економіки складають тільки підприємства залізничного транспорту та агросектору</i></p> <p>2. Слабкий розвиток сектору МСП. Відсутня інфраструктура підтримки підприємництва. <i>Системна робота з підтримки підприємництва не ведеться, Програма підтримки підприємництва не розроблена. Водночас у населення переважають патерналістські настрої.</i></p> <p>3. Відсутня містобудівна документація, Комплексний план просторового розвитку, не встановлені межі ТГ, інвентаризація землі не проведена. <i>Роботи по розробці містобудівної документації не завершені</i></p> <p>4. Низький рівень залучення інвестицій в економіку громади. <i>Системна робота та організаційні умови для залучення інвестицій не достатні.</i></p> <p>5. Слабка впізнаваність громади, не сформована інформаційна політика щодо популяризації культурної та історичної спадщини громади. <i>Робота по муніципальному маркетингу та брендингу громади велася не достатньо. Новостворена в 2020 році Гребінківська МТГ немає затвердженого герба. Не достатньо використовується літературний бренд «Є.П.Гребінка».</i></p> <p>6. Відтік трудових ресурсів, пониження кваліфікаційного рівня найманих працівників; безробіття та тіньова зайнятість населення.</p> <p>7. Високий ступінь зношеності ЖКГ та житлового фонду. Проблеми з водопостачанням у м.Гребінці.</p>

<p><i>Загальна кількість сільськогосподарських формувань в громаді – 69.</i></p> <p>7. Наявність вторинного ринку житла в м. Гребінці та низька вартість житла.</p> <p>8. Забезпеченість житлом в Гребінці вища, ніж в середньому по області, що може бути перевагою при залученні нових трудових ресурсів для новостворених інвестиційних об'єктів.</p> <p>9. Розвинена мережа об'єктів соціальної інфраструктури (освітні, спортивні, культурні), розвинена торговельна мережа</p> <p>10. Культурна та історична спадщина (народився Є.П.Гребінка)</p> <p>11. Наявні природні рекреаційні ресурси для відпочинку та дозвілля, творчий потенціал мешканців</p> <p>12. В громаді є низка туристичних магнітів: Унікальні природні об'єкти (заказники, заповідники) та історично-літературна спадщина Є.П.Гребінки.</p> <p>13. Гребінківщина -екологічно чистий край. Показники викидів у громаді і з 2017 по 2020 рік свідчать про зменшення викидів в атмосферне повітря, а їх концентрація - про належність Гребінківської МТГ до екологічно чистих громад Полтавської області.</p>	<p>8. Погіршення стану дорожнього покриття автомобільних доріг. Недостатнє транспортне сполучення між населеними пунктами громади</p> <p>9. Низька активність, згуртованість в громаді. Недостатня поінформованість мешканців про управління громадою;</p> <p>10. Недостатнє матеріально-технічне забезпечення та забезпечення кадрами закладів соціальної сфери (культури, охорони здоров'я, фізкультури і спорту). Установи потребують модернізації та оновлення, методи роботи потребують осучаснення.</p> <p>11. Відсутні облаштовані рекреаційні зони, сучасні зони для дозвілля.</p> <p>12. Недостатньо заходів для охорони громадського порядку, безпеки майна.</p> <p>13. Пасивна до громадського, культурного та спортивного життя молодь. Молодіжна політика міської ради потребує посилення. Слабо розвинена молодіжна розважальна інфраструктура та інфраструктура змістовного дозвілля. Недостатня кількість облаштованих громадських та молодіжних просторів.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Вступ в ЄС: отримання можливостей використання коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС як для країни-кандидата на членство у ЄС та у контексті післявоєнного відновлення України. <i>Посилення інвестицій в інфраструктуру міста, доступ бізнесу до грантів та дешевих кредитів</i></p> <p>2. Сприятливий інвестиційний клімат в державі <i>Зростання можливості залучити інвестиції в економіку громади</i> <i>Розширення Укрзалізниці за рахунок зростання вантажних та пасажирських перевезень на Укрзалізниці, використання зручної логістики громади.</i></p> <p>3. Підтримка розвитку малого та середнього підприємництва на рівні держави. <i>Зростання сектору МСП в громаді, збільшення надходжень в бюджет, створення нових робочих місць, самозайнятості населення.</i></p>	<p>1. Продовження війни та імовірність наближення лінії бойових дій. <i>Ризики руйнування об'єктів критичної інфраструктури та загроза безпеці населення</i></p> <p>2. Скорочення міжнародної технічної та фінансової допомоги Україні, в тому числі через макроекономічну нестабільність. <i>Відсутність доступу до грантових ресурсів, обмежені доступні кредитні ресурси. Зменшення доходів бюджету, згорання економіки, підвищення рівня безробіття.</i></p> <p>3. Згорання або перенесення іноземними компаніями інвестиційних планів. <i>Згорання економіки, зростання безробіття, падіння рівня життя населення</i></p> <p>4. Ріст інфляції, нестабільність національної валюти, високі кредитні ставки. <i>Зменшення доходів бюджету, згорання економіки, підвищення рівня безробіття.</i></p> <p>5. Посилення на законодавчому рівні фіскального тиску на СГД. Погіршення бізнес-клімату в країні.</p>

<p>4. Діючі проєкти та програми міжнародної донорської допомоги на відновлення України та впровадження реформ.</p> <p>5. Стале зростання попиту на сільськогосподарську продукцію, зокрема органічну та екологічно чисту, на світових ринках.</p> <p>6. Стабілізація курсу гривні, зменшення рівня інфляції, доступність кредитів для бізнесу. Зростання можливостей суб'єктів господарювання щодо оновлення та розвитку власної справи.</p> <p>7. Державна підтримка та стимулювання запровадження іноваційних, енергоощадних технологій. Впровадження інновацій у виробництво, використання енергоощадних технологій підприємствами та установами.</p> <p>8. Ріст купівельної спроможності населення.</p>	<p><i>Зменшення кількості суб'єктів господарювання, зменшення надходжень в бюджет, підвищення соціальної напруженості в суспільстві.</i></p> <p>6. Бюджетна централізація. Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань</p> <p><i>Зменшення можливостей для розвитку громади.</i></p> <p>7. Погіршення демографічної ситуації, старіння населення</p> <p>8. Падіння рівня життя громадян <i>Стагнація економіки.</i></p> <p>9. Ріст рівня корупції у владі <i>Зниження довіри до місцевої влади, зменшення підтримки місцевих рішень.</i></p>
---	--

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між внутрішніми (сильні та слабкі сторони) та зовнішніми (можливості та загрози) факторами, що мають стратегічне значення для розвитку Гребінківської міської територіальної громади. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий.

Порівняльні переваги

За допомогою матриці зв'язків між внутрішніми чинниками в частині сильних сторін та зовнішніми впливами – можливостями, визначаються найбільш перспективні аспекти, які краще за інших сприймають вплив зовнішніх факторів і дають сильніший поштовх соціально-економічному розвитку громади (рис. 2.1).

Виклики

У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами та зовнішніми позитивними можливостями, які дозволяють зменшити вразливість та подолати слабкі сторони (внутрішні фактори) через використання можливостей (зовнішні фактори) (рис. 2.2).

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш слабкі місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх факторів – загроз, тобто найбільш імовірні ризики при подальшій реалізації планів розвитку громади (рис. 2.3).

Протидія

Ці зв'язки між сильними сторонами та загрозами показують спроможність громади протиставити наявні сильні сторони можливому впливу зовнішніх чинників на розвиток громади та зменшити їх негативний вплив (рис. 2.4.)

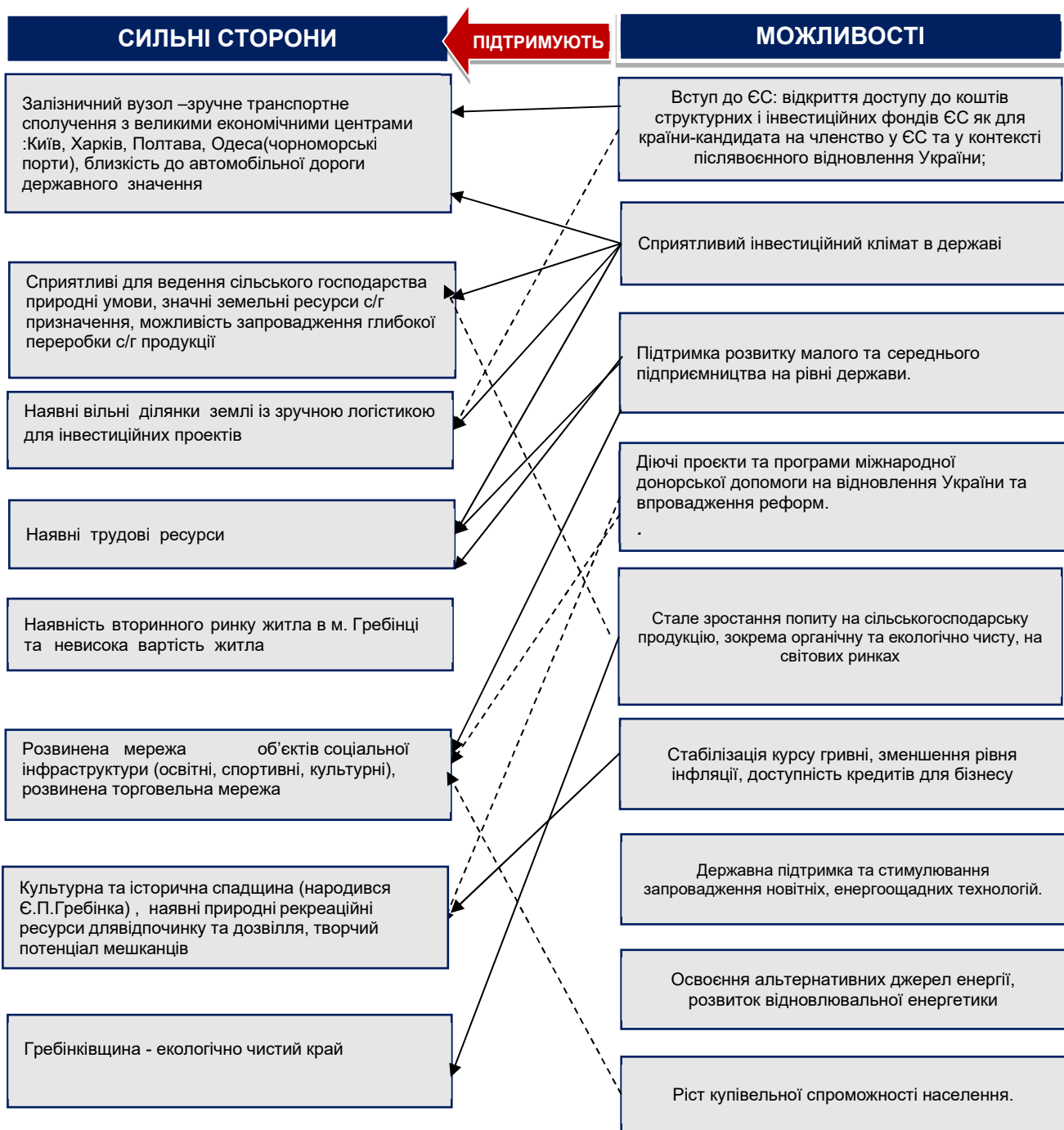

Рисунок 2.1. Порівняльні переваги

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

Сильними сторонами Гребінківської міської територіальної громади, її перевагами порівняно з іншими громадами, є наступні :

- Гребінка - залізничний вузол і має пряме залізничне сполучення з великими економічними центрами: Київ, Харків, Полтава, Одеса, близькість до автомобільної дороги державного значення;
- сприятливі для ведення сільського господарства природні умови, значні земельні ресурси сільськогосподарського призначення, розвинене агровиробництво, можливість запровадження глибокої переробки сільськогосподарської продукції;

- наявні вільні земельні ділянки із зручною логістикою для виробництва;
- наявні трудові ресурси;
- наявність вторинного ринку житла в м. Гребінці та невисока вартість житла;
- розвинена мережа об'єктів соціальної інфраструктури (освітні, спортивні, культурні), розвинена торговельна мережа;
- культурна та історична спадщина (народився Є.П.Гребінка), наявні природні рекреаційні ресурси для відпочинку та дозвілля, творчий потенціал мешканців;
- екологічно чистий край.

Ці переваги повинні забезпечити привабливість громади для потенційних інвесторів.

Очікуване продовження євроінтегаційного курсу України і поступового відкриття доступу для територіальних громад та регіонів до коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС стануть вагомим підсиленням переваг громади для потенційного інвестора. Ці аспекти мають позитивний вплив на інвестиційну привабливість МТГ та посилюватимуть її у майбутньому.

Громада має значні земельні ресурси сільськогосподарського призначення, сприятливі для розвитку сільського господарства, та характеризується розвиненим фермерством на своїй території (у громаді налічується 69 сільськогосподарських утворень). З початком війни та значних випробовувань, які випали на долю суб'єктів господарювання у сільськогосподарській сфері, держава намагається активно підтримувати їх, пропонуючи різні економічні інструменти: гранти, пільгові кредити, інформаційно-консультативну підтримку..

Наявність значних площ родючих земель, розвинутого фермерства, сприятиме розвитку на території громади підприємств з переробки сільськогосподарської продукції.

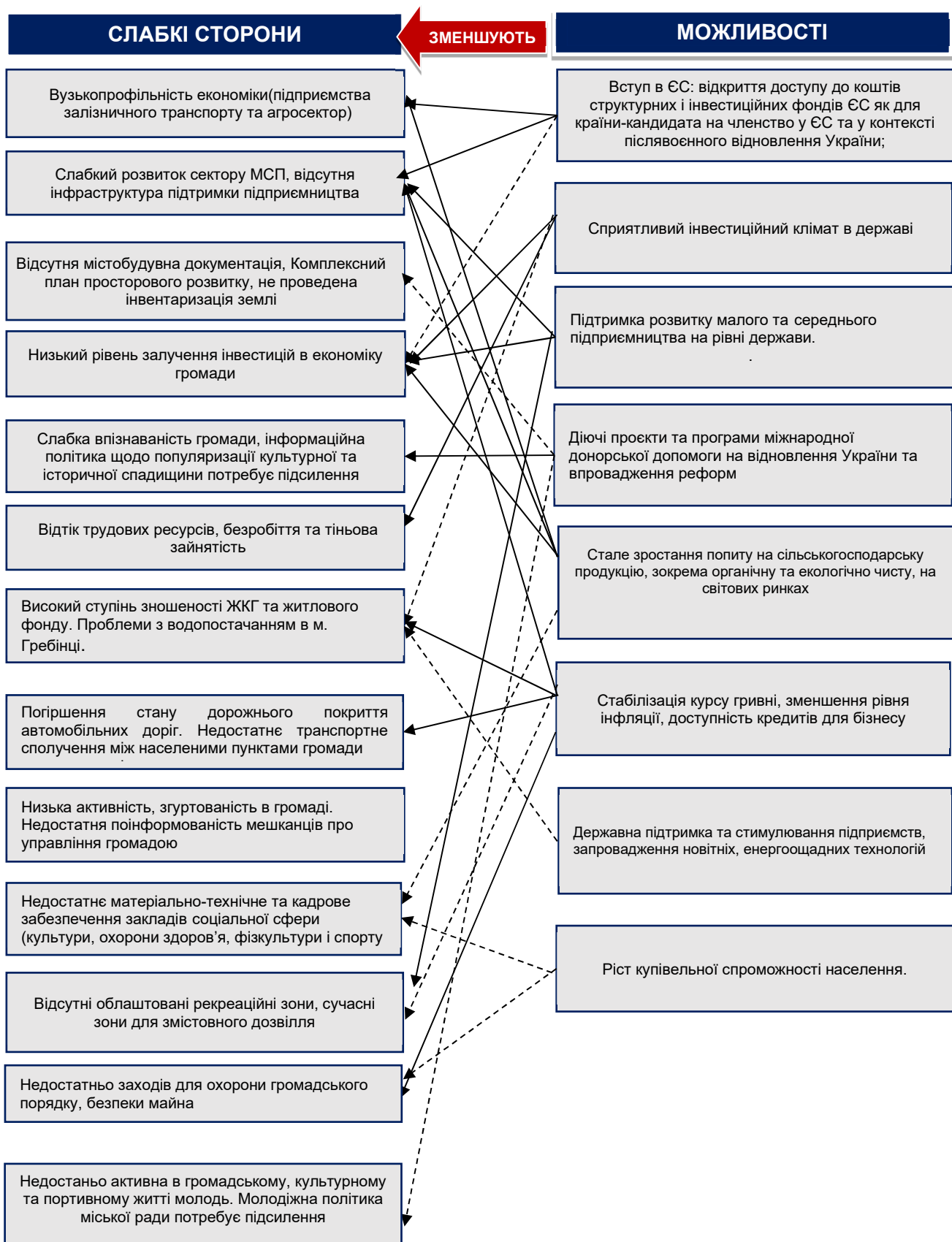

Рисунок 2.2. Виклики

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Найслабкішими сторонами громади є концентрація економіки громади на підприємствах залізничного транспорту в місті та сільськогосподарському виробництві на сільських територіях, недостатня розвиненість переробної сфери та слабкий розвиток малого та середнього підприємництва, відсутність робочих місць, слабка впізнаваність громади та відповідно низька інвестиційна привабливість території, нерозвинутість інфраструктури гостинності, відпочинку та дозвілля.

Слабкі можливості для зайнятості, невисока якість комунальних послуг, проблеми з водопостачанням, поганий стан доріг - з одного боку, пасивність та патерналізм населення, слабка підприємницька ініціатива та очікування допомоги від місцевої влади та держави – з іншого, призводять до економічного застою.

Можливостями, які можуть послабити дію цих факторів, є:

- поглиблення процесів євроінтеграції та зростання зацікавленості інвесторів до інвестицій у Гребінківську громаду, що може призвести до створення нових, в тому числі високотехнологічних та екологічних виробництв, у розвиток сільськогосподарського виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, в тому числі в сільських територіях громади;

- зовнішнє фінансування, проекти міжнародної технічної допомоги нададуть можливість для вирішення проблем комунальної сфери, транспортної інфраструктури у громаді, питань екологічного спрямування, можливо і питань підвищення громадянської активності та партисипації;

- грантова та кредитна підтримка державою ініціатив щодо відкриття власної справи, впровадження інновацій у виробництво, в переробну галузь з одночасним створенням нових робочих місць потенційно приведуть до зростання сектору МСП та посилення реального сектору економіки, до зміцнення активної і продуктивної частини громади.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- в сучасних умовах усі загрози для економічного розвитку територіальної громади пов'язані та є похідними від воєнних дій, які тривають на території України і їх непередбачуваності. Це і ризик підвищення податкового навантаження на бізнес та населення з метою наповнення державного і місцевих бюджетів, загроза стримуванню руху в напрямі децентралізації, низький рівень інвестування, зниження темпів розвитку підприємництва;

- суттєвий стримуючий ефект для міської територіальної громади матимуть також загрози фінансового та економічного характеру. У період активної фази війни та поствоєнному періоді існує ризик перекидання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів, це може мати вкрай негативні наслідки для розвитку громади

- продовження війни створює загрозу для місцевого самоврядування через можливе руйнування об'єктів критичної інфраструктури та послаблення фінансової спроможності, ріст комунальних тарифів та цін на паливо може спричинити подальше погіршення демографічної ситуації, посилення трудової міграції та зниження інвестиційної привабливості як держави у цілому, так і громади.

Як загрози розвитку Гребінківської міської територіальної громади можна відзначити:

- відтік трудових ресурсів, який у воєнний час пов'язаний перш за все з міграцією працездатного населення, дітей молоді в більш безпечні місця для проживання, триває

- постійний відтік трудових ресурсів (особливо молоді та кваліфікованих працівників) до великих міст: Київ, Полтава, Харків, де потреба в робочій силі висока і заробітна плата значно вища;
- погіршення бізнес – клімату в громаді (розвиток МСП, залучення інвестицій) як наслідок погіршення загального інвестиційного клімату в Україні та слабкої підприємницької активності мешканців;
  - ускладнення доступу до дешевих кредитних ресурсів, інфляційні процеси не дозволять реалізувати проекти розвитку інфраструктури та благоустрою ні місцевою владою, ні приватними структурами. Це може призвести до падіння рівня і якості життя мешканців громади.

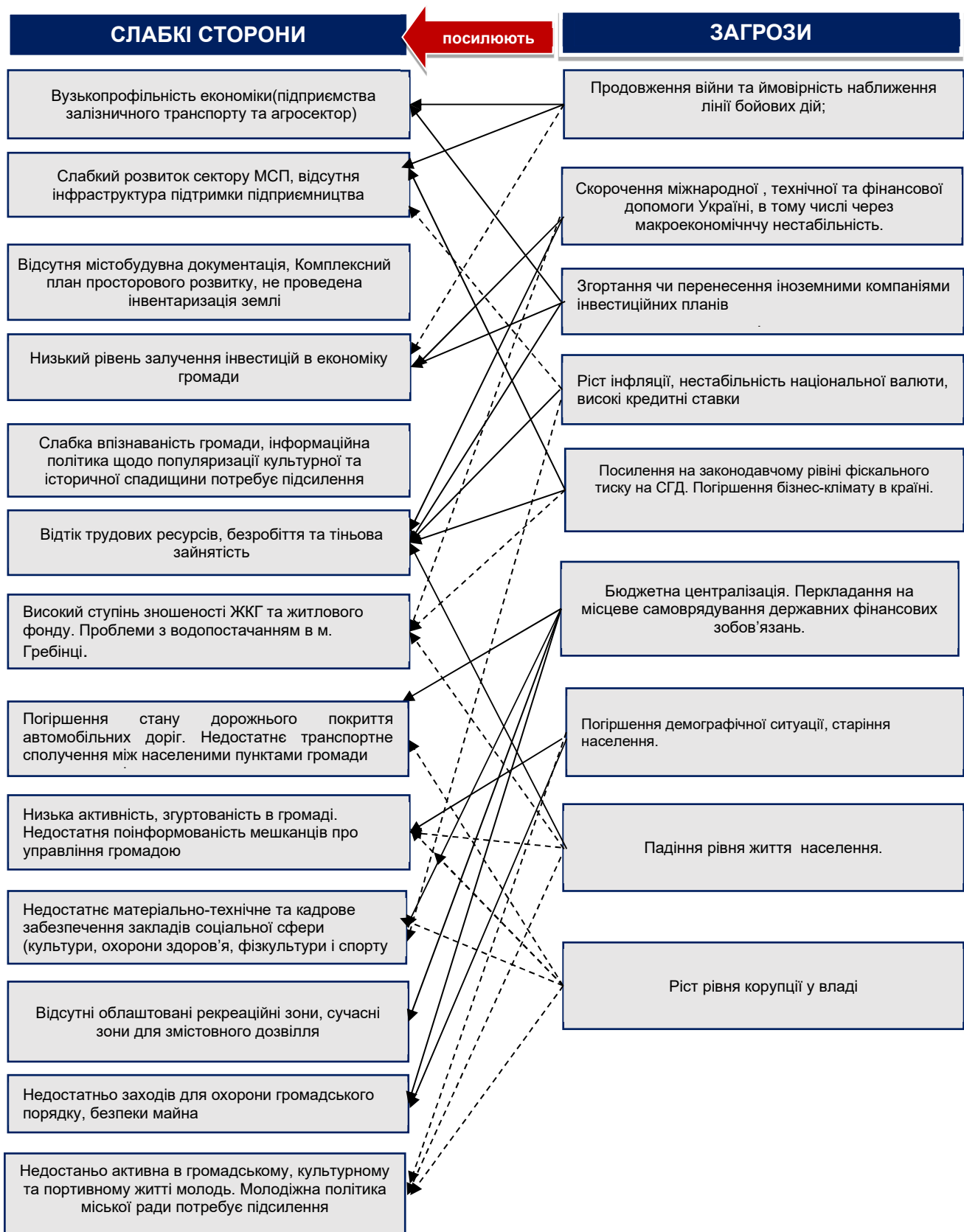

Рисунок 2.3. Ризики

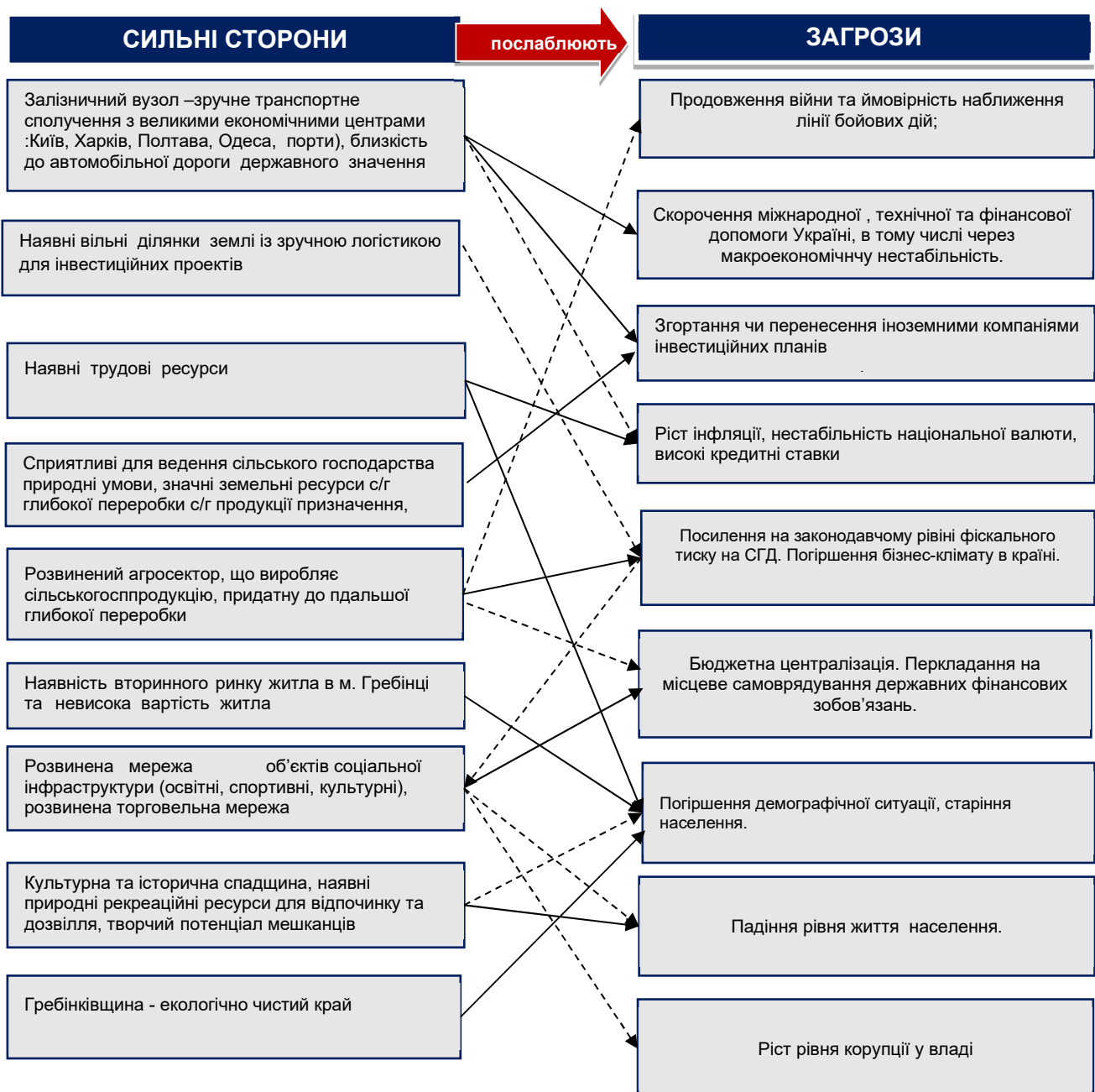

Рисунок 2.4. Протидія

Протидія (визначена в результаті аналізу сильних сторін і загроз)

Однією з основних загроз для розвитку територіальної громади в умовах війни та післявоєнного відновлення є зниження фінансової підтримки з державного бюджету внаслідок переходу системи на "воєнні" рейки, згортання значної частини державних програм, скорочення спрямування бюджетних ресурсів на соціальні цілі, інфраструктурні проекти та підтримку місцевого самоврядування. Існує загроза, що цей процес супроводжуватиметься скороченням обсягів міжбюджетних трансфертів з державного до місцевих бюджетів (зокрема, зменшенням освітньої субвенції), що може суттєво знизити рівень фінансової спроможності громади. Протистояти цим загрозам Гребінківська МТГ завдяки діяльності наявності на її території виробничих підприємств АТ«Укрзалізниця» та значної кількості сільськогосподарських підприємств.

Наслідком війни може бути часткове або повне перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів і вирішення соціальних проблем, особливо із врахуванням появи (потенційно і збільшення) внутрішньо переміщених осіб. Чинниками нівелювання впливу цієї загрози в громаді є її сильні сторони: фінансова спроможність бюджету, мережа закладів середньої освіти, достатньо розвинена система охорони здоров'я, налагоджена діяльність закладів культури.

Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору.

Сценарій – це послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та альтернативний (оптимістичний).

Інерційний сценарій розвитку

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним. Тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада й надалі рухається в умовах ризиків та зовнішніх загроз реагуючи на ситуації та обставини постфактум, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку, негативні тенденції зберігаються або ж посилюються. За умови реалізації песимістичного сценарію всі зусилля будуть спрямовуватися на подолання постійно виникаючих труднощів. Слабкі сторони громади будуть надзвичайно вразливими до зовнішніх і внутрішніх факторів. В результаті: зменшення кількості робочих місць, відтік трудових ресурсів, подальше загострення демографічної ситуації, погіршення якості транспортної мережі та руйнація доріг. Бюджет перевантажений фінансуванням соціальної інфраструктури, а якість послуг починає погіршуватись.

Розробка песимістичного сценарію вимагає врахування загострення соціально-економічних, політичних викликів, в тому числі пов'язаних з продовженням бойових дій. Стратегічний вибір песимістичного сценарію оцінюється як такий, що менш вірогідний.

Базові припущення інерційного сценарію - національний рівень:

1. Військовий конфлікт в Україні продовжується;
2. Зростають видатки Бюджету на утримання армії та ВПК;
3. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію;
4. Життєво-необхідні зміни проходить мляво, основні заходи відкладаються;
5. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку, продовжується неконтрольована інфляція;
6. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, залучення інвестицій не можливе;
7. Податковий тиск на підприємців зростає, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу;
8. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ, воду та електроенергію підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Ідентичність громади на стадії формування, впізнаваність в регіоні та Україні поки що незначна;
2. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишаються на невисокому рівні; Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується;
3. Кількість населення зменшується. Трудові ресурси вимиваються в більш привабливі з точки зору умов праці регіони. Кваліфікаційний рівень працівників падає.
4. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади зменшується внаслідок зниження податкових надходжень від бізнесу та підняття цін;
5. Відсутні кошти на економічний розвиток, модернізацію об'єктів інфраструктури, заходи з енергозбереження.

б. Знижується рівень життя населення.

Результат інерційного сценарію:

- Демографічна ситуація на найближчі роки погіршується як в адміністративному центрі так і у старостинських округах, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення. Молодь переїздить у міста в пошуках роботи.
- Внаслідок скорочення робочих місць у в реальному секторі економіки більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, пенсійних та соціальних виплат та з власних присадибних ділянок.
- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади призводить до зниження рівня економічного розвитку.
- Скорочення надходжень в бюджет, його дефіцит призводить до неможливості модернізувати інфраструктуру комунальних та соціальних послуг. Якість життя населення знижується.

Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку

Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах поступового суспільно-економічного розвитку країни. Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку демонструє позитивну динаміку, що буде можлива за умови успішної реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади, шляхом повноцінного використання наявного потенціалу, підтримки сильних сторін громади зовнішніми і внутрішніми можливостями.

Необхідними загальнодержавними умовами реалізації альтернативного (оптимістичного) сценарію громади є: перемога України у війні та відновлення її територіальної цілісності; стабілізація внутрішньополітичної ситуації в країні; покращення інвестиційної привабливості країни; продовження децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування і державної виконавчої влади, підкріплення ресурсами бюджетів органів місцевого самоврядування; виведення малого і середнього бізнесу з «тіні», сприятлива політика регіонального розвитку.

В результаті реалізації оптимістичного сценарію в громаді покращується інвестиційний клімат. Впроваджуються успішні публічні та приватні інвестиційні проекти розвитку. Розвиток місцевого підприємництва отримав потужний імпульс, створюються нові робочі місця, скорочується міграція робочої сили за межі громади. Нові ресурсні можливості дозволяють значно покращити стан інфраструктури та якість послуг в громаді. Життя стає комфортнішим для жителів усіх вікових категорій.

Таким чином, оптимістичний сценарій передбачає використання більшості можливостей та сильних сторін громади, наведених у SWOT – аналізі.

Базові припущення альтернативного (стримано оптимістичного) сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Внаслідок зусиль ЗСУ та загальнонаціонального опору, а також підтримки Заходу військово-протистояння припиняється;
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються;
3. Рішуче впроваджуються системні реформи суспільно-політичного та соціально-економічного характеру;
4. ВВП країни відновлюється та починає зростати;
5. Гривня стає стабільнішою;

6. Інвестиційна привабливість країни покращується, насамперед в очах вітчизняного бізнесу;
7. Бізнес розвивається та виходить із «тіні» завдяки позитивним змінам у податковій системі;
8. Соціальна політика держави мінімізує ризики неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги;
9. В країну починають надходити кошти іноземних інвесторів;
10. Успішно реалізується Державна стратегія регіонального розвитку.

Базові припущення альтернативного (оптимістичного) сценарію – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність. Економіка громади дозволяє займати сталу позицію в регіоні та впроваджувати збалансовану соціальну політику. Мешканцям зрозумілі майбутні напрямки розвитку території громади;
2. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія, комплексний план просторового розвитку, інвестиційний паспорт громади;
3. Покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів;
4. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах переробки с/г продукції, виробництва та сфери послуг;
5. Громада тісно співпрацює з міжнародними організаціями та фондами;
6. Мережа навчальних, медичних та культурних закладів забезпечує населення якісними сучасними послугами відповідно до потреб та наповнена висококваліфікованими кадрами;
7. Громада ефективно використовує державні субвенції на розвиток інфраструктури.

Результат альтернативного (стримано оптимістичного) сценарію:

Гребінківська МТГ поступово формує імідж як територія розвитку. Ведеться активна інвестиційна діяльність громади, ефективний маркетинг та брендінг, просування літературної спадщини Є.П.Гребінки, спортивних і рекреаційних можливостей громади. Налагоджуються партнерські та міжнародні зв'язки громади.

Громада здійснює інвентаризацію земель та комерційної нерухомості, формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуває їх на інвестиційні ринки.

Внаслідок ефективної політики місцевої влади громада залучає інвесторів у галузі з високою доданою вартістю та сільського господарства, реальний сектор економіки диверсифікується. Створюється ефективна бізнес-інфраструктура: сучасний центр підтримки підприємництва, ведеться інформаційна та консалтингова підтримка підприємництва, в тому числі підтримка жінок, молоді, осіб із інвалідністю, ветеранів та членів їх сімей.

Активізується місцевий малий і середній бізнес, особливо навколо інвесторів заповнюючи логістичний сектор та сферу надання послуг.

Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.

Активізується економічне життя на сільських територіях за рахунок впровадження проєктів розвитку в рамках реалізації Стратегій розвитку громади, області, держави. Розвивається дрібне фермерство, крафтове виробництво, кооперативний рух, зелений туризм та інші види малого бізнесу на селі.

Громада трансформується в енергоефективну та ресурсозберігаючу, екологічно дружню із впровадженням альтернативних джерел енергії та зеленої економіки, ефективним управлінням ТПВ.

Активне залучення державних субвенцій разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту життя населення. Покращиться стан доріг та транспортна інфраструктура між населеними пунктами громади.

Громада інклюзивна, з широким залученням до підприємництва та активного громадського життя молоді, жінок, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших осіб.

Згуртованими зусиллями громади, влади та бізнесу формується безпечний, безбар'єрний інклюзивний життєвий простір, орієнтований на потреби жителів громади.

Створюється ефективна система управління та комунікацій на засадах демократизації процесів прийняття управлінських рішень та цифровізації та результативності діяльності органів управління громадою..

Описаний стримано оптимістичний сценарій є основою для формулювання стратегічного бачення громади.

Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Виходячи з матеріалів дослідження соціально-економічного стану та SWOT-аналізу громади, а також думок експертів, працівників органів місцевого самоврядування, бізнесу та мешканців, було сформульовано місію та стратегічне бачення розвитку громади.

Місія громади – це основне призначення та сенс її існування, місце в економічній системі регіону (держави), його унікальні особливості (пов'язані з причиною його появи у минулому), сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг громади, які у громаді вже є, та які громада хотіла б зберегти, або здобути у свідомому процесі розвитку громади.

Стратегічне бачення відображає унікальність громади. Досягнення закріплених у ньому положень дозволить забезпечити конкурентоспроможність громади у довгостроковій перспективі. Стратегічне бачення відображає реалістичний погляд на розвиток громади в майбутньому і є визначальним для формування цілей і завдань стратегії розвитку громади в середньо- та довгостроковій перспективі.

Місія громади : залізничний вузол із розвиненою інфраструктурою, край хліборобів, уславлених трудових, спортивних традицій, батьківщина Євгена Гребінки.

Бачення громади : Гребінківська міська територіальна громада в 2030 році

- згуртована успішна громада з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де залучають інвесторів, створюють робочі місця, надають якісні медичні, освітні, культурні послуги;
- з активним малим та середнім бізнесом, який займається вирощуванням сільськогосподарських культур та їх глибокою переробкою, виробництвом та наданням послуг;
- залізничний вузол з сучасною логістичною інфраструктурою;
- стартовий майданчик для культурного і спортивного розвитку мешканців, дитячої творчості, молодіжних ініціатив;
- комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

Дане бачення сформовано на спільних цінностях мешканців громади, які ґрунтуються на гармонії, взаємовідносинах і взаємозалежності. Воно буде сприяти об'єднанню мешканців громади навколо спільної ідеї, спонукатиме їх до співпраці та допоможе усвідомити, що тільки разом вони зможуть покращити власне життя та знайти баланс між матеріальними і нематеріальними цінностями.

Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

5.1. "Дерево цілей" Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади

Стратегічне бачення розвитку територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей (рис. 5.1):

Гребінківська громада –

- згуртована успішна громада з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де залучають інвесторів, створюють робочі місця, надають якісні медичні, освітні, культурні послуги;
- з активним малим та середнім бізнесом, який займається вирощуванням сільськогосподарських культур та глибокою переробкою, виробництвом та наданням послуг;
- залізничний вузол з сучасною логістичною інфраструктурою;
- стартовий майданчик для культурного і спортивного розвитку мешканців, дитячої творчості, молодіжних ініціатив;
- комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

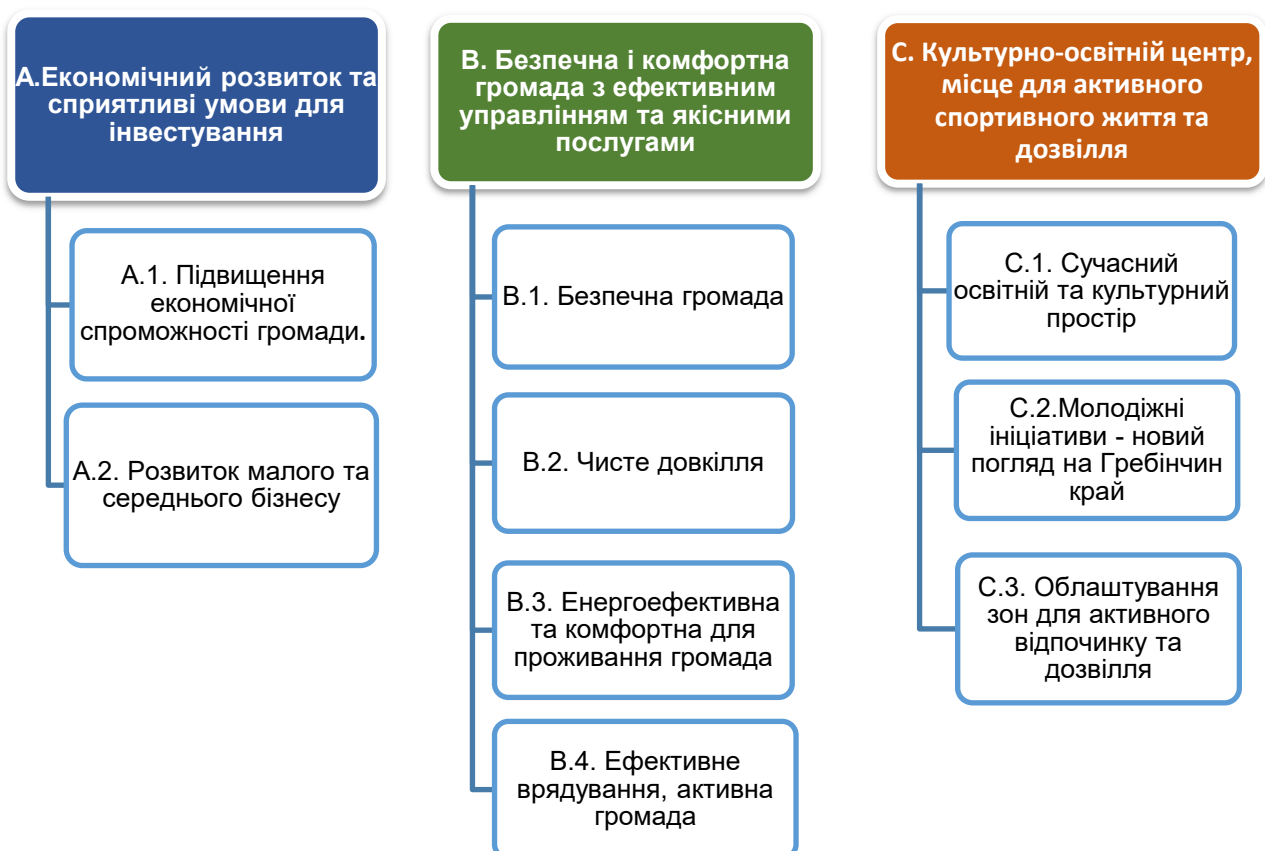

Рисунок 5.1 "Дерево цілей" Гребінківської міської територіальної громади

Стратегічні цілі дають відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням. Кожна стратегічна ціль включає оперативні цілі. Оперативні цілі, в свою чергу, деталізовані у завданнях (таблиця 5.1). Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада досягатиме цілей свого розвитку. Завдання деталізовані у проектах, які структуровані у Плані заходів з реалізації Стратегії на 2024-2027 роки.

Таблиця 5.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	
А.1 . Підвищення економічної спроможності громади.	А.1.1. Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади.
	А.1.2. Створення (удосконалення) нормативної бази та організаційних умов для залучення інвестицій та просування інвестиційних пропозицій.
	А.1.3. Підтримка економічної активності сільських громад.
	А.1.4. Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу.
А.2. Підтримка малого та середнього бізнесу	А.2.1. Створення Центру підтримки та розвитку бізнесу.
	А.2.2. Інформаційна та методологічна підтримка грантової діяльності МСП
	А.2.3. Розробка та реалізація Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу
Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	
<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
В.1. Безпечна громада	В.1.1 Впровадження автоматичної системи оповіщення
	В.1.2 Модернізація захисних споруд
	В.1.3 Створення мережі місцевих центрів безпеки
	В.1.4. Впровадження системи відеоспостережень для забезпечення громадського порядку
	В.1.5 Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді
В.2. Чисте довкілля	В.2.1 Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення
	В.2.2 Вдосконалення системи поводження з промисловими та побутовими відходами
В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.3.1 Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу.
	В.3.2 Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади, робота з житловим фондом.
	В.3.3 Поліпшення водопостачання та водовідведення
	В.3.4 Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів
	В.4.1 Удосконалення системи надання адміністративних послуг та розвиток електронного врядування

Оперативні цілі	Завдання
В.4.Ефективне врядування, активна громада	В.4.2 Впровадження сучасних інструментів управління.
	В.4.3 Розширення каналів інформування для інтеграції сільських територій
	В.4.4 Сприяння рівним можливостям, гендерній рівності, запобігання дискримінації, запобігання домашньому насиллю та торгівлі людьми.
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.	
Оперативні цілі	Завдання
С.1. Сучасний освітній та культурний простір	С.1.1 Сучасна школа –простір для формування активної молоді.
	С.1.2 Ревіталізація музею, бібліотек та клубів –нове наповнення, нові завдання.
	С.1.3 Створення туристичного кластеру «Гребінчин Дім»
С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край	С.2.1 Створення молодіжної організації
	С.2.2 Підтримка молодіжних ініціатив, створення креативного простору «Гребінка SPACE»
	С.2.3 Проведення молодіжних культурно-мистецьких заходів.
С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля	С.3.1 Розвиток фізичної культури та спорту.
	С.3.2 Розробка та запровадження сезонних програм дозвілля та відпочинку
	С.3.3 Проведення тематичних виставок-ярмарків

Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування.

Мета стратегічної цілі А

Реалізація стратегічної цілі пов'язана із загальним економічним розвитком громади, створенням сприятливого бізнес-клімату, розвитком малого та середнього підприємництва та умов для успішного залучення інвестицій, що дасть можливість диверсифікувати місцеву економіку та зберегти існуючі, створити нові робочі місця для мешканців сільської та міської місцевості громади.

Важливим і перспективним для економічного розвитку громади є не лише підвищення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, а й їх глибинна переробка на території громади з метою подальшого збуту за її межі та виходу на регіональний та національний ринки.

Стратегічна ціль А досягається через реалізацію таких оперативних цілей:

А.1 Підвищення економічної спроможності громади; А.2 Підтримка малого та середнього бізнесу.

Оперативна ціль - А.1. Підвищення економічної спроможності громади.

Містить завдання: А.1.1 Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади, А.1.2 Створення (удосконалення) нормативної бази та організаційних умов для залучення інвестицій та просування інвестиційних пропозицій, А.1.3 Підтримка економічної активності сільських громад, А.1.4 Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу.

Розуміючи важливе значення позитивного іміджу громади для успішного економічного розвитку, залучення інвестицій, збереження існуючих та створення нових робочих місць, громада планує завершити роботу по розробці власного герба та формуванню бренду Гребінківської МТГ і активізувати процеси просування позитивного, сприятливого для інвестицій іміджу на регіональному та національному рівнях.

Інвестиційний потенціал громади достатній, однак у громаді відсутні інструменти його розвитку та просування. Крім того, необхідно створити систему просування інвестиційних пропозицій громади. Підготовка інвестиційних пропозицій неможлива без інвентаризації матеріальних активів громади (земельних ділянок, комерційної нерухомості) придатних для інвестицій. Тому одним із ключових завдань у межах даної цілі є інвентаризація інвестиційних об'єктів громади з подальшою промоцією інвестиційних пропозицій для залучення інвесторів. При цьому є чітке розуміння економічних ніш, в які залучення інвестицій буде найбільш ефективним, а саме: переробка сільськогосподарської продукції і неаграрні види бізнесу з високою доданою вартістю.

Гребінківська МТГ має велике бажання та достатній потенціал для розвитку короткочасного туризму, туризму вихідного дня, подієвого та зеленого туризму. Проте туристична інфраструктура ще не сформована, зокрема слабо розвинена сфера гостинності: заклади харчування та місця для проживання. Сформувати таку сферу через партнерство влади і суб'єктів господарювання, активних громадян, особливо в сільській місцевості і є одним із напрямів економічного розвитку громади.

Наявні проблеми та виклики:

- слабка впізнаваність громади та слабкий муніципальний маркетинг, в тому числі інвестиційних можливостей;
- відсутність та систематизованої інформації про інвестиційні можливості громади та організаційних умов її просування;
- монопрофільність економіки: підприємства залізничного транспорту та агрогосподарства;
- недостатня кількість переробних підприємств при значних обсягах виробництва сільськогосподарської продукції;
- недостатнє використання підприємницького потенціалу індивідуальних сільгоспвиробників, розрізненість дрібних фермерів;
- не розвинене креативне та крафтове підприємництво;
- не розвинена сфера гостинності в громаді.

Очікувані результати:

- значна впізнаваність громади, імідж громади високий;
- створена система залучення інвесторів, підготовлені якісні інвестиційні пропозиції;
- залучення інвесторів в нові галузі економіки, диверсифікація економіки громади;
- створені нові робочі місця;
- підприємницькі ініціативи на селі, розвиток кооперативного руху, крафтового виробництва,
- відкриття об'єктів сфери гостинності як в центрі громади, так і в сільських населених пунктах.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- сформований позитивний інвестиційний імідж громади (розроблений герб, бренд);
- Інформація про громаду поширена на можливих регіональних та національних ресурсах (кількість публікацій за рік);
- сформована сторінка для інвестора на сайті громади, розроблений та розміщений у відкритому доступі сучасний інвестиційний паспорт Гребінківської МТГ (середньомісячна кількість звернень до сторінки);
- сформована мережа гостинності громади з легким доступом до інформації про неї на гугл-карті громади (кількість об'єктів в мережі);
- кількість СПД, що виробляють крафтову продукцію.

Оперативна ціль - А.2. Підтримка малого та середнього бізнесу.

Містить завдання: А.2.1 Створення Центру підтримки та розвитку бізнесу, А.2.2 Інформаційна та методична підтримка грантової діяльності МСП, А.2.3 Розробка та реалізація Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу.

Сектор малого та середнього підприємництва в громаді є невеликим. У громаді є підприємницький потенціал, проте для його реалізації владі необхідно створити відповідні умови, в першу чергу сформувати інфраструктуру підтримки бізнесу, створити необхідні інформаційні-консультаційні ресурси тощо.

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність програми підтримки розвитку підприємництва в громаді;
- недостатня комунікація влади і бізнесу;
- відсутність інституцій підтримки бізнесу;
- патерналізм та слабка підприємливість громадян, недостатньо позитивний імідж підприємництва;
- соціальна неактивність СПД, їх об'єднань; невикористання підприємцями грантових можливостей для бізнесу

Очікувані результати:

- розроблена міська програма підтримки розвитку МСП;
- налагодження конструктивних комунікацій влада - бізнес;
- зростання сектору МСП,
- створення Центру підтримки підприємництва;
- залучення молоді, жінок, ветеранів до відкриття власної справи на території громади;
- залучення грантових коштів для розвитку місцевих МСП.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- періодичність та кількість комунікаційних зустрічей влада-бізнес;
- загальна сума підтримки МСП, запланована/виділена в програму підтримки розвитку МСП Гребінківської МТГ;
- кількість підприємців, що взяли участь в грантових конкурсах, програмах підтримки та розвитку, в тому числі за інформаційно-консультативної підтримки влади ;
- кількість новостворених ФОП молоддю, ветеранами, жінками.

Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами

Мета стратегічної цілі В

В умовах повномасштабної війни питання безпечного проживання громадян є пріоритетним питанням для місцевої влади кожної громади. При цьому водночас необхідно, забезпечити чітке функціонування комунального господарства громади та всієї її соціальної сфери. Це дасть можливість зберегти людський потенціал громади, зменшити негативний вплив міграції населення та забезпечити комфортні умови проживання як в час військового стану, так і після його закінчення.

Тому **Стратегічна ціль В** досягається через реалізацію таких оперативних цілей: В.1.Безпечна громада, В.2. Чисте довкілля, В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада, В.4. Ефективне врядування, активна громада.

Оперативна ціль В.1. Безпечна громада

Містить наступні завдання: **В.1.1** Впровадження автоматичної системи оповіщення та управління зовнішнім освітленням. **В.1.2** Модернізація захисних споруд **В.1.3** Створення мережі місцевих центрів безпеки **В.1.4.** Впровадження системи відеоспостережень для забезпечення громадського порядку **В.1.5** Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді.

Безпека людини – це відсутність для неї загрози. Досягти цього можливо, якщо створити нову систему організаційних підходів до попередження та реагування у разі виникнення загроз на місцевому рівні. Потенціал громади в цьому розумінні складають такі компоненти, як рівень компетенцій її суб'єктів у сфері безпеки; налагоджена взаємодія між органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами й мешканцями громади; згуртованість громади та рівень довіри у ній; здатність громади адаптуватися й протидіяти негативним факторам тощо.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатньо безпечних укриттів;
- застаріла система оповіщення та система зовнішнього освітлення;
- недостатня скоординованість всіх причетних служб до оперативного надання допомоги мешканцям по всій громаді;
- недостатність превентивних заходів із забезпечення безпеки у громаді
- не в повній мірі реалізовані заходи по забезпеченню безпеки дорожнього руху;
- незадовільний стан доріг.

Очікувані результати:

- мережа укриттів повністю задовільняє потреби населення громади;
- встановлена сучасна система зовнішнього освітлення та система оповіщення про небезпеку;
- створена мережа центрів безпеки по відповідним населеним пунктам громади;
- встановлення системи відеонагляду для забезпечення громадського порядку;
- підвищення рівня безпеки на дорогах у громаді: поліпшення стану доріг, пішохідні переходи, «лежачі поліцейські»).

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість модернізованих укриттів в громаді;
- встановлення сучасної зовнішнього освітлення та системи оповіщення;
- кількість камер відеоспостереження у громадських місцях у населених пунктах громади;
- кількість км відремонтованої дороги, % фактично відремонтованої дороги відповідно до потреби.

Оперативна ціль В.2. Чисте довкілля.

Містить наступні завдання: В.2.1 Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення, В.2.2 Вдосконалення системи поводження з промисловими та побутовими відходами.

Наявні проблеми та виклики:

- Роздільний збір ТПВ у громаді на початковому етапі,
- Низька культура населення щодо поводження з ТПВ,
- Утворення стихійних сміттєзвалищ на території громади.

Очікувані результати:

- запроваджено роздільний збір відходів на території громади,
- виділено місця та встановлено необхідну кількість контейнерів для роздільного збору;
- встановлена сучасна система зовнішнього освітлення та система оповіщення населення про небезпеку.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість встановлених контейнерів для роздільного збору,

- кількість інформаційних та навчальних заходів для населення, дітей та молоді щодо правильного екологічного поведіння та роздільного збору ТПВ.

Оперативна ціль В.3 Енергоефективна та комфортна для проживання громада.

Досягається виконанням завдань: В.3.1 Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу, В.3.2 Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади та робота з житловим фондом, В.3.3 Поліпшення водопостачання та водовідведення, В.3.4 Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатнє використання сучасних енергоефективних технологій для забезпечення енергією об'єктів комунальної сфери та соціальної інфраструктури;
- недостатнє впровадження сучасних методів управління щодо енергоаудиту та контролю за використанням енергоносіїв та втратами тепла;
- енергосанация будівель комунальної власності, багатоквартирних будинків не проведена;
- слабе забезпечення безбар'єрності в будівлях і на території громади; неможливість практичного використання наявних пандусів в будівлях або їх відсутність;
- недостатнє забезпечення питною водою населених пунктів громади;
- відсутність комунального водоканалу, невикористання існуючої комунальної свердловини для подачі води населенню;
- застаріла матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я;
- брак висококваліфікованих медичних спеціалістів.

Очікувані результати:

- впровадження ефективного муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу;
- проведено благоустрій громади, зокрема прибудинкової території багатоквартирних будинків;
- прийнята програма безбар'єрності Гребінківської громади;
- забезпечення цілодобовим централізованим водопостачанням мешканців м. Гребінки;
- оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, придбано сучасне обладнання;
- підвищення якості наданих та доступності медичних послуг для сільського населення громади.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- економія бюджетних коштів від впровадження ефективного муніципального енергоменеджменту;
- кількість (%) багатоквартирних будинків, де проведено благоустрій прибудинкової території;
- кількість (%) безбар'єрних комунальних закладів та закладів соціальної сфери;
- кількість залучених висококваліфікованих медичних спеціалістів до роботи в громаді;
- кількість виїзних обслуговувань медиками мешканців громади щорічно.

Оперативна ціль В.4. Ефективне врядування, активна громада.

Включає завдання: В.4.1 Удосконалення системи надання адміністративних послуг та розвиток електронного врядування, В.4.2 Впровадження сучасних демократичних інструментів управління, В.4.3 Розширення каналів інформування для інтеграції сільських територій, підвищення рівня активності громадян ТГ, В.4.4 Сприяння рівним можливостям,

гендерній рівності, запобігання дискримінації, запобігання домашньому насиллю та торгівлі людьми.

Наявні проблеми та виклики:

- неповне використання переваг цифровізації та електронного врядування виконавчими органами міської ради, необхідність відходити від паперових носіїв інформації;
- необхідність поглиблювати процеси демократизації та впроваджувати сучасні прозорі та ефективні способи управління громадою;
- необхідність інтегрувати мешканців сільських населених пунктів в життя об'єднаної громади;
- потреба інклюзивного розвитку громади, сприяння гендерній рівності, запобігання дискримінації, домашньому насиллю та торгівлі людьми.

Очікувані результати:

- розширення переліку адміністративних послуг, які надаються в ЦНАПі Гребінківської МТГ, швидке та якісне їх надання, максимально можлива цифровізація;
- впровадження електронного документообороту в діяльність міської ради та її виконавчих органів;
- впровадження електронної системи голосування депутатів міської ради;
- згуртована активна громада.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість і якість послуг, які можна отримати в ЦНАПі;
- запроваджений електронний документооборот в діяльність виконавчих органів міської ради, економія бюджетних коштів на паперових носіях;
- запроваджена система електронного голосування депутатів міської ради.

Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.

Стратегічна ціль С досягається через впровадження наступних оперативних цілей: С.1. Сучасний освітній та культурний простір С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля.

Мета стратегічної цілі С

У цій цілі знайшли відображення задачі розвитку освітнього простору, культурного середовища, створення умов для комфортного відпочинку та проведення дозвілля населення всієї об'єднаної громади.

Важливим також є напрям, пов'язаний з підтримкою та розвитком молодіжних ініціатив. Молодіжна політика в громаді потребує потужного імпульсу для розвитку, молодіжний потенціал з точки розвитку громади є недовикористаним і водночас дуже перспективним. Саме молодь, яка виростає тут, любить своє рідне місто чи село, потім залишається в громаді чи повертається сюди після навчання стає базовим елементом процвітання громади в майбутньому.

Однією з задач також є облаштування зон активного відпочинку та дозвілля, літніх майданчиків, кінотеатрів, наявність яких наповнює якістю життя мешканців громади.

Якісна інфраструктура дозвілля та відпочинку допоможе у залученні туристів, які можуть задовольняти фізичні і духовні потреби. До дозвілля можна віднести також такі види занять, як перегляд концертів, спілкування з друзями, заняття спортом, розваги, відвідування виставок та фестивалів, прогулянки, ігри, пасивний відпочинок тощо.

Оперативна ціль С.1. Сучасний освітній та культурний простір.

Досягається через реалізацію наступних завдань: **С.1.1** Сучасна школа – простір для формування активної молоді; **С.1.2** Ревіталізація музею, бібліотек та клубів – нове наповнення, нові завдання; **С.1.3** Створення туристичного кластеру «Гребінчин Дім».

Наявні проблеми та виклики:

- необхідність формування нового обличчя сучасної школи в громаді;
- забезпечення безпекових стандартів закладів освіти ;
- застаріла матеріально-технічна база культурної та спортивної сфери громади;
- нерівномірність фінансування міських та сільських об'єктів культури;
- недостатня впізнаваність культурних подій Гребінчиного краю та слабка залученість громади до культурних та туристичних заходів регіонального та національного рівня;
- недостатня кількість сучасних туристичних продуктів спортивного, подієвого, розважального, оздоровчого туризму;
- не облаштована мережа територій для подієвого, розважального, оздоровчого дозвілля мешканців громади.

Очікувані результати:

- сформований сучасний освітній простір з забезпеченими безпековими стандартами;
- створення туристично привабливого іміджу Гребінківщини на регіональному та національному рівнях;
- створено новий музейний простір Гребінківщини як систему збереження та примноження історично-культурної спадщини громади;
- новим змістом наповнена бібліотечна мережа громади;
- сформовано туристичний кластер «Гребінчин край».

Індикатори виконання оперативної цілі:

- заклади освіти забезпечені укриттями відповідних стандартів (% забезпечення);
- наповнені новим змістом основні заклади культурної сфери: музейний простір та бібліотечна мережа;
- кількість учасників туристичного кластеру Гребінчин край.

Оперативна ціль С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край.

Досягається через реалізацію наступних завдань: С.2.1 Створення молодіжної організації . С.2.2 Підтримка молодіжних ініціатив, створення креативного простору «Гребінка SPACE » С.2.3 Проведення молодіжних культурно-мистецьких заходів

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність молодіжних об'єднань в громаді;
- недостатньо активна політика влади щодо підтримки молодіжних ініціатив,
- відсутність місць для організованого дозвілля молоді,
- недостатнє використання потенціалу молоді в культурному житті громади.

Очікувані результати:

- залучення учнівської та працюючої молоді до всіх сфер життєдіяльності громади, культурно-масових та спортивних заходів;
- задоволення потреб молоді в якісних і доступних культурних послугах;
- формування молодіжного сектору організацій громадянського суспільства в громаді;
- активна молодіжна політика місцевої влади, підтримка молодіжних ініціатив;
- створення молодіжних просторів для розвитку та проведення змістовного дозвілля.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- діюча Молодіжна рада громади (кількість членів);
- створений молодіжний простір «Гребінка SPACE» (середньомісячна кількість відвідувачів);
- кількість молодіжних масових активностей (щоквартальна кількість проведених заходів).

Оперативна ціль С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля.

Реалізується через виконання завдань: **С.3.1** Розвиток фізичної культури та спорту.

С.3.2 Розробка та запровадження сезонних програм дозвілля та відпочинку

С.3.3 Проведення тематичних виставок-ярмарків.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатньо розвинена інфраструктура для занять фізичною культурою та спортом в сільських населених пунктах громади;
- недостатня активність мешканців сільських громад в спортивних заходах;
- неповне використання можливостей спортивного комплексу в м. Гребінці;
- необхідність організації змістовного дозвілля та відпочинку дітей та дорослих відповідно до сезону, організація літніх майданчиків відпочинку;
- ярмарковий та фестивальний рух з урахуванням туристських магнітів не отримав достатнього розвитку.

Очікувані результати:

- розширення інфраструктури для занять фізичною культурою та спортом в сільських населених пунктах громади;
- посилення активності сільського населення в спортивних заходах;
- збереження культурної спадщини, розвиток, зміцнення, примноження творчого потенціалу та культурного простору громади через проведення культурно-масових заходів.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість спортивних заходів проведених в громаді за рік;
- кількість мистецьких та культурних заходів, подій (фестивалів, конференцій, святкувань тощо), проведених у громаді за рік.

Розділ 6. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ (ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ) ТА ПРОГРАМИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОБЛАСТІ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців. Дана Стратегія розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 року № 722.

При розробці Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Стратегічні цілі Гребінківської громади також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 років, яка базується на розумінні актуальних проблем соціально-економічного розвитку області, районів та територіальних громад.

Стратегія розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки передбачає формування комплексної системи проектів та заходів, які, виходячи із розуміння поточної ситуації та рівня розвитку, зможуть концентрувати зусилля органів влади та різних суб'єктів регіонального розвитку для досягнення принципу пріоритетності інтересів людини.

Реалізація Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 років.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки проведено у таблиці 6.1.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 року проведено у таблиці 6.2.

Таблиця 6.2 Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021- 2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року											
	А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	А.1 Підвищення економічної спроможності громади	А.2 Підтримка малого та середнього бізнесу	В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	В.1. Безпечна громада	В.2. Чисте довкілля	В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.4. Ефективне врядування , активна громада	С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля	С.1. Сучасний освітній та культурний простір т	С.2. Молодіжні ініціативи –новий погляд на Гребінчин край	С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля
Стратегічна ціль 1. Висока якість життя, комфортні і безпечні умови та добробут				++			+					
Операційна ціль 1.1. Здорове населення області з максимальною тривалістю активного періоду життя							+					
Операційна ціль 1.2. Універсальна система соціального захисту населення та безпечні умови життя				+	+							
Операційна ціль 1.3. Сучасний освітній простір як базис для задоволення потреб суспільства та економіки, підвищення правової культури населення.				++								
Стратегічна ціль 2. Збалансована інноваційна конкуренто-спроможна економіка	+							+				
Операційна ціль 2.1. Інноваційний та науковий розвиток економіки області на основі смарт-спеціалізації												
Операційна ціль 2.2. Ефективна бізнес та інвестиційна інфраструктура, активізація інвестиційної діяльності		++	++									
Операційна ціль 2.3. Сталий розвиток креативних індустрій, культури та туризму.			+					+			+	

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021- 2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року											
	А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	А.1 Підвищення економічної спроможності громади	А.2 Підтримка малого та середнього бізнесу	В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	В.1. Безпечна громада	В.2. Чисте довкілля	В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.4. Ефективне врядування , активна громада	С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля	С.1. Сучасний освітній та культурний простір т	С.2. Молодіжні ініціативи –новий погляд на Гребінчин край	С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля
Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля				++		+						
Операційна ціль 3.1. Формування єдиного простору високого рівня життя												
Операційна ціль 3.2. Інфраструктурний розвиток територій та пріоритетна увага сільській місцевості		+										
Операційна ціль 3.3. Раціональне та екобезпечне господарювання				++		+						
Операційна ціль 3.4. Збереження та відтворення якості довкілля												++

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Розділ 7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Процеси впровадження та оцінювання є складовими єдиного стратегічного планувального циклу.

Впровадження Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів, формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізацію місцевих програм розвитку, проєктів та заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності.

Оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади, досягнення запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Система впровадження Стратегії

Система впровадження Стратегії має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто голова громади та депутатський корпус. Ключова роль при цьому відводиться міському голові. Його завданням є стимулювання та координація виконання завдань, які реалізують різні суб'єкти, а також мобілізація та інтеграція ресурсів, що знаходяться у їх розпорядженні, з метою досягнення стратегічних цілей та реалізації завдань, які дозволять досягнути спільно визначеного бачення розвитку громади.

Крім того, однією із стратегічних ролей голови є представництво інтересів громади з метою досягнення цілей та виконання завдань Стратегії. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти голови щодо реалізації Стратегії, пропозиції щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії.

Технічний рівень впровадження виконують відповідальні за досягнення завдань Стратегії структурні підрозділи виконавчого комітету та комунальні установи міської ради.

Реалізація завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними відділами й управліннями Гребінківської міської ради за участі партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Управління процесом реалізації Стратегії проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації Стратегії здійснюється міською радою, виконавчим комітетом та відділом економіки та туризму.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, передбачається створення органу з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії (КУВ) та систему індикаторів, які забезпечують підтвердження досягнення визначених цілей.

Комітет з управління впровадженням Стратегії створений за принципом гендерної збалансованості з представників міської ради, населених пунктів громади, громадськості, бізнесу, міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міської ради, приватні підприємці, представники об'єднань громадян та інших організацій та підприємств.

Повний склад КУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань Стратегії визначається відповідним розпорядчим документом.

Постійно діючий Комітет з управління впровадженням забезпечує контроль за реалізацією Стратегії, заслуховує звіти щодо результатів впровадження Стратегії, пропозиції із внесення змін та оновлення. Міська рада приймає рішення щодо внесення змін до Стратегії.

Комітет з управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

До завдань КУВ також віднесено:

- організацію взаємодії підрозділів виконавчого комітету міської ради, органів державної влади, підприємств та установ міста в процесі реалізації Стратегії, загальноміських програм та проєктів;

- організацію підготовки щоквартальних та щорічних звітів про стан реалізації Стратегії;
- організацію висвітлення звітів в ЗМІ та інформування міського голови, депутатів міської ради.

Моніторинг впровадження Стратегії.

Моніторинг виконує функції – спостереження (відстеження) та попередження. Відстеження проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а попередження – з метою попередження небажаних наслідків.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються наступні завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками;
- виконання стратегічних та оперативних цілей, надання інформації для коригування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Оцінка ґрунтуватиметься на розгляді та оцінці звітів з виконання Стратегії.

Моніторинг результативності та ефективності впровадження Стратегії визначається досягненням визначених показників.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії.

Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення Бачення; напрямів розвитку, стратегічних, оперативних цілей.

Рівні моніторингу:

- ефективність впровадження окремого проєкту;
- рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей;
- ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку;
- стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення.

Підбивати підсумки моніторингу необхідно один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

При проведенні моніторингу фіксуються та аналізуються:

- а) ступінь виконання кожного завдання по проєктах;
- б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів;
- г) оцінка потреб у фінансуванні;
- д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з коригування та змін до Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проєктами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами міської ради;
- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

В процесі моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проєктів, коригування та актуалізація Стратегії при необхідності (з огляду на зміну ситуації), оскільки одні проєкти будуть реалізовані та завершені, а деякі замінено іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку громади повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі та завдання залишалися актуальними і реалізовувалися.

Комітет збирається із встановленою періодичністю (але не менше двох разів на рік) для оцінки досягнутих результатів і внесення запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на громадські обговорення.

На підставі результатів моніторингу один раз на рік відділ економіки виносить на чергове засідання Комітету з управління впровадженням Стратегії проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений КУВ аналіз фінансових потреб надається до депутатських комісій для врахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.

Показники оцінки реалізації Стратегічного плану (Індикатори досягнення результату)

1. Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на душу населення.
2. Середня місячна заробітна плата (розмежовані за гендерною ознакою дані).
3. Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за гендерною ознакою дані).
4. Кількість зареєстрованих безробітних (розмежовані за за гендерною ознакою дані).
5. Обсяг реалізованої продукції та послуг на душу населення.
6. Частка продукції та послуг, вироблених малими підприємствами в загальному обсязі.
7. Кількість новостворених робочих місць на рік (розмежовані за за гендерною ознакою дані).
8. Кількість малих і середніх підприємств на 10 тис. осіб населення.
9. Кількість компаній, що надають бізнес-послуги.
10. Загальний обсяг пасажирських перевезень всіма видами транспорту.
11. Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів.
12. Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища.
13. Кількість туристів на рік.
14. Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань тощо) на рік.
15. Динаміка чисельності населення міста.
16. Рівень безробіття.
17. Частка безробітних жінок у загальній кількості безробітних в місті.
18. Кількість спортивних споруд і об'єктів введених в експлуатацію.
19. Кількість громадян, охоплених спортивними секціями.
20. Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів.
21. Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста.
22. Кількість змагань усіх рівнів, в яких взяли участь вихованці спортивних секцій міста.

Показники досягнення результатів за стратегічними цілями**А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування**

- доходи загального фонду бюджету територіальної громади (без трансфертів) на 1 особу.
- кількість ФОП на 10 тис. осіб населення.
- кількість новостворених робочих місць на підприємствах міста на рік (розмежовані за статтю дані).
- кількість малих і середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
- сформований позитивний інвестиційний імідж громади (розроблений герб, бренд тощо)

В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами

- економія бюджетних коштів від впровадження ефективного муніципального енергоменеджменту;
- кількість (%) безбар'єрних комунальних закладів та закладів соціальної сфери;
- кількість забезпечених персоналом медичних закладів в сільських населених пунктах громади;
- кількість і якість послуг, які можна отримати в ЦНАПі;
- запровадження електронних інструментів управління в діяльність виконавчих органів міської ради, економія бюджетних коштів на паперових носіях

С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля

- наповнені новим змістом основні заклади культурної сфери: музейний простір та бібліотечна мережа;
- діюча Молодіжна рада громади (кількість членів);
- кількість молодіжних масових активностей (щоквартальна кількість проведених заходів);
- кількість спортивних заходів проведених в громаді за рік;
- кількість мистецьких та культурних заходів, подій (фестивалів, конференцій, святкувань тощо), проведених у громаді за рік

ГРЕБІНКІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Проект

ПРОФІЛЬ ГРЕБІНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Додаток
до Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до
2030 року

ГРЕБІНКА – 2024

Профіль Гребінківської міської територіальної громади розроблено спільними зусиллями створеної в громаді робочої групи з розробки Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади та експертів проєкту «Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей». Реалізація проєкту стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА».

Зміст цього документу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

Зміст

1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ.....	8
2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ГРОМАДИ.....	10
Розташування та адміністративно-територіальний поділ громади	10
Адміністративний центр громади	12
Характеристика Полтавської області та Гребінків ського району.....	13
Полтавська область	13
Лубенський район.....	16
Порівняльна характеристика Гребінківської міської територіальної громади та подібних громад	17
3. ПРИРОДНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ.....	20
Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови	20
Ландшафтні особливості рельєфу	20
Характеристика ґрунтів	20
Структура земельного фонду	21
Лісові масиви	24
Водні ресурси.....	25
Корисні копалини	25
Кліматичні умови	25
Екологічна ситуація.....	26
Поточний стан атмосферного повітря.....	26
Поверхневі води	26
Стан водних ресурсів	27
Водопостачання та водовідведення	28
Стан ґрунтів	28
Поводження з відходами.....	28
Основні екологічні проблеми	29
4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ.....	30
Населення Гребінківської МТГ.....	30
Зайнятість та доходи населення	34
5. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ.....	38
Соціальна інфраструктура	38
Освіта	38
Загальна середня освіта	39
Дошкільна освіта.....	41
Охорона здоров'я	42
Адміністративні послуги	44
Соціальний захист населення	44
Культура	47
Фізична культура та спорт.....	50
Житлово-комунальна, транспортна інфраструктура	51
Житловий фонд	51
Комунальна інфраструктура та інженерні мережі	52
Енергоспоживання та енергозбереження	54
Послуги з поводження з побутовими відходами	55

Транспортна інфраструктура та зв'язок	55
Транспортне сполучення між населеними пунктами громади та районним / обласним центром.....	56
Залізничні перевезення.....	56
Поштовий зв'язок.....	57
Мобільний зв'язок та інтернет	57
Інфраструктура торгівлі та сфери послуг	58
Туристична інфраструктура.....	60
6. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ.....	62
7. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ ГРОМАДИ	63
8. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	66
Структура економіки за видами економічної діяльності.....	68
Промисловий потенціал громади	68
Підприємницьке середовище	69
Інвестиційний потенціал громади	70
9. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	72
Податкові надходження.....	72
Офіційні трансферти	73
Видатки.....	74
Фінансова спроможність громади у порівнянні з іншими громадами Полтавської області	76
10. СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ.....	77
Структура органу місцевого самоврядування та виконавчого комітету.....	77
Проектна діяльність. Участь у програмах співробітництва	80
Міжмуніципальне співробітництво	81
11. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ.....	82
12. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН	84
Опитування мешканців громади	84
Опитування представників бізнесу громади	85
Додатки	87

Перелік таблиць

Таблиця 1.1 Пам'ятки культурної спадщини національного значення на території Гребінківської міської територіальної громади	8
Таблиця 2.1 Характеристики Гребінківської міської територіальної громади станом на 1 січня 2022 року.....	11
Таблиця 2.2 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ	12
Таблиця 2.3 Характеристика районів Полтавської області	14
Таблиця 2.4 Порівняльна характеристика Гребінківської МТГ та подібних громад	18
Таблиця 3.1 Еколого-агрохімічна оцінка земель Гребінківської МТГ.....	21
Таблиця 3.2 Структура земельного фонду Гребінківської МТГ в розрізі категорій земель, га, %	22
Таблиця 3.3 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади.....	24
Таблиця 3.3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 по Гребінківському району) ..	26
Таблиця 3.4 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі найпоширеніших речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у 2020 році, тис. тон	26
Таблиця 3.5 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб.....	27
Таблиця 3.6 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м.Гребінків, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ).....	28
Таблиця 3.7 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тонн.....	29
Таблиця 4.1 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр (на 01.01 відповідного року), тис.осіб	30
Таблиця 4.2 Населення Гребінківської МТГ в розрізі населених пунктів, на 1 січня відповідного року.....	31
Таблиця 4.3. Найбільші роботодавці Гребінківської МТГ, 2023 рік	35
Таблиця 4.4. Динаміка середньої заробітної плати, грн.....	36
Таблиця 5.1 Освітня мережа Гребінківської міської територіальної громади	38
Таблиця 5.2 Характеристика мережі закладів загальної середньої освіти Гребінківської МТГ, 2022-2023 н.р.	39
Таблиця 5.3 Середня вартість навчання одного учня в ЗЗСО Гребінківської громади, 2022 р./2023 н.р.....	40
Таблиця 5.4 Обсяги освітньої субвенції для Гребінківської МТГ на 2022-2023 навчальний рік.....	40
Таблиця 5.5 Кількість випускників закладів освіти Гребінківської МТГ , 2019-2023 рр, осіб	41
Таблиця 5.6 Результати НМТ закладів загальної середньої освіти Гребінківської МТГ, 2023 р.....	41
Таблиця 5.7 Мережа дошкільних навчальних закладів Гребінківської МТГ, 2023 р.	41
Таблиця 5.9. Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023р.	43
Таблиця 5.10 Інформація щодо забезпечення прав дитини у Гребінківській громаді, 2023р.	46
Таблиця 5.11 Вразливі групи населення у Гребінківській МТГ, 2023р.	46
Таблиця 5.12 Характеристика закладів культури Гребінківської МТГ	48
Таблиця 5.13 Бібліотеки Гребінківської МТГ.....	49
.Таблиця 5.14. Об'єкти спортивної інфраструктури Гребінківської територіальної громади	51
Таблиця 5.15 Стан житлового фонду Гребінківської МТГ.....	51
Таблиця 5.16 Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ.....	52
Таблиця 5.17 Характеристика об'єктів житлово-комунального господарства Гребінківської територіальної громади	52
Таблиця 5.18 Характеристики системи життєзабезпечення Гребінківської МТГ (дані до 2022 року по м.Гребінці)	54
Таблиця 5.19 Споживання окремих видів енергетичних ресурсів у 2020 році у м.Гребінці.	54
Таблиця 5.20 Основні місцеві дороги Гребінківської МТГ.....	56
Таблиця 5.21 Відділення Укрпошти у Гребінківськійській МТГ	57

Таблиця 5.22 Відділення Нової пошти у Гребінківській МТГ.....	57
Таблиця 5.23 Просторовий розподіл об'єктів інфраструктури сфери послуг територіальної громади станом на 01.08.2023, од.	58
Таблиця 5.24 Кількість відділень банківських установ/банкоматів/термінали на території Гребінківської громади.....	60
Таблиця 7.1 Перелік програм реалізованих у 2022 році, які профінансовані за кошти бюджету Гребінківської МТГ.....	63
Таблиця 8.1 Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.	66
Таблиця 8.2 Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з гендерним розподілом у Гребінківській МТГ (на 01.01.2023 р.).....	66
Таблиця 8.3 Територіальний розподіл зареєстрованих у Гребінківській міській територіальній громаді юридичних та фізичних осіб, станом на 1.09.2023 р.....	67
Таблиця 8.4 Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Гребінківської МТГ за податковими надходженнями до місцевого бюджету в 2022 році.....	68
Таблиця 8.5 Найбільші підприємства Гребінківської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р.(тис.грн)	68
Таблиця 8.7 Податкове середовище Гребінківської МТГ у 2023 році.....	69
Таблиця 8.8. Перелік вільних земельних ділянок на території Гребінківської МТГ, призначених для ведення господарської діяльності (крім с/г).....	70
Таблиця 9.1 Бюджетоутворюючі податкові надходження Гребінківської громади	73
Таблиця 9.2 Перелік та вартість реалізованих в межах території громади проєктів за кошти державної субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів чи Державного фонду регіонального розвитку (2020-2023).....	74
Таблиця 9.3 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією, млн. грн.....	75
Таблиця 9.4 Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки	76
Таблиця 10.1 Структура та чисельність апарату та структурних підрозділів Гребінківської міської ради.....	78
Таблиця 10.1 Комунальні підприємства Гребінківської МТГ.....	80
Таблиця 11.1 Громадські організації Гребінківської МТГ (на 1.08.2023 р.)	82

Перелік рисунків

Рисунок 1.1. Емблема м. Гребінка	9
Рисунок 2.1. Територія Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області	10
Рисунок 2.2. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ	11
Рисунок 2.4 Полтавська область на карті України	13
Рисунок 3.1 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ	21
Рисунок 3.2. Структура земельного фонду Гребінківської громади в розрізі категорій земель, га.....	22
Рисунок 3.3 Розподіл сільськогосподарських земель (рілля) Гребінківської громади, між землекористувачами (%).	24
Рисунок 4.1 Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області, 2023 р.....	31
Рисунок 4.2 Приріст населення у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.	33
Рисунок 4.3 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, %	34
Рисунок 4.4 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ	34
(дані станом на 05.11.2023 р.), осіб	34
Рисунок 4.6. Порівняння середньої заробітної плати в Україні, Полтавській області та Гребінківській МТГ, 2021-2022 рр, грн.	36
Рисунок 5.1 Динаміка кількості дітей/учнів у закладах освіти Гребінківської МТГ, осіб	38
Рисунок 5.2. Статеві-віковий розподіл мешканців, які уклали декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги у Гребінківській громаді (на 05.11.2023).....	44
Рисунок 5.4 Автомобільні дороги на території Гребінківської МТГ	55
Рисунок 9.1 Власні доходи бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр., млн.грн.....	72
Рисунок 9.2 Структура податкових надходжень бюджету Гребінківської МТГ, ...	73
2021-2022 рр, млн.грн.....	73
Рисунок 9.3 Динаміка видатків бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 роки, млн.грн	75
Рисунок 9.4 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за галузевим принципом	75

1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Історія міста Гребінка

Територія міста Гребінка була заселена ще із часів Київської Русі. Тут існувало укріплене городище, що було зруйноване в 1239-1240 рр. монголо-татарами. Вдруге ці землі заселилися у другій половині XVII ст. і належали полковнику Л. Свічці. У 1740 р. тут виникло поселення Городище. На початку XIX ст. Городище відійшло до землевласника І. Горбовського, а інша частина земель Л. Свічки - до Стороженка. Стороженко заснував на своїх землях с. Тінь. У 1863 р. Городище стало волосним центром. Початок існування Гребінки припадає на 1895 рік, коли розпочалось будівництво залізничної лінії Південно-Західної залізниці Харків-Київ. Перша згадка про місто датується 1740 р. У 1895 р. було збудовано залізницю Київ - Харків і с. Тінь, розширившись, перетворилося на станцію Петрівка. У 1901 р. станцію і населений пункт при ній назвали Гребінка на честь відомого українського поета-байкаря Євгена Гребінки. В 1920-х роках при станції Гребінка склався будкооп «Промінь» (із робітників і службовців), розгорнулося інтенсивне будівництво житлових будинків. В цей час тут було два парові млини, один з яких був олійницею, а також два цегельні заводи. В 1933 р. в Гребінці було створено машинно-тракторну станцію (МТС), в 1935 р. побудовано вагоноремонтний пункт (ВРП). У 1935 р. Гребінка стала районним центром, а у 1938 р. отримала статус селища міського типу. В 1938 р. в Гребінці було завершено будівництво електростанції, з'явилося електроосвітлення в будинках і на вулицях. В 1938 р. побудоване паровозне депо. В 1939 р. вона стала селищем міського типу, до складу якого увійшов і хутір Тінь. В 1941 р. був створений райпромкомбінат, який повинен був ремонтувати вози для колгоспів і інших організацій, а також побутові речі: примуси, каструлі, годинники і ін. Після війни в промкомбінаті були створені дзеркальний і швейний цехи. За переписом населення 1939 р. під рубрикою міське населення райцентру Гребінка записано 4266 чол. У 1958 р. Городище було приєднано до Гребінки. У 1959 р. Гребінка отримала статус міста районного підпорядкування. За переписом населення 1959 р. в Гребінці налічувалося 10295 осіб. Нині Гребінка — значний залізничний вузол, на якому розташовані великі залізничні підприємства: локомотивне депо, вагонне депо, 11-та дистанція сигналізації та зв'язку, 18-та дистанція колії та інші.

Історія розвитку сільських населених пунктів громади в Додатку А.

Таблиця 1.1 Пам'ятки культурної спадщини національного значення на території Гребінківської міської територіальної громади ¹

Найменування пам'ятки	Датування	Місцезнаходження
<i>Пам'ятки культурної спадщини національного значення, які занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України</i>		
Могила земляка Євгена Павловича Гребінки, українського поета, письменника, байкаря	1848	с.Мар'янівка

В Гребінці можна відвідати міський краєзнавчий музей, що був заснований у 1967 році. Після створення Гребінківської міської територіальної громади рішенням 31 сесії Гребінківської міської ради від 27.02.2020 року № 1067 музей став комунальним заклад «Гребінківський міський краєзнавчий музей». До складу музею входять 2 структурні підрозділи: Музей - кімната «Братів Гребінок» та Музей - кімната спортивної слави Гребінківщини. Музей має свою сторінку

¹ <https://mkip.gov.ua/content/perelik-pamyatok-kulturnoi-spadshchini-nacionalnogo-znachennya.html>

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

в соціальній мережі, де систематично проводить популяризацію історичної і культурної спадщини нашого краю, а також розповідає про заходи, які проводяться на базі музею.

Громада має свою символіку - емблему (логотип) громади, яка створена у 1994 році. Пізніше при формуванні об'єднаної громади (2017, 2020) логотип залишили незмінним, оскільки емблема (логотип) символізує єднання хліборобів та залізничників громади. В центрі емблеми зображений тепловоз, що є свідченням вагомості підприємств залізничного транспорту для суспільно - економічного розвитку громади.

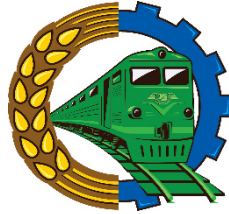

Рисунок 1.1. Емблема Гребінківської міської територіальної громади

Висновки:

- 1. Гребінчин край має свою історію, її зберігає кожне село, кожен населений пункт громади. Центр громади - місто Гребінка - назване на честь Євгена Павловича Гребінки (1812–1848) - відомого українського байкаря, белетриста, видавця, громадського діяча, який народився і похований в селі Мар'янівка та є містом залізничників та хліборобів.*
- 2. На території громади є пам'ятка культурної спадщини національного значення та низка пам'яток місцевого значення, які занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Функціонує Комунальний заклад "Гребінківський міський краєзнавчий музей".*
- 3. Громада має свою емблему.*

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ГРОМАДИ

Розташування та адміністративно-територіальний поділ громади

Гребінківська міська територіальна громада створена на підставі Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” та розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 721-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області». Перші вибори до місцевої ради Гребінківської міської територіальної громади відбулися 25 жовтня 2020 року. Перша сесія міської ради Гребінківської міської територіальної громади відбулася 04 грудня 2020 року.

До складу Гребінківської міської територіальної громади входить 42 населені пункти, а саме: місто Гребінка, села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.

Територія громади, згідно з адміністративно-територіальним устроєм України, входить до складу Лубенського району Полтавської області.

Гребінківська міська територіальна громада розташована у північно-західній частині Полтавської області. З північного заходу на південний схід територію громади перетинають долини річок Сліпороду, Оржиці та Сухої Оржиці. Межує з Бориспільським районом Київської області, Золотоніським районом Черкаської області, Пирятинською міською територіальною громадою та Новооржицькою селищною територіальною громадою Лубенського району Полтавської області.

Рисунок 2.1. Територія Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

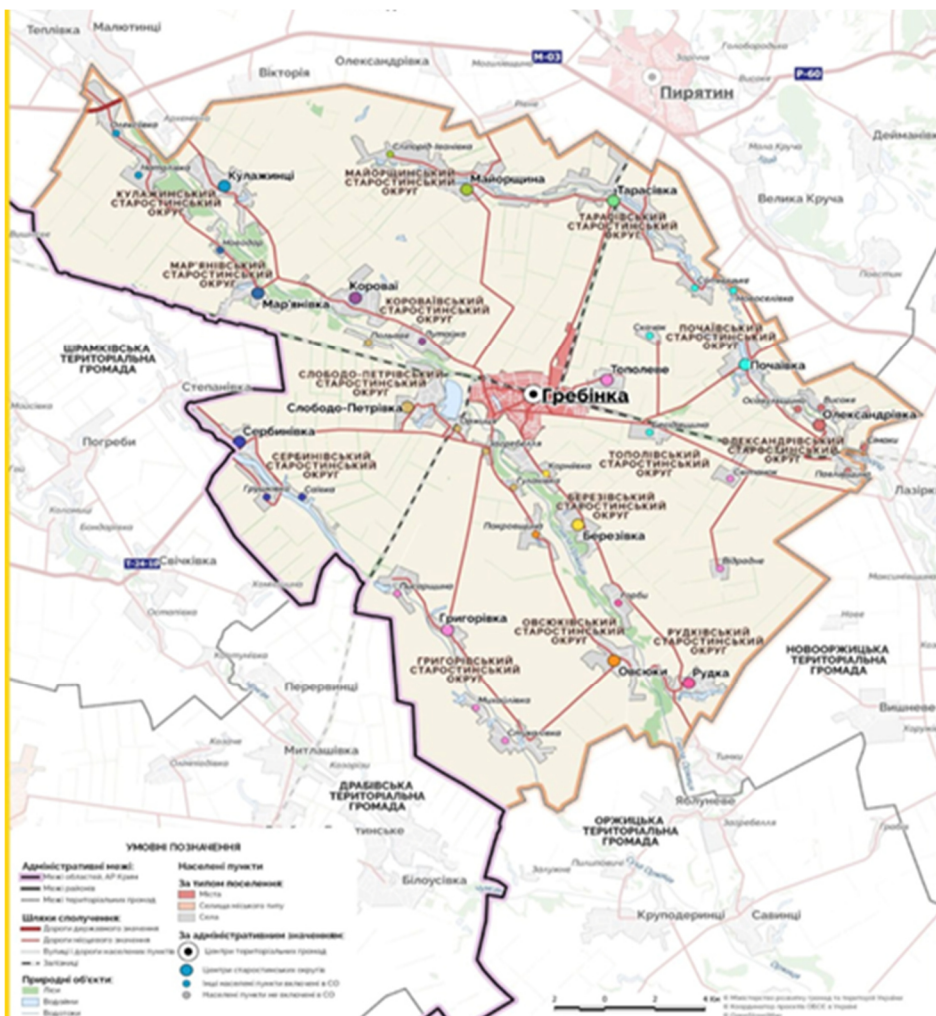
Площа громади складає 595 кв.км, що становить 2,07 % від території області. Загальна кількість мешканців громади згідно оперативних даних станом на 01.01.2022 – 20421 особа.

Адміністративним центром територіальної громади є місто Гребінка. Відстань від Гребінки до обласного центру– міста Полтава 190 км, до столиці України – міста Києва – 156 км.

Таблиця 2.1 Характеристики Гребінківської міської територіальної громади станом на 1 січня 2022 року.

Регіон	Площа, км ²	Площа громади у % до загальної площі району/області	Населення, тис. осіб	Населення громади у % до населення району/ області	Густина населення (осіб/км ²)
Гребінківська МТГ	595	2,07	20713	1,5	34,3
Лубенський район	5487,8	10,8	190138	10,7	34,65
Полтавська область	28750		1352,3		47,0

Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ на старостати представлений на Рисунку 2.2.

Рисунок 2.2. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ.

До складу Гребінківської міської територіальної громади увійшли: місто – Гребінка та 41 сільський населений пункт, об'єднавши 1 міську раду та 12 сільських рад, створили адміністративно-територіальну одиницю в складі 42 населених пунктів з адміністративним центром у місті Гребінка та 14-ма старостинськими округами (Таблиця 2.2)

Таблиця 2.2 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ

<p><i>Адміністративний центр</i> <i>м.Гребінка</i></p>	<p><i>41 населений пункт - 14 старостатів:</i></p> <p>села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.</p>
--	---

Адміністративний центр громади

Місто Гребінка розташоване в Північно-Західній частині Полтавської області на лівому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані 1,5 км розташоване село Лутайка, нижче за течією на відстані 0,5 км розташоване село Корніївка, на протилежному березі — села Слободо-Петрівка, Оржиця та Загребелля. Відстань від обласного центру 190 кілометри, від Києва — 156 км.

Територія міста Гребінка була заселена ще із часів Київської Русі. Тут існувало укріплене городище, що було зруйноване в 1239-1240 рр. монголо-татарами. Вдруге ці землі заселилися у другій половині XVII ст. і належали полковнику Л. Свічці. У 1740 році тут виникло поселення Городище. На початку XIX ст. Городище відійшло до землевласника І. Горбовського, а інша частина земель Л. Свічки - до Стороженка. Стороженко заснував на своїх землях с. Тінь. У 1863р. Городище стало волосним центром. Початок існування Гребінки припадає на 1895 рік, коли розпочалось будівництво залізничної лінії Південно-Західної залізниці Харків-Київ. Перша згадка про місто датується 1740 р. У 1895р. було збудовано залізницю Київ - Харків і с. Тінь, розширившись, перетворилося на станцію Петрівка. Станцію і населений пункт при ній назвали Гребінка на честь відомого українського поета-байкаря Євгена Гребінки.

Гребінка є однією з двох на Південній залізниці (інша — Лозова) залізничних станцій України, яка є залізничним вузлом на межі трьох залізниць: Південної (сама станція підпорядкована Південній залізниці), Південно-Західної (межа проходить за 2 км на захід від станції в бік Києва) та Одеської (межа проходить за декілька кілометрів на південь у бік Черкас). Зовнішні транспортні зв'язки населеного пункту забезпечуються автомобільним та залізничним транспортом. Через територію міста проходять автомобільні дороги місцевого значення. Міжнародна автомобільна дорога державного значення сполученням Київ - Харків - Довжанський на яку має вихід дорога Гребінка – Тарасівка проходить північніше міста на відстані 16 км. Залізничні зв'язки міста забезпечує одноколійна електрифікована залізнична лінія з двоколійними вставками Полтава – Ромодан – Гребінка, одноколійна залізнична лінія на тепловозній тязі Прилуки – Гребінка – Золотоноша, двоколійна, електрифікована лінія Гребінка — Дарниця. Шлях від станції Гребінка до міста Київ 140,9 км.

Нині Гребінка — значний залізничний вузол, на якому розташовані великі залізничні підприємства: локомотивне депо, пасажирське вагонне депо, 11-та дистанція сигналізації та зв'язку, 18-та дистанція колії та інші.

Характеристика Полтавської області та Гребінківського району**Полтавська область**

Полтавська область — адміністративно-територіальна одиниця України з центром у місті Полтава. Створена 22 вересня 1937 року. Розташована у середній частині Лівобережної України. Більша частина області лежить у межах Придніпровської низовини та Полтавської рівнини.

На півночі межує з Чернігівською та Сумською, на сході з Харківською, на півдні з Дніпропетровською та Кіровоградською, на заході з Київською та Черкаською областями України.

Рисунок 2.4 Полтавська область на карті України

Площа. Полтавська область посідає шосте місце серед регіонів України за площею – 28748 кв. км. або 4,76% території України. Адміністративний центр області – м. Полтава.

За адміністративно-територіальним устроєм Полтавська область складається з 4 районів та 60 територіальних громад, з них міських територіальних громад – 16, селищних – 21, сільських – 23. Область налічує 1841 населений пункт, в т. ч. 15 міст, 21 селище міського типу, 1805 сільських населених пунктів. Станом на 1 січня 2022 року населення області – 1352,3 тис. осіб. Середня густина населення — 47,0 осіб/км² нижча, ніж в середньому в країні (72 особи/км²), що має причини природного та історичного характеру.

Природні ресурси.

Основна геологічна структура, в межах якої розташована область,— Дніпровсько-Донецька западина та її схили.

Рельєф області рівнинний. Полтавська область лежить в межах Полтавської рівнини, Придніпровської низовини та Придніпровській рівнині (невелика частина території на лівому березі Дніпра).

Деївська гора — найвища точка Придніпровської височини.

Поверхня має загальний нахил з північного сходу на південний захід. Максимальна абсолютна відмітка рельєфу (202,6 м) на лівобережжі області розташована за 5 км на захід від Опішні. На правобережній Придніпровській височині найвища точка поверхні 204 м (вершина горба Деївської гори, що розташована за 4 км на південь від Крюківського району Кременчука). Найнижча точка поверхні Полтавщини — 64 м — берег Кам'янського водосховища.

На території Полтавської області налічується 146 річок (водотоків довжиною понад 10 км) загальною довжиною 5 100 км. Серед них:

- дві великі (понад 500 км) — Дніпро і Псел;
- дев'ять середніх (довжиною 101—500 км) — Ворскла, Сула, Оріль, Удай, Хорол, Оржиця, Мерла, Орчик, Коломак;

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

- 135 малих річок (100 км і менше);
- 124 озера з площею водного дзеркала понад 0,1 км² (загальною площею 676 га і загальним об'ємом води 76 млн м³);
- приблизно 1600 струмків.

Середня густота річкової мережі 0,27 км/км². Найбільш розвинута річкова мережа в басейнах Псла і Хоролу — (0,4 км/км²). Найменший показник — 0,17 км/км² — в басейні Оржиці.

На півдні та південному заході область омивають води Кременчуцького та Кам'янського водосховищ.

Область належить до лісодефіцитних областей України. Середня лісистість України становить понад 15 %; світу — 29 %. На території області основними типами лісів є широколистяні дубові (діброви) і хвойні соснові (бори).

Сільськогосподарські угіддя області займають 2,2 млн. га, ліси складають 9,77% її території.

Область багата на корисні копалини, з яких найбільше значення мають родовища природного газу і нафти (Дніпровсько-Донецька нафтогазоносна область) та залізної руди (Кременчуцький залізорудний район). Виявлено поклади граніту і гранодіориту на півдні; на всій території – глини та піски, подекуди торф. Є джерела мінеральних лікувальних вод (Гребінків, Велика Багачка, Нові Санжари).

Таблиця 2.3 Характеристика районів Полтавської області ²

Район	Площа, км ²	Частка площі району у загальній площі області, %	Населення, тис. осіб	Частка населення району у чисельності населення області, %	Густота населення (осіб/ км ²)	Кількість територіальних громад у районі, од.
Кременчуцький	6106,1	21,24%	387,2	28,63%	63,4	12
Лубенський	5487,8	19,09%	184,6	13,65%	33,6	7
Гребінківський	6295,5	21,90%	198,1	14,65%	31,5	17
Полтавський	10858,6	37,77%	582,4	43,07%	53,6	24
Полтавська область	28748,		1352,3		47,0	60

Населення. Чисельність наявного населення в області (станом на 01.01.2022) була 1352,3 тис. осіб. В обласному центрі проживало 279,6 тис. осіб. Щільність населення 47,0 осіб на км². За рівнем урбанізації та системи розселення Полтавська область належить до 2-го типу регіонів (за класифікації SSRD-2009). Це високо індустріалізовані та високоурбанізовані регіони з рівнем розвитку вище середнього.

Зайнятість. Згідно з останніми статистичними даними - середньооблікова кількість штатних працівників на підприємствах, установах та організаціях області у січні 2022 року становила 256,3 тис. осіб в усіх сферах економічної діяльності, з них у промисловості – 30,1%, у сільському, лісовому та рибному господарствах –10,1%, в будівництві – 4,1%, в оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,1%, в освіті – 13,6%, в охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги –12,0%.

Транспортна інфраструктура.

² За даними порталу «Децентралізація». URL: <https://decentralization.gov.ua/areas/0532>

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

Залізничний транспорт Полтавщини займає в Україні друге місце в перевезенні вантажів і третє — в перевезенні пасажирів. Експлуатаційна протяжність залізниць на території області становить 853,4 км. Щільність залізниць в розрахунку на 100 км² 2,96 км (Україна — 3,8 км).

Залізниця в області розміщена досить рівномірно. Максимальна віддаленість населених пунктів від залізниці не перевищує 50 км. Найбільшими та структуроутворюючими залізничними вузлами є Полтава, Кременчук, Гребінка, Ромодан, а також залізничні станції - Лубни, Гребінків .

В області сформована мережа автобусних маршрутів, яка постійно оновлюється в залежності від соціальних потреб населення. Відповідно до укладених договорів 130 перевізників усіх форм власності виконують рейси на 560 внутрішньообласних автобусних маршрутах (186 міжміських та 374 приміських). Станом на 01.01.2023 в області функціонувало 14 автостанцій.

Загальна протяжність доріг області становить 1857,4 км, на яких розташована 662 мостових споруд загальною довжиною 23,1 км. Мережа доріг загального користування налічує 8875,5 км доріг та 571 мостова споруда довжиною 20,0 км і знаходиться в підпорядкуванні Служби автомобільних доріг у Полтавській області Державної служби автомобільних доріг України.

На території області проходять автомагістралі: Європейський маршрут E40, що включає у себе автошлях Київ — Харків — Ростов-на-Дону M03 з відгалуженням Полтава — Красноград.

Європейський маршрут E584, що включає у себе автошлях Полтава — Кременчук — Олександрія M22.

Мережа доріг державного значення становить 890,9 км. Дороги місцевого значення загального користування — 7984,6 км. За протяжністю доріг місцевого значення область займає в Україні 4- те місце. Щільність доріг становить 0,310 км/км², що вище середнього в Україні (0,209 км/км²).

Соціальна інфраструктура. Медична допомога населенню області надається в 87 закладах первинної медичної допомоги (понад чотири десятки із них – приватної форми власності, в т. ч. 36 юридично самостійних центрів первинної медико-санітарної допомоги (ЦПМСД), до яких, як структурні підрозділи, ввійшли 344 лікарські амбулаторії загальної практики – сімейної медицини (АЗПСМ) та 614 фельдшерсько-акушерських пунктів (ФАП). Серед надавачів медичних послуг – 98 закладів спеціалізованої медичної допомоги. Стаціонарні відділення має 51 лікарня. Загальна потужність ліжкового фонду минулого року складала 9130 ліжок.³

Сфера освіти області станом на 01.01.2022 р. налічувала: 635 закладів освіти усіх типів (дитячих садків – 256, ясел-садків – 259), видів (загального розвитку – 603, комбінованого – 28, санаторних – 1, спеціальних – 3) та форм власності (631 – комунальних, 1 – державний, 3 – приватні).

Загальна середня освіта представлена 619 закладами загальної середньої освіти з контингентом понад 132,7 тис. осіб.

Освітню діяльність з підготовки кваліфікованих робітників здійснюють 38 державних закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Серед них 15 – сільськогосподарського профілю, 7 – будівельного, 8 – промислового та 8 закладів сфери обслуговування.

Мережа ВНЗ Полтавської області складає 31 навчальний заклад державної форми власності, з яких 6 – III-IV рівнів акредитації, та 25 – I-II рівнів акредитації.

Полтавщина належить до регіонів України із самобутньою та унікальною культурною спадщиною. У Полтавській області нараховується 146 музеїв, з яких 38 комунальних, 1 національний, 1 державний та 106 закладів, які працюють на громадських засадах, зберігають близько 0,5 млн. експонатів, що належать до Музейного фонду України.

³ Дані: <https://itmed.org/interview/medichna-galuz-poltavshchini-vistoyala-ob-dnalasya-v-dinu-rodinu-direktor-departamentu-okhoroni-zdor/>

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

В області розташовані Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр імені М. В. Гоголя та Полтавський обласний театр ляльок.

Економіка. Промисловість.

У промисловому секторі економіки працює майже 1400 підприємств різних форм власності, з них 200 – великих та середніх, решта (1200) – малі та мікропідприємства. Як базис регіональної економіки промисловий комплекс стабільно забезпечує майже 50% валової доданої вартості, понад третину зайнятих осіб в економіці області; половина надходжень до зведеного бюджету сплачено ТОП-10 найбільшими промисловими підприємствами регіону (35,0 млрд грн).

В структурі промислового виробництва області найбільша частка належить нафтогазовидобувному комплексу, гірничодобувній та харчовій промисловості, а також машинобудуванню.

У січні 2022 р. порівняно із січнем 2021 р. індекс промислової продукції становив 104,5%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяги виробництва продукції зменшилися на 1,0%. За січень 2022 р. видобуто 38,8 тис.т газового конденсату природного, одержаного з родовищ газу природного, 760,0 млн.м3 газу природного скрапленого або в газоподібному стані.

У переробній промисловості обсяг виробленої продукції зріс на 23,6%, у тому числі у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів — на 3,6%, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів — на 27,2%, виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності — на 20,5%, виробництві хімічних речовин і хімічної продукції — на 13,8%, виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції — на 14,2%, металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування — на 32,2%, машинобудуванні — на 45,0%.

Сільське господарство.

За обсягом виробництва валової продукції область займає 4 місце, частка Полтавщини в загальному обсязі валової продукції становить 5,9%.

В області обробляється 2,2 млн га сільськогосподарських угідь, з них 1,8 млн га ріплі. Сільгоспідприємствами засівається 1,3 млн га угідь, господарствами населення – 418 тис. га. Маючи 5,5% сільгоспугідь в Україні аграрії Полтавщини вирощують 7,0% від загальнодержавного обсягу зернових культур, 10,4% – кукурудзи, 9,6% – цукрових буряків, 7,0% – сої, 6,0% – соняшнику.

Сільськогосподарське виробництво на Полтавщині здійснюють 3,5 тис. сільськогосподарських підприємств, у тому числі 2,5 тис. фермерських господарств та 185,7 тис. особистих селянських господарств.

У січні 2022 р. індекс сільськогосподарської продукції порівняно із січнем 2021 р. становив 99,8%, у тому числі в підприємствах — 105,3%, у господарствах населення — 93,1%.

Малий бізнес. Кількість малих підприємств на 10 тис. населення (станом на 01.01.2021 р.) – 59 од., фізичних осіб-підприємців - 365. Питома вага малих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції, робіт, послуг регіону (без ПДВ та акцизу) – 17,3 %. Кількість суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб станом на 01.01.2021 р. – 55,4 тис. осіб.

Лубенський район

Лубенський район знаходиться на заході Полтавської області та межує з Чернігівською, Київською та Черкаською областями. Лубенський район утворено 19 липня 2020 року згідно із Постановою Верховної Ради України № 807-ІХ від 17 липня 2020 року в рамках Адміністративно-територіальної реформи в Україні. До його складу району увійшли: 7 територіальних громад: Лубенська, Гребінківська, Пирятинська, Хорольська міські та Новооржицька, Оржицька і Чорнухинська селищні територіальні громади.

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

Адміністративний центр — місто Лубни. Площа — 5487,8 км² (19,1% від площі області), населення — 190,1 тис. осіб (2020).

В межах району протікають річки Сула та Удай, Оржиця.

Тут розташовані Пирятинський національний природний парк та частина Нижньосульського національного природного парку. Березоворудський парк є пам'яткою садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

До найцікавіших історико-культурних пам'яток району можна віднести Мгарський Спасо-Преображенський монастир, садибу Закревських у Березовій Рудці, церкву Різдва Богородиці в Лубнах, собор Різдва Богородиці та водонапірну вежу в Пирятині, низку земських шкіл у стилі українського архітектурного модерну.

Економіка району представлена підприємствами харчової, переробної промисловості, а також машинобудуванням. Так на території району працюють підприємства харчової промисловості: ТОВ «Лубенський молокозавод» підприємство позиціонує себе як національний виробник, і продукція ТМ «Гармонія» продається на більшості території України від заходу до сходу; ТОВ «Пирятинський сирзавод» — велике підприємство харчової промисловості, розташоване в місті Пирятин є провідним у своїй галузі не лише в Полтавському регіоні, а й у цілому по країні, ТОВ «Оржицький молокозавод, що виготовляє молокопродукти під уже відомою споживачеві торговою маркою «ЗароГ», ТОВ «Хорольський завод дитячих продуктів харчування» - це єдине підприємство в Україні, що спеціалізується на виробництві сухих молочних сумішей для малюків з перших днів життя – «Малютка» і «Малиш», ТОВ «ФІРМА «ЖАДАНА» - виробництво і реалізація по всій території України соняшникової олії та кондитерських виробів – халва, грильях, козинаки, печиво. Виробництво хлібобулочних виробів у районі здійснюють: ПП «Лубенський хлібозавод», ТОВ «ЧОРНУХИ-ХЛІБ», та приватні підприємці, виробництвом пряників займається ФОП Закотюра О.В (пряники виготовляються під торговою маркою «Оржицький оксамит».

Машинобудівна галузь у Лубенському районі представлена промисловими підприємствами серед яких найвагомішими є ПП «Лубнимаш», Відокремлений підрозділ «Лубенський верстатобудівний завод» АТ «МОТОР СІЧ» та ТОВ «Спецлісмаш».

Також в адміністративному центрі району - м. Лубни знаходиться АТ «Лубнифарм» — фармацевтичне підприємство, основним напрямком діяльності якого є розробка та виробництво готових лікарських засобів для зовнішнього і внутрішнього застосування у вигляді таблеток, настоянок, екстрактів, мазей, гелів, лініментів, ін'єкційних розчинів, медичних виробів. Номенклатура підприємства складає більше 100 найменувань і має широкий спектр фармакологічної дії велику розмаїтість лікарських форм.

Сільськогосподарське виробництво на території району здійснюють сільськогосподарські підприємства, всіх форм власності.

Порівняльна характеристика Гребінківської міської територіальної громади та подібних громад

Для порівняння основних показників розвитку Гребінківської міської територіальної громади обрано:

Оржицьку селищну територіальну громаду, яка є найближчою сусідньою громадою та має подібну структуру економіки.

Хорольську міську територіальну громаду, яка є сусідньою громадою та має подібні показники розвитку.

Пирятинську міську територіальну громаду, яка у своєму складі має 46 сільських населених пунктів, характеризується потужним логістичним та агропромисловим потенціалом.

Основні порівняльні характеристики вищевказаних громад подано у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 Порівняльна характеристика Гребінківської МТГ та подібних громад ⁴

Показник	Гребінківська громада	Оржицька громада	Хорольська громада	Пирятинська громада
<i>Демографія</i>				
Населення на початок 2023 р., осіб	20421	15231	31622	29711
Середній приріст населення 2001-2022 (%)	-25,5	-34,8	-24,4	-24,9
Густота населення, осіб/км ² .	34,3	20,2	29,8	32, 2
Чисельність міського населення, тис. осіб	10181	3933	12540	14988
К-ть населення адмінцентру, тис. осіб (%)	10181	3933	12540	14988
Частка осіб молодше працездатного віку, %	18,5	14	14	14
Частка осіб старше працездатного віку, %	24,9	18	32	30
Частка осіб працездатного віку, %	56,6	68	54	60
Кількість учнів, що навчається в навчальних закладах тергромад, осіб	2182	1376	2969	3068
Кількість дошкільнят, що відвідують ЗДО тергромади, осіб ⁵	408	305	640	735
<i>Територія, км. кв.</i>				
Площа, кв. км	595	754,4	1062,33	931
Кількість населених пунктів	42	33	93	46
Кількість старостинських округів	14	15	10	17
<i>Економіка</i>				
Кількість юридичних осіб платників податків на 10 тис. населення	144,5	157,6	175,3	158,2
ФОП на 10 тис. населення, осіб	288,4	444,5	256,2	356,4
<i>Фінанси⁶</i>				
Надходження загального фонду на 1 мешканця, 2022р., грн	7401	6904	6809	8005
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), 2022р., тис.грн	35,8	22	24,2	29,3
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, 2022р., %	27,6	37,5	28,4	24,5
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади) 2022р., тис. грн/км ²	265	139	202,8	255,4
Видатки загального фонду на 1-го мешканця, 2022р., тис. грн	10	9,1	9,7	9,9
Капітальні видатки на 1-го мешканця, тис. грн	0,2	0,3	0,3	1,2
Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця у 2022р.,грн	1536	1729	1342	1143

⁴ За даними ІАС Паспорт громади<https://tdukr.maps.arcgis.com/apps/dashboards/7dddecfb77f14c9fad7268f6afe833d>⁵ <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/e0c20d364bef4ab9b7c944e9e27e88c5>⁶ <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

Показник	Гребінківська громада	Оржицька громада	Хорольська громада	Пирятинська громада
Індекс податкоспроможності, 2022р. ⁷ ,	1,09	0,91	1,02	0,9
<i>Об'єкти соціальної інфраструктури</i>				
Заклади професійно-технічної/ фахової освіти, один.	-	1	2	1
Кількість ДНЗ, один.	12	15	22	19
Заклади середньої освіти, один.	12	14	20	16
Кількість закладів, що надають первинну медичну допомогу	1	1	1	1
Кількість будинків культури в тергромаді	19	21	20	29
Кількість публічних бібліотек в тергромаді	24	22	2	27

Висновки

1. Гребінківська міська територіальна громада, об'єднавши 1 міську раду та 12 сільських рад, є адміністративно-територіальною одиницею в складі 42 населених пунктів з адміністративним центром у місті Гребінка та 14-ма старостатами. Площа території громади становить 595 кв. км. Громада створена з населених пунктів, що утворювали раніше Гребінківський район, навколо колишнього районного центру, міста районного значення – Гребінки. Це дозволило зосередити тут важливі інфраструктурні об'єкти, повністю охопити населення громади соціальними послугами. .

2. По густоті населення громада є середньо населеною та середньо урбанізованою, як і громади-конкуренти. Водночас, при практично рівних ресурсах доходність земель громади та фіскальна віддача території в Гребінківській МТГ децю вища. Відповідно і вищими в 2022 році були видатки загального фонду на 1 мешканця. Високим також обчислювався і індекс податкоспроможності громади в 2022 році -1,09.

Індекс податкоспроможності — співвідношення середньоукраїнського ПДФО на людину до обсягу ПДФО на людину в громаді: 0,3 — низький, 0–3–0,9 — середній, від 0,9 — високий.

3. Гребінка – потужний залізничний вузол та виробнича база підприємств АТ «Укрзалізниці». На теренах громади працює низка сільськогосподарських підприємств різних форм власності.

⁷ <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/e0c20d364bef4ab9b7c944e9e27e88c5>

3. ПРИРОДНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ

Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови

Ландшафтні особливості рельєфу

За схемою геоморфологічного районування України територія Гребінківської міської територіальної громади знаходиться в межах Придніпровської терасової рівнини і розташована на четвертій, так званій, Градизькій терасі річки Дніпро. В напрямі з північного заходу на південний схід територію району перерізають долини рік Сліпороду, Гнилої та Сухої Оржиць. Градизька тераса являє собою рівнину з незначним коливанням висот та слабим нахилом поверхні на захід та південь. Проте на фоні загальної рівнини зустрічаються незначні підвищення з довгими виположеними схилами, що чергуються з обширними улоговинами стоку. Найбільші висоти знаходяться в північно – західній та північній частинах громади. Улоговини стоку з багаточисленними розгалуженнями, з нешироким плоским дном та пологими схилами є акумуляторами атмосферних вод. Характерною особливістю рельєфу Градизької тераси є наявність добре вираженого мікрорельєфу, який представлений багаточисельними замкнутими западинами (так званими степовими блюдцями) глибиною від 0,5 до 2 м, та діаметром від 20 до 80 м . Під западинами знаходиться біля 10% території громади. Кожна із западин є збірником поверхневих вод, що стікають з міжзападинних підвищень. Це є причиною неоднакового водного режиму ґрунтів – в западинах ґрунти перезволожені, а на міжзападинних підвищеннях вони терплять від нестачі вологи.

В північно – західній частині знаходяться обширні подоподібні зниження з плоским дном, ускладненим мікро западинами та дуже пологими схилами. Тут близько до поверхні підходять слабо-мінералізовані ґрунтові води, що призводять до розвитку солонцюватих та солончакових ґрунтів.

Долини рік Сліпороду, Гнилої та Сухої Оржиць неглибоко врізані в поверхню тераси. Відносна висота уступів до долин рік 5-10-15 м. В південно - східній частині району 15-20 м. Крутизна схилів на всьому протязі неоднакова і коливається від 2-3° в північно – західній частині громади до 5-10 °в південно - східній.

Ріки громади мають слабо вироблені долини. Ширина долини р. Сліпорід становить 300 - 600м. В ній виділяється тільки одна заплава. Русло річки глибоко врізується в заплаву, що призводить до покращення її дренажу, внаслідок чого вона мало заболочена.

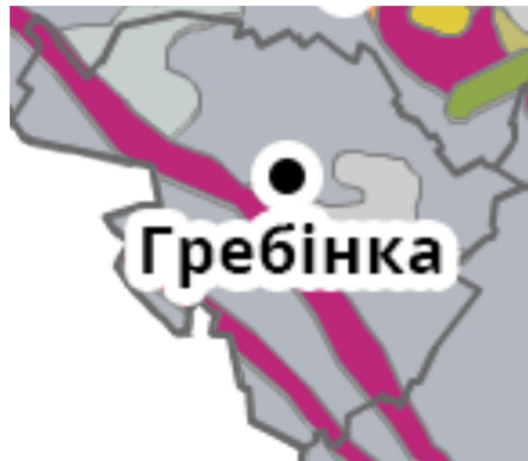
Ширина долини річки Сухої Оржиці коливається від 200 м. в верхів'ї до 300-400 м. в низов'ї. Вона досить рівнинна і заболочена.

Долина річки Гнилої Оржиці рівнинна, заболочена. Ширина її на всьому протязі коливається в межах 500- 900 м.

В цілому, рельєф Гребінківської громади сприятливий для інтенсивного землеробства.

Характеристика ґрунтів

ґрунтовий покрив Гребінківської міської територіальної громади обумовлений помірним континентальним кліматом, лісовою та степовою рослинністю. ґрунтоутворюючі породи представлені четвертинними осадовими породами вітрового та водного походження. До перших належить лес, до других - деревні і сучасні алювіальні та делювіальні відклади. найбільш поширеною ґрунтоутворюючою породою в громаді є леси. Вони сприяють закріпленню органічних мас в ґрунтах, через що на лесах утворилися найбільш збагачені поживними речовинами, найбільш родючі чорноземні ґрунти. ґрунтовий покрив громади досить однорідний. Тут переважають чорноземи глибокі малогумусні і серед яких в мікро комплексі в степових западинах розвинені лучно – чорноземні осолоділі ґрунти. В долині річки Сліпорід та в подоподібних зниженнях поширені солонцюваті та заболочені ґрунти.

Рисунок 3.1 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ⁸

- Чорноземи глибокі малогумусні
- Чорноземи звичайні малогумусні
- Чорноземи глибокі малогумусні вилуговані
- Торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти

Найбільшої шкоди ґрунтам завдає водна та вітрова ерозія. Висока активність ерозії пов'язана, перш за все, з високою розораністю земель Гребінківщини - орні землі складають більше 80% території. В цілому ґрунти громади належать до родючих і забезпечують вирощування всіх сільськогосподарських культур.

Таблиця 3.1 Еколого-агрохімічна оцінка земель Гребінківської МТГ

Райони (до адмін. реформи)	Рік обстеження	Площа тис га	Оцінка (бал)		Основні типи ґрунтів
			агрохімічна	еколого-агрохімічна	
Гребінківський	2011-2015	59,5	56,4	56,4	чорноземи глибокі малогумусні

Структура земельного фонду.

Загальна площа земельних ресурсів громади 59500,31 га, з якої 51100,10 га(86%) становлять землі сільськогосподарського призначення, ліси та лісовкриті площі – 3720,69 га (6%), під водою – 1074,23га(2%), забудована територія – 3226,77 га(5%), відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом 378,52 га(1%).

⁸ Карта ґрунтів України. <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#win15>

Рисунок 3.2. Структура земельного фонду Гребінківської громади в розрізі категорій земель, га

Основна частина земель сільськогосподарського призначення припадає на сільськогосподарські угіддя – 49562,75 га, під господарськими будівлями і дворами - 913,53 га, під господарськими шляхами і прогонами - 623,82 га (рис.3.2), що дає громаді потужний сільськогосподарський потенціал.

Детальніше про складові земельного фонду та їх питомі частки в структурі земельного фонду Гребінківської МТГ в Таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 Структура земельного фонду Гребінківської МТГ в розрізі категорій земель, га, %

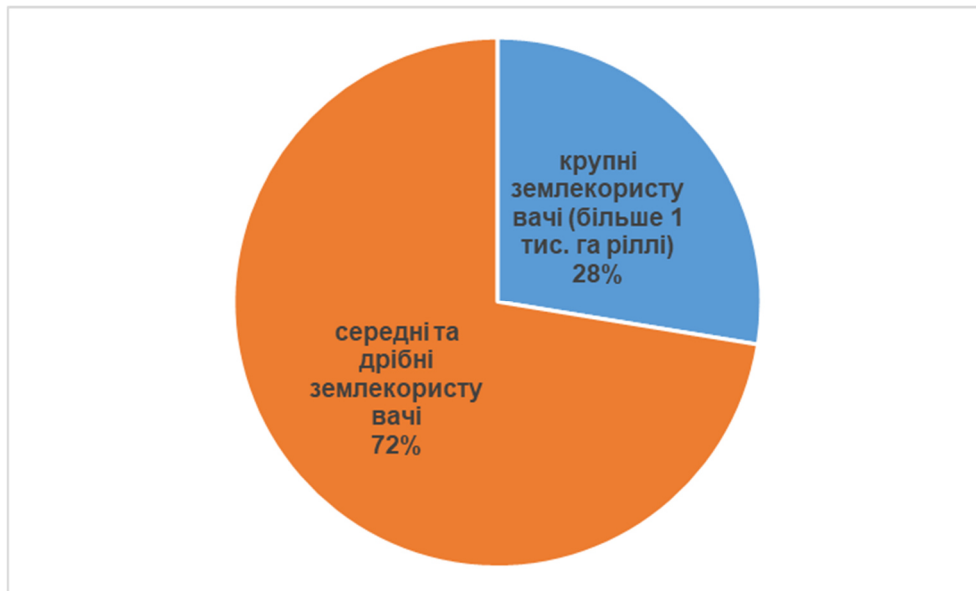
Категорія земель	Площа, га	Відсотків до загальної площі
Землі сільськогосподарського призначення	51100,0983	86
в т.ч.		
сільськогосподарські угіддя	49562,7450	83,41
під господарськими будівлями і дворами	913,5337	1,54
під господарськими шляхами і прогонами	623,8196	1,05
землі, які перебувають у стадії меліоративного будівництва та відновлення родючості		
інші		
Ліси та інші лісовкриті площі	3720,6884	6
в т.ч.		
лісові землі	2631,9360	4,24
чагарники	1088,7524	1,76
Забудовані землі	3226,7723	5
в т.ч.		
під житловою забудовою	876,8933	1,35
землі промисловості	102,6807	0,16
землі під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами та відповідними спорудами	5,7504	0,08
в т.ч.		
відкриті розробки та кар'єри, шахти, які експлуатують	5,0500	0,02

Категорія земель	Площа, га	Відсотків до загальної площі
інші (під відпрацьовані розробки та кар'єри; закриті шахти; відвали; терикони, які не експлуатують)	3,5304	0,01
землі, які використовуються у комерційних цілях	20,5008	0,03
землі громадського призначення	218,1757	0,34
землі змішаного використання	213,1797	0,33
землі, які використовуються для транспорту та зв'язку	823,5330	1,34
землі, які використовуються для технічної інфраструктури	36,4702	0,43
землі, які використовуються для відпочинку та інші відкриті землі	929,0519	1,5
Землі під водою (водні ресурси)	1074,2278	2
в т.ч.		
під ставками	354,9842	1,2
природними водотоками (річками та струмками)	136,1000	0,3
штучними водотоками (каналами, колекторами, канавами)	151,3104	0,5
Відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	378,5245	1
ВСЬОГО	59500,3113	

Важливим фактором капіталізації земельних ресурсів є їх актуальна нормативна грошова оцінка, яка прямо впливає на дохідну частину місцевих бюджетів.

У 28 населених пунктах Гребінківської МТГ остання нормативна грошова оцінка проводилась у 2010-2012 роках, у 13 населених пунктах - в 2019 році. В центрі громади - місті Гребінці діючу нормативно-грошову оцінку землі затвердили в 2013 році з базовою вартістю 1 кв.м 118,24 грн. Тому актуалізація нормативно-грошової оцінки землі як громади в цілому, так і населених пунктів окремо є суттєвим резервом збільшення надходжень до бюджету громади.

Частину земель сільськогосподарського призначення (землекористування понад 1 тис. га ріллі) Гребінківської МТГ обробляють 6 найбільших землекористувачів : СФГ "Україна" - 3600 га, ТОВ "Придніпровський край" - 2000 га, ТОВ "ГЯДТ АГРО" - 2000 га, ТОВ "Баришівська зернова компанія" - 1939 га, СФГ "Татіана" - 1720 га, СФГ "Каміла" - 1500 га. Разом це 12 759 га ріллі, або 27,58% від площі ріллі. Ще 33499 га , або 72,42 % в землекористуванні середніх та дрібних землекористувачів.

Рисунок 3.3 Розподіл сільськогосподарських земель (рілля) Гребінківської громади, між землекористувачами (%).

Головним ризиком для земельних ресурсів залишатиметься нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.

Лісові масиви

Лісові масиви та лісовкривні площі займають 6% земельного фонду громади. При цьому значне місце в структурі фітоценозів займають заплавні ліси річки Гнила Оржиця. Вони включають заплавні діброви, ділянки вербняків, осокорників, заболочених вільшняків, сирих лісів з вільхою, дубом, ясенем, лісові галявини лучного типу, цілу мережу невеликих різнотравних боліт та водойм, що влітку не пересихають.

У рослинному покриві громади значне місце займає лісова та лісосмугова рослинність. Переважають береза, вільха, дуб, клен, верба, осика. З тварин водяться вовк, лисиця, куниця, тхір звичайний, видра, ховрах крапчастий, заєць сірий, хом'як, пацюк, дрібні мишовидні гризуни, куріпка сіра, качки, лелека, чаплі, перепілка, деркач, різні горобцеподібні, акліматизовані ондатра, енотовидний собака, фазан; у водоймах— короп, карась, лин, окунь, щука та ін. риба.

В громаді зареєстровано 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення (Таблиця 3.3).

Таблиця 3.3 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади

	Назва об'єкту природно-заповідного фонду	площа, га
1.	Заказник ландшафтний "Горбаневське"	222,8
2.	Заказник ландшафтний "Лізіна гора"	24.1
3.	Заказник ботанічний "Плісів яр"	10,0

4.	Заказник ентомологічний “Бурівщина”	73,2
5.	Заказник гідрологічний “Пологи”	100
6.	Пам’ятка природи комплексна “Озеро”	5,5
7.	Пам’ятка природи ботанічна “Гостра могила”	0,06
8.	Пам’ятка природи ботанічна “Гребінчин каштан”	0,01
9.	Пам’ятка природи ботанічна “Дуби черещаті”	0,02
10.	Пам’ятка природи ботанічна “Мар’янівський ковильник”	1,3
11.	Пам’ятка природи ботанічна “Рудківський ковильник”	1,3
12.	Пам’ятка природи ботанічна “Соснова алея”	0,5
13.	Пам’ятка природи ботанічна “Тополя”	0,01
14.	Пам’ятка природи ботанічна “Уль’яновські могили”	1,7
15.	Пам’ятка природи зоологічна “Садки”	2,32
16.	Пам’ятка природи зоологічна “Свіччин яр”	5,1
17.	Парк-пам’ятка садово-паркового мистецтва ім. Григорія Перевери	27,4

Водні ресурси

Система водних об’єктів Гребінківської громади складається з трьох річок (р.Сліпорід, р.Оржиця, р. Гнила Оржиця) та струмків, (загальна площа басейну 136,10 га), дев’ятнадцяти ставків (354,98 га), трьох штучних водосховищ (403,70 га) та природних озер (28,13 га).

Річка Оржиця - одна з найбільших правих приток Сули. Її загальна довжина 117 км, у межах громади – 39,9 км. На берегах розташовані села: Олексіївка, Кулажинці, Мар’янівка, Короваї, Польове, Лутайка, Слободо-Петрівка, Оржиця, Загребелля, Гулаківка, Покровщина, Корніївка, Березівка, Горби, Овсюки, Рудка та місто Гребінка.

Річка Сліпорід – права притока Сули. Довжина 83 км, у межах громади – 34,9 км. На берегах розташовані села: Сліпорід-Іванівка, Майорщина, Тарасівка, Новоселівка, Сотницьке, Почаївка, Осавульщина, Олександрівка, Павлівщина.

Річка Суха Оржиця – ліва притока Чумгак. Довжина 37 км, у межах громади 13,6 км. На берегах розташовані села: Сербинівка, Грушківка, Саївка, Писарщина, Григорівка, Михайлівка, Стукалівка.

Зміна клімату за останні роки стала причиною зниження ступеню водності водних об’єктів місцевого значення, а подекуди і висихання

Корисні копалини

Запаси мінеральної сировини на території громади незначні. На околицях міста Гребінка, розташовані два родовища глинозему: Корніївське та Лутайське. Вони використовуються для виробництва цегли. Паливні корисні копалини Гребінківської МТГ представлені торфом. Він використовується як добриво, іноді - як паливо.

Кліматичні умови

Кліматичні умови на території громади визначаються тим, що вона розташована у лісостеповій географічній зоні лівобережної частини Придніпровської низовини. Це обумовило м’який, без різких коливань температури клімат (середньорічна літня температура - +16,50С, зимова – -6,10С). Клімат недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства. В літні місяці переважають вітри північно-західного

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

та західного напрямку, в холодну пору року – східні. Середня дата появи снігового покриву припадає на другу декаду листопада, а його схід припадає на третю декаду березня.

За даним метеорологічних спостережень, проведених на найближчій метеорологічній станції у м. Лубни в період з 1970 по 2020 р., середньорічна температура у цьому регіоні зросла приблизно на +2°C порівняно з кліматичною нормою 1961-1990 рр.

Екологічна ситуація

Поточний стан атмосферного повітря

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Пости за станом атмосферного повітря в Гребінківській МТГ відсутні.

Основними існуючими джерелами забруднення атмосфери в громаді є: автотранспорт; нафтобаза; цех з переробки олійних культур; сільгосподарські підприємства.

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2020 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 0,183 тони забруднюючих речовин.

Гребінківська громада відноситься до сприятливих в екологічному відношенні завдяки невеликим обсягом викидів в атмосферне повітря.

Таблиця 3.3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 по Гребінківському району)

	2015	2017	2018	2019	2020
Полтава	1,205	1,0166	1,112	0,993	0,855
Гребінківський район	0,151	0,165	0,179	0,193	0,183

Таблиця 3.4 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі найпоширеніших речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у 2020 році, тис. тон ⁹

	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	У тому числі			
		пил	діоксид та інші сполуки сірки	сполуки азоту	оксиду вуглецю
Полтавська область	11,584	45,814	7,191	9,119	9,453
Гребінківський район	0,334	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні

Поверхневі води

Відповідно до ст. 79 Водного кодексу України річки громади мають статус «середня річка» з прибережно-захисною смугою 50 м. В період весняної повені можливе підтоплення водами річок заплавної землі громади

Із листа Регіонального офісу водних ресурсів у Полтавській області в межах міста Гребінка відсутні меліоративні системи та відповідні меліоративні угіддя, але впритул до міста з південно-західної сторони розташована мережа відкритих каналів з гідротехнічними

⁹ За даними РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ за 2020 рік <https://nupp.edu.ua/page/iformatsiy-no-monitoringoviy-tsentr-dovkilliya-poltavshchini.html#collapse-collapses1>

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

спорудами осушувально-зволожувальної системи річки Оржиця, технічний стан якої задовільний.

В гідрологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну. Для водоносних горизонтів, розвинених в четвертинних відкладеннях характерна приуроченість їх до певних геоморфологічних елементів, складених різними генетичними типами утворень. Для території характерний повсюдний розвиток водоносних горизонтів в палеогенових відкладеннях. Водоносні горизонти в алювіальних відкладеннях заплави і еолово-делювіальних відкладеннях вододільних просторів являються першими від денної поверхні. Горизонти схильні органічному забрудненню з поверхні і характеризуються незначною водообільністю.

Водоносний горизонт харківських відкладень приурочений до товщі кварцево-глауконітових, переважно дрібнозернистих пісків з прошарками слабозцементованих пісковиків. Потужність водомістких порід змінюється від 15 до 60 метрів. Залягають вони в водотривких глинах і мергелях кийвської свити. Водообільність водоносного горизонту знаходиться в прямій залежності від літологічного складу водомістких порід. По хімічному складу ці води гідрокарбонатно кальцієво-магнієві. Водоносний горизонт гідравлічно пов'язаний з вище розташованими горизонтами та в якійсь мірі підживлює їх. Горизонт експлуатується для водозабезпечення громади.

Водоносний горизонт бучакської свити приурочений до піщаних утворень. Піски кварцево-глауконітові, різнозернисті переважно тонко-дрібнозернисті. Глибина залягання водомістких порід 140 - 270 метрів. Вода гідрокарбонатна, хлоридно-сульфатна. Горизонт інтенсивно експлуатується в м. Гребінка для водозабезпечення.

Основними проблемами для поверхневих водойм та підземних вод є наступні:

-відсутність чітко встановлених водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та недотримання їх використання;

-потенційна загроза забруднення підземних вод через існування кладовищ.

Стан водних ресурсів

У таблиці 3.5 наведено показники використання води суб'єктами господарювання Гребінківської громади, які відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування зобов'язані звітувати про використання води (за даними Державного водного кадастру за розділом: «Водокористування»). Наведені дані засвідчують, що у Гребінківській міській територіальній громаді суб'єкти господарювання не здійснюють скид неочищених зворотних (стічних) вод в поверхневі водні об'єкти.

Таблиця 3.5 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб.

Показник	Полтавська область	Лубенський район	Гребінківська МТГ
Кількість водокористувачів, які звітують (одиниць)	578	84	7
Забрано із природних водних об'єктів, всього	100,886	5,601	0,5917
у т.ч. із підземних водних об'єктів	64,289	5,369	0,5917
Використано свіжої води, всього у т. ч.	71,736	4,481	0,5917
на питні і санітарно-гігієнічні потреби	33,111	3,013	0,3538
на виробничі потреби	28,72	1,468	0,2379
на потреби зрошення	5,709	0	0
на інші потреби	4,222	0	0
Загальне водовідведення	72,258	2,375	0,167

Показник	Полтавська область	Лубенський район	Гребінківська МТГ
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього у т. ч.	67,112	1,91	0,167
забруднених	23,321	1,441	0
нормативно чистих без очистки	7,141	0	0
нормативно-очищених на спорудах	36,651	0,469	0,167
Скинуто транзитної води	2,774	0	0
Оборотне, повторне та послідовне використання	565,265	8,432	0

Водопостачання та водовідведення

Місто Гребінка та більшість населених пунктів громади мають якісну питну воду. Послуги водопостачання та водовідведення на території громади забезпечують різні суб'єкти господарювання. В багатьох населених пунктах є послуга водопостачання. Проте послуги з водовідведення надаються лише в Гребінці. Протяжність мереж водовідведення становить 13% від протяжності мереж водопостачання.

Таблиця 3.6 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м.Гребінків, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Протяжність мереж водопостачання, км	44,3	44,3	44,3	195,3	195,3
Протяжність мереж водовідведення, км	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	568,95	567,95	530,05	597,93	581,94
- населення	334,35	321,15	299,45	331,189	325,472
- підприємства	234,6	246,8	230,6	266,74	256,47

Стан ґрунтів

Для громади характерним є інтенсивне використання земельних ресурсів в першу чергу для потреб сільського господарства. Це означає високий рівень розораності, деградацію ґрунтів та зниження їх родючості, втрати ґрунту внаслідок ерозійних процесів.

Основними джерелами забруднення геологічного середовища є: побутові та промислові відходи, септики та вигрібні ями, дворові вбиральні.

Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

Поводження з відходами

Надавачем послуг з вивезення твердих побутових відходів на конкурсній основі визнано комунальне підприємство «Гребінківський комбінат комунальних підприємств». ТПВ розміщуються та складуються на полігоні твердих побутових відходів. Обслуговування полігону веде КП «Гребінківський комбінат комунальних підприємств», яке укладає договори на вивіз твердих відходів з установами, підприємствами і організаціями усіх форм власності, з домовласниками приватного сектору та установами. Підприємства, які займаються заготівлею відходів як вторинної сировини, на території громади відсутні. В користуванні громади є місце видалення твердих побутових відходів, загальною площею 6,3564 га. Технічна документація з землеустрою на користування сміттєзвалищем зроблена. Паспорт на полігон твердих побутових відходів зареєстрований 19.08.2019 року. Збір та вивіз ТПВ здійснюється безконтейнерним способом за графіком: приватний сектор–2 рази на місяць;

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

багатоквартирні будинки—3 рази на тиждень. Технологія утилізації відходів—трамбування та дренажування. Роботи виконуються по мірі накопичення відходів. В населених пунктах громади сміття вивозиться один раз на місяць, вивіз сміття здійснюють фермерськими господарствами.

Таблиця 3.7 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тонн

	2018	2019	2020	2021	2022
Полтавська область	19825700	97442800	98051293,1	дані відсутні	дані відсутні
2018 - 2020 м.Гребінка 2021 - 2022 Гребінківська МТГ	5441,02	5096,44	2252,71	2534,42	2518,35

Основні екологічні проблеми

Загалом екологічна ситуація в громаді є достатньо сприятливою.

Основними чинниками впливу на стан довкілля Гребінківської МТГ є:

- значна кількість автомобільного транспорту з низькими екологічними параметрами, що призводить до стабільно високого рівня шкідливих викидів в атмосферу;
- відсутність підприємства з переробки твердих побутових та промислових відходів;
- недостатнє охоплення індивідуального сектору системою збирання та вивозу сміття;
- високий рівень розораності, деградація ґрунтів та зниження їх родючості, втрати ґрунту внаслідок ерозійних процесів;
- зневоднення річок внаслідок змін клімату та меліорації;
- скорочення кількості зелених насаджень.

Основними джерелами забруднення геологічного середовища є: побутові та промислові відходи, стихійні сміттєзвалища, септики та вигрібні ями, дворові вбиральні. Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

На сьогодні очевидним є негативний вплив на довкілля антропогенних чинників, адже значна територія річкових долин розорана, задіяна під пасовищами або залишається занедбаною. Нині на багатьох відрізках берегів річок можна безперешкодно підійти до самої води. Великою екологічною проблемою стає масове забруднення водойми відходами діяльності сільськогосподарських підприємств. З часом екологічні проблеми прирічкової зони набувають все більших обсягів, викликаючи загрозу для безпечного існування довкілля.

Невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку громади є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини.

Висновки

1. *Ландшафт, клімат, чорноземні ґрунти та природні умови сприяють розвитку сільськогосподарського виробництва, вирощуванню всіх сільськогосподарських культур, що і сприяє сільськогосподарську економічну спеціалізацію громади і регіону*

2. *Території під посівами займають 86 % земель громади. Головним ризиком для земельних ресурсів залишається нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.*

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

3. Природно заповідний фонд Гребінківської МТГ має у своєму складі 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення.

4. Загалом екологічна ситуація в Гребінківській МТГ є сприятливою. Проте існують проблеми, які необхідно вирішувати.

4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Населення Гребінківської МТГ

Для з'ясування демографічної ситуації в громаді доцільно проаналізувати демографічні показники впродовж тривалого періоду у м. Гребінці та Полтавській області.

У таблиці 4.1. показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у місті Гребінці та Полтавській області за період 2010 - 2022 років.

Таблиця 4.1 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр (на 01.01 відповідного року), тис.осіб¹⁰

		2010 р.	2015 р.	2020р.	2021 р.	2022 р.	2022 до 2021 р., %
Чисельність наявного населення	<i>Полтавська область</i>	1499,6	1449,0	1387,0	1 371,5	1 352,3	98,6
	<i>міська місцевість</i>	912,5	895,8	867,2	859,0	848,1	98,7
	<i>сільська місцевість</i>	587,1	553,2	519,8	512,5	504,2	98,4
Чисельність наявного населення	<i>Гребінка</i>	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	<i>міська місцевість</i>	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	<i>сільська місцевість</i>	12,7	11,8	11,0	10,8	10,5	96,9
Кількість зареєстрованих шлюбів на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	6,34	7,7	3,9	5,1		
	<i>Гребінка</i>	6,5	9,1	3,6	3,1	3,6	116
Міграційний рух населення, на 1000	<i>Полтавська область</i>	0,03	0,7	0,4	0,2		
	<i>Гребінка</i>	6,5	6,7	11,4	10,6	8,2	77,3

¹⁰. За даними Екологічного паспорту Полтавської області

<https://drive.google.com/file/d/1eY5OeC30cxDeLqHhCvOizp1uDtjIWeWo/view> та головного управління статистики в Полтавській області <https://www.pl.ukrstat.gov.ua>

наявного населення							
Природній приріст, на 1000 наявного населення	Полтавська область	-8,0	-7,7	-11,5	-14,4		
	Гребінка	-9,1	-7,1	-16,7	-11,8	-18	152

За період 2010 - 2020 років населення м. Гребінки зменшилось на 0,3 тис. осіб або на 2,8%, що значно менше зміни чисельності в області, яка складає 7,3 %. Темпи скорочення населення в 2021/2022 роках практично однакові в межах територіальної громади та області. Причиною скорочення чисельності є негативний природній приріст населення та міграційні процеси.

Вікова структура населення громади співставна зі структурою населення області. Відрізняється лише незначними відхиленням у відсотках по кожній віковій групі.

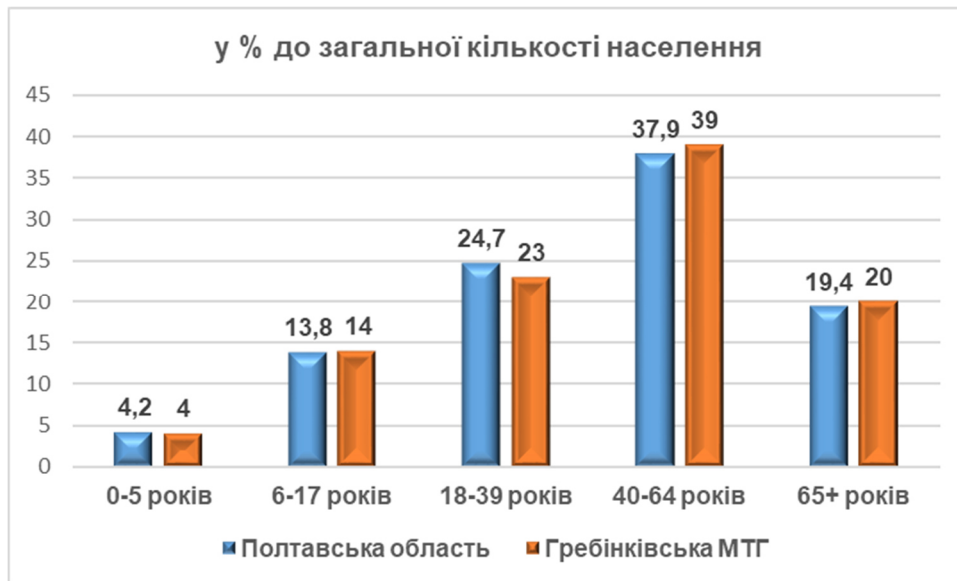

Рисунок 4.1 Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області, 2023 р.¹¹

Населення Гребінківської міської територіальної громади на початок 2023 р. становило 20 421 осіб. У Гребінці проживало 10181 осіб (табл. 4.2)¹²

Таблиця 4.2 Населення Гребінківської МТГ в розрізі населених пунктів, на 1 січня відповідного року¹³

Населений пункт	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Різниця у к-ті мешканців 2023 до 2018 р.
м. Гребінка	10716	10624	10594	10378	10263	10181	-535
Сільські населені пункти							
Березівський старостат	-	-	-	748	738	741	-7
с. Березівка	-	-	-	277	269	277	0
с. Корніївка	-	-	-	471	469	464	-7
Стукалівсько-Григорівський старостат	-	-	-	584	547	534	-50
с. Григорівка	-	-	-	207	199	194	-13

¹¹ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>

¹² За інформацією Гребінківської міської ради.

¹³ За інформацією Гребінківської міської ради

Населений пункт	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Різниця у к-ті мешканців 2023 до 2018 р.
с. Писарщина	-	-	-	75	73	71	-4
с. Стукалівка	-	-	-	270	240	235	-35
с. Михайлівка	-	-	-	32	35	34	2
Короваївський старостат	-	-	-	815	786	762	-53
с. Короваї	-	-	-	645	623	606	-39
с. Лутайка	-	-	-	170	163	156	-14
Кулажинсько-Наталівський старостат	-	-	-	807	770	760	-47
с. Кулажинці	-	-	-	376	353	349	-27
с. Наталівка	-	-	-	154	153	150	-4
с. Олексіївка	-	-	-	277	264	261	-16
Мар'янівський старостат	514	511	501	500	502	494	-20
с. Мар'янівка	433	425	414	416	416	409	-24
с. Новодар	81	86	87	84	86	85	4
Майорщинський старостат	-	-	-	1058	1015	991	-67
с. Майорщина	-	-	-	672	618	611	-61
с. Сліпорід-Іванівка	-	-	-	386	397	380	-6
Овсюківський старостат	-	-	-	765	747	723	-42
с. Овсюки	-	-	-	616	607	588	-28
с. Покровщина	-	-	-	149	140	135	-14
Олександрівський старостат	-	-	-	579	559	534	-45
с. Олександрівка	-	-	-	250	244	230	-20
с. Високе	-	-	-	73	70	65	-8
с. Осавульщина	-	-	-	27	26	27	0
с. Павлівщина	-	-	-	138	133	128	-10
с. Сімаки	-	-	-	91	86	84	-7
Почаївський старостат	-	-	-	878	880	856	-22
с. Почаївка	-	-	-	655	650	632	-23
с. Бесідівщина	-	-	-	106	113	111	5
с. Сотницьке	-	-	-	84	82	80	-4
с. Новоселівка	-	-	-	12	14	12	0
с. Скочак	-	-	-	21	21	21	0
Рудківський старостат	-	-	-	539	517	519	-20
с. Рудка	-	-	-	514	494	496	-18
с. Горби	-	-	-	25	23	23	-2
Слободо-Петрівський старостат	1294	1291	1291	1261	1259	1233	-61
с. Слободо-Петрівка	663	635	635	615	610	591	-72
с. Гулаківка	29	36	36	37	39	38	9
с. Загребелля	261	267	267	271	272	271	10
с. Оржиця	271	286	286	275	273	268	-3
с. Польове	70	67	67	63	65	65	-5

Населений пункт	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Різниця у к-ті мешканців 2023 до 2018 р.
Сербинівський старостат	-	-	-	528	522	503	-25
с. Сербинівка	-	-	-	390	380	369	-21
с. Грушківка	-	-	-	115	119	112	-3
с. Саївка	-	-	-	23	23	22	-1
Тарасівський старостат	-	-	-	753	677	679	-74
с. Тарасівка	-	-	-	753	677	679	-74
Тополівський старостат				964	931	911	-53
с. Тополеве	-	-	-	475	459	452	-23
с. Відрадне	-	-	-	149	143	140	-9
с. Світанок	-	-	-	340	329	319	-21
Гребінківська МТГ	12524	12426	12486	21157	20713	20421	-1121

Найбільшими за чисельністю населення серед сільських населених пунктів громади є с.Тарасівка, с. Слободо-Петрівка, с.Майорщина, с.Короваї, с.Овсюки, с.Почаївка. Динаміка чисельності населення за населеними пунктами громади представлена у таблиці 4.2.

У трьох населених пунктах громади впродовж останніх трьох років динаміка чисельності населення позитивна – чисельність їх мешканців незначно, але зростає. В чотирьох населених пунктах в цілому кількість населення за період з 2021 по 2023 рік не змінилась. В тридцяти семи населених пунктах кількість мешканців за цей період зменшилась.

Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є суттєве перевищення рівня смертності над рівнем народжуваності. Проте, сальдо міграції за останні три роки в Гребінківській МТГ є позитивним і дещо нівелює загальний від'ємний результат зменшення населення (рис 4.2).

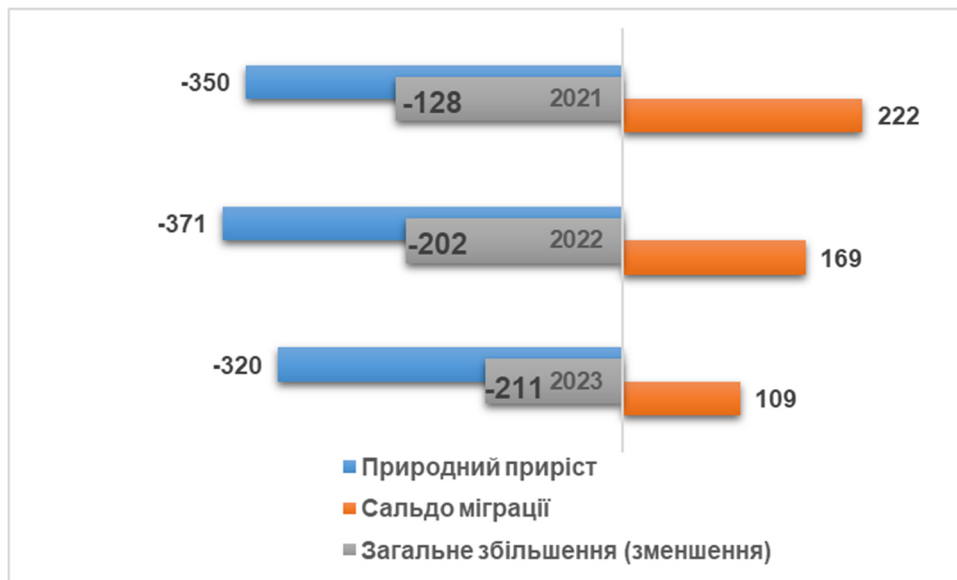
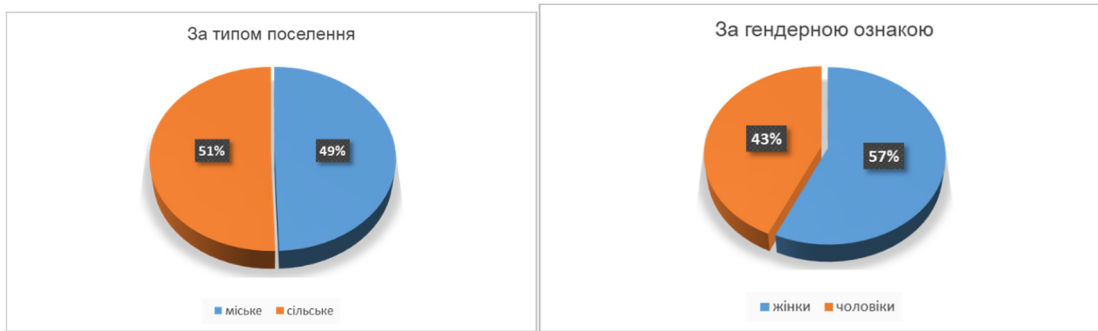

Рисунок 4.2 Приріст населення у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.

Майже половина (49,5 %) населення Гребінківської МТГ зосереджена в адміністративному центрі громади – місті Гребінці. За гендерною ознакою в населенні громади переважають жінки - 57 %.

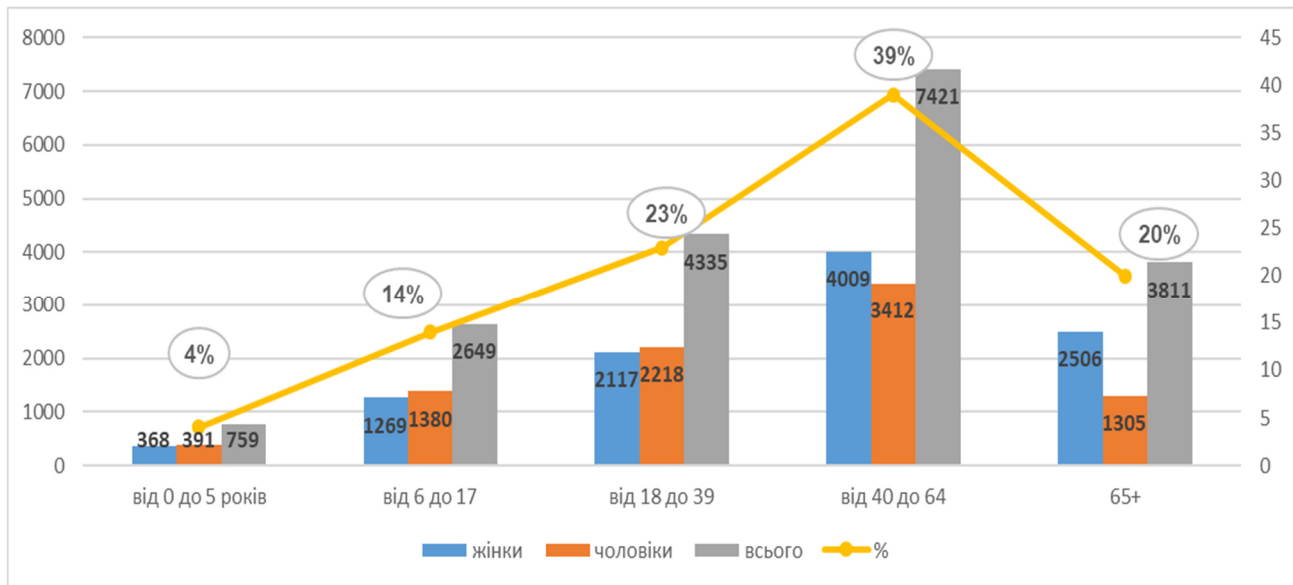

Рисунок 4.3 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, %

Статеві-вікова структура населення (рис. 4.4) сформовані на підставі інформації про подані декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги.

За інформацією офіційного сайту Національної служби здоров'я України мешканцями населених пунктів Гребінківської МТГ укладено 18 975 декларацій (при загальній кількості мешканців громади на 01.01.2023 – 20 421 осіб, тобто 93% населення), що дозволяє говорити, що статеві-вікові характеристики декларантів відповідають (з певною похибкою) характеристикам населення громади.

Рисунок 4.4 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ (дані станом на 05.11.2023 р.), осіб

Аналіз статеві-вікової структури населення показує що серед населення громади переважають люди працездатного віку 52% (від 18 до 64 років). Значна частка населення старше працездатного віку 20%, яка перевищує частку населення молодшого працездатного віку 18%. Це перевищення свідчить про тенденцію від'ємного сальдо природного приросту населення.

Демографічна ситуація у громаді протягом 2022-2023 років змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною – виїзд місцевих мешканців за кордон та поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких жінки з дітьми.

З початку збройної агресії в реєстрі громади станом на 01.08.2023 року зареєстровано 2815 внутрішньо переміщених осіб. З них : діти та підлітки (0-18 років) - 725 осіб, працездатного віку -1480 осіб, людей старшого віку (60+) - 610 осіб. 98 з ВПО – особи з інвалідністю.

Зайнятість та доходи населення

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

Стан зайнятості населення є одним з основних індикаторів економіки, який відображає використання в суспільстві ресурсів праці.

Ситуація у сфері зайнятості громади та характеристики ринку праці в Гребінківській МТГ відповідають загальнодержавним економічним процесам та розвитку реального сектору економіки в умовах воєнного стану.

Послугами державної служби зайнятості у 2022 році скористалися 780 громадян, з них – 581 осіб мали статус зареєстрованого безробітного серед них 350 жінки та 231 чоловіки. До громадських робіт у 2022 році залучено 99 безробітних, за 9 місяців 2023 року до громадських робіт залучено 68 осіб, 104 особи взяли участь у суспільно-корисних роботах. Станом на 01.10.2023 року послугами державної служби зайнятості скористалися 508 осіб, 322 особи мали статус безробітного, із них 225 жінки та 97 чоловіки.

Моніторинг наявних вакансій на сайті Полтавського обласного центру зайнятості, впродовж січня-вересня 2023 року показує 50 вакансій, які пропонували підприємства / організації, розміщені в Гребінківській громаді. Основна частина запропонованих вакансій (до 80%) знаходяться у адміністративному центрі громади. В розрізі професій найчастіше зустрічаються вакансії на підприємствах залізничного транспорту, охоронники, та в сфері торгівлі.

Вагомою причиною безробіття є низький рівень оплати праці, який пропонується у наявних вакансіях. Переважна більшість роботодавців пропонує заробітну плату на рівні мінімальної або близьку до мінімальної. Вищі заробітні плати пропонуються підприємствами, які потребують висококваліфікований персонал.

Як і в більшості громад Полтавської області, є «тіньова» зайнятість населення, яка поширена в сільському господарстві, торгівлі, сфері послуг.

Найбільше мешканців Гребінківської громади зайнято на підприємствах залізничного транспорту, в бюджетній сфері, в сільському господарстві, в сфері торгівлі (Таблиця 4.3)

Таблиця 4.3. Найбільші роботодавці Гребінківської МТГ, 2023 рік

	Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників
1	ВП «Локомотивне депо Гребінка» регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	478
2	ВП «Гребінківська дистанція колії регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	489
3	ВП «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Укрзалізниця»	49.10 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	272
4	Філія «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатація будівель і споруд» ВСП «Харківська дирекція» АТ «Укрзалізниця»	49.10 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	134
5	ВП «Гребінківська дистанція сигналізації та зв'язку регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	208
6	Філія «Мар'янівська» ТОВ СП «Нібулон»	52.10 Складське господарство	92
7	Філія ПАТ ДПЗКУ «Гребінківський елеватор»	52.10 Складське господарство	70
8	ТОВ «ГРЕБІНКІВСЬКИЙ ЗЕРНОПРОДУКТ»	52.10 Складське господарство	45
9	Гребінківський ККП	68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	46

10	Відділ освіти виконавчого комітету Гребінківської міської ради, в т. ч. ЗДО, заклади середньої загальної освіти, заклади позашкільної освіти	84.11 Державне управління загального характеру	647
11	Відділ культури і туризму Гребінківської міської ради, в т.ч. бібліотечні заклади, клубні заклади, школа мистецтв, краєзнавчий музей	84.11 Державне управління загального характеру	119

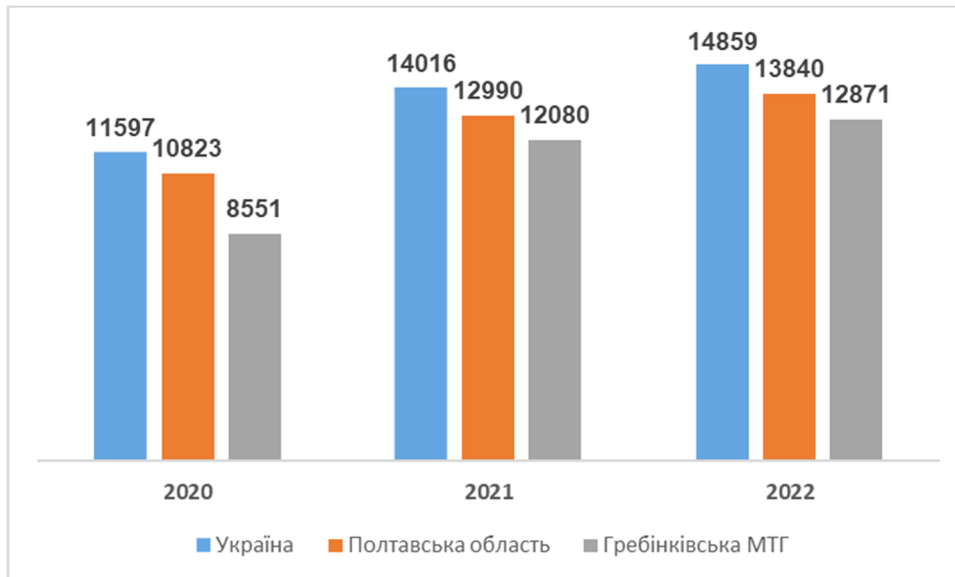
У сільських населених пунктах громади переважає самозайнятість населення у власних господарствах

Рівень середньої заробітної плати найманх працівників в Гребінківській МТГ має постійну тенденцію до зростання хоча традиційно залишається нижчим середньообласного показника (93% у 2022 році). На рівень середньої заробітної плати найбільший вплив має підвищення мінімального рівня оплати праці на рівні держави.

Таблиця 4.4. Динаміка середньої заробітної плати, грн.

	2018	2019	2020	2021	2022
Україна	8867	10504	11597	14016	14859
Полтавська область	8378	9852	10823	12990	13840
Гребінківська МТГ	8082	8226	8551	12080	12871
Співвідношення з/п в Гребінківській МТГ до середнього по області, %	96	84	79	93	93

Індекс споживчих цін в Україні у січні 2023 року в порівнянні з січнем 2022 року склав 122%, а на продукти харчування 133%. Тобто має місце падіння купівельної спроможності населення та зростання частки населення, яке живе за межею бідності

Рисунок 4.6. Порівняння середньої заробітної плати в Україні, Полтавській області та Гребінківській МТГ, 2021-2022 рр, грн.

Висновки

1. Гребінківська міська територіальна громада відноситься до середньозаселених та середньоурбанізованих громад з густиною населення 34 особи/км², при середній густоті населення України — 72 особи/км² та Полтавської області 47 осіб/км².

2. Населення громади постійно зменшується, особливо в сільських населених пунктах. Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є природне скорочення, тобто перевищення рівня смертності над рівнем народжуваності. Особливо народжуваність впала з початком широкомасштабної агресії РФ в Україну. Водночас,

частково негативний результат зменшення населення за рахунок природного скорочення знівельований позитивним сальдо міграції до населених пунктів громади.

3.Проблемними питаннями, характерними для ринку праці громади є: недостатня кількість робочих місць, низькі заробітні плати, що знижують мотивацію населення до найманої праці, невідповідність запиту на ринку праці до фактичної пропозиції, кваліфікацій незайнятого населення. Проблема офіційного працевлаштування посилюється наявністю пропозиціями неофіційного працевлаштування в «тіньовому» секторі ринку праці, недостатньою мотивацією до праці населення внаслідок низького рівня заробітної плати. Водночас, офіційний бізнес потерпає від нестачі кваліфікованих фахівців певних спеціальностей

4.Рівень середньої заробітної плати в громаді має постійну тенденцію до зростання, хоча традиційно залишається дещо меншим середньо обласного показника (93% у 2021 році).

5. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

Соціальна інфраструктура

Соціальна інфраструктура — комплекс галузей, які безпосередньо пов'язані зі створенням загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей. Ця сфера охоплює освіту, охорону здоров'я, житлово-комунальне господарство, пасажирський транспорт і зв'язок, культуру, побутове обслуговування

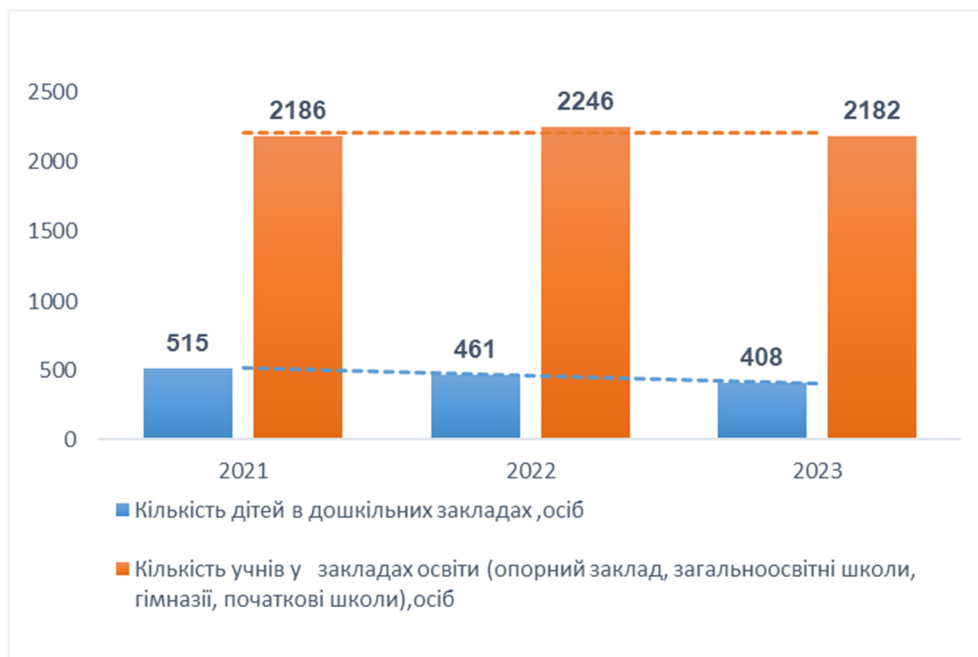
Освіта

Освітня галузь у Гребінківській громаді є однією із пріоритетних. Задля створення комфортних та затишних умов для перебування дітей у закладах освіти на території Гребінківської МТГ ведеться постійна робота по покращенню їх матеріально-технічного забезпечення. Особлива увага приділяється облаштуванню безпечних умов перебування у закладі (наявність облаштованих укриттів) учасників освітнього процесу. Станом на 01.11.2023 року 17 закладів мають облаштовані укриття.

Відповідно до сучасних вимог до харчування дітей у закладах освіти, постійно триває робота по модернізації харчоблоків (оновлення меблів, кухонного приладдя та устаткування). З 2019 року зроблено капітальні або поточні ремонти всіх харчоблоках закладів освіти.

Таблиця 5.1 Освітня мережа Гребінківської міської територіальної громади

Показники	2021	2022	2023
Кількість дошкільних закладів, одиниць	16	15	12
Кількість дітей в дошкільних закладах ,осіб	515	461	408
Кількість персоналу дошкільних закладів, осіб	176	170	160
Кількість закладів освіти (опорні заклади, загальноосвітні, школи, гімназії, початкові школи), одиниць	14	13	12
Кількість учнів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи),осіб	2186	2246	2182
Кількість персоналу в закладах загальної середньої освіти, осіб	561	523	529

Рисунок 5.1 Динаміка кількості дітей/учнів у закладах освіти Гребінківської МТГ, осіб

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

У зв'язку із погіршенням демографічної ситуації, зокрема, що пов'язано із зниженням рівня народжуваності, останні роки досить актуальною є проблема оптимізації мережі закладів освіти. В громаді у 2021 році було проведено оптимізацію 7 закладів загальної середньої освіти та 1 ліквідовано. Крім того, в цей рік ліквідувався 1 заклад дошкільної освіти. Проте, питання щодо створення ефективної мережі закладів освіти потребує постійної уваги та роботи у даному напрямку. Наразі в стадії громадського обговорення про припинення функціонування з 1.09.2024 року знаходяться 3 початкові школи. І маючи інформацію про кількість дітей дошкільного віку по громаді, можна зробити висновок про те, що питання реорганізації чи ліквідації закладів освіти по створенню ефективної мережі ще триватиме не один рік.

З метою приведення у відповідність до чинного законодавства України діяльності освітніх закладів та установ освіти на території Гребінківської МТГ було прийнято рішення про надання їм права фінансової автономії з 1 січня 2024 року.

Загальна середня освіта

У громаді функціонує 14 закладів загальної середньої освіти, з них 2 філії.

Таблиця 5.2 Характеристика мережі закладів загальної середньої освіти Гребінківської МТГ, 2022-2023 н.р.¹⁴

№з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність	Кількість учнів	Кількість персоналу	Наповненість, %
1	Гребінківська гімназія, м. Гребінка	1929	720	572	73	79
2	Опорний заклад Гребінківська ЗОШ I-III ст. №4, м. Гребінка	1925	700	629	80	89,8
3	Філія Гребінківська ЗОШ I-II ст. №1 Опорного закладу Гребінківська ЗОШ I-III ст. №4, м. Гребінка	1938	200	157	39	78,5
4	Філія Гребінківська ЗОШ I-II ст. №2 Опорного закладу Гребінківська ЗОШ I-III ст. №4, м. Гребінка	1928	200	96	34	48
5	Слободо-Петрівська ЗОШ I-III ст., с. Слободо-Петрівка	1985	192	143	33	74
6	Майорщинська ЗОШ I-III ст., с. Майорщина	1982	192	123	33	64
7	Кулажинська ЗОШ I-III ст., с. Кулажинці	1955	280	103	33	36,7
8	Тарасівська гімназія, с. Тарасівка	1978	192	58	23	30
9	Почаївська гімназія, с. Почаївка	1984	192	59	25	30
10	Березівська ЗОШ I-II ст., с. Березівка	1988	192	53	26	27,6
11	Овсюківська гімназія, с. Овсюки	1982	192	84	26	43,7
12	Рудківська гімназія, с. Рудка	1991	260	58	27	22
13	Короваївська гімназія, с. Короваї	1976	192	65	26	33,8
14	Олександрівська початкова школа, с. Олександрівка	1910	120	19	10	15,8

¹⁴ За даними Інформаційної системи управління освітою. Полтавська область <https://vl.isuo.org/authorities/view/id/435>

Всього в закладах загальної середньої освіти громади працюють 476 осіб.

Таблиця 5.3 Середня вартість навчання одного учня в ЗЗСО Гребінківської громади, 2022 р./2023 н.р.

ЗЗСО	К-ть учнів	Обсяг фінансування у 2022 р., тис. грн	Середня вартість навчання учня, тис. грн. 1
Гребінківська гімназія	572	13525,3	23,5
Опорний заклад Гребінківська ЗОШ I-III ст. №4	629	14440,8	23,0
Філія Гребінківська ЗОШ I-II ст. №1 Опорного закладу Гребінківської ЗОШ I-III ст. №4	158	5525,7	35,0
Філія Гребінківська ЗОШ I-II ст. №2 Опорного закладу Гребінківської ЗОШ I-III ст. №4	100	5772,2	57,7
Слободо-Петрівська ЗОШ I-III ст.	143	5903,9	41,3
Короваївська гімназія	65	5121,8	78,8
Кулажинська ЗОШ I-III ст.	103	5533,9	53,7
Овсюківська гімназія	84	4392,6	52,3
Майорщинська ЗОШ I-III ст.	123	5538,4	45,0
Рудківська гімназія	58	4892,1	84,3
Тарасівська гімназія	58	3753,6	64,7
Почаївська гімназія	59	4152,3	70,4
Березівська ЗОШ I-II ст.	53	4339,7	81,9
Олександрівська початкова школа	19	1606,6	84,6

Розрахункова наповнюваність класів учнями закладів загальної середньої освіти, за якою в тому числі розраховується освітня субвенція, становить 20, у Гребінківській громаді фактична наповнюваність класів становить - 15. Відповідно, державної субвенції на виплату заробітної плати педагогічним працівникам не вистачає, тому її дефіцит дофінансовується з бюджету Гребінківської міської територіальної громади.

Таблиця 5.4 Обсяги освітньої субвенції для Гребінківської МТГ на 2022-2023 навчальний рік

	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Сума освітньої субвенції, тис. грн	64984,0	58131,7	58641,9
На 1 учня, грн	30197	26593	26109
На клас, грн	386810	395454	393570

Щорічно з 2020 року кількість випускників 11-х та 9-х класів зростала, що само по собі є позитивною тенденцією.

Таблиця 5.5 Кількість випускників закладів освіти Гребінківської МТГ, 2019-2023 рр, осіб

Класи	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
11-ті класи	71	80	114	158
9-ті класи	117	125	212	233

Результати національного мультитесту в 2023 році показали, що рівень підготовки учнів у закладах загальної середньої освіти є достатньо високим.

Таблиця 5.6 Результати НМТ закладів загальної середньої освіти Гребінківської МТГ, 2023 р.

Заклад	Місце в Полтавській області	рейтинговий бал	бал НМТ	учнів/тестів	% складених
Опорний заклад Гребінківська ЗОШ I-III ст. №4	44	123,9	145,2	36 / 108	99
Гребінківська гімназія	120	118,3	138,4	49 / 144	99
Майорщинська ЗОШ I-III ст.	91	119,8	140,8	7 / 21	100
Кулажинська ЗОШ I-III ст.	93	119,6	140,5	9 / 27	100
Слободо-Петрівська ЗОШ I-III ст.	112	118,6	139,4	11 / 30	100

Дошкільна освіта

У громаді функціонує 12 закладів дошкільної освіти. Низка закладів збудовано 30 та більше років тому, в деяких здійснювались капітальні ремонти. Основні проблеми дошкільних закладів вказано в Таблиці 5.7.

Таблиця 5.7 Мережа дошкільних навчальних закладів Гребінківської МТГ, 2023 р.¹⁵

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність	К-ть дітей	К-ть персоналу	Наповненість, %	Основна проблема
1	“Веселка”, м. Гребінка	1977	170	194	62	114,1	застарілі ігрові майданчики, відсутність сучасного асфальтового покриття на території
2	“Теремок”, м. Гребінка	1980	57	78	25	136,8	застарілі ігрові майданчики
3	“Барвінок”, м. Гребінка	2019	40	17	8	42,5	відсутність укриття та огорожі

¹⁵ За даними Інформаційної системи управління освітою. Полтавська область

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність	К-ть дітей	К-ть персоналу	Наповненість, %	Основна проблема
4	“Струмочок”, с. Слободо-Петрівка	1911/2017	20	20	7	100	відсутність власного укриття
5	“Дюймовочка”, с. Майорщина	1987	14	16	5	114,2	застарілий ігровий майданчик
6	“Ромашка”, с. Корніївка	1982	18	14	7	77,7	відсутність укриття
7	“Берізка”, с. Почаївка	1962	28	12	8	42,8	відсутність власного укриття
8	“Дзвіночок”, с. Короваї	2002	15	15	7	100	потребує капітального ремонту
9	“Малюток”, с. Тарасівка	1978/2017	15	13	5	86,6	відсутність сучасного ігрового майданчика
10	“Сонечко”, с. Рудка	1991/2015	18	12	4	66,6	відсутність сучасного ігрового майданчика
11	“Вишенька” с. Кулажинці	1955	15	8	3	53	відсутність сучасного ігрового майданчика
12	“Дзвіночок” с.Олександрівка	1910	18	9	3	50	Відсутність укриття

З 01.01.2024 року буде ліквідовано заклад дошкільної освіти “Дзвіночок” с. Олександрівка.
Позашкільна освіта

Також у громаді діють 2 заклади позашкільної освіти (Гребінківська дитячо-юнацька спортивна школа Гребінківської міської ради та Центр позашкільної освіти Гребінківської міської ради). У Гребінківській ДЮСШ працює 5 відділень (футбол, гандбол, теніс настільний, боротьба греко-римська, легка атлетика), 23 групи. Загальна кількість вихованців - 287 особи.

Заняття для дітей у вищезазначених закладах позашкільної освіти є безкоштовними. Всі витрати по утриманню, заробітній платі працівників, відрядження тощо забезпечуються із коштів бюджету Гребінківської МТГ. Так, витрати на Центр позашкільної освіти у 2021 році становили 1489378 грн, у 2022 році - 1179372 грн., станом на 31.10.2023 року - 804568 грн. На утримання Гребінківської дитячо-юнацької спортивної школи з бюджету Гребінківської МТГ витратили у 2021 році 3074318 грн., у 2022 році - 2035121 грн., станом на 31.10.2023 року - 21923420 грн.

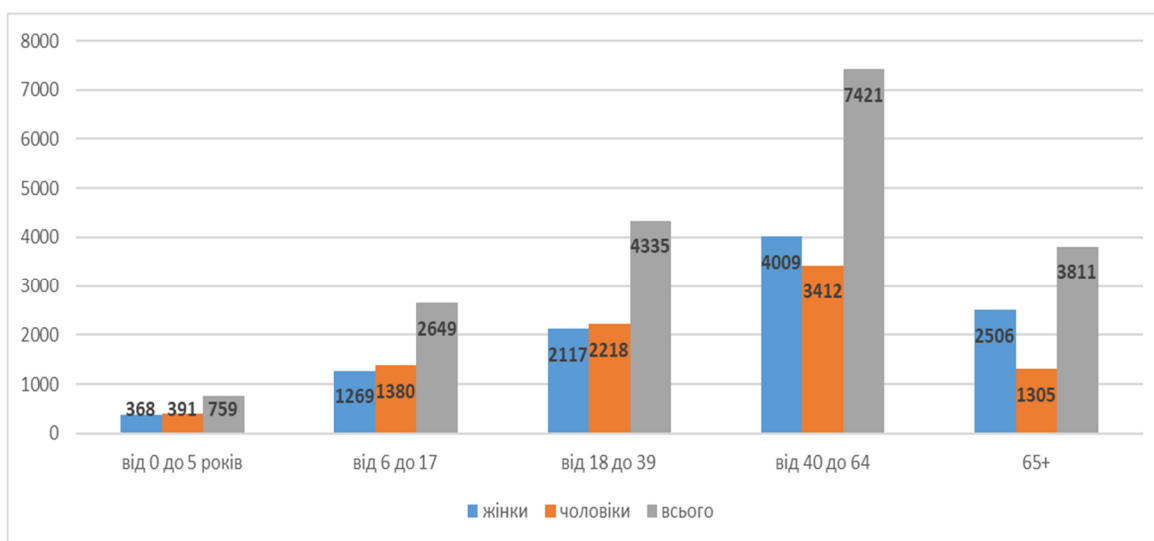
Охорона здоров'я

Відповідно до вимог медичної реформи в Україні система охорони здоров'я Гребінківської міської територіальної громади представлена двома закладами Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківська міська лікарня» та Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Медичне обслуговування населення в сільських населених пунктах громади здійснюється в 6 амбулаторіях та 19 фельдшерсько- акушерських пунктах, в яких при необхідності надаються відповідні медичні послуги, але які не мають постійного медичного персоналу.

Таблиця 5.9. Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023р.

	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність/ ліжок	Наповненість	Основна проблема
1	КНП «Гребінківська міська лікарня» Гребінківської міської ради, Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, вулиця Євгена Гребінки, будинок 28	1981, 1985	85	107,8	відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання
2	КНП «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги» Гребінківської міської ради. Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, провулок Спортивний, будинок 11	1950, 1973	-		відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання

КНК«Гребінківська міська лікарня» надає амбулаторну та стаціонарну медичну допомогу жителям громади. В 2022 році було підписано договір та 10 пакетів з Національною Службою Здоров'я України, які в повній мірі виконувались лікувальною установою. На стаціонарному лікуванні було проліковано 1 898 чоловік, в тому числі: 19 військовослужбовців Збройних Сил України і 107 внутрішньо переміщених осіб. Амбулаторної допомоги надано – 73 997 послуг. Станом на 05.11. 2023 року лікарями загальної практики сімейної медицини «Гребінківського центру первинної медико-санітарної допомоги» заключено 18 тисяч 975 декларацій, з них 10269 від жінок та 8706 від чоловіків. Статеві-віковий розподіл мешкаців, які уклали декларації представлено на Рисунку 5.2.

Рисунок 5.2. Статеві-віковий розподіл мешканців, які уклали декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги у Гребінківській громаді (на 05.11.2023)¹⁶

За 2022 рік лікарями проведено 58 тисяч 325 прийомів пацієнтів, з них: внутрішньо переміщених осіб – 1 784 чоловік. Також працював денний стаціонар при Гребінківському центрі первинної медико-санітарної допомоги, в якому проліковано 874 хворих з різною патологією та різними ступенями тяжкості. Активно велася профілактика COVID-19. За минулий рік провакциновано вперше 824 чоловік та введені 3 тисячі 758 бустерних доз. Проблемними питаннями в галузі охорони здоров'я громади є фінансування, оновлення обладнання та забезпечення кваліфікованими кадрами.

Незважаючи на воєнний стан та проблеми, заклади охорони здоров'я повністю виконують покладені на них завданнями та долають виклики тривожного та непростого сьогодення.

Адміністративні послуги

Центром надання адміністративних послуг Гребінківської міської ради надається 200 послуг. Для створення зручних та доступних умов отримання послуг суб'єктами звернень у межах всієї громади створено 14 віддалених місць для роботи, у яких обслуговування здійснюють старости.

Основна робота впродовж 2022 року була спрямована на роботу з внутрішньо переміщеними особами. З початку березня по 31 квітня – за розпорядженням міського голови Центр працював цілодобово. До його роботи залучалися керівники та інші спеціалісти міської ради. В цей період було прийнято та видано 1543 довідки про реєстрацію внутрішньо переміщених осіб. Постійно здійснювалось консультування внутрішньо переміщених осіб з питань реєстрації, з питань надання державних допомог та отримання компенсацій на оплату житлово-комунальних послуг через «Прихисток».

Протягом 2022 року працівниками ЦНАПу було надано 11 тисяч 598 адміністративних послуг. Для швидкого отримання адміністративних послуг соціального характеру запроваджено програмний комплекс «Соціальна громада» до якої підключено всі старостинські округи. Також у приміщенні ЦНАПу проводиться прийом представниками пенсійного фонду та центру зайнятості для надання консультацій громадянам та оформлення пенсій та виплат, відділу ведення реєстру територіальної громади та реєстрації місця проживання громадян виконавчого комітету Гребінківської міської ради.

Перелік послуг ЦНАПУ, посилання на їх інформаційні та технологічні картки розміщені на офіційному сайті Гребінківської міської ради <https://www.hrebinka.org.ua/pages/p87>

Соціальний захист населення

Гребінківська міська рада є засновником комунальних установ територіальний центр соціального обслуговування населення та центр соціальних служб., які здійснюють виконання завдань соціального обслуговування населення та надання соціальної допомоги.

Гребінківський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Гребінківської міської ради утворено рішенням сесії 6 сесії Гребінківської міської ради VIII скликання від 24.02.2021 №240. Ключовими завданнями територіального центру є виявлення осіб на території Гребінківської міської територіальної громади, які перебувають в складних життєвих обставинах, дотримання вимог прийнятих Державних стандартів та окремий підхід до кожного громадянина.

Станом на 01.10.2023 року соціальним обслуговуванням охоплено 1217 потребуючих громадян. З них: відділення соціальної допомоги вдома – 373 особи, відділенням денного

¹⁶ Національна служба здоров'я України https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats?_cf_chl_tk=z6JRHVWVkc.qeu942Y.E6Naojyxh2ANKUKATED9J3fU-1679337309-0-gaNycGzNCxA

перебування – 281 осіб, відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги – 563 осіб.

Нині дуже значимими є послуги:

- догляду вдома (надання комплексу соціальних послуг вдома у підопічного);
- паліативного догляду (комплексна інформаційна, соціальна та психологічна допомога потребуючим);
- денного догляду (реабілітаційні послуги, а саме послуги фізіотерапевтичного кабінету, лікувальна фізкультури, підтримання фізичного стану здоров'я);
- соціальної адаптації (послуги інструктора з трудової адаптації, соціально-педагогічна послуга «Університет третього віку», «бібліотечний фонд» територіального центру)
- консультування (послуги юрисконсульта);
- представництво інтересів;
- натуральної допомоги (надання продуктів харчування потребуючим, видача гуманітарної допомоги (одягу та взуття б/в), видача технічних та інших засобів реабілітації з пункту прокату)
- автотранспортні послуги (послуги «соціального таксі»).

В тяжкий для всіх українців час продовжує системно працювати «Університет третього віку» для осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, внутрішньо-переміщених осіб, з числа осіб поважного віку. І це не просто тренд – це необхідність для підтримання життєдіяльності, поповнення набутого життєвого багажу знань сучасними пізнаннями. Нині «Університет....» нараховує 51 громадянина, що проживають (тимчасово перебувають) на території Гребінківської міської територіальної громади.

В умовах ведення війни з російською федерацією важливим залишається питання належного соціального захисту, соціального обслуговування та соціального відновлення ветеранів війни, а саме учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників війни, військовослужбовців та інших осіб, які беруть участь у захисті державного суверенітету України. Тому акцент роботи відділень Гребінківського територіального центру зроблено на надання соціальних, реабілітаційних послуг, спрямованих на відновлення життєдіяльності, обмеженої мобільності та дієздатності саме таких громадян. Великим попитом серед військовослужбовців користується пункт прокату технічних та інших засобів реабілітації при Гребінківському територіальному центрі, де можливо взяти напрокат: інвалідні візки, ходунці, милиці з налокітниками, милиці дерев'яні, палиці та ін. Завдяки допомозі та підтримці міського голови, нещодавно здійснено чергове поповнення пункту прокату новими та необхідними засобами реабілітації.

Гребінківський міський центр соціальних служб є закладом, що проводить соціальну роботу із сім'ями, дітьми та молоддю, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, і надає їм соціальні послуги.

Центр відповідно до визначених для нього завдань:

1) здійснює заходи щодо:

запобігання потраплянню у складні життєві обставини осіб та сімей, упровадження новітніх соціальних технологій, спрямованих на недопущення, мінімізацію чи подолання складних життєвих обставин;

2) виявлення отримувачів соціальних послуг та ведення їх обліку; протягом 2023 року на облік центру перебуває 17 сімей які опинилися в складних життєвих обставинах,

3) соціальної та психологічної адаптації дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа з метою підготовки до самостійного життя, протягом року послуги консультування та профілактики було надано 6 особам з числа дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування.

4) проводить оцінювання потреб осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, у соціальних послугах, визначає методи соціальної роботи, забезпечує психологічну підтримку;

5) надає соціальні послуги відповідно до державних стандартів соціальних послуг, зокрема: соціального супроводу; консультування; соціальної профілактики; соціальної адаптації; соціального супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; кризового та екстреного втручання; посередництва; інші соціальні послуги відповідно до визначених потреб.

При Гребінківському міському центрі соціальних служб створено та функціонує мобільна бригада соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, протягом року здійснено 15 виїздів. 17 особам, які постраждали від насильства надано послугу кризового втручання та профілактики.

Центр соціальних служб проводить санаторно-курортне оздоровлення окремих категорій громадян за рахунок субвенції з обласного бюджету. За період з 2022 по 2023 рік, оздоровлено 8 чоловік на суму 104 795грн.

Таблиця 5.10 Інформація щодо забезпечення прав дитини у Гребінківській громаді, 2023р.

Показник	Чисельність, осіб
Чисельність дитячого населення всього, з них:	3284
дітей-сиріт	12
дітей, позбавлених батьківського піклування	21
дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах	10
дітей з інвалідністю	100
дітей у багатодітних сім'ях	599
виявлених дітей, які потрапили у ситуацію безпосередньої загрози їхньому життю або здоров'ю	0
постраждали від домашнього насильства	1
діти, громадяни України, які залишилися без батьківського піклування на території інших держав, та яких повернули до України	0
діти, розлучені з сім'єю, які не є громадянами України	0
діти, із числа внутрішньо переміщених осіб	84
Кількість дітей, які перебувають під опікою/піклуванням	26
Кількість прийомних сімей, одиниць	3
<i>У них дітей</i>	3
Кількість дитячих будинків сімейного типу, одиниць	0
<i>У них дітей</i>	0

На постійному контролі органу місцевого самоврядування знаходяться умови проживання інвалідів, ветеранів війни, сімей, які втратили годувальника, багатодітних сімей, громадян похилого віку, які потребують обслуговування вдома.

Таблиця 5.11 Вразливі групи населення у Гребінківській МТГ, 2023р.

Показник	Чисельність, осіб
Кількість осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	31
Кількість сімей, члени яких перебувають / перебували у конфлікті з законом:	40
Кількість сімей, яким призначена державна допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною, одиниць	0
Особи, які мають інвалідність, всього	1494
<i>У т.ч. кількість дітей, які мають інвалідність</i>	100
Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, влаштовані в ПС, ДБСТ та сім'ї опікунів / піклувальників	33
Сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини, одиниць	44

Сім'ї, яким призначена державна допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною, одиниць	0
Сім'ї усиновлювачів, одиниць	18
Сім'ї опікунів / піклувальників, одиниць	26
Прийомні сім'ї, одиниць	3
Дитячі будинки сімейного типу, одиниць	0
Одинокі матері (батьки)	49
Сім'ї учасників АТО членів сім'ї загиблих	31
Сім'ї, в яких є ризик вилучення дитини із сім'ї	0

Культура

Базова мережа закладів культури Гребінківської МТГ налічує 45 закладів, а саме: Гребінківська дитяча школа мистецтв, Гребінківський міський краєзнавчий музей та дві філії, Гребінківська міська публічна бібліотека та 23 сільські бібліотеки-філії, 19 клубних закладів, з них 18 у сільській місцевості.

Робота закладів культури спрямована на збереження і розвиток національної культури, популяризацію провідних жанрів мистецтва, розкриття творчого потенціалу та забезпечення доступу населення громади до культурних послуг.

В Гребінківському міському краєзнавчому музеї налічується 2257 експонатів, з них 1791 – науково-допоміжного фонду, 466 – основного фонду. Музей має експонати вік яких сягає 4000 років. В музеї проводяться культурно-просвітницькі заходи: засідання круглого столу, зустрічі з відомими людьми, читаються лекції, проводиться обговорення книг, відзначаються професійні свята.

Гребінківська дитяча школа мистецтв засновано як дитячу музичну школу в 1965 році. На 5 відділах працює 21 викладач, із них 1 сумісник. Контингент школи складає 262 учні. Про якісні результати роботи школи свідчать численні грамоти викладачів та творчих колективів. Перемоги на обласних, всеукраїнських конкурсах та фестивалях поширюють популярність та узагальнюють досвід педагогічного колективу Гребінківської ДШМ.

Гребінківський міський будинок культури почав свою діяльність з 1957 року як Будинок культури залізничників. За час роботи Будинок культури не тільки став головним місцем виховання і розвитку творчої молоді, але і майданчиком для виступу артистів і колективів величезного масштабу.

В цілому робота закладів культури, у тому числі і у сільській місцевості, спрямована на надання якісних культурних послуг, проведення культурно-мистецьких, культурно-просвітницьких заходів. У кожному закладі діють гуртки, любительські об'єднання за інтересами. Колективи художньої самодіяльності громади постійно беруть участь у обласних, всеукраїнських, міжнародних конкурсах та фестивалях.

З початком повномасштабного вторгнення усі працівники закладів культури долучились до волонтерської діяльності, плели сітки, видавали гуманітарну допомогу, готували різні смаколики на передову. В умовах військового часу усі культурно-мистецькі заходи проходять з метою збору коштів для наших захисників-земляків.

Таблиця 5.12 Характеристика закладів культури Гребінківської МТГ

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Гребінківський міський будинок культури	340	Обласне літературно-музичне свято "Гребінчина світлиця". День міста. Регіональний літературний конкурс читців творів Євгена Гребінки. Регіональний конкурс естрадної пісні "Зорепад".
Гребінківська дитяча школа мистецтв	262	Святковий концерт «Музичне різнобарв'я осені» з нагоди Міжнародного дня музики та Дня вчителя та посвята першокласників в юні музиканти, хореографи та художники. Творчий звітний концерт Гребінківської ДШМ та виставка художніх робіт учнів класу образотворчого мистецтва «Квітує, мистецька школа моя!». Святковий концерт з нагоди вручення свідоцтва про початкову мистецьку освіту випускникам.
Гребінківський міський краєзнавчий музей	20	"Кава з добродієм Гребінкою" приурочено пам'ятним датам життя і творчості Євгена Павловича Гребінки. "Гребінчина читальня" зустріч з місцевими письменниками Гребінківщини.
Григорівський сільський будинок культури	50	Зелена садиба «У Дячків» Театралізоване дійство «Весільні традиції Гребінчиного краю!». День села.
Грушківський сільський клуб	50	
Короваївський сільський будинок культури	350	День села. Свято Хліба.
Кулажинський сільський будинок культури	350	День села. День волонтера.
Мар'янівський сільський будинок культури	150	Щорічний відкритий фестиваль - конкурс "На гостини до Гребінки".
Майорщинський сільський будинок культури	250	День села. Щорічний конкурс краси «Міс веснянка».
Овсюківський сільський будинок культури	350	День села. Свято козацької культури «Козацькому роду нема переводу». Щорічне родинне свято «Різдвяна хата добром багата».
Олександрівський сільський будинок культури	350	
Олексіївський сільський будинок культури	300	День села. «Вишивана Україна» (до Дня вишиванки)
Почаївський сільський будинок культури	280	День села. Свято Колодія. «HUMOR-шоу» до Дня сміху.
Покровщинський сільський клуб	100	
Рудківський сільський будинок культури	180	День села.

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
		Родинне свято «Без коріння саду не цвісти».
Слободо-Петрівський сільський будинок культури	100	День села - щорічне свято «Івана Купала». Гастрономічно-пісенний фестиваль вареників.
Сербинівський сільський будинок культури	250	День села. Фестиваль «Золоті скарби українського етносу».
Сотницький сільський клуб	180	
Стукалівський сільський клуб	30	День села. Ярмарок народних звичаїв.
Тарасівський сільський будинок культури	400	День села. Місцевий фестиваль меду «Все буде MEDOVO!».
Тополівський сільський будинок культури	50	День села. Щорічний місцевий фестиваль дитячого дозвілля «Salute, канікули!».

Комунальний заклад «Гребінківська міська публічна бібліотека» створений у 2018 році (рішення 5-ої сесії Гребінківської міської ради VII скликання від 02.03.2018 № 190). Гребінківська міська публічна бібліотека є головною бібліотекою Гребінківської міської територіальної громади, має єдиний штат працівників, єдиний бібліотечний фонд з централізованим комплектуванням, обробкою документів і центральним документосховищем, єдиний довідково-пошуковий апарат зі зведеними каталогами (алфавітним та систематичним).

Мережа бібліотек Гребінківської міської територіальної громади включає 24 бібліотеку, з них 23 в сільській місцевості. Бібліотеки є культурним, інформаційним, навчальним, громадським центром підтримки нашої громади. В силу своїх спроможностей організують та проводять масові заходи для користувачів та мешканців міста та села, а саме: літературні читання, дитячі ранки, зустрічі з літераторами, кіноперегляди, майстер-класи, презентації нових книг, екскурсії по бібліотеках, творчі зустрічі, оформлюють цікаві яскраві книжкові виставки та рекламні стенди, та ін..

У 2021 році сільські бібліотеки - філії одержали комп'ютери в рамках проекту цифровізації бібліотек, який реалізується Міністерством цифрової трансформації України. Він передбачає встановлення в сільських бібліотеках комп'ютерів, які допоможуть населенню навчитися використовувати, в першу чергу, інформацію з проекту «Дія. Цифрова освіта», навчитися використовувати сервіси і послуги, які представлені в мережі Інтернет для різноманітних потреб населення. На базі таких бібліотек, як Майорщинська СБФ, Мар'янівська СБФ, Слободо - Петрівська СБФ, Тарасівська СБФ, Олексіївська СБФ та Гребінківська міська публічна бібліотека створені Хаби.

Таблиця 5.13 Бібліотеки Гребінківської МТГ

Заклад	Адреса
Комунальний заклад "Гребінківська міська публічна бібліотека"	Полтавська обл., Лубенський р-н., м.Гребінка, вул.Євгена Гребінки,13
Березівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Березівка, вул.Перемоги, 28
Корніївська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Корніївка, вул.Перемоги, 91
Григорівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н с.Григорівка, вул.Миру, 66Б

Стукалівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Стукалівка, вул.Центральна, 18
Сербинівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Сербинівка, вул.Миру, 2
Грушківська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Грушківка, вул.Гагаріна, 1
Почаївська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Грушківка, вул.Лесі Українки, 29
Сотницька сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Сотницьке, вул.Центральна, 32
Короваївська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Короваї, вул.Перемоги, 32
Майорщинська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Майорщина, вул.Козацька, 1
Сліпорід-Іванівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Сліпорід-Іванівка, вул.Шевченка, 130
Кулажинська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Кулажинці, вул.Шкільна, 15А
Олексіївська сільська бібліотека -філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Олексіївка, вул.Броваря, 81
Наталівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Наталівка, вул.Вишнева, 7А
Овсюківська сільська бібліотека - філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Овсюки, вул.Миру, 43
Покровщинська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Покровщина, вул. Свободи, 13/1
Олександрівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Олександрівка, вул.Свободи, 62
Рудківська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Рудка, вул.Миру, 128
Тарасівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Тарасівка, вул.Центральна, 1Б
Тополівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Тополеве, вул.Тімрязева, 39
Мар'янівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Мар'янівка, вул.Гребінки, 25А
Оржицька сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Оржиця, вул. 40-річчя Перемоги, 31А
Слободо-Петрівська сільська бібліотека-філія	Полтавська обл., Лубенський р-н., с.Слободо-Петрівка, вул.Паркова, 2А

Бібліотечний фонд	Кількість
Загальна кількість бібліотечного фонду, з них:	226694
Книги	218042
Періодичні видання	8612
Електронні видання	0
Аудіовізуальні матеріали	40

Фізична культура та спорт

Діяльність спортивної галузі в Гребінківській МТГ спрямована на створення умов для розвитку регулярної рухової активності дітей та молоді, для зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів, побажань, здібностей та індивідуальних особливостей кожного.

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

В дитячо-юнацькій спортивній школі Гребінківської міської ради постійно займаються 287 дітей в 5 секціях: гандбол, волейбол, баскетбол, футбол та легка атлетика. Вихованці ДЮСШ мають відзнаки не лише обласного рівня, а й загальнодержавного, стають чемпіонами України.

Пріоритетним на Гребінківщині завжди був розвиток дитячо-юнацького футболу. В Гребінківській ДЮСШ працює 8 груп футболу, в яких займається 160 юних футболістів з 7-8 річного віку. З ними працює три тренери. З 2000 року у місті почав функціонувати футбольний дівочий клуб «Надія», в якому займається 25 дівчат в двох вікових групах. За цей період в клубі виховано талановитих футболісток, які пізніше грали в командах майстрів з футзалу. Гребінківська «Надія» змагається в першій лізі українського футзалу. Неодноразово були переможцями всеукраїнських змагань серед різних вікових груп та чемпіонату ФСТ «Колос». Юнаки неодноразово вигравали змагання чемпіонату області серед школярів та команд ДЮСШ з футболу і футзалу. Юні футболісти часто залучаються до ігор за збірні команди Полтавщини

Футбольні традиції Гребінки склалися десятиліттями. Футбольний клуб «Локомотив» є одним з найстаріших в області. Заснований 1938 року як команда залізничного вузла станції Гребінка. Команда «Локомотив» має славні традиції: вони багаторазові переможці, срібні та бронзові призери чемпіонату Полтавської області.

Підтримка футболу стала доброю традицією з боку міської ради, діє Програма щодо розвитку футболу. На території громади програма підтримки футболу діє не один рік. Фінансова допомога міської ради сприяла організації турнірів, поїздок команди на змагання, придбання необхідного спортивного спорядження та заохочення гравців.

.Таблиця 5.14. Об'єкти спортивної інфраструктури Гребінківської територіальної громади

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Спортивні майданчики, збудовані за президентською програмою "Здорова Україна" (Активні парки) в м. Гребінка		
вул. Магістральна, 124	100	заняття фізичною культурою
вул. Героїв України, 10	100	заняття фізичною культурою
вул. Паркова, 13	100	заняття фізичною культурою
вул. Чехова, 46	100	заняття фізичною культурою
Мультифункціональний спортивний майданчик по вул. Магістральна, 118 в м. Гребінка	200	волейбол, теніс
Спортивний майданчик по вул. Героїв України, 2Б в м. Гребінка	200	футбольні матчі між командами різних вікових груп
Обласний комунальний заклад "Спортивний комплекс . Гребінка", пров. Спортивний, 2 в м. Гребінка	3000	змагання з різних видів спорту всеукраїнського, регіонального рівня, відкриті турніри. спартакіади тощо

Житлово-комунальна, транспортна інфраструктура

Житловий фонд

На території громади налічується 8501 житловий будинок , 8330 з них індивідуальні, тобто 98 %. Загальна площа житлового фонду складає майже 630 тис. кв.м.

Таблиця 5.15 Стан житлового фонду Гребінківської МТГ

Показники	2023
Заселені будинки разом	8501

у тому числі:- індивідуальні будинки	8330
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	630
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	57,28
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	73,82
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	17,4
% помешкань, підключених до центрального опалення	11,72

*Помешкання – квартира або індивідуальний будинок.

Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ в цілому вища, ніж в Полтавській області та вища, ніж в середньому по Україні. Водночас, будівництво нового житла в громаді практично відсутнє.

Таблиця 5.16 Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Загальна площа житла в громаді, 1000 м ²	357,4	357,4	357,4	629,8	629,9
Забезпеченість житлом 1 кв. м на особу по громаді	28,54	28,77	28,86	28,38	28,99
Забезпеченість житлом 1 кв. м на особу по області	26,1	26,5	26,4	н/д	н/д
Забезпеченість житлом 1 кв. м на особу по Україні	23,7	24,2	24,5	н/д	н/д

Збільшення загальної площі житла в 2021 році (Таблиця 5.16) зумовлене об'єднанням Гребінківської громади ще з 12 сільськими радами. На території громади будівництво багатоквартирних чи багатоповерхових будинків не ведеться. Будівництво індивідуальних будинків теж незначне. Низькі темпи будівництва житла зумовлені негативною демографічною ситуацією, низькими доходами населення в громаді, початком широкомасштабної війни.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Комунальна інфраструктура Гребінківської МТГ включає цілу низку підприємств, що надають відповідні послуги.

Так, КП "Гребінківський комбінат комунальних підприємств" надає послуги з забезпечення життєдіяльності громади.

Послуги з забезпечення населення водою надають: ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», КП "Мар'янівське, 1", КП "Добробут", Кооператив "Водник", КП "Олексіївське", СТОВ "Прогрес", СФГ "Україна", КП "Тарасівське-1", кооператив "Джерело 2021", місцеві кооперативи.

Каналізаційні послуги надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця».

Послуги з централізованого теплопостачання надає КП "Тепло" та ТОВ "Біонергосила".

Таблиця 5.17 Характеристика об'єктів житлово-комунального господарства Гребінківської територіальної громади

Назва	Місце розташування	Експлуатаційний стан	Потреба в будівництві чи реконструкції	Балансоутримувач
Водопровідні мережі	м. Гребінка (35,9 км);	задовільний	потребує будівництва та реконструкції	ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця»

Назва	Місце розташування	Експлуатаційний стан	Потреба в будівництві чи реконструкції	Балансоутримувач
	с. Новодар, с. Мар'янівка (12,2 км);	задовільний		КП "Мар'янівське, 1"
	с. Короваї, с.Лутайка (17,2 км)	задовільний		КП "Добробут"
	с. Почаївка, Сотницьке, Новоселівка, с. Скочак с. (32,5 км)	задовільний		Кооператив "Водник"
	Олексіївка, с. Наталівка (12 км)	незадовільний	потребує капітального ремонту	КП "Олексіївське"
	Майорщина, с. Сліпорід - Іванівка (11,7 км)	задовільний		СТОВ "Прогрес"
	с. Слободо- Петрівка, Загребелля, с. Оржиця . Сербинівка (7,96 км)	задовільний		СФГ "Україна"
	с. Тарасівка (13,3 км)	незадовільний	потребує капітального ремонту	КП "Тарасівське-1"
	с. Тополеве, с. Світанок, с. Відрадне (15,1 км)	незадовільний	потребує капітального ремонту	кооператив "Джерело 2021"
	Стукалівка, Григорівка, с. Овсюки, Покровщина с. Березівка, с. Корніївка, Олександрівка, с. Високе, Осавульщина, Павлівщина, с. Сімаки, с. Рудка, (37,4 км)	незадовільний	потребують капітального ремонту	місцеві кооперативи
Очисні споруди	м. Гребінка, вул. Пушкіна, 100	задовільний	потребує реконструкції	ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця»
Об'єкти альтернативної енергетики	м. Гребінка, вул. Євгена Гребінки, 1/2	новий	відсутня	Відділ освіти виконавчого комітету Гребінківської міської ради
Полігони ТПВ	Гребінка	новий	відсутня	

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

Послугу централізованого водопостачання та водовідведення в м.Гребінці надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», при цьому тільки 13% абонентів водопостачання отримують послугу централізованого водовідведення. Стан мереж водопостачання та водовідведення в місті хоча і задовільний, але потребує реконструкції та будівництва як і очисні споруди (Таблиця 5.17).

В сільських населених пунктах, де є водопровідні мережі, водопостачанням займаються суб'єкти господарювання різних форм власності. При цьому частина мереж знаходиться в незадовільному стані і потребують капітального ремонту.

Таблиця 5.18 Характеристики системи життєзабезпечення Гребінківської МТГ (дані до 2022 року по м.Гребінці)

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Водопостачання					
Протяжність мереж водопостачання, км	44,3	44,3	44,3	195,3	195,3
Протяжність мереж водовідведення, км	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	568,95	567,95	530,05	597,927	581,944
- населення	334,35	321,15	299,45	331,189	325,472
- підприємства	234,6	246,8	230,6	266,738	256,472
Електропостачання					
Протяжність мереж, км	801,46	798,24	796,65	794,8	793,27
Споживання електроенергії, МВт-год - всього, у тому числі:	27,7	28,5	28,5	29,4	27,5
- населення	16,4	16,8	17,3	17,7	17,8
- підприємства	12,3	11,7	11,2	11,7	9,7

Енергоспоживання та енергозбереження

У час постійного зростання тарифів на природний газ та електричну енергію громада працює над впровадженнями заходів з енергозбереження та перехід на альтернативні джерела енергії. Так, низка приміщень закладів освіти, культури, охорони здоров'я та адміністративних приміщень громади перейшли на альтернативні види опалення, переважно це встановлення твердопаливних або електричних котлів. Також за рахунок обласного бюджету та бюджету Гребінківської міської ради було реалізовано проєкт «Реконструкція внутрішніх електромереж ЗДО «Веселка» з використанням новітніх технологій енергозбереження (сонячних панелей), а саме – встановлення системи альтернативного електропостачання загальною потужністю – 7,0 кВт.»

За результатами земельних торгів, проведених 29 березня 2018 року продано строком на 20 років право оренди на земельну ділянку комунальної власності для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій, розташовану за адресою: пров. Пирятинський, 34 В, в м. Гребінка. Переможцем земельних торгів по лоту № 1 стало ТОВ «СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ 2017».

В місті та деяких населених пунктах громади встановлено вуличне освітлення з використанням сонячних панелей.

Таблиця 5.19 Споживання окремих видів енергетичних ресурсів у 2020 році у м.Гребінці¹⁷

Регіони	Газ природний, тис. куб. м	Вугілля, т	Бензин моторний, тис.т	Паливо дизельне, тис.т
м.Гребінка	288,49	6,3	0,2	1,1
Область	1531000,0	13412,2	69,2	312,6

¹⁷ За даними СТАТИСТИЧНОГО ЩОРІЧНИКА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ за 2020 рік

Частка міста у споживанні енергетичних ресурсів області	0,02%	0,05%	0,29%	0,4%
---	-------	-------	-------	------

Послуги з поводження з побутовими відходами

Відповідно до законів України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про співробітництво територіальних громад“, „Про відходи“, Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070 та інших нормативно-правових актів у галузі поводження з відходами, з метою створення ефективної системи управління відходами, запровадження роздільного збирання сміття, оптимізації витрат територіальних громад на утримання системи поводження з відходами, в тому числі за рахунок реалізації спільного інфраструктурного проєкту, і виконання функцій, що становлять спільний інтерес, утворене спільне комунальне підприємство „Екосервіс-2022“.

Метою діяльності підприємства є створення системи поводження з відходами шляхом систематичного здійснення виробничої, господарської та іншої діяльності у сфері надання послуг зі збирання, сортування, переробки і відновлення або видалення побутових та інших відходів, залучення інвестицій (коштів) від фізичних та юридичних осіб, комунальних та державних установ, організацій та підприємств для вирішення питань поводження з побутовими відходами, розвитку інфраструктури, досягнення соціального ефекту, отримання прибутку та іншої спільної діяльності в межах чинного законодавства.

Транспортна інфраструктура та зв'язок

Карта автомобільних доріг на території Гребінківської МТГ представлена на Рисунку 5.4.

Рисунок 5.4 Автомобільні дороги на території Гребінківської МТГ

Громада має розвинену транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки (табл. 5.20).

Таблиця 5.20 Основні місцеві дороги Гребінківської МТГ

№ дороги	Найменування	Протяжність (км)
O1704048	Гребінка – Тополеве	4.0
O1704049	Гребінка – Рудка – Тимки – Загребелля	17.5
O1704050	Гребінка – Овсюки	12.7
O1704051	Гребінка – Кулажинці – Смотрики – /М–03/	16.8
O1704052	Олексіївка – Наталівка – Мар'янівка	11.5
O1704053	Сліпорід – Іванівка – /O1704051/	12.4
O1704055	Степанівка – Сербенівка	2.7
O1704056	Майорщина – Тарасівка	6
O1704057	Гребінка – Оржиця	11.7
O1704058	Овсюки – Рудка	2.4
O1704059	Почаївка – Олександрівка	4.3
O1704060	Загребелля – Григорівка	10
O1704061	Григорівка – Стукалівка	3.6
O1704062	Стукалівка – Овсюки	4.6
O1704063	/O1704380/ – Слободо–Петрівка	3.6
O1704359	Бесідівщина – /М–03/	9
O1704380	Межа обл. – Сербинівка – Гребінка	15.2
O1718268	Велика Круча – Сотницьке	6.2
O1718370	Пирятин – Гребінка	11.54
C170401	Скочак – Бесідівщина	4
C170402	Сотницьке – Почаївка	4.5
C170403	Високе – Сімаки – Павлівщина	6.9
C170404	Світанок – Відрадне	4.5
C170405	/O1704049/ – Рудка	1.9
C170406	Михайлівка – Стукалівка	5
C170407	Григорівка – Писарщина	3.8
C170408	Сербівка – Саївка	5
C170409	Сербівка – Грушківка	2.5
C170410	Польове – Слободо–Петрівка	3.6
C170411	Оржиця – /O 17 04 380/	0.6

Крім того, наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного.

Транспортне сполучення між населеними пунктами громади та районним / обласним центром

На території громади розроблені транспортні маршрути обласного та місцевого значень. Сполучення з обласним центром, населеними пунктами за межами області, центрами районів та інших громад здійснюється приватними перевізниками. П

Залізничні перевезення

Станція Гребінка є однією з двох на Південній залізниці залізничних станцій України, яка є залізничним вузлом на межі трьох залізниць: Південної (сама станція підпорядкована Південній залізниці), Південно-Західної (межа проходить за 2 км на захід від станції в бік Києва) та Одеської (межа проходить за декілька кілометрів на південь у бік Черкас).

Від залізничної станції Гребінка розгалужуються лінії:

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

- Гребінка — Дарниця (двоколійна, електрифікована);
- Гребінка — Полтава (одноколійна з двоколійними вставками — будівництво других колій на деяких перегонах триває і досі, електрифікована);
- Гребінка — Прилуки (одноколійна, неелектрифікована);
- Гребінка — Черкаси — імені Тараса Шевченка (одноколійна, електрифікована від імені Тараса Шевченка до Черкас).

Тут розташовані великі залізничні підприємства: локомотивне депо, вагонне депо, 11-та дистанція сигналізації та зв'язку, 18-та дистанція колії та інші.

Поштовий зв'язок

Поштовий зв'язок на території громади забезпечує міське відділення поштового зв'язку АТ «Укрпошти», що знаходиться на території адміністративного центру, по сільських населених пунктах працюють пересувні відділення поштового зв'язку. У міському відділенні доступними є такі послуги як: Укрпошта Експрес, Укрпошта Стандарт, оформлення передоплати, оплата картою, доставка за межі України, перекази, комунальні та інші платежі, виплата пенсій та грошової допомоги (табл. 5.21).

Таблиця 5.21 Відділення Укрпошти у Гребінківськійській МТГ¹⁸

Населений пункт	Адреса	Індекс	Тип відділення
м. Гребінка	м. Гребінка, вул. Миру, 42	37400	Гребінківське міське відділення поштового зв'язку АТ «Укрпошти»

Активно працює на території громади Нова пошта. У м. Гребінка розташовані 3 відділення: одне з яких вантажне, що дозволяє здійснювати відправлення вагою до 1000 кілограм, та 1 поштомат (табл. 5.22).

Таблиця 5.22 Відділення Нової пошти у Гребінківськійській МТГ¹⁹

Населений пункт	Назва відділення	Адреса	Тип відділення Вага до (кг)
м. Гребінка	Поштове відділення, вантажне відділення №1	вулиця Миру, 46, Гребінка	вантажне
м. Гребінка	Поштове відділення №2	провулок Піонерський, 6, Гребінка	до 15 кг
м. Гребінка	Поштове відділення №3	провулок Пирятинський, 11Б, Гребінка	до 30 кг

Мобільний зв'язок та інтернет

На теренах громади працюють АТ «Укртелеком», а також всі наявні в Україні оператори мобільного зв'язку: Київстар, Vodafone та Lifecell.

На території Гребінківської територіальної громади послуги фіксованого стаціонарного зв'язку надає акціонерне товариство «Укртелеком».

Провайдерами послуг Інтернету на території громади є АТ «Укртелеком», ТОВ «АВАТОР ІСП», ТОВ «НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ-1», НВП-Коннект та ФОП Северенчук М.В.

В рамках бюджетної програми «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкопasmового доступу до

¹⁸ <https://offices.ukrposhta.ua>

¹⁹ <https://novaposhta.ua/office/list>

магазини одяг	23															23
побутова хімія	5															5
Інші	77	2	3	2	6	7	2	2	1	4	2	2	4	3	2	119
Відділення банків	3															3
Аптеки	11															11
Відділення поштового зв'язку	1															1
Перукарні	9															9
Заклади харчування (кафе, ресторани)	14			1	3	1	1									20
Сервіси технічного обслуговування	3															3
Автомийки	3															2
Автозаправні станції	3	1						1								5
Всього	204	3	3	3	9	8	3	3	1	4	2	2	4	3	2	254

Переробкою сільськогосподарської продукції в громаді займаються приватні підприємці: Є переробка зерна на крупи, переробка насіння соняшника на олію.СПД випікають хліба та хлібобулочні вироби.

В структурі підприємництва громади переважає роздрібна торгівля товарами продовольчої та промислової груп, будівельними матеріалами. Низка підприємців забезпечує місцеве населення медичними та ветеринарними товарами, послугами громадського харчування.

На території адміністративного центру розташований центральний ринок СТ «Центр 2008», який складається з продуктового та промислового відділів на 540 торгових місць (зайнятість торгових місць становить 70%) та комунальне підприємство «Привокзальний ринок міста Гребінка Полтавської області» - 390 торгових місць (зайнятість торгових місць становить 20%).

Сформована мережа торгівлі та ресторанного господарства у територіальній громаді забезпечує належні умови для здійснення купівлі-продажу товарів, здійснення підприємницької діяльності у сфері торгівлі та побутового обслуговування населення, поступового переходу до сучасних форм здійснення торговельної діяльності

Банківське обслуговування

В м. Гребінка розвинуте банківське обслуговування як юридичних, так і фізичних осіб. Відділень банківських установ 3 (АТ «Державний ощадний банк України», АТ КБ «Приватбанк», АТ «Полтава-банк»). На території найбільших торговельних майданчиків міста приймають поповнення платіжні термінали мережі IBox (9 одиниць). На території адміністративного центру розміщені також 7 банкоматів всіх відділень банків.

Таблиця 5.24 Кількість відділень банківських установ/банкоматів/термінали на території Гребінківської громади

	Кількість діючих станом на 01.01.23р., всього одиниць
Відділення банків, в т.ч.	3
Відділення ПАТ «Державний ощадний банк України»	м. Гребінка, вул. Євгена Гребінки, 3
Відділення ПАТ КБ «Приватбанк»	м. Гребінка, вул. Євгена Гребінки, 3
Відділення АТ «Полтавабанк»	м. Гребінка, вул. Євгена Гребінки, 11
Банкомати	7
Термінали самообслуговування (ITBox, інші)	9

Туристична інфраструктура

Туристична інфраструктура у Гребінківській міській територіальній громаді наразі знаходиться в початковій фазі розвитку. На території громади немає закладів готельного господарства, є 20 закладів ресторанного господарства.

На території Гребінківської громади є низка цікавих туристичних об'єктів. Це, перш за все, місця та матеріали, пов'язані із життям, літературною і громадською діяльністю відомого письменника Євгена Павловича Гребінки і його брата – академіка архітектури Миколи Павловича. В селі Мар'янівка функціонує музей братів Євгена і Миколи Гребінок. Євген Гребінка похований в родинному склепі в селі Мар'янівка.

Цікавим туристичним об'єктом є знаменитий Гребінчин каштан, вік якого 200 років, висота 15 м, обхват стовбура 2,75 м, під його кронами любив писати свої твори Євген Гребінка. Під цим каштаном у 1843 році любив відпочивати і задумував свої нові вірші Великий Кобзар - Тарас Григорович Шевченко.

Унікальним туристичним об'єктом є мурований льох, який збудований Павлом Івановичем Гребінкою в 1830 р. Льох заглиблений в ґрунт, цегляний, прямокутний у плані. Перекриття аркового типу, півциркулярне, цегляне. У кожній частині стін льоху влаштовані 15 ніш для збереження продуктів, що мають лучкове завершення.

Цікавими туристичними об'єктами є пам'ятки архітектури. Це цивільні і культові споруди XIX-XX ст., розташовані в м. Гребінка, селах Григорівка, Грушківка, Лутайка, Мар'янівка, Оржиця, Почаївка, Рудка, Сербинівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке. До цивільних споруд відносяться приміщення земських шкіл, збудованих в 1911-1912рр., за проектом відомого українського архітектора Опанаса Сластіона. Вони представляють стиль неокласицизму з наявністю елементів модерну та є цінною пам'яткою українського архітектурного модерну.

Окремою групою об'єктів архітектури є залізничні споруди: це будівлі залізничних вокзалів у місті Гребінка та селі Мар'янівка, збудовані в 1904 році. Всі ці споруди збудовані у стилі історизм, за типовим проектом, який широко використовувався при будівництві залізниці Київ-Харків.

Гребінківщина – край багатий на природні заповідні зони.

На східній околиці села Бесідівщина розташований Бесідівщинський парк імені Григорія Перевери. Він є пам'яткою садово-паркового мистецтва. Парк закладений в 1946 році, насадження здійснене учнями початкової школи і мешканцями села під керівництвом завідуючого початковою школою Григорієм Переверою. Сучасний видовий склад парку нараховує 31 вид дерев і кущів, які належать до 24 родів та 18 родин. Загалом флора нараховує до 200 видів.

Між селами Березівка та Горби розташований ландшафтний заказник – Лізина гора. Тут розташована ціла колонія бджолоїдок – рідкісних птахів, які охороняються Конвенцією про охорону дикої флори та фауни – Бернською конвенцією, а також рідкісні види тварин, включені до Червоної книги України.

В селі Майорщина розташована Соснова алея – ботанічна пам'ятка природи. Вона нараховує близько 100 дерев, вік яких 200 років.

На території Майорщинської спеціалізованої загальноосвітньої школи-інтернату розташована ботанічна пам'ятка – Дуби черешчаті, вік дерев близько 300 років, висота – по 30 метрів, охоплення стовбурів 4,25 і 3,70 метрів.

В околицях села Овсюки знаходиться ботанічний заказник – Плісів Яр. На території заказника зустрічаються понад 350 видів рослин. У складі фауни є види, які занесені до Європейського Червоного списку.

В селі Почаївка розташована ботанічна пам'ятка природи – Ульянівські могили. У межах заповідного об'єкту зростає близько 300 видів флори. А такі рідкісні види рослин, як ковила волосиста, астрагал шерстистоквітковий занесені до Європейського Червоного списку та Червоного списку МСОП.

В околицях села Сліпорід-Іванівка розташований гідрологічний заказник – Пологи. Його площа 100 га. Флора нараховує близько 350 видів. Виявлені види тварин віднесені до Європейського Червоного списку. Серед них такі як: шуліка чорний, лунь польовий, журавель сірий, видра річкова, горностай, махаон, подалірій, чапля біла велика, лебідь-шипун, боривітер звичайний, кропивник, чиж, вуж водяний та інші.

Висновки

Соціальна інфраструктура

1. Громада має розвинену освітню мережу закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, яка надає досить якісні освітні та розвиткові навчально-освітні послуги. Триває оптимізація мережі загально-освітніх та дошкільних закладів.

2. У сфері соціального захисту населення в міській територіальній громаді діють: управління соціального захисту населення, територіальний центр соціального обслуговування, центр соціальних служб Гребінківської міської ради, основна мета яких наблизити до потребуючих якісні соціальні послуги.

4. Медичні послуги гребінківцям надають КНП «Гребінківська міська лікарня» та КНП «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Працюють 6 амбулаторій та 19 ФАПів для надання допомоги населенню сільських населених пунктів.

5. Базова мережа закладів культури Гребінківської МТГ, яку фінансово підтримується з бюджету громади налічує 45 закладів, а саме: Гребінківська дитяча школа мистецтв, Гребінківський міський краєзнавчий музей та дві філії, Гребінківська міська публічна бібліотека та 23 сільські бібліотеки-філії, 19 клубних закладів, з них 18 у сільській місцевості, що забезпечує доступ населення громади до культурних послуг.

6. Спортивна сфера є достатньо розвинутою в громаді. Зокрема Гребінківщина має сильні футбольні традиції. Високого розвитку досягнув футзал та жіночий футбол. В ДЮСШ Гребінківської міської ради постійно займаються 287 дітей в 5 секціях: гандбол, волейбол, баскетбол, футбол та легка атлетика.

7. Громада має певні туристичні активи - місця, пов'язані з Євгеном Гребінкою та його родиною, цікаві природні об'єкти. Проте, в громаді не розвинена інфраструктура гостинності, туристична інфраструктура Гребінчиного краю потребує розвитку та просування.

Житлово комунальна, транспортна інфраструктура та зв'язок.

1. Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ в цілому вища, ніж в Полтавській області та вища, ніж в середньому по Україні. Водночас, будівництво нового житла в громаді практично відсутнє.

2. На території громади функціонують 9 комунальних підприємств різного виду діяльності, в тому числі 7 з них надають комунальні послуги населенню. Послуги водопостачання та водовідведення в громаді надаються різними суб'єктами господарювання. Частина мереж водостачання та водовідведення потребують реконструкції капітального ремонту.

3. Питання поводження з твердими побутовими відходами буде вирішено в рамках проєкту міжмуніципальної співпраці з сусідніми громадами Полтавської області. Для цього створено спільне комунальне підприємство „Екосервіс-2022“.

3. Громада має транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки. Наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного.

4. В цілому, населення Гребінківської МТГ в достатній мірі охоплені послугами поштового, мобільного та інтернет зв'язку, які надають національні та приватні оператори.

6. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Згідно рішення 31 сесії Гребінківської міської ради VII скликання від 27.02.2020 №1070 на замовлення виконавчого комітету Гребінківської міської ради ТОВ «Архітектурно-просторове планування» виготовлено проєкт Генерального плану та плану зонування території м. Гребінка Лубенського району Полтавської області.

У липні 2022 року проєкт Генерального плану розглянуто на Полтавській обласній містобудівній раді. Станом на 01.10.2023 року розділи «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час» та «Інженерно-технічні заходи на особливий період» знаходяться на доопрацюванні після наданих рекомендацій Головним управлінням Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Полтавській області та Департаментом з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами.

З метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади з дотриманням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів, згідно рішення 35 сесії Гребінківської міської ради VIII скликання від 30.08.2023 №2196 розпочато роботи підготовчого етапу з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. Наразі ведеться збір інформації для формування завдань на розроблення Комплексного плану.

Протягом 2018 - 2023 років розроблено та затверджено низку детальних планів окремих територій міста та громади, які будуть враховані при розробці Комплексного плану просторового розвитку території громади.

Містобудівна документація по населених пунктах громади відсутня. Проблему розробки генеральних планів населених пунктів планується вирішити в комплексі з розробленням Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської МТГ.

Висновки

1. Генеральний план та план зонування території м. Гребінка Лубенського району Полтавської області знаходяться на доопрацюванні. Розпочато роботи підготовчого етапу з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області.

2. Містобудівна документація по населених пунктах громади відсутня. Проблему розробки генеральних планів населених пунктів планується вирішити в комплексі з розробленням Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської МТГ.

7. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ ГРОМАДИ

В 2022 році у Гребінківській міській територіальній громаді діяло 38 місцевих програм, з яких реалізовано 26 програм. На фінансування цих програм з бюджету громади виділено 37,2 млн. грн що становить 92,3 % виконання планових показників. Це високий показник, зважаючи на складну фінансову ситуацію в країні та обмеження щодо напрямків використання бюджетних коштів (постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» зі змінами). З цих же причин та через неактуальність проведення заходів деяких програм, із запланованих до виконання на 2022 рік 38 програм - 12 програм не реалізовані.

Перелік програм реалізованих у 2022 році, які профінансовані за кошти бюджету Гребінківської МТГ наведено в Таблиці 7.1. В цілому, це програми соціальної спрямованості, програми підтримки інфраструктури громади та ті, що мають безпековий компонент.

Таблиця 7.1 Перелік програм реалізованих у 2022 році, які профінансовані за кошти бюджету Гребінківської МТГ

Найменування місцевої програми	Обсяг фінансування, тис. грн		Відсоток фактичного фінансування від запланованого, %
	План	Факт	
Програма соціально-економічного розвитку Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	5678,2	4168,6	73,4
Програма сприяння організації цивільного захисту населення Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	200,0	150,0	75
Програма роботи з обдарованою молоддю на території Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	62,0	36,0	58,1
Програма інформаційного забезпечення діяльності міської ради та її виконавчих органів на 2022-2026 роки	391,4	316,3	80,8
Програма організації оплачуваних громадських робіт на території Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	570,0	500,9	87,9
Програма соціального захисту окремих незахищених категорій населення Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	3546,4	3385,0	95,4
Програма соціального захисту воїнів-інтернаціоналістів, які приймали участь у військових конфліктах за межами України на 2022-2026 роки	90,0	42,5	47,2
Програма підтримки військовослужбовців, учасників антитерористичної операції, учасників операції Об'єднаних Сил та військовослужбовців, які приймають участь у воєнних діях під час воєнного стану,	273,0	229,0	83,9

оголошеного на території України і членів їх сімей мешканців Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки			
Програма розвитку культури і туризму Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	158,7	92,2	58,1
Програма сприяння та розвитку фізичної культури і спорту на території Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	27,7	9,5	34,3
Програма Гребінківської міської територіальної громади щодо розвитку футболу на 2022-2026 роки	200,0	114,0	57
Програми сприяння діяльності та розвитку житлово-комунального господарства Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	4760,0	4709,0	98,9
Програма покращення благоустрою Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	5904,0	5825,7	98,7
Програма зовнішнього освітлення Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	160,0	110,7	69,2
Програма сприяння діяльності відокремленого підрозділу організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	150,0	150,0	100
Програма сприяння діяльності громадської організації «Інвалідів та ветеранів Союз Чорнобильців Гребінківщини» на 2022-2026 роки	15,0	15,0	100
Програма підтримки та розвитку трудового архіву Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області на 2022-2026 роки	315,4	315,1	99,9
Програма Гребінківської міської територіальної громади розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги» та покращення надання населенню медичних послуг на 2022-2026 роки	8057,9	8039,7	99,8
Програма Гребінківської міської територіальної громади розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Гребінківська міська лікарня» та покращення надання населенню медичних послуг на 2022-2026 роки	6381,8	6381,8	100
Програма профілактики злочинності та правопорушень на території Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	200,0	175,8	87,9
Програма "Територіальна оборона" на 2021-2025 роки"	645,4	290,5	45
Програма підтримки породіль у Гребінківській міській територіальній громаді на 2022-2026 роки	400,0	365,0	91,3
Програма підтримки та розвитку Гребінківського міського центру соціальних служб на 2022-2026 роки	522,5	522,5	100
Програма Гребінківської міської територіальної громади «Питна вода» на 2021-2025 роки	150,0	52,5	35
Програми розвитку освіти Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	142,7	132,6	69,4
Програма матеріального резерву для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, у тому числі в умовах воєнного стану, їх наслідків на території Гребінківської міської територіальної громади на 2022-2026 роки	1636,0	1074,5	65,7
Всього	40308,1	37204,4	92,3

Висновки

1. В Гребінківській міській територіальній громаді програмно-цільовий метод планування розвитку громади є достатньо ефективним, про що свідчить високий відсоток виконання розроблених програм (доцільних в умовах військового стану). Місцеві цільові програми дозволяють планово вирішити нагальні проблеми соціально-економічного розвитку громади та сконцентрувати людські та матеріальні ресурси на програмних цілях та завданнях.

2. В 2022 році у Гребінківській міській територіальній громаді діяло 38 місцевих програм, з яких реалізовано 26 програм. На фінансування цих програм з бюджету громади виділено 37,2 млн. грн.

3. Всі затверджені програми спрямовані на розв'язання актуальних проблем розвитку Гребінківської МТГ в галузях цивільної безпеки, житлово-комунального господарства, соціального захисту населення, освіти, культури, спорту.

8. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Економічною базою громади є підприємства залізничного транспорту та сільськогосподарські підприємства. Провідними підприємствами залізничного транспорту є виробничий підрозділ «Локомотивне депо Гребінка» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця», виробничий підрозділ «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Українська залізниця», виробничо-структурний підрозділ «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт і споруд» АТ «Укрзалізниця».

Сільськогосподарські підприємства спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції

На території громади функціонують також і малі підприємства, які займаються виготовленням побутових та офісних меблів на замовлення, виробництвом хліба, хлібобулочних виробів, переробкою продукції бджільництва та її реалізацією, переробкою соняшника на олію.

Станом на серпень 2023 року у громаді було зареєстровано: юридичних осіб – 295, фізичних осіб підприємців – 625. Такі показники не є високими, вони знаходяться в середньому діапазоні порівняно з іншими громадами Полтавської області. Спостерігається нерівномірне розміщення суб'єктів підприємництва за старостинськими округами.

Таблиця 8.1 Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.

	01.01.2021р.	01.01.2022р.	01.01.2023р.
Усі суб'єкти ЄДРПОУ, од.:	846	847	884
Юридичні особи, в т.ч.	322	299	295
юридичні особи – підприємницькі структури (комерційні)			
Фізичні особи-підприємці	524	548	589

Таблиця 8.2 Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з гендерним розподілом у Гребінківській МТГ (на 01.01.2023 р.)

	Загальна кількість, одиниць	Керівниками яких є			
		чоловіки		жінки	
		кількість	частка, у % до загальної кількості	кількість	частка, у % до загальної кількості
Юридичні особи	295	226	76,6	69	23,4
Фізичні особи-підприємці	589	259	44,0	330	56,0

В Гребінківській міській територіальній громаді, як і в більшість територіальних громад, які формуються навколо міста - адміністративного центру, лівова частка зареєстрованих СПД зареєстровані в м. Гребінці - 77,4%. Решта 22,6% розосереджені по 14 старостинським округам, тобто по 41 населеному пункту. Тобто є потреба у стимулюванні підприємницької активності мешканців в сільських населених пунктах старостинських округів.

Таблиця 8.3 Територіальний розподіл зареєстрованих у Гребінківській міській територіальній громаді юридичних та фізичних осіб, станом на 1.09.2023 р.

	Загалом		Юридичні особи				ФОПи	
	одиниць	% у громаді	Усього одиниць, в т.ч.	Не комерційні	комерційні	% у громаді	одиниць	% у громаді
м. Гребінка	684	77,4	180	133	47	61	504	85,6
Березівський старостинський округ	21	2,4	10	7	3	3,4	11	1,9
Стукалівсько-Григоріївський старостинський округ	11	1,2	7	3	4	2,4	4	0,7
Короваївський старостинський округ	22	2,5	15	8	7	5,1	7	1,2
Кулажинсько-Наталівський старостинський округ	21	2,4	12	7	5	4,1	9	1,5
Мар'янівський старостинський округ	9	1,0	5	4	1	1,7	4	0,7
Майорцинський старостинський округ	25	2,8	14	5	9	4,7	11	1,9
Овсюківський старостинський округ	11	1,2	7	2	5	2,4	4	0,7
Олександрівський старостинський округ	13	1,5	8	3	5	2,7	5	0,8
Почаївський старостинський округ	9	1,0	7	6	1	2,4	2	0,3
Рудківський старостинський округ	17	1,9	9	3	6	3,0	8	1,4
Сербинівський старостинський округ	10	1,1	4	2	2	1,3	6	1,0
Слободо-Петрівський старостинський округ	13	1,5	9	5	4	3,0	4	0,7
Тарасівський старостинський округ	12	1,4	6	5	1	2,0	6	1,0
Тополівський старостинський округ	6	0,7	2	1	1	0,7	4	0,7
Загалом по громаді	884	100	295	194	101	100	589	100

Окрім зареєстрованих в громаді працює ще понад 30 суб'єктів підприємницької діяльності, які зареєстровані в інших громадах.

Структура економіки за видами економічної діяльності.

Економіка громади є фактично малопрофільною, оскільки дві сфери господарювання створюють левову частку доданої вартості в громаді, створюють найбільше робочих місць та дають більше 50% доходів до бюджету громади. Таблиця 8.4.

Таблиця 8.4 Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Гребінківської МТГ за податковими надходженнями до місцевого бюджету в 2022 році

Вид економічної діяльності	Питома вага податкових доходів до бюджету громади, %	Основні суб'єкти господарювання
Вантажний залізничний транспорт	30	АТ "УКРЗАЛІЗНИЦЯ"
Вирощування зернових культур	25	СФГ "Україна", СФГ "Каміла" СТОВ "Прогрес", ТОВ "Гядт Агро", СФГ "НОВЕ - 2", СФГ "Татіана"

Сільське господарство

В економічній сфері господарську діяльність здійснюють переважно сільськогосподарські формування (товариства, фермерські господарства), які спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції. Загальна кількість сільськогосподарських формувань в громаді – 69.

Серед найбільших с/г підприємств, які ведуть діяльність у Гребінківській громаді, наступні:

СФГ "Україна", СФГ "Каміла", СТОВ "Прогрес", ТОВ "ГЯДТ АГРО", СФГ "НОВЕ-2", СФГ "Татіана"

Промисловий потенціал громади

Промисловий потенціал громади складують підприємства залізничного транспорту є виробничий підрозділ «Локомотивне депо Гребінка» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця», виробничий підрозділ «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Українська залізниця», виробничо-структурний підрозділ «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт і споруд» АТ «Укрзалізниця»..

Таблиця 8.5 Найбільші підприємства Гребінківської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р.(тис.грн)

	ПДФО	Земельний податок юридичних осіб	Орендна плата юридичних осіб	Єдиний податок юридичних осіб	Усього
АТ "УКРЗАЛІЗНИЦЯ"	34334,3	4957			39291,3
СТОВ "Прогрес"	3660,3		621,1	1196,6	5478
СФГ "Відродження"	4768,5		255,9	207,1	5231,5
СФГ "Україна"	1412,1		2454,5	890,6	4757,2
ТОВ "ГЯДТ АГРО"	2407		657,2	447,2	3511,4
СФГ "Каміла"	2401,1		248	532,1	3181,2
СФГ "НОВЕ-2"	1737,2		327,2	466,2	2530,6
СФГ "Татіана"	1479			684,7	2163,7

ТОВ СП "НІБУЛОН"	1417,6		210		1627,6
ТОВ "АГС АГРС ТРЕЙД"	130		966,3		1096,3

Підприємницьке середовище

В розрахунку на 10 тис. населення кількість юридичних осіб складає 146.

В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Міська рада встановила максимальну ставку єдиного податку в розмірі 15% (Податковим кодексом передбачено 20%). Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на житлову і нежитлову нерухомість, як для юридичних, так і для фізичних осіб встановлені 0,25% (Податковим кодексом передбачено 1,5%). Ставки земельного податку встановлені майже в середині встановленого діапазону. Туристичний збір встановлено також в середині встановленого діапазону.

Таблиця 8.7 Податкове середовище Гребінківської МТГ у 2023 році

Вид податку	Об'єкт оподаткування	Ставки оподаткування у Гребінківській МТГ	Граничні ставки оподаткування згідно чинного законодавства
Єдиний податок	I група	Від 4% до 10 % від прожиткового мінімуму (в залежності від видів господарської діяльності)	10 % від прожиткового мінімуму
	II група	Від 2 % до 15% від мінімальної заробітної плати (в залежності від видів господарської діяльності)	20 % від мінімальної заробітної плати
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	Житлова нерухомість	0,25 % від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з юридичної особи 0,25% від мінімальної заробітної плати за 1м.кв. з фізичної особи	1,5 % від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної / юридичної особи
	Не житлова нерухомість	0,25 % від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з юридичної особи 0,25 % від мінімальної заробітної плати за 1м.кв. з фізичної особи	1,5 % від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної / юридичної особи
Земельний податок	Землі сільськогосподарського призначення	1,0 - 3,0 %	0,3 -5 %
	Землі житлової забудови	0,07 - 3 %	До 5 %
	Землі громадської забудови	3 %	До 5 %
	Землі природно-заповідного фонду	3 %	До 5 %
	Землі іншого природоохоронного призначення	3 %	До 5 %
	Землі оздоровчого призначення	3 %	До 5 %
	Землі водного фонду		До 5 %
	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики	3 %	1-5 %

Вид податку	Об'єкт оподаткування	Ставки оподаткування у Гребінківській МТГ	Граничні ставки оподаткування згідно чинного законодавства
Туристичний збір	загальна кількість днів тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі)	внутрішній туризм (громадяни України) – 0,3 % ; в'їзний туризм (іноземці) - 2%	внутрішній туризм (громадяни України) – до 0,5 відсотків (до 30 грн); в'їзний туризм (іноземці) - до 5 відсотків (до 300 грн).
Транспортний податок	легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньо ринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року	25 000 гривень за кожен легковий автомобіль	25 000 гривень за кожен легковий автомобіль

Водночас вплив органів місцевого самоврядування на податкове середовище громади не можна вважати визначальним. Можливості регулювання ставок місцевих податків і зборів залишається достатньо незначними.

Регуляторна діяльність Гребінківської міської ради відбувається згідно Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» і є прозорою і відкритою для всіх зацікавлених. З планом регуляторної діяльності та діючими регуляторними актами можна ознайомитися на офіційному сайті Гребінківської міської ради <http://www.hrebinka.org.ua> в розділі «Регуляторна політика».

Найбільшою проблемою для підприємництва в умовах воєнного стану стала нестача обігових коштів, падіння купівельної спроможності населення, порушення логістичних поставок продукції.

Інвестиційний потенціал громади

Залучення інвестицій визначено ключовим завданням соціально-економічного розвитку Гребінківської міської територіальної громади, оскільки в місті крім залізничних підприємств практично відсутні промислові об'єкти.

На офіційному сайті Гребінківської міської ради розміщено Інвестиційний паспорт міста Гребінка, в якому є перелік земельних ділянок, що можуть бути надані потенційному інвестору для реалізації інвестиційних проектів із створення нових підприємств. Перелік пропонує (на час воєнного стану з точки зору безпеки ця інформація на офіційному сайті громади закрита) інвесторам 3 земельні ділянки (Таблиця).

Таблиця 8.8. Перелік вільних земельних ділянок на території Гребінківської МТГ, призначених для ведення господарської діяльності (крім с/г)

Адреса, стислий опис, призначення	Власники	Площа, кв. м
Територія колишнього “Комбінат Донецький”, розміщена неподалік від залізничної станції Гребінка, має під'їзні залізничні колії, автошляхи, комунікації	знаходиться в землях запасу міської ради	30 га

Територія База 32	постійне користування (державне підприємство «Південна залізниця», є домовленість про повернення ділянки в комунальну власність)	54 га
МГМШК-5	знаходиться в землях запасу міської ради	6 га

Зважаючи на зручне логістичне розташування м. Гребінки як потужного залізничного вузла, розміщення промислових об'єктів, розбудова логістичних центрів на вільних виробничих територіях можуть бути доволі привабливими для потенційних інвесторів та для релокації бізнесу в час війни.

З метою залучення потенційних інвесторів та інвестицій в економіку громади, активізації приватизаційних процесів сформовано перелік потенційних об'єктів територіальної громади, що підлягають приватизації :

1. Нежитлова будівля (будівля СЮТ) м. Гребінка
2. Нежитлова будівля (колишній будинок культури-зруйнований) с. Тополеве
3. Нежитлова будівля (колишня будівля школи і с. Олексіївка садочка)
4. Нежитлова будівля (колишня будівля клубу- зруйнована) с. Березівка
5. Нежитлова будівля (колишня будівля клубу- зруйнована) с. Корніївка
6. Нежитлова будівля (колишня будівля ФАП-у зруйнована) с. Корніївка
7. Нежитлова будівля (колишня будівля амбулаторії- зруйнована) с. Сербинівка
8. Нежитлова будівля Будинок побуту с. Тарасівка
9. Нежитлова будівля (зруйнована) с. Тарасівка
10. Нежитлова будівля (колишня будівля поч. школи) с. Сліпорід-Іванівка

В цілому наявні пропозиції можна розцінювати як сприятливий фактор для залучення інвестицій та розвитку підприємництва. Водночас, просування наявних інвестиційних об'єктів у відповідному інформаційному просторі, як і в цілому підготовка цих та інших пропозицій для потенційного інвестора потребує значного підсилення.

Висновки

1. У галузевій структурі економіки громади основними видами економічної діяльності є вантажний залізничний транспорт та сільське господарство.

2. В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Проте підприємницька ініціатива гребінківців незначна, особливо в сільських територіях, і потребує додаткового стимулювання і підтримки.

3. Зважаючи на зручне логістичне розташування м. Гребінки як потужного залізничного вузла, розміщення промислових об'єктів, розбудова логістичних центрів на вільних виробничих територіях можуть бути доволі привабливими для потенційних інвесторів. Водночас, просування наявних інвестиційних об'єктів у відповідному інформаційному просторі, як і в цілому підготовка цих та інших інвестиційних пропозицій потребує значного підсилення.

9. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Бюджет Гребінківської міської територіальної громади формується відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України.

Доходи бюджету громади.

Складовими бюджету є власні доходи та офіційні трансферти. У 2022 році до бюджету Гребінківської міської територіальної громади надійшло доходів в сумі 221 млн. 281,8 тис. грн в тому числі: власні доходи - 160 млн. 577,3 тис. грн, офіційні трансферти з державного бюджету - 60 млн. 704,5 тис. грн.

За доходами, без врахування трансфертів, бюджет Гребінківської громади за 2021 рік виконаний в сумі 151,7 млн.грн, що становить 105,7 % від запланованого (143,2 млн.грн). За 2022 рік бюджет громади у частині доходів, без врахування трансфертів, виконаний в сумі 160,6 млн. грн, що становить 100,5 % до плану (159,8 млн.грн). В 2022 році, порівнюючи до 2021 року, доходна частина бюджету громади, без врахування трансфертів, зросла на 8,9 млн.грн, або на 5,7 %.

Рисунок 9.1 Власні доходи бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр.,млн.грн

Податкові надходження

Основним джерелом наповнення загального фонду бюджету Гребінківської міської територіальної громади є податок на доходи фізичних осіб, який складає 69,6% загальної суми власних доходів бюджету громади та місцеві податки – 27,6%.

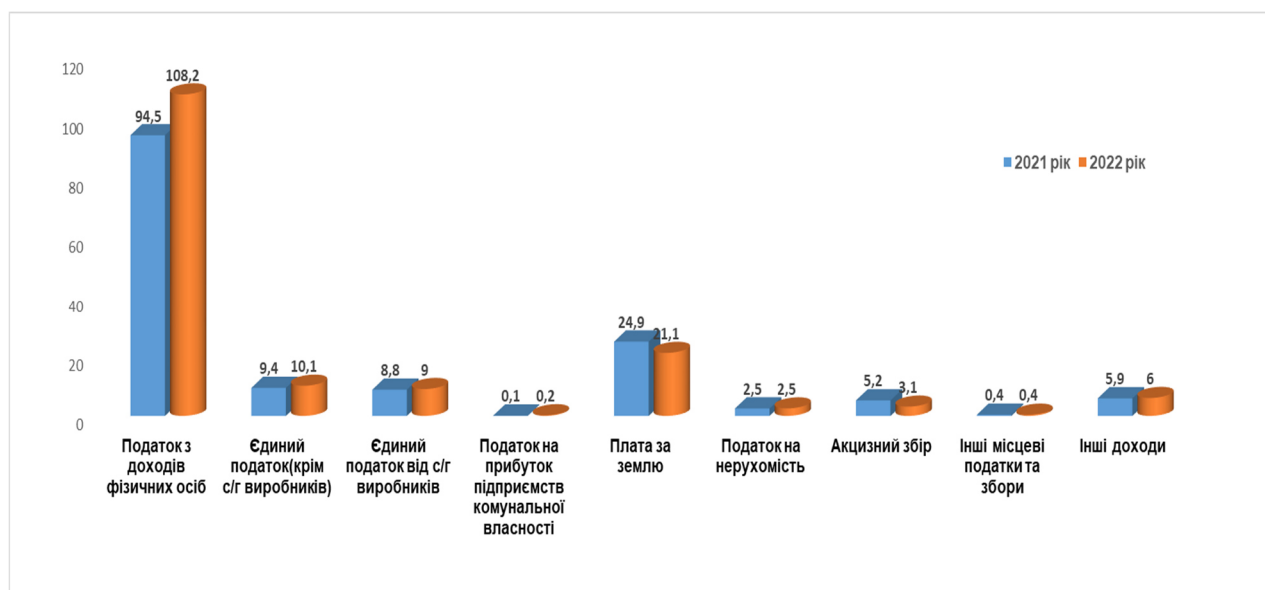

Рисунок 9.2 Структура податкових надходжень бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр,млн.грн

Таблиця 9.1 Бюджетоутворюючі податкові надходження Гребінківської громади

Податки	2021		2022		Динаміка 2022 до 2021 рр., млн. грн
	млн грн	% у заг. обсязі ПН	млн грн	% у заг. обсязі ПН	
Податкові надходження (ПН) всього	145,8	100	154,6	100	8,8
ПДФО	94,5	64,8	108,2	70	13,7
Акцизний податок з пального	3,8	2,6	1,2	0,8	-2,6
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів	1,4	0,9	1,9	1,2	0,5
рентні платежі	0,1	0,1	0,1	0,1	0
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	2,5	1,7	2,5	1,6	0
Земельний податок	11,5	7,9	7,3	4,7	-4,2
Орендна плата	13,4	9,2	13,8	8,9	0,4
Єдиний податок	18,2	12,5	19,1	12,4	0,9
Інші	0,4	0,3	0,5	0,3	0,1

До найбільших платників податків – суб'єктів підприємницької діяльності належать: АТ "УКРЗАЛІЗНИЦЯ", СТОВ "ПРОГРЕС", СФГ "Україна", СФГ "Каміла", ТОВ "Гядт Агро", СФГ "Нове-2", СФГ "Татіана".

Офіційні трансферти

До бюджету Гребінківської міської територіальної громади у 2022 році надійшло офіційних трансфертів в сумі 60 млн. 704,5 тис.грн, а саме:

- освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам 58 131,7 тис. грн;
- дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету 1 018,5 тис. грн ;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції 1 168,3 тис. грн ;

- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету-219,4 тис. грн;
- інші субвенції з місцевого бюджету 166,6 тис. грн.

Таблиця 9.2 Перелік та вартість реалізованих в межах території громади проєктів за кошти державної субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів чи Державного фонду регіонального розвитку (2020-2023)

	<i>Назва</i>	<i>рік</i>	<i>сума, тис. грн</i>	<i>Що досягнуто завдяки проєкту</i>
1	Капітальний ремонт тротуару по провулку Піонерському та пішохідних доріжок у Дитячій музичній школі та закладі дошкільної освіти «Теремок» у м. Гребінка Полтавської області, в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації	2020	162,6	Проведено капітальний ремонт тротуару по провулку Піонерському та пішохідних доріжок у Дитячій музичній школі та закладі дошкільної освіти «Теремок»
2	Влаштування (будівництво) бетонної основи для мультифункціонального спортивного майданчика із синтетичним покриттям розміром 32x18 м на території Гребінківської гімназії за адресою: вул. Магістральна, 118, м. Гребінка Полтавської області, в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації	2020	33,7	Здійснено влаштування бетонної основи для мультифункціонального спортивного майданчика із синтетичним покриттям розміром 32x18 м на території Гребінківської гімназії
3	Капітальний ремонт частини приміщень будівлі закладу дошкільної освіти «Струмочок» за адресою: вул. Перемоги, буд. 83А, с. Слободо-Петрівка Гребінківського району Полтавської області, в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації	2020	266,7	Проведено капітальний ремонт частини приміщень будівлі закладу дошкільної освіти «Струмочок»
4	Капітальний ремонт приміщень спортивної зали та їдальні Слободо - Петрівської загальноосвітньої школи I- III ступенів за адресою: вул. Перемоги, буд. 85А, с.Слободо-Петрівка Гребінківського району Полтавської області	2020	70,9	Проведено капітальний ремонт приміщень спортивної зали та їдальні Слободо- Петрівської загальноосвітньої школи I- III ступенів

Видатки

Видатки бюджету Гребінківської МТГ на 2021 та 2022 роки сформовані за бюджетними програмами згідно з програмно-цільовим методом складання бюджету та плануються відповідно до очікуваних надходжень. За видатками бюджет Гребінківської громади за 2021 рік виконаний в сумі 212,1 млн.грн, що становить 95,8 відсотків від запланованого (221,5 млн.грн). За 2022 рік бюджет громади у частині видатків виконаний в сумі 217,8 млн. грн, що

становить 91,4 відсотка до плану (238,2 млн.грн). В 2022 році, порівнюючи до 2021 року видаткова частина бюджету громади зросла на 5,7 млн.грн грн, або на 2,7 відсотка.

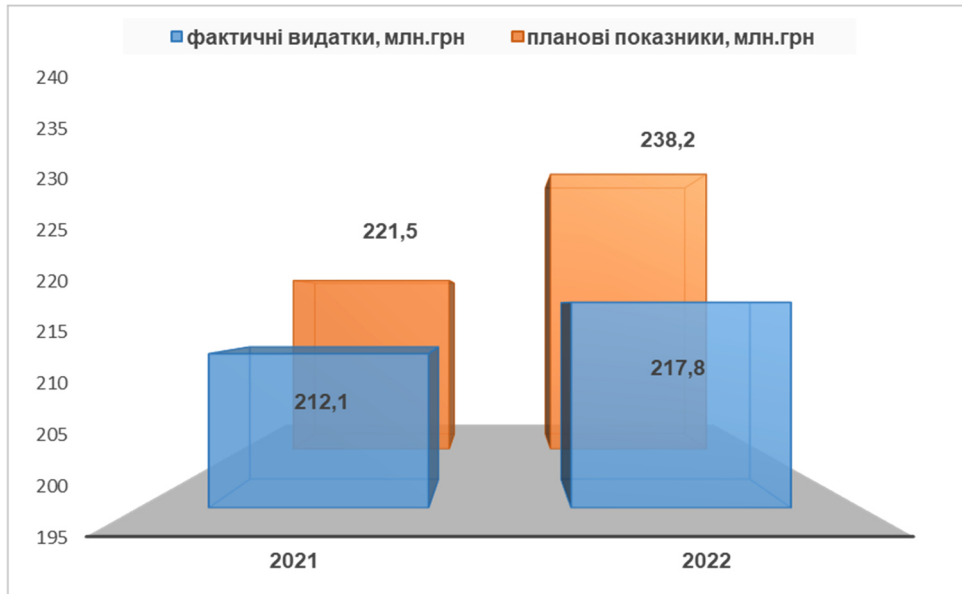

Рисунок 9.3 Динаміка видатків бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 роки, млн.грн

Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ у 2022 році за галузевим принципом представлена на рисунку 9.4.

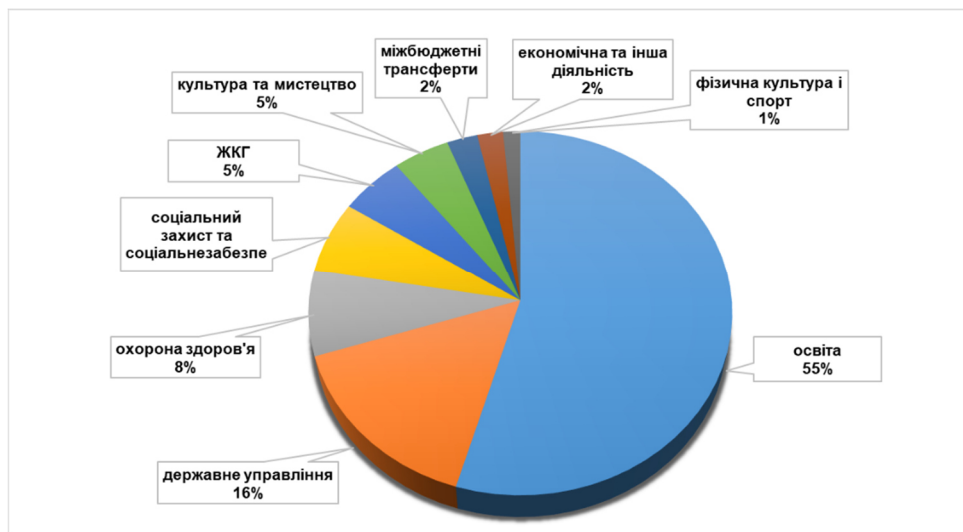

Рисунок 9.4 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за галузевим принципом

Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією в 2021-2023 роках представлена в Таблиці 9.3

Таблиця 9.3 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією, млн. грн.

Статті видатків	2021	2022	2023 (прогноз)
Заробітна плата з нарахуваннями	150,5	155,7	161,8
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	14,6	15,5	20,6

Видатки на відрядження	0,2	0,1	0,2
Продукти харчування	2,2	1,2	2,5
Медикаменти	0,2	0,1	0,1
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	6,1	5,2	9,3
Оплата послуг (крім комунальних)	4,3	4,8	8,4
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	0	0	0,2
Інші виплати населенню(матеріальні допомоги)	4,7	4,0	6,1
Поточні трансферти	23,7	27,7	35,8
Інші поточні видатки	0,1	0,1	0,1
Капітальні видатки	5,5	3,4	3,5
Нерозподілені видатки	0	0	0,1
Всього по МТГ	212,1	217,8	248,7

Наведені дані свідчать що основною статтею видатків міського бюджету (близько 70% щорічно) є видатки на заробітну плату. Питома частка всіх інших видатків залишається майже сталою. Проте, доцільно відзначити, що за три роки на 60% (з 5,5 млн.грн до 3,5 млн.грн) зменшились капітальні видатки.

Фінансова спроможність громади у порівнянні з іншими громадами Полтавської області

За даними порталу decentralization²⁰, за підсумками 2022 року серед 21 громади Полтавської області з чисельністю населення більше 15 тисяч осіб Гребінківська МТГ займає приблизно середнє місце в другій десятці, маючи значення основних порівнюваних показників нижче, ніж в середньому по регіону. Водночас, індекс податкоспроможності громади за 2022 році досить високий, хоча і знизився в порівнянні з 2021 роком.

Таблиця 9.4 Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки

Показник	Гребінківська громада		У середньому громади Полтавської області		Місце громади в рейтингу громад регіону з населенням більше 15 тисяч осіб	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Надходження загального фонду на 1 мешканця, грн	6803	7401	8620	10580	12	13
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн	42475	35834	53040	52490	10	12
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	31,2	27,6	27,3	23,9	15	17
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади), тис. грн/км ²	250,2	264,6	418,6	498,3	11	10
Видатки загального фонду на 1-го мешканця, грн	9454	10035	9810	10930	11	12
Капітальні видатки на 1-го мешканця, грн	282	165	1360	1200	21	19

²⁰ <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	1421	1536	1291	1411	8	8
Індекс податкоспроможності	1,16	1,09	1,3	1,2		

Джерело: <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

Висновки

1. Гребінківська МТГ фінансово спроможна громада. За галузевим розглядом майже 55% видатків бюджету громади витрачається на потреби освіти та 16% на державне управління. За економічною класифікацією щорічно біля 70% видатків – заробітна плата.

2. У 2022 році порівнюючи до 2021 року зменшилась дохідність земель по причині зниження нормативної грошової оцінки земель, зокрема залізничного транспорту, у зв'язку з набранням чинності нової Методики, затвердженої Постановою КМУ від 03.11.2021 року №1147 “Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок”, якою змінено підходи до визначення коефіцієнта, який враховує цільове призначення земельної ділянки, а також із зміною значення коефіцієнта з 1 на 0,5.

2. Найбільшими статтями видатків бюджету громади у 2022 році серед основних галузей бюджетної сфери є видатки на освіту, що становить 55 відсотків всіх видатків громади. Протягом 2022 року 72 відсотка видатків спрямовано на оплату праці з нарахуваннями.

3. У зв'язку із введенням у 2022 році в дію в Україні воєнного стану, фінансування видатків бюджету Гребінківської МТГ, міських цільових програм у 2022 році здійснювались в рамках економії бюджетних коштів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 року № 590 “Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану” (зі змінами) введено обмеження в проведенні частини платежів Держказначейством

4. Індекс податкоспроможності громади за 2022 рік досить високий, хоча і знизився в порівнянні з 2021 роком. Основні фінансові показники діяльності громади в розрахунку на 1 мешканця не досягають середніх значень по області. Рейтинг громади за показниками фінансової спроможності серед громад області з населенням більше 15 тисяч осіб трохи нижчий середнього.

10. СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ

Структура органу місцевого самоврядування та виконавчого комітету

Міське самоврядування Гребінківської МТГ здійснюється Гребінківською міською радою у складі 26 депутатів міської ради.

Партії, які представлені у міській раді, та кількість депутатських мандатів, отриманих кожною партією:

- Радикальна Партія Олега Ляшка – 6;
- ПП „Довіра” – 3;
- Аграрна партія України – 3;
- ПП „Рідне місто” – 3;
- ПП „Європейська солідарність” – 3;
- Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина” – 2;
- ПП „За майбутнє” – 2;
- ПП „Опозиційна платформа – за життя” – 2;
- ПП „Слуга народу” – 2.

Депутатські фракції у складі Гребінківської міської ради восьмого скликання: ПП „Європейська солідарність” – 3; ПП „Слуга народу” – 2; ПП „Довіра” – 3; ПП „За майбутнє” – 2.

У складі Гребінківської міської ради восьмого скликання 2020-2025 р.р. утворено наступні постійні депутатські комісії:

- Комісія з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестицій та підприємництва;
- Комісія з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, енергозбереження, транспорту, зв'язку та сфер послуг;
- Комісія з питань містобудування, планування територій, будівництва, архітектури, земельних відносин, природокористування;
- Комісія з питань прав людини, законності, депутатської діяльності, етики та регламенту та засобів масової інформації;
- Комісія з питань соціального захисту, охорони здоров'я, молоді, фізичної культури та спорту, освіти, культури (з гуманітарних питань).

Перелік, функціональна спрямованість і порядок організації роботи постійних комісій визначаються чинним законодавством, Регламентом міської ради, Положенням про постійні комісії.

До складу виконавчого комітету Гребінківської міської ради входить 19 осіб, у тому числі міський голова, секретар міської ради, заступники міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, старости 4 старостинських округів, представники підприємницького сектору, закладів соціальної сфери, освітяни, громадські активісти.

Виконавчому комітету підпорядковані вісімнадцять структурних підрозділів. Штатна кількість працівників – 122 особи. (Таблиця 10.1).

Як окремі юридичні особи у громаді здійснюють діяльність: відділ фінансів, відділ освіти, відділ культури.

На місцях призначено 13 старост (1 вакансія), що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат».

Таблиця 10.1 Структура та чисельність апарату та структурних підрозділів Гребінківської міської ради

<i>№ п/п</i>	<i>Апарат та структурні підрозділи виконавчого комітету Гребінківської міської ради</i>	<i>Чисельність працівників</i>
1	Міський голова	1
2	Перший заступник міського голови	1
3	Заступник голови	2
4	Секретар міської ради	1
5	Керуючий справами виконавчого комітету	1
6	Староста	14
<i>Загальний відділ</i>		
7	Начальник	1
8	Головний спеціаліст	1
9	Архіваріус	2
10	Секретар керівника	1
11	Діловод	17
<i>Відділ організаційно-кадрової роботи</i>		
12	Начальник	1
13	Головний спеціаліст	2
<i>Юридичний сектор</i>		
14	Завідувач	1
15	Головний спеціаліст	1
<i>Відділ бухгалтерського обліку, звітності та господарського забезпечення</i>		
16	Начальник	1
17	Головний спеціаліст	4
18	Провідний спеціаліст	1

19	Водій	2
20	Прибиральник службових приміщень	3
21	Сторож	4
22	Завідувач господарства	1
Відділ інфраструктури, муніципальних ініціатив, інвестицій та		
23	Начальник	1
24	Головний спеціаліст	2
25	Провідний спеціаліст	1
Відділ соціально-економічного розвитку та регуляторної політики		
26	Начальник	1
27	Головний спеціаліст	1
28	Провідний спеціаліст	1
Відділ з питань цивільного захисту, мобілізаційної роботи		
29	Начальник	1
30	Головний спеціаліст	1
Відділ інформаційного забезпечення		
31	Начальник	1
32	Головний спеціаліст	1
Відділ земельних відносин та охорони навколишнього середовища		
33	Начальник	1
34	Головний спеціаліст	1
35	Провідний спеціаліст	5
36	Підсобний робітник	1
Відділ соціального захисту		
37	Начальник	1
38	Головний спеціаліст	2
39	Провідний спеціаліст	2
Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства		
40	Начальник	1
41	Головний спеціаліст	1
42	Провідний спеціаліст	1
Відділ ведення Реєстру територіальної громади та реєстрації місця проживання громадян		
43	Начальник	1
44	Головний спеціаліст	2
Відділ «Центр надання адміністративних послуг»		
45	Начальник відділу	1
46	Адміністратор	4
47	Державний реєстратор	2
48	Головний спеціаліст	1
Відділ з питань майна		
49	Начальник	1
50	Головний спеціаліст	1
51	Провідний спеціаліст	1
Відділ благоустрою, комунального господарства та транспорту		
52	Начальник	1
53	Головний спеціаліст	2
54	Провідний спеціаліст	1
Фінансовий відділ		
55	Начальник	1
56	Заступник начальника	1
57	Головний спеціаліст	2
58	Провідний спеціаліст	1
Відділ освіти		

59	Начальник	1
60	Головний спеціаліст	3
61	Провідний спеціаліст	1
Відділ культури і туризму		
62	Начальник	1
63	Головний спеціаліст	1
64	Провідний спеціаліст	1
	Служба у справах дітей	
65	Начальник	1
66	Головний спеціаліст	1
	ВСЬОГО	122

Детальна інформація щодо діяльності міського голови, депутатського корпусу, виконавчого комітету розміщені на офіційному сайті міської ради <https://www.hrebinka.org.ua/>

У Гребінківській територіальній громаді функціонує 9 комунальних підприємств різних видів діяльності та широкого профілю надання комунальних послуг населенню, в тому числі водопостачання та медичних послуг.

Таблиця 10.1 Комунальні підприємства Гребінківської МТГ

Назва	Вид діяльності	Адреса
КП "Гребінківський комбінат комунальних підприємств"	68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна, тощо	м. Гребінка, вул. Євгена Гребінки, 100
КП «Тарасівське-1»	36.00 Забір, очищення та постачання води, тощо	Лубенський р-н., с. Тарасівка, вул. Центральна, 1 б
КП «Добробут»	36.00 Забір, очищення та постачання води, тощо	Лубенський р-н., с. Короваї, вул. Перемоги, 30
КП «Олексіївське»	36.00 Забір, очищення та постачання води, тощо	Лубенський р-н., с. Олексіївка, вул. Броваря, 77
КП «Мар'янівське-1»	36.00 Забір, очищення та постачання води, тощо	Лубенський р-н., с. Мар'янівка
КП «Березівське-2022»	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, тощо	Лубенський р-н., с. Березівка, вул. Перемоги, 28та медичних
КП "Козацьке"	36.00 Забір, очищення та постачання води, тощо	Лубенський р-н., с. Овсюки, вул. Миру, 46А
КНП "Гребінківський ЦПМСД"	86.21 Загальна медична практика, тощо	м. Гребінка, пров. Спортивний, 11
КНП "Гребінківська міська лікарня"	86.10 Діяльність лікарняних закладів	м. Гребінка, вул. Євгена Гребінки, 28

Проектна діяльність. Участь у програмах співробітництва

Гребінківська міська рада має досвід залучення та успішної реалізації низки проєктів, в тому числі проєктів міжнародної технічної допомоги.

З метою покращення надання адміністративних послуг населенню Гребінківського району в листопаді 2019 р. за підтримки проєкту ULEAD з Європою в Гребінківській міській територіальній громаді відкрито сучасний Центр надання адміністративних послуг, де мешканці можуть отримати 200 адміністративних послуг. Центр облаштовано сучасними

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

меблями і технікою на 11 робочих місць та 1 місце для самообслуговування відвідувачів. Крім того, облаштовано архівну кімнату, кімнату для відпочинку персоналу, дитячий куточок, зона вільного Wi-Fi. На капітальний ремонт приміщення ЦНАПу, придбання меблів, оргтехніки, ознакування та інше використано кошти в сумі 1 718 365 грн., з них 375 тис. 346 грн. кошти міжнародної технічної допомоги – проект Ulead з Європою. Тепер жителі громади можуть отримати адміністративні послуги своєчасно та якісно в одному місці, не стояти в чергах та не здійснювати окремі візити до різних установ.

В 2023 році Програма Розвитку ООН підсилила матеріально-технічне забезпечення ЦНАПу і передала безконтактних кардридерів для друку ID паспортів на суму 6620 гривень.

Завдяки співпраці Гребінківської міської ради та міжнародного фонду «Ізоляція-2.0.», що діє за підтримки Європейського Союзу в січні 2023 року отримано 3 бензинових генератори на загальну суму 120 тисяч гривень. Обладнання передано до міського Будинку культури, Комбінату Комунальних Підприємств та центру Первинної Медико-Санітарної Допомоги.

Протягом травня - червня 2023 року громада брала участь в проекті: “Людський вимір: розбудова спроможності збору даних на низовому рівні заради краще підготовлених і стійких громад в Україні”, що є ініціативою Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні з виконавчим партнером - Благодійною організацією “Світло надії”. В результаті проекту громада отримала ІТ обладнання.

Міжмуніципальне співробітництво

Гребінківська міська рада має досвід міжмуніципальної співпраці з іншими українськими громадами. Так, в листопаді 2022 року був укладений договір про співробітництво Гребінківської, Пирятинської, Чорнухинської і Новооржицької рад територіальних громад щодо участі в Глобальному проекті «Підтримка ініціативи з експорту технологій захисту довкілля», який реалізує німецьке товариство міжнародного співробітництва (ГІЗ) за дорученням федерального уряду Німеччини. Кошти на реалізацію заходів цього проекту були виділені німецькими партнерами. У рамках міжмуніципального співробітництва створено та зареєстровано спільне комунальне підприємство «Екосервіс-2022», яке буде займатися управлінням відходами в усіх чотирьох громадах. Проект вже передав 17 пластикових контейнерів об'ємом 1,1 м3 до Гребінківського комбінату комунальних підприємств. У стадії процедури закупівлі знаходяться ще 58 таких контейнерів. Крім того за рахунок німецьких партнерів для функціонування спільного комунального підприємства «Екосервіс-2022» здійснюється придбання сміттєвозу об'ємом 22 куб. м з великим коефіцієнтом ущільнення, сортувальний комплекс, навантажувач, потужний прес, 2 причепа та інше обладнання. Усього на суму 350 тисяч євро (14 мільйонів гривень) або більше 3,5 мільйонів гривнів на громаду. Даний проект, визнаний найуспішнішим інвестиційний проектом на Полтавщині в 2022 році.

Висновки

1. В Гребінківській МТГ виконавчі органи місцевого самоврядування громади сформовані належним чином для забезпечення управління громадою, розвитку економіки та надання соціальних послуг населенню.

2. Громада має позитивний досвід участі в міжнародних проектах та отримання конкретних результатів від їх впровадження. Водночас, зважаючи на широкую пропозицію від міжнародних та українських проектів та програм щодо участі в них громад, активність долучення Гребінківської МТГ до цих проектів та програм необхідно посилити.

11. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

У громаді зареєстровано 29 громадських організацій різного спрямування, основна частина з яких створені в адміністративному центрі громади м. Гребінці.

Найбільш активними у громаді є: відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади, Гребінківська районна організація Української спілки ветеранів Афганістану /воїнів-інтернаціоналістів/, громадська організація «Інвалідів та ветеранів Союз чорнобильців Гребінківщини».

Таблиця 11.1 Громадські організації Гребінківської МТГ (на 1.08.2023 р.)

	Найменування	Населений пункт реєстрації
1	Відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади	М. Гребінка, Вул. Ярослава Мудрого, 35
2	Гребінківська районна організація Товариства сприяння оборони України	М. Гребінка, Вул. Магістральна, 44
3	Гребінківська районна дитяча організація Футбольний клуб "Надія"	М. Гребінка, Пров. Спортивний, 5
4	Гребінківська районна організація Української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів)	М. Гребінка, Вул. Калініна, буд. 17, кв. 16
5	Гребінківська районна організація Спілки підприємців Гребінківщини	М. Гребінка, Пров. Пирятинський, 5а
6	Гребінківська районна громадська організація Спілки власників корів	М. Гребінка, Вул. Шмідта, 117
7	Гребінківська районна організація Українського товариства мисливців і рибалок	М. Гребінка, Вул. Петровського, 152
8	Гребінківська районна громадська організація "Територія життя"	М. Гребінка, Вул. Калініна, 18, офіс 54
9	Гребінківська районна молодіжна громадська організація Мотоклуб "ЛІНКОЛЬН"	М. Гребінка, Вул. 50 років Жовтня, 6 офіс, 1
10	Громадська організація "Еко-розвиток"	М. Гребінка, Вул. Фрунзе, 6 А офіс, 67
11	Громадська організація "Вільна зграя"	М. Гребінка, Вул. Маяковського, 8
12	Громадська організація "Екологічні технології"	М. Гребінка, Вул. Крупської, 7
13	Громадська організація "Анатомія шлюбних стосунків"	М. Гребінка, Вул. Гоголя, 13
14	Громадська організація "Клуб настільного тенісу "УСПІШНА МОЛОДЬ"	М. Гребінка, Вул. Калініна, 3, кв. 23
15	Громадська організація "Гандбольний клуб "ГРЕБІНКА"	М. Гребінка, Вул. Павлова, 14
16	Громадська організація "Академія повноцінного життя"	М. Гребінка, Вул. Фрунзе, 12 (б), кв. 29
17	Громадська організація "Зелений вектор"	М. Гребінка, Вул. Петровського, буд. 126, кв.69
18	Громадська організація "Гребінківська варта"	М. Гребінка, Пров. Спортивний, буд. 15, кв.4
19	Громадська організація "Смотра гребінка"	М. Гребінка, Вул. Калініна, буд. 9, кв.2
20	Громадська організація "Громадський актив гребінки"	С. Короваї, Вул. Гребінки, буд. 12
21	Гребінківська районна громадська організація "Дитячий клуб "Капітошка"	М. Гребінка, пров. Піонерський, буд. 1-б, кв. 3
22	Громадська організація «Творчий актив митців Гребінківщини»	М. Гребінка, Вул. Жовтнева, буд 13, кім. 42

23	Громадська організація "Об'єднання рибалок Гребінківщини"	М. Гребінка, Вул. Пушкіна, буд. 61а, кв. 16
24	Громадська організація інвалідів та ветеранів "Союз чорнобильців Гребінківщини"	М. Гребінка, Пров. Спортивний, буд. 11
25	Громадська організація "Гребінківське товариство захисту тварин"	М. Гребінка, Вул. Українська, буд. 27
26	Громадська організація "Правовий блок учасників АТО"	М. Гребінка, Вул. Магістральна, буд. 82а
27	Громадська організація «Ветеранський футбольний клуб «Локомотив»	М. Гребінка, Пров. Сільськогоспо- Дарський, буд. 1
28	Громадська організація «Нащадки духовної спадщини Євгена Гребінки»	М. Гребінка, Вул. Євгена Гребінки
29	Громадська організація «Федерація греко-римської боротьби міста Гребінка»	М. Гребінка, Вул. Мічуріна, буд. 12

ЗМІ

Локальний інформаційний простір в Гребінківській громаді формується наступними каналами комунікацій:

офіційний сайт та сторінки в соціальних мережах Гребінківської міської ради – оприлюднюються всі рішення міської ради її виконавчого комітету та розпорядження міського голови, а також інформація, що повинна висвітлюватися відповідно до чинного законодавства, а також новини та оголошення, актуальні та корисні посилання, крім того присутній зворотній зв'язок через коментарі та інструменти е-демократії;

місцеві ЗМІ - друкована газета «Гребінчин край» та сайт і сторінка газети в соціальній мережі Facebook, виходить щотижня тиражом 900 примірників, публікує офіційну інформацію про діяльність міської ради та історії про місцевих мешканців, оголошення, корисну інформацію, тощо;

Facebook – відкриті місцеві групи про громаду, в яких переважно публікуються оголошення куплю-продам, надання різних послуг та скарги і пропозиції, які залучають до наповнення широке коло авторів, проте інформація як правило недостовірна;

Instagram – сторінки місцевих закладів харчування, магазинів, кав'ярень тощо, а також публікації фотографій з хештегами та геолокацією м.Гребінка та Гребінківська громада;

ББС (Баба-Бабі-Сказала) - у сільських громадах є одним з найнадійнішим каналом комунікації, інформація по такому каналу розходить на диво швидко, але у довільній (або й навмисно викривленій) інтерпретації.

Висновки

1. В громаді зареєстровано 29 громадських організацій різного спрямування та різної активності. Найактивнішими є відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади, Гребінківська районна організація Української спілки ветеранів Афганістану /воїнів-інтернаціоналістів/, громадська організація "Інвалідів та ветеранів Союз чорнобильців Гребінківщини".

2. Влада громади для інформування громадян використовує практично всі доступні канали комунікації: офіційний сайт міської ради - як основне інформаційне джерело діяльності органу місцевого самоврядування, сторінки міської ради в соцмережах, місцеву газету "Гребінчин край" в друкованому та електронному вигляді.

12. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН

Опитування мешканців громади

В рамках розробки стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади у вересні–жовтні 2023 року було проведено опитування мешканців Гребінківської міської територіальної громади.

Опитування проводилося шляхом анкетування. Для опитування були використані узгоджені форми анкети, розроблені в рамках Проекту USAID «Говерла». Анкета розміщувалась на офіційному сайті Гребінківської територіальної громади у вересні – жовтні поточного 2023 року. Вона містила 9 питань до мешканців громади з вибором готових відповідей та одне відкрите питання і мала на меті з'ясувати думку мешканців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми які для гребінців є найвідчутнішими.

Проведене опитування є експертним (не соціологічним), тому звіт не можна вважати відображенням думки всіх мешканців громади, але він допомагає зрозуміти ситуацію та тенденції в розвитку громади та ознайомитись з думкою мешканців громади. Також узагальнення відповідей мешканців дасть можливість зрозуміти, як члени громади пріоритетизують основні напрямки розвитку громади і чи готові долучитись до роботи Робочої групи з розробки Стратегії. Результати опитування будуть використані для актуалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської громади до 2030 року.

Респонденти були попереджені, що використовуватись будуть тільки узагальнені результати опитування. Інформація про конкретних осіб не збиралась

В опитуванні мешканців взяли участь 724 особи (наймані працівники, робітнки, підприємці, молодь, безробітні, молоді мами, керівники підприємств, пенсіонери). 84% опитаних – жінки, 74% опитаних – населення у віці від 21 до 50 років.

Узагальнені висновки.

1. На запитання як на думку мешканців можна описати Гребінківська громаду 25% відповіли, що це громада, в якій я просто живу, 20% позитивно відзначили громаду, як місце безпечне для проживання, 11% - оцінили красу Гребінчиного краю.

Проте менше 1 % респондентів «хочуть щоб тут жили мої діти», 15% опитаних не бачать жодної перспективи для себе реалізуватись. Тому 31 % респондентів не знають чи планують тут залишитись жити, а 17% -точно не залишаться. Очевидно, що мова йде про людей працездатного віку.

10% опитаних відзначили, що громада змінюється на краще, 9% - «тут затишно жити пенсіонерам», 11% - оцінили красу Гребінчиного краю. Очевидно, що опитані, які позитивно оцінили склали базу тих, хто 52%, які залишаться жити в громаді.

2. Оцінка нинішнього стану окремих показників громади показала, що жителів в громаді найбільше турбує можливість працевлаштування, стан доріг та відсутність інфраструктури відпочинку та дозвілля. Саме ці показники отримали найбільший відсоток оцінки «незадовільно».

Слід відмітити, що роботу дошкільних установ та надання освітніх послуг мешканці оцінили високо(задоволених близько 85 %). Високий рівень безпеки життя в громаді відзначили 77% опитаних , а це особливо важливо для людей в умовах повномастобної війни.

3. На думку респондентів найбільшими проблемами громади є відсутність робочих місць (безробіття 49,5%), недостатня громадська ініціативність та активність мешканців (35%). Низька якість (відсутність) дорожнього покриття між населеними пунктами в громаді є також одним з чинників, що заважають розвитку громади, не залишилась поза увагою необхідність поліпшення інфраструктури міста (інженерні мережі, вода, водовідведення, благоустрій території).

4. Більш половини жителів міста вважають вважає за пріоритет в розвитку активізацію роботи зі створення нових робочих місць. Другим пріоритетом визначено ремонт доріг, третім – підвищення якості водопостачання та водовідведення.

Відновлення роботи виробництв на території міста, підвищення економічної активності підприємців, розвиток малого і середнього бізнесу вважає пріоритетом кожен 10-ий опитаний, тобто 10% опитаних. Проте саме вони є напрямками вирішення проблеми безробіття в громаді.

На необхідності поліпшення стану доріг та благоустрою населених пунктів громади - на цьому напрямі акцентували увагу більше третини респондентів. Розвиток сфери дозвілля також заходиться серед пріоритетів. Водночас, більша частина населення не вірять в успішну реалізацію пріоритетів.

5. На думку респондентів головним ресурсом розвитку громади є допомога від держави від якої залежить розвиток громади (22% опитаних) та вільні земельні ділянки, як головний ресурс для залучення інвесторів в громаду.

Серед значимих ресурсів (11-7%), є мешканці громади їх активність і підприємливість, місцеві підприємства і підприємці, природне середовище та цікаві туристичні об'єкти.

Опитування представників бізнесу громади

В рамках розробки стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади у вересні-жовтні 2023 року було проведено опитування мешканців Гребінківської міської територіальної громади.

Опитування проводилося шляхом анкетування. Для опитування були використані узгоджені форми анкети, розроблені в рамках Проєкту USAID «Говерла». Анкета розміщувалась на офіційному сайті Гребінківської територіальної громади у вересні – жовтні поточного 2023 року. Вона містила 19 питань до підприємців громади з вибором готових відповідей і мала на меті з'ясувати думку підприємців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми які для бізнесу є найвідчутливішими.

Проведене опитування є експертним (не соціологічним), тому звіт не можна вважати відображенням думки всіх мешканців громади, але він допомагає зрозуміти ситуацію та тенденції в розвитку громади та ознайомитись з думкою мешканців громади. Також узагальнення відповідей мешканців дасть можливість зрозуміти, як члени громади пріоритетизують основні напрямки розвитку громади і чи готові долучитись до роботи Робочої групи з розробки Стратегії. Результати опитування будуть використані для актуалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської громади до 2030 року.

Респонденти були попереджені, що використовуватись будуть тільки узагальнені результати опитування. Інформація про конкретних осіб не збиралась

Серед питань анкети були наступні: що заважає розвитку громади, види економічної діяльності, які є пріоритетними для майбутнього розвитку громади, оцінка громади як місця для ведення бізнесу.

Думка підприємців про стан бізнес – середовища, перспективні напрями та галузі для економічного зростання є надзвичайно важливою, а аналіз результатів опитування може бути використаний як основа для визначення стратегічних і операційних цілей, а також окремих проєктів.

Узагальнені висновки.

Переважає більшість опитаного бізнесу сконцентрована в сферах торгівлі та послуг разом з оптовою торгівлею – 60,4 %, виробництво та переробка сільгосподарської продукції – 18%, перевезення- 11,4%, харчова промисловість- 9,1%, інша діяльність.

На думку представників бізнесу визначальними критеріями для розміщення та розвитку бізнесу в регіоні виявилися наступні: наявність споживачів послуг, наявність споріднених підприємств; достатня кількість робочої сили та постачальників сировини для виробництва.

На думку респондентів сферами, які мають стратегічне значення для розвитку громади є: сільське господарство (рослинництво, тваринництво), переробка сільгосппродукції. Малий та середній бізнес.

Вже сьогодні 71 відсоток підприємств відчувають потребу в кваліфікованій робочій силі, а 7 відсотків очікують такі проблеми в майбутньому

Опитані бізнеси найбільше задоволені рівнем співпраці з міським головою, його заступниками. Високу оцінку отримали також податкова, пожежна охорона, державний рестратор. Найменший рівень співпраці у бізнесу з відділом земельних ресурсів, митницею, а також є питання і до депутатів.

На пропозицію оцінити громаду, як місце ведення бізнесу 47% відзначили як добре, 40% - задовільно і 13% негативно оцінили бізнес-клімат в громаді.

В зв'язку з чим насторожує той факт, що про можливість перенесення бізнесу до іншої громади 20% респондентів відповіли що "так" планують, Основними причинами перенесення бізнесу до іншої громади названі: зміна кон'юнктури ринку – 31,4 відсотка опитаних, надмірна вартість комунального майна – 22,9 відсотка, відсутність можливості для розширення, надмірний податок на землю, тиск на підприємців та погана транспортна доступність.

Підприємці задумались про можливість розширення бізнесу. 14 відсотків респондентів відповіли, що планують це в 2023 році, 14 % - в 2024 році. 40% респондентів розглядають таку можливість в майбутньому. Проте 33 % взагалі не планують інвестицій.

Представникам бізнесу було запропоновано надати своє бачення перешкод в розвитку громади. Головними перешкодам названі: Недостатня громадська ініціативність та активність мешканців, несприятливі умови для підприємництва, значна частка населення старшого віку, відсутність зовнішніх інвестицій.

Додатки

Додаток А. Історії населених пунктів Гребінківської міської територіальної громади

Село Слободо-Петрівка знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані 1 км розташоване село Польове, нижче за течією на відстані 0,5 км розташоване село Оржиця, на протилежному березі - місто Гребінка. Село вперше згадується 1773 року. (В різні часи село ще іменувалося: Свіччина Слобода, слобода Петрівка). Землі нинішньої Слободо-Петрівки, як і багато інших, розташованих в межиріччі Сирої (Гнилої) Оржиці, Сухої Оржиці та Чумгака. Слобідка Петрівка була заснована не пізніше 1747 року Олексієм Степановичем Свічкою і названа Петрівкою (слово «слобідка» означає населений пункт, заселений вільними, як тоді говорили прості люди - «слободними» селянами, які втекли від інших поміщиків, і безземельними козаками. У 1843 році в Слободо-Петрівці побував Т. Г. Шевченко, а в червні 1844 року відомий фольклорист і етнограф, автор «Толкового словаря» Володимир Іванович Даль, який разом з Є.П. Гребінкою гостював в Убіжищі. В Слободо-Петрівській школі навчався Герой Радянського Союзу Григорій Кагамлик. Уродженець села Герой України Черненко Андрій Миколайович, котрий загинув від поранення у груди 19 лютого 2014 року під час підтримки Євромайдану в м. Києві похований на сільському кладовищі.

Село Оржиця в офіційних документах вперше з'явилося при переписі населення 1959 року. Село утворилося на основі Слободо-Петрівки II (Мотузовщини) з додавкою частини Слободо-Петрівки I. В 1990 році: в Слободо-Петрівці було 922 чоловік обох статей, в Оржиці - 457 чоловік обох статей.

Село Гулаківка знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані в 1 км розташовано село Загребелля, нижче за течією на відстані в 1 км розташовано село Покровщина, на протилежному березі - село Корніївка. Село Гулаківка утворилося після революції 1917 року. Місцева влада на колишній поміщицькій землі виділила місце для поселення малоземельних родин. Сюди поселялися, в основному, молоді сім'ї із багатодітних родин, в більшості - із Загребелля. В матеріалах перепису населення 1926 року Гулаківка ще не значиться: якщо в ній в той час і були поселенці, то вони були записані в Городищі, оскільки це поселення вважалось частиною села Городища. Згодом вона стала окремим населеним пунктом, за переписом 1939 року тут налічувалося 183 чоловіки обох статей, в 1959 році - 182 чол., в 1972 - 122 чол., в 1990 р. - 76 чол., в 2012 р. - 53 чол. До 30.09.1958 року Гулаківка відносилась до Городищенської сільради, а коли не стало цієї сільради, була прилучена до Слободо-Петрівської сільської ради.

Село Загребелля знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією примикає село Оржиця, нижче за течією на відстані в 1 км розташовано село Гулаківка, на протилежному березі - місто Гребінка і село Корніївка. Поруч проходить залізниця, станція Оржиця в 1-му км. Це село з'явилося, як супутник Слободо-Петрівки. Село Загребелля має спільну історію з Городищем, до складу якого воно входило до 30.09.1958 року, коли основна частина Городища була приєднана до міста Гребінки. З іншої частини Городища (яку в народі весь час називали Загребеллям, а в матеріалах перепису населення 1939 року навіть була виділена в окремий хутір тієї ж назви) створено Загребелля, віднесене до Слободо-Петрівської сільської ради. В 1959 році тут налічувалося 407 чоловік обох статей, в 1972 році - 313, в 1990 році - 284 чоловіки, в 2012 році населення становить 244 особи.

Село Польове (Паризька Комуна) з'явилося, як супутник Слободо-Петрівки. В статистичних відомостях Пирятинського повіту за 1896 рік (ЦДІА РФ, Ф.1290, оп. 11, спр. 1871) записано: «Хуторське поселення Свічки при польовій дорозі із слободи Петрівки в д. Убіжище, дворів 1 (15 мужчин і 5 жінок)». Нове хуторське поселення започатковувалося уже при радянській владі, в селянському середовищі іменувалося «Пасічним», і потрібен був час, щоб жителі звиклися з офіційною назвою «Паризька Комуна», присвоєною поселенню, а пізніше і створеному тут колгоспові. В матеріалах перепису населення 1939 року записаний хутір Паризька Комуна, в ньому проживало 308 чол., в 1972 році - 220 чол., в 1980 році - 199 чол., в 1990 році - 163 чол.

Село Мар'янівка знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані 0,5 км розташоване село Новодар, нижче за течією на відстані в 2,5 км - село Польове. Село розташоване на правому березі річки Гнила Оржиця, якраз між селами Короваї і Кулажинці, на відстані приблизно 4-5 кілометрів від кожного з них, і в 15 км від міста Пирятин. Поруч проходить залізниця, станція Мар'янівка. До 1850 року ця територія була частиною хутора Глибокий Яр. За сповідальними відомостями Кулажинської церкви за 1807 р. в Глибокому Яру мешкало 130 душ обох статей. В селі Мар'янівка народився і похований Гребінка Євген Павлович (1812–1848) — український письменник, автор романсу «Очі чорні, очі пристрасні». В 1815-1818 р.р. в Глибокому Яру був винокурний завод з виробництвом 240 відер горілки за рік. В 1871 році на Глибокоярівській греблі (через Гнилу Оржицю) знаходилися водяні млини Гребінок і Нельгівської. В 1915 році в Мар'янівці і Убіжищі були: паровий млин -1, вітряків - 7, кінна просорушка - 1. На початку ХХ століття на хуторі Убіжище було 33 двори. Органом місцевого самоврядування в Мар'янівці, як і в інших населених пунктах був сільський схід. На початку 1920-х років на цій землі був створений бурякорадгосп Шрамківського цукрового заводу. Медичне обслуговування жителів села до революції і після революції проводилося Сербинівською лікарнею.

Село Новодар знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані в 1,5 км розташовано село Наталовка, нижче за течією на відстані в 0,5 км розташовано село Мар'янівка, на протилежному березі - село Кулажинці. Село Новодар утворене після революції 1917р. За переписом населення 1926 р. в х. Новодар Наталівської сільради було 339 душ обох статей. З самого початку свого існування Новодар відносився до Наталівської сільської ради, а в роки після 1989 р. він був переведений до Мар'янівської сільради. Ще до війни 1941-1945 років в селі існувала початкова школа.

Село Березівка розташоване на лівому березі річки Гнила Оржиця. Хутір Іванівський був заснований 29 листопада 1806 року. Налезав до Городищенської волості Пирятинського повіту Полтавської губернії. Викупивши маєток Іванова, новий власник Катеринич обсадив хутір березами, після чого він почав називатися Березівкою. У січні 1918 року розпочалась радянська окупація. З 1925 року до січня 1987 року в селі Березівка в поміщицькій садибі пана Заблоцького розміщались початкова, а потім — неповна-середня школа. Село у часи Другої світової війни було окуповане нацистськими військами з 24 вересня 1941 до 24 вересня 1943 року. До Німеччини на примусові роботи вивезено 28 осіб, розстріляно 4 мирних жителів села, серед яких відомі О. Задорожний, Є. Карпенко, В. Христенко. На фронтах Другої світової війни загинуло 125 односельців. У січні 1987 року було здано в експлуатацію нове приміщення для неповної середньої школи.

Село Корніївка має давню історію свого існування. Перші відомості про село Корніївку, як про село, відомі з 1650 року. За переписом (ревізією) 1721 року, в Корніївці було 13 сімей, а вже за матеріалами сповідальних відомостей в 1774 році, мешкало 620 людей. У 1802 році помер Петро Олексійович Свічка і Корніївка перейшла у спадок до його дітей: Миколи та Якова, які були марнотратами, і вже з 1818 року корніївські землі були розпродані, багато селян-кріпаків були продані в інші маєтності. В 1827 році в Корніївці залишилось всього 250 осіб. В 1919 році була організована Корніївська сільська рада і до березня 1923 року підпорядковувалася Городищенському волосному виконкому Пирятинського повіту. З 1919 року по 1965 рік в Корніївці була своя початкова школа. 27 липня 1957 року Корніївська сільська рада перейменована в Березівську. За роки Другої світової війни 90 жителів Корніївки та Березівки не повернулися з війни, 64 жителі вивезені на роботи до Німеччини, 9 жителів розстріляні. Відзначились уродженці села Корніївка, генерал-лейтенант А.О. Мироненко та О. Т. Яценко, який став повним кавалером трьох орденів Слави. В 1959 році село Корніївка було електрифіковано та проведене радіо. З 1951 року зареєстрований колгосп імені Калініна, до складу якого ввійшли села Корніївка та Березівка. У 1982 році у Корніївці був побудований дитячий садок “Ромашка” на 50 місць та прокладено 3,2 км водогону. У січні 1987 року було здано в експлуатацію нове приміщення для неповно середньої школи, побудоване в селі Корніївка. Працюють бібліотека, магазин, медичний пункт. 2008 року почалося, а в 2012 році закінчилось розпаювання земель і жителі Корніївки та Березівки, стали повноправними господарями своєї землі. На теренах колишнього колгоспу імені Калініна, створено КП “Калініна 2008”- змінено назву на “Березівське 2022”, ТОВ “Магер” і “Агро+3”.

Село Григорівка знаходиться на лівому березі річки Суха Оржиця. Григорівка заснована у 17 ст. Ставицьким Г. С. (1732 -1816), перша назва хутір «Стороженківський». З початком радянської окупації розкуркулено (пограбовано) було багато заможних селян. В результаті колективізації і голодомору 1932-1933 років, кількість населення пішла на спад. Друга світова війна забрала багато життів. Не повернулися із війни 107 жителів села. В період німецької окупації було вивезено на роботи до Німеччини 44 чоловіки, розстріляно - 2. В 1893 році в Григорівці існувала школа грамотності (школа для дорослих).Ця школа грамотності вважалася кращою школою серед шкіл цього типу в Пирятинському повіті. В 1911р. на кошти Пирятинського земства збудовано цегляне приміщення для 2-х комплексної земської школи.Приміщення збереглося до сьогодні.

Село Писарщина знаходиться на березі річки Суха Оржиця. Писарщина заснована писарем Лубенського полку Савицьким Степаном Васильовичем (1684 - 1751). В 1740 р.в хуторі Лубенського писаря налічувалося три сім'ї небагатих селян. В 1753 р. - 11 сімей. В 1848 р. у Писарщині був селітряний завод із продуктивністю триста пудів селітри за рік. За переписом населення 1859 року в Писарщині налічувалося 45 дворів з населенням 242 душі. В 1915 р. в Писарщині було: 10 вітряків, 2 кузні, цегляний завод - 1, винокурний завод - 1, кінна просорюшка - 1. Біля Писарщини знаходилися хутори Сисенки і Шпуриків, але при переписах населення їх не виділяли окремо від Писарщини, лише в 1939 р. вони записані окремо, як складові частини Писарщини.Після 1917 р. при розселенні багатодітних малоземельних сімей з Писарщини, виник хутір Новоселівка, він теж був складовою частиною Писарщини. В 2-х кілометрах від Писарщини існував ще й хутір Немирівщина, в якому жили багаті люди Немирівські. Існував він, мабуть, до 1938 р., коли влада прийнялась за ліквідацію хуторів. У війні 1941 - 1945 рр. загинуло сільчан 65 осіб. В період нациської окупації вивезено на роботи в Німеччину 65 осіб.

Село Стукалівка знаходиться на березі річки Суха Оржиця. Перша згадка про село у 1736 р., коли І.Борозна купив хутір Стукалівку, кимось заснований. До скасування української автономії Гетьманщини у 1783 році село входило до складу Яблунівської сотні Лубенського полку. В часи Російської імперії село належало до Яблунівської волості Лубенського повіту Полтавської губернії. У 1932–1933 роках внаслідок Голодомору, проведеного радянським урядом, у селі загинуло 139 мешканців, серед яких відомі імена 137 людей. Першу школу було відкрито у 1892 р. У 1915 році в селі була двохкомплектна земська школа.

Село Михайлівка знаходиться на правому березі річки Суха Оржиця. Засноване 1740-х р. Я. А. Марковичем, як хутір Дігтяря. З часом перейменований на Михайлівку на честь сина Михайла Марковича. Нова назва хутора утвердилася в 80-х роках 18 ст. З кожним роком кількість мешканців села зростала за рахунок втікачів від інших поміщиків. Після 1930 р. населення села почало зменшуватися, колективізація і голодомор - причина тому. Війна 1941 - 1945 р.р. принесла нові людські втрати. Не повернулося із війни 39 сільчан. В період нациської окупації на роботи до Німеччини вивезено 42 сільчан, розстріляно 2 особи. В Михайлівці школа була відкрита в 1904 році в приміщенні, побудованому у 1903 році за кошти селян, внесених ними спеціально для школи.

Село Короваї знаходиться на лівому березі річки Гнила Оржиця.Село Короваї існувало уже в 1650 р. і значилося на карті Боплана. У XVII ст. село передали козацькій старшині. Так 25 серпня 1690 р. На карті Боплана Короваї були уже зазначені населеним пунктом, а в «Высочайшей грамоте» вони названі двором. Короваївські землі були розташовані по обидва боки річки Сирої Оржиці, вони включали нинішні мар'янівські землі (Глибокоярівського хутора в той час ще не було), межували з лутайськими, сербинівськими, кулажинськими та іншими землями. 6 жовтня 1827 р. в церкві с. Короваїв повинчався Левко Миколайович Свічка з дівчиною Ганною Павлівною Гребьонкіною (сестрою Є.П.Гребінки по батькові). Була спроба перейменувати Короваї: ще в «Списках населенных мест Полтавской губернии за 1859 г.» вони записані «Аннинским». Але ця назва не прижилася. Невелика частина Короваїв, вона була на околиці села з боку с. Кулажинець, після 1827 р. перейшла у володіння Левка Свічки і його дружини Ганни Павлівни (тут в 1812 р. налічувалось всього 95 душ обох статей). Потім ця частина Короваїв перейшла Гребінкам (Михайлові, Аполлонові, Миколі і Костянтину Павловичам і дочці письменника Надії Євгенівні). Відокремлення цієї частини Короваїв спричинило утворення хутора. А свою назву хутір отримав уже після земельної реформи: тоді почали утворюватися сільські громади, і селяни цієї частини Короваїв були приєднані до убіжищенської громади, оскільки власниками їх були ті ж Гребінки, що і в Мар'янівському

Убіжищі. Згодом цю частину Короваїв стали називати хутором Убіжище при Короваях. Після революції 1917 р. цей хутір називали 1-м Убіжищем, а 2-м Убіжищем називався хутір при с. Мар'янівці.

Видатні люди:

Попович Василь Михайлович — писар 2-го куреня 4-ї Київської дивізії Армії УНР, Герой Другого Зимового походу.

Загинули, захищаючи Україну:

Коліщак Василь Михайлович (09.03.1972-23.05.2023) - колишній настоятель Свято-Покровського Храму в с.Короваї. Помер при виконанні бойового завдання. Похований в с.Короваї.

Рубан Олег Олексійович (05.06.1997 - 02.03.2023) молодший сержант, загинув, виконуючи бойове завдання, від кульового поранення снайпера. Похований в с.Короваї. Нагороджений орденом "За мужність" III ступеня посмертно.

Село Лутайка знаходиться на лівому березі річки Гнила Оржиця. Про давність існування поселення Лутайка свідчить випис із «купчей крепости» за 1670 р. про купівлю хутора з полем, лісом і сінокосами на р. Сирій Оржиці поблизу Короваїв. На річці була зроблена гребля, на якій улаштовані водяні млини. Мабуть, мірошником був Василь Лутай, млини якого користувались великим попитом в околиці. Тому невдовзі ця гребля стала називатися «Лутаєвою греблею», а хутір став називатися хутором біля Лутаєвої греблі. У кінці XVIII століття вся маєтність Лутайська належала Петру Свічці. В період 1815—1826 р.р. проводився інтенсивний розпродаж Свічковських маєтностей за борги. Лутайська маєтність теж була продана. Одна частина хутора Лутайського і його земель була куплена О.А. Санковським, а другу частину х. Лутайки і її земель купив поруччик Є. І. Ходолій (Худолій). До реформи 1861 р. і деякий час після реформи хутір Худоліївщина називався також х. Котівщиною. В 1880-х роках х. Лутайка називався Лутайкою — першою, а х. Худоліївщина (Котівщина) — Лутайкою- другою. І лише за переписом 1939 року Лутайка не поділена на два хутори — вона записана одним селом Лутайка. Перша школа в Лутайці була відкрита в 1915 р., як однокомплектна. Будівництво приміщення для школи розпочалося в 1910 р. і передбачалося закінчити його за один рік.

Село Кулажинці знаходиться на лівому березі річки Гнила Оржиця. Вперше Кулажинці згадуються на карті відомого французького інженера і військового картографа Гійома де Боплана в 1650 році. За даними Генерального опису Лівобережної України 1765—1769 рр., Кулажинці входили до складу 1-ї Пирятинської сотні Лубенського полку Війська Запорозького Городового. У 1839 р. стараннями поміщика Василя Івановича Марковича були побудовані нова мурована (кам'яна) церква з такими ж дзвіницею і сторожкою і будинок для священика. На жаль, до наших днів церква не збереглася - вона була зруйнована в роки радянської влади. Школа була уже записана при ревізії (перепису) 1740 р.: це була дяківська школа (при церкві дячок «навчав грамоті» декількох сільських хлопчиків). Перша школа (в нашому розумінні цього слова) з'явилась в селі в 1890 р. як церковно-парафіяльна (ЦПШ). В 1896- 1912 р.р. вона була кращою серед інших ЦПШ в окрузі. В Кулажинцях у 1955 році було відкрито нову школу, що стала першою в районі сільською середньою школою і в якій навчались діти з 10 сіл двох районів. В роки Другої світової війни в селі під захистом німецької адміністрації жили мама і сестра відомого письменника Юрія Яновського з сім'єю.

Відомі люди:

Опанас Васильович Маркович (27.01./08.02.1822- 20.08/01.09.1867) - український фольклорист і етнограф. Дмитро Васильович Маркович, племінник Опанаса Васильовича Марковича.

Сергій Степанович Савелій народився в с. Кулажинці, заслужений журналіст України, спортивний коментатор, почесний працівник Національного телебачення України, заступник директора творчого об'єднання «Спорт» Національної телекомпанії України.

Микола Шкарбан — народний депутат України 1-го скликання, вчений агроном.

Загинули, захищаючи Україну:

Писаренко Дмитро Олександрович - сержант (03.08.1991- 27.02.2022) загинув у бою біля смт Солоницівка на Харківщині. Похований в м.Новомосковськ.

Село Олексіївка знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією примикає село Теплівка, нижче за течією примикає село Наталівка. Засновник села Теплов

Григорій Миколайович назвав поселення Олексіївка, іменем свого сина Олексія Григоровича Теплова (1763-1826) – правителя Харківської губернії. Село засноване в 1750-х роках. Згідно з цим переписом, який проводився в Теплівській економії в 1767 році, у деревні Олексіївці (в той час в Олексіївні не було церкви - тому вона іменувалася деревнею, а не селом) мешкало 324 особи. Вони поселялися в двох дворах і 40 бездвірних хатах. В одному із дворів було 2 хати, а в другому 4 хати. В обох жили люди козацького звання. Селяни с.Олексіївки, як і мешканці сіл України, пережили колективізацію і голодомор 1932 - 1933 рр. З фронтів Другої світової війни 1941-1945рр. не повернулись 102 жителі. У період окупації на роботи до Німеччини вивезено 72 осіб, розстріляно 6 осіб. На території села знаходиться готельний комплекс «Степ».

Відомі люди:

Бровар Дмитро Пилипович(1925- 2010рр) - журналіст, письменник. Автор істор. нарису «Героїзм і катастрофа», худож.-докум. повістей «На південь від Кракова», «Слід «Метеора». Книга «Монумент на честь воїнів Південно-Західного фронту», повість «Таємниці знала Оржиця»

Село Наталівка розташоване на правому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією примикає село Олексіївка, нижче за течією на відстані 1,5 км розташоване село Новодар, на протилежному березі — село Кулажинці. Село Наталівка заснована Тепловим Григорієм Миколайовичем у 1740 році. Назвав Наталівкою, мабуть, на честь своєї дочки Наталії. За переписом 1767 року в хуторі Наталівці налічувалося 41 бездвірних хат. У 1851 р. у Наталівці був збудований цукровий завод. Багато життів забрала і війна: не повернулося із війни 60 осіб. В період окупації вивезено на роботи до Німеччини 108 жителів Наталівки. Цікаво, що в матеріалах перепису населення 1939 року відображено поділ села на частини: хутір Могилів, с. Наталівка, хутір Новоселівка, хутір Обзов. Хутір Могилів був ще не зовсім ліквідований, там залишалось ще 27 жителів. Наталівка і Обзов— це старі частини села. В Обзові чи біля нього в свій час був цукровий завод. А Новоселівка створена після революції 1917 року. Село Наталівка до 1791 року відносилось до Теплівської парафії Свято-Духівської церкви, а з 1791 року - до Олексіївської парафії Вознесенської церкви. У 1902 році заснована та зведено приміщення земської початкової школи — однокомплектна з дворічним терміном навчання, що утримувалась на кошти Пирятинського земства

Загинули, захищаючи Україну:

Перегинець Віталій Іванович (14.11.1997-21.09.2023рр.) старший солдат, служив на посаді механік-водій. Загинув під час мінометного обстрілу, отримавши поранення несумісні з життям в Запорізькій області.

Село Майорщина знаходиться на правому березі річки Сліпорід. Сліди поселення Майорщини тягнуться ще з початку XVIII ст. В «Описах Київського намісництва 1781 - 1787 р.р.» записано, що в х. Проценківському осаула полкового Льва Гербаневського мешкало 17 душ. Гербаневські прийшли із Польщі. А в «Описах Лівобережної України 1799-1801 р.р.», мабуть, вперше хутір був названий Майорщиною. Оскільки хутором (а потім з 1850 р. і «деревнею») незмінно володіли Гербаневські, то його називали Гербаневщиною. За переписом населення 1859 р. в д. Майорщині мешкало 269 душ. В 1900 р. в д. Майорщині відкрилась Покровська церква (дерев'яна), яка була приписана до Різдва Богородицької церкви м. Пирятин. В 1903 р. тут побудували шкільне приміщення і відкрили церковно-парафіяльну школу. Радянська окупація розпочалась в січні 1918. У маєтку Горбаневського створено радгосп, 1925 – ТСОЗ, 1930 – колгоспи «Нове життя» та «Червоний прапор». За переписом 1923 року у селі Майорщина Пирятинського району Прилуцького округу проживало 1008 жителів. З 19.09.1941 - 19.09.1943 село було окуповано німецько-фашистськими військами. У селі – середня школа, фельдшерсько-акушерський пункт, дитсадок, Будинок культури (на 200 місць), бібліотека. Майорщинці зберегли і доглядають історичну спадщину, соснова алея, посаджена паном; залишки колишнього панського будинку, розташований на території сучасної Майорщинської допоміжної школи-інтернату, вшановується пам'ять нащадків сім'ї Кравченка М.І., саме вони, працюючи в пана, залишили прекрасні спогади, пов'язані з історією цього села. На території школи - інтернату ростуть дуби черешчаті - ботанічна пам'ятка природи місцевого значення.

На даний час велика кількість чоловіків з села Майорщина, захищають Україну від окупантів.

Село Сліпорід-Іванівка знаходиться на лівому березі річки Сліпорід, недалеко від її витоків, нижче за течією на відстані 2 км, розташоване село Тарасівка, на протилежному березі - село Майорщина. Село витягнуте вздовж русла річки на 6 км. На річці кілька загат. Вперше Сліпорідсько-Іванівським воно було назване в 1863 році, в період селянської реформи, коли оформлялись документи на продаж землі селянам поміщиком, полковником Іваном Петровичем Ограновичем (його брат Микола Петрович, помер до 1863 р. і вся маєтність залишилась за Іваном Петровичем). Його ім'я і було додано до слова Сліпорід: з тих пір хутір став називатись Сліпорід-Іванівкою. Поблизу села розташована пам'ятка природи — гідрологічний заказник Пологи. В центрі села знаходиться Братська могила воїнів і пам'ятний знак полеглим воїнам-землякам, які загинули у Другій світовій війні. 30.08.1967 в с. Сліпорід - Іванівка народився Курочка Анатолій Михайлович — старший сержант Міністерства внутрішніх справ України, учасник антитерористичної операції в 2014–2015 роках., який загинув 19.08.2014р. Останнім часом Курочка А.М. проживав в м. Пирятин де був призваний захищати Вітчизну. Похований в м. Пирятин. На даний час, з села Сліпорід-Іванівки, велика кількість чоловіків захищають Україну від окупантів.

Село Овсюки знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця. Єдине на Гребінківщині козацького походження село Овсюки, так само як і не козацькі села Короваї і Кулажинці, було уже позначено на карті Боплана. складеній ще в 1650 році. В 1871 році в селі було хат: 81- що належали виборним козакам, 44 - козакам під поміщикам (збіднілому прошарку козацтва, який не міг себе забезпечити необхідним військовим спорядженням, вони допомагали виборним козакам вести військову службу), 37 - посполитих селян. Було декілька дворянських сімей. Як відмічав історик В.Милорадович: «Народ в Овсюках красивий, з темним волоссям і очима, але схильні до суперечок, не поступливий та гордовитий. У 1904 році В.Милорадович із розповідей старожила записав: «У старину був чоловік Овсюк, і по йому становилися Овсюки. Років 300 селу. В старовину набіги селян були: народ вийде жати-ставить віху на могилі. Як той віху похилив, люди тікають на село. Котре не втече, так у полон забирали». У центрі села стоїть третя за рахунком Троїцька церква. Перша маленька побудована 1732 року; друга була побудована в 1827 році; Третя церква побудована 1978 році. У 1929-1930 рр.на початку колективізації було розкуркулено і вислано дуже багато козаків і селян(кількість невідома). Багато жителів забрав і голодомор 1932-33 рр.За переписом населення 1939 р. в селі налічувалося 1501 душа, залишилося 58,7% від кількості населення села, яка була в 1926р. Не повернулися з Другої світової війни 147 селян. на каторжні роботи вивезено 94 чоловік., розстріляно – 6 чоловік. У селі розташована пам'ятка природи — ботанічний заказник Плісів Яр.

Відомі люди:

Михайловський Петро Іванович (02.07.1897 — 1963) — український інженер-геодезист, кандидат технічних наук, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Загинули, захищаючи Україну:

Баран Руслан Григорович (02.07.1978- 28.10.2022), помер в шпиталі. Похований в с.Овсюки.

Село Покровщина знаходиться на правому березі річки Гнила Оржиця. В сповідальних відомостях Георгієвської церкви с. Городища вперше записано це поселення в 1821 р., воно ще не мало назви, власником його був підпоручик Андрій Іванович Ходолій (Худолій). В сповідальній відомості за 1824 р. церковники Городищенської церкви записали його назву - «Провське», а вже в 1826 р. записали його Покровським. За переписом населення 1859 року в Покровщині налічувалося 52 господарства. Що стосується адміністративно - територіального поділу, то Покровщина відносилась до Городищенської волості Пирятинського повіту, а з 1919 р. до Городищенської сільради Пирятинського району (з 1935 р. Гребінківського).Потім Покровщину приєднали до Овсюківської сільради. Своєї церкви Покровщина не мала. З початку свого заснування і до 1835 р. Покровщина знаходилась в парафії Георгієвської церкви с. Городища, а після 1835 р. - в парафії Троїцької церкви с. Овсюки.Своя школа в селі Покровщина заснована в 1900 р., вона була однокомплектна.Не повернулися із війни 1941-1945р.р. 66 селян. Розстріляно під час німецької окупації 2 жителів с.Покровщина.

Загинули, захищаючи Україну:

Гойденко Станіслав Анатолійович (18.12.1980-08.11.2022), солдат, служив на посаді стрілець-помічник гранатометника. Помер в Олександрівській клінічній лікарні м. Києва від важких поранень, які отримав внаслідок ворожого обстрілу на Донеччині під час виконання бойового завдання.

Село Рудка знаходиться на лівому березі річки Гнила Оржиця за 17 км від центру Гребінки. Вище за течією на відстані 2,5 км розташоване село Горби, нижче за течією на відстані 2 км розташоване село Тимки, на протилежному березі – село Овсюки. Засноване поселення Рудка в першій половині XVIII століття. Поселення швидко виростало, багато раз змінювалися землевласники. Одержала частину Рудківської маєтності і майбутня дружина Є.П.Гребінки Марія Ростенберг (1827-1894 р.р.). Тут з Марією Василівною познайомився Євген Павлович Гребінка і 3 липня 1844 року вони повінчалися в Покровській церкві села Рудка. Після смерті Євгена Павловича (1848 р.) Марія Василівна з дочкою Надійкою повернулися в Рудку. Другою частиною Рудки, яку заснували Ограновичі, весь час вони і володіли, передаючи її із покоління в покоління своїй родині. В період німецької окупації було вивезено на роботи до Німеччини 110 осіб, розстріляли 4 жителів села. Церква в селі Рудка побудована в 1775 році. 7 травня 1847 року на кошти Гребінок Євгена та Марії тут було відкрито одну з перших в Лубенському повіті земську школу. На жаль, після смерті письменника його дружина перестала відпускати кошти на школу, яка була офіційно закрита 6 квітня 1849 року, і Рудка ще довго залишалася без школи. Лише в 1886 р. тут була відкрита церковно-парафіяльна школа.

Відомі люди:

Онищенко Олексій Семенович народився 17 березня 1933р. - український науковець та громадський діяч, академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України, генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, президент Асоціації бібліотек України, віце-президент Товариства «Знання» України; заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, академік НАН України.

Ярослава Василівна Руденко народилась 27 січня 1989 — українська співачка та науковиця, заслужена артистка України, солістка Національної філармонії України та Заслуженого академічного ансамблю пісні і танцю Збройних сил України, кандидат мистецтвознавства, лауреат міжнародних і всеукраїнських конкурсів та фестивалів, нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня та медаллю Міністерства оборони України «За сприяння розвитку Збройними силами України».

Село Горби - утворилось із двох населених пунктів - Високий Горб і Олександрівка, кожен із яких має свою історію, перший з них - дуже давню, другий - значно пізнішу. Високий Горб є доісторичним людським пристанищем. Ще в 1902 році в районі поселення Високий Горб проводились археологічні розкопки, були знайдені глиняні черепки з первісним орнаментом та крем'яні знаряддя. Села Високий Горб і Олександрівка були розташовані поряд, тому в процесі свого розвитку в кінці 19 на початку 20 ст. вони злилися. Ще в 1864 році в викупних документах на землю колишніми кріпаками села Високий Горб, село називалось і Високим Горбом, і Горбами. Олександрівка тоді існувала, як окреме село (1923-1925рр.). Остаточне злиття цих сіл в одне село з одержанням назви Горби сталося в кінці 20-х на початку 30-х років 20 ст. Перша школа в селі Високий Горб була відкрита в 1897 р. На початку 1900-х років було побудовано нове шкільне приміщення. Видатні люди села. Астряб Матвій Григорович (1843-1925) - вчитель, працював у Полтаві, член Полтавської ученої архівної комісії, займався дослідженням історичних подій в Лубенщині, на Полтавщині. Риндя Василь Ілліч 1918р.н. присвоєно звання Героя, за мужність і героїзм, виявлені в боях з німецько-фашистськими загарбниками.

Село Олександрівка розташоване на правому березі річки Сліпорід вище за течією на відстані 0,5 км розташоване село Осавульщина, нижче за течією примикає село Павлівщина, на протилежному березі — села Високе та Сімаки. Поруч проходить залізниця, станція Платформа 147 км за 1 км. Село розділене на такі хутори, як Рейхівка, Високе, Сімаки. У XVIII столітті землі, де тепер розташовані села Олександрівського старостату, були володінням козаків та їхніх лідерів. Село Олександрівка (також відоме як Рейхівка) було засноване Олександром Петрівною Лисенко та її чоловіком Дмитром Яковичем Рейх-Топольницьким, і обидві назви села виникли від їхніх імен. В 1896 році в Олександрівці налічувалося уже 47 дворів, було дві кузні і хлібозапасний магазин. В 1910 році за кошти земства в селі була

побудована школа. В приміщенні школи була також квартира вчителя. В 1955 році в центрі села Олександрівка встановлено надгробок на братській могилі та дві гранітні стелли з висіченими іменами 127 жителів села, які загинули в роки Другої світової війни. У 1965 році Олександрівська сільрада була передана з Лубенського району до Оржицького району. У 1991 році землі розпаювали, і колгосп був перетворений на приватно-орендне підприємство під назвою «Довіра».

Село Осавульщина знаходиться на правому березі річки Сліпорід, вище за течією примикає село Почаївка, нижче за течією на відстані 0,5 км розташоване село Олександрівка. Поруч проходить залізниця, Платформа 143 км за 2 км. На топографічних картах позначено одне село Осавульщина. Фактично ж існують два суміжні села під однією назвою Осавульщина: одне - Олександрійського, а друге - Почаївського старостатів. В давніші часи вони відносились до різних повітів. Перша згадка була в матеріалах перепису 1740 р. («Ревизской книге Лубенского полка 1740 г.»). Перший хутір ще в 1740 р. мав назву Осавульщина, вона ж дійшла до наших днів. Він входив до складу Лазірківської волості а при радянській владі - Олександрійської сільради. В подальшому ми будемо називати його Осавульщина Олександрівська. Другий хутір у 1704 р. ще не мав назви. Пізніше в офіційних документах його називали Сліпорідським, а в ужитку його часто називали Осавулівщиною. Оскільки Сліпорідськими називалось багато хуторів, розташованих на р. Сліпорід, то згодом і цей хутір в офіційних документах стали називати Осавульщиною. Так склалося, що він увійшов до складу Пирятинського повіту, у подальшому ми будемо називати його Осавульщина Почаївська (Ульяновська). Обидва хутори засновані осавулом лубенським Іваном Павловичем, як окремі поселення. І так склалося, що обидва одержали однакову назву Осавульщина. За свідченням деяких старожилів, в Осавульщині Ульяновській була Вознесенська церква (мабуть, вона була побудована після 1910 р., оскільки за переписом населення 1910 р. Осавульщина Пирятинської волості записана хутором, а не селом). До Вознесенської парафії відносились також Осавульщина Олександрівська.

Село Сімаки знаходиться на лівому березі річки Сліпорід, вище за течією примикає село Високе, нижче за течією на відстані 1 км розташоване село Лазірки, на протилежному березі – село Олександрівка. Поруч проходить залізниця, станції. Сімаки (Сьомаки, Сюмаки) були засновані Боярськими, мабуть, одночасно з Новосільцем (Павлівщиною). В 1781 р. тут мешкало уже 114 осіб, але, в 1795 р. при розподілі маєтностей І. М. Боярського між дітьми багато селян із Сімаків було переселено в інші маєтності.

Село Високе знаходиться на лівому березі річки Сліпорід, вище за течією на відстані 2 км розташоване село Почаївка, нижче за течією межує з селом Сімаки, на протилежному березі — село Олександрівка. У офіційних документах хутір весь час записувався Рождественським, а в ужитку його називали Високим. Після 1929–1930 років назва Високий Горб стала впроваджуватися і в офіційних паперах. Хутір Рождественський було засновано в середині XIX століття подружжям Ограновичів. У 1859 році на хуторі мешкало 125 осіб. Під час примусової колективізації в Високому і Сімаках було створено колгосп «Ударна праця». У Високому спочатку діяла початкова школа під керівництвом директора Безпалька. Пізніше вона перетворилася на семирічну школу, яка існувала до 1970-х років.

Село Павлівщина знаходиться на правому березі річки Сліпорід, вище за течією примикає село Олександрівка, нижче за течією на відстані 1 км та на протилежному березі розташоване село Лазірки. Поруч проходить залізниця, станції Лазірки та Платформа 147 км розташовані за 1,5 км. Спочатку ця місцевість називалася Новоселище (Новосільце), але при Рудановських стала відомою як Слобода, Рудановщина. Пізніше, назву змінили на Павлівку. Важливо відзначити, що це був не хутір, а село, але село не мало церкви. Школи в Павлівці не було до революції, і діти навчалися в інших селах. Після революції була створена початкова школа, яка працювала до 1970 року. Директором школи був Брюхоненко Олексій Григорович, який був високо цінуваний і поважаний у селі за свою відданість освіті.

Відомі люди:

Ткаченко (Чорновус) Микола Никифорович 12.02.1948-11.09.2006рр. - був редактором газети «Прилуцька правда», член спілки письменників України, видав три збірки поезій.

Загинули, захищаючи Україну:

Ставицький Сергій Миколайович (23.12.1991 - 24.02.2023) – солдат Збройних Сил України, учасник російсько-української війни, загинув в Донецькій області при виконанні бойового завдання.

Село Почаївка знаходиться на березі річки Сліпорід вище за течією на відстані 1,5 км розташовані села Сотницьке та Новоселівка, нижче за течією примикає село Осавульщина. Село носило назву Салівка, в 1922 році перейменовано на Ульяновка. З 2016р. має назву Почаївка. Походження назви населеного пункту Салівка поки що залишається нерозгаданим. Можна лише гадати, що землями, де заснована Салівка, колись володіли козаки Сало. Село складалося із чотирьох хуторів: Салівка 1-ша, Салівка 2-га, Хоружівка (Почаївка), Васильківський (Арсенівський). А старий хутір Салівка став Салівкою першою. За переписом населення 1910 року в хуторі Салівка перша налічувалося 21 господарство із населенням 135 осіб, а в хуторі Салівка друга - 44 господарства з населенням 273 осіб. Після 1917 р., хутори з їх землями, які належали різним поміщикам, були об'єднані в одне село. Не повернулося із війни 1941-1945 років - 104 жителі села. В селі діяла земська школа, заснована в 1875 р., була однокомплектною. Навчання проводилося в пристосованому приміщенні і лише в 1898 році побудовано приміщення спеціально для школи.

Видатні люди:

Олена Олексіївна Білоконь 3 березня 1979р— українська співачка, солістка-вокалістка Національного президентського оркестру, Заслужена артистка України.

Загинули, захищаючи Україну:

Ошурко Едуард Андрійович - (13.02.2002-21.10.2023), стрілець-помічник гранатометника, загинув під час штурмових дій та мінометного обстрілу поблизу с.Білогорівка Луганської області.

Гуленко Павло Леонідович - (05.05.1997-07.05.2023), молодший сержант, помічник гранатометника, загинув у бою з окупантами біля н.п.Кузьмине Луганської області. Похований в м.Слов'янськ.

Село Новоселівка розташоване на лівому березі річки Сліпорід, засноване в 18ст. Поселення називалося спочатку хутором Александровичів, згодом — Сліпорідським, а приблизно з 1820 року — Новоселівкою. Згадка про цей хутір була знайдена в архіві Великокручанської церкви: «В 1771 г. приход увеличивается вновь основанным хутором господина Александровича». Земельна реформа сприяла і росту населення в Новоселівці: у 1896 році налічувалося 32 домогосподарств та 181 осіб (89 осіб чоловічої та 92 особи жіночої статі). За переписом населення 1910 року в хуторі Новоселівці було 37 селянських домогосподарств, у яких налічувалося 87 десятин землі, мешкало 208 осіб, у 1926 році — 186, у 1939 році — 140, у 1959 році — 99, у 1972 році — 67, у 1980 році — 49, у 1990 році — 33 особи. За адміністративно-територіальним поділом Новоселівка до 1919 року входила до складу Пирятинської волості Пирятинського повіту. У 1919—1925 роках — у складі Ульяновської сільської ради Пирятинського району, а з 1925 року і приблизно до 1957 року — до Раковщинської (Жовтневої) сільської ради. З 1957 року село перебувало у складі Ульяновської сільської ради. Школи в селі не було.

Село Бесідівщина розташоване за 2,5 км від міста Гребінки. На околиці села розташована пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення дендропарк імені Григорія Перевери. Хутір був заснований під назвою Корсаковъ. У більшості документів хутір називався Корсаківкою (Корсаківщиною, Корсаківським. За переписами 1897 і 1910 років записана подвійна назва: Корсаківка (Бесідовщина). Перше у відомості Георгіївської церкви села Городища хутір Корсаківка Пирятинської волості Пирятинського повіту був записаний 1834 року за «штаб-лікаршею» Корсак Марією Іванівною. Тоді на хуторі мешкало 20 осіб. 1919 року хутір було приєднано до Ульяновської сільської ради Пирятинського району, а з 1935 року — до Гребінківського району. 1924 року хутір отримав статус села. 1927 року була відкрита початкова школа. Учителем і завідувачем було призначено Переверу Григорія Васильовича. У Бесідівщині встановлений пам'ятний знак медсестрі Беседі Ользі Іванівні, яка загинула 18 вересня 1943 року під час відвоювання радянською армією села Почаївка

Відомі люди:

Перевера Григорій Васильович (1903-1983 р.р.) – учитель, під його керівництвом в Бесідівщині на площі 10 га був створений дендропарк

Село Скочак знаходиться за 3 км від правого берега річки Сліпорід, на відстані до 2-х км розташовані села Сотницьке, Почаївка і Тополеве. Село має давнішу історію. Ще в 1727 році козаки Василь і Дмитро Пригодяченки продали Пирятинському сотнику Григорію Корнієвичу свій хутір. За адміністративно-територіальним поділом Скочак до 1919 р. входив

до складу Пирятинської волості Пирятинського повіту. З 1919 р. до 1925 р. - до Ульяновської сільради Пирятинського району, а з 1925 р. і приблизно до 1957 р. - до Раковщинської (Ворошилівської, Жовтневої сільради), а з 1957 р. - до Ульяновської сільради. До революції 1917 р. діти Скочака навчалися у школі хутора Сотниківки (нині Жовтневе), а після революції в Скочаку відкрилась своя школа. В 1926 р. через малу кількість учнів школа була зачинена, а пізніше вона знову почала функціонувати, як початкова чотирикласна. В Скочаку у 1980 році був збудований гарний добротний будинок, в якому розміщалися клуб, бібліотека, магазин, але приміщення протрималися дуже мало і не принесло радості людям. це приміщення було знищене. Як в Новоселівці, так і в Скочаку займалися колгоспники і тваринництвом і рослинництвом, були ферми де утримували і корів, і волів, і коней, свиней і т. д. Сільська Рада була одна на три села Ворошиловку, Новоселовку і Скочак.

Село Сотницьке знаходиться на правому березі річки Сліпорід. Землі, на яких було засновано хутір Сотниківка, з давніх-давен належали козацькому роду Корнієвичів (пізніше вони повернулись до свого предківського прізвища Ограновичі). У ревізькій книзі 1740 р. є запис про 5 сімей, які утворили поселення, що називалось Сліпорідським. З 1830-х р. назву змінено на Сотниківку. Згодом село було розділено. У сповідальній відомості Велико-Кручанської церкви за 1838 р. записано: «Спадкоємців померлої поручиці Наталії фон-Фірк селяни в д. Богодарівці 84 душі; підполковника Миколи Ограновича в д. Сотниківці 150 д.» За переписом населення 1859 р. в д. Сотниківці Миколи Ограновича мешкало 260 особи, а в д. Богодарівці поміщика Олександра Олександровича фон-Фіркса - 92 особи. Приблизно в 1921 році Сотниківка одержала нову назву Раковщина, а з 1928 року село стало називатись Ворошилівкою, в склад якого була включена Богодарівка. За територіально-адміністративним поділом Сотниківка і Богодарівка відносилась до 1919 р. до Пирятинської волості Пирятинського повіту, а з 1919 р. - до Ульяновської сільради Пирятинського району. В 1925 р. була створена Раковщинська сільрада в складі сіл: Раковщина, Новоселівка, Скочак. Богодарівка. У 1927 році в Раковщині збудовано сільбуд за селянські кошти. Школа почала тут функціонувати з 1873 року, а приміщення шкільне побудоване в 1891 році на кошти земства. В 1912 році було збудовано цегляне приміщення з двома класними кімнатами. До 1987 року селі була початкова школа. В Сотниківці була своя цегляна церківка, невідомо ким і коли вона була побудована. На підставі постанови Верховної Ради України від 17.03.2016 року село було перейменовано на Сотницьке.

Село Тополеве, знаходиться на відстані 1 км від міста Гребінка. Виросло на місці колошнього хутора Деркача, заснованого у 1906 році. Першою родиною, яка тут оселилася були Деркачі. Пізніше поселилася родина Бедзюків. В 1924 році відбулося утворення радгоспу «Гребінківський», це сприяло розбудові хутора. Хутір підпорядковувався радгоспу. Рішенням Полтавського облвиконкому від 9 жовтня 1979р. у Гребінківському районі в облікові дані включено селище Тополеве, утворено Тополівську селищну раду. Селище тоді ж було газифіковане. У 2006 році - селище отримало статус село.

Загинули, захищаючи Україну:

Осіновський Руслан Анатолійович (23.04.1978-12.09.2022рр.), головний сержант. Загинув під час мінометного, артилерійського та авіа обстрілу біля с.Безіменне Миколаївської області. Похований в с.Тополеве.

Село Світанок знаходиться за 2,5 км від правого берега річки Сліпорід. Історія села нерозривно зв'язана з історією залізничної станції Платформа 143 км (до 2012 року — роз'їзд Боярський) Південної залізниці. Історію станція веде з початку двадцятого століття, коли будувалася ділянка залізниці Гребінка — Ромодан — Полтава. Її відкриття відноситься до 1905 року, а назву старожили пов'язують з іменем графа Боярського, який володів тут землями та помістям. У 20-30 рр. місцеві селяни отримали багаті землі на врожаї цукрового буряка. На станції був відкритий великий бурякопункт. Населений пункт Світанок знаходиться за 500 метрів від станції. Село будувалося після відкриття залізничної станції. В 1976 році проведена реконструкція станційних будівель, побудоване нове приміщення для чергового по станції.

Загинули, захищаючи Україну:

Цехоня Олег Олексійович (22.02.1984-11.11.2022рр.), солдат, загинув внаслідок ворожого артилерійського обстрілу, захищаючи м. Бахмут Донецької області. Похований в с.Світанок.

Село Відрадне розташоване між річками Гнила Оржиця (4 км) та Сліпорід (6 км). Село виникло приблизно в 1860-1900 роках. Засновувався як хутір Іванівка В 1924 році хутір

перейменовано в село Відрадне. На території села знаходиться багато пам'яток історії. Це два курганні могильники «Три Брати» і «Могила Сонна» та чотири кургани періоду енеоліту – раннього залізного віку. Історія села Відрадне тісно пов'язана з утворенням радгоспу Гребінківський. Це було одним з відділків радгоспу (Відраденський). Господарство спеціалізувалося на вирощенні насіння цукрових буряків. В адміністративно-територіальному відношенні до 1979 року село відносилось до Рудківської сільради, а з 1979, з утворенням Тополівської сільради, село увійшло до її складу.

Село Тарасівка знаходиться на березі річки Сліпорід, простяглося вздовж русла на 8 км. ХХ ст. село мало назву Щербаківка. В одному із документів, датованому 6 грудня 1922 р., село було записано уже Тарасівкою. На території нинішньої Тарасівки знаходились хутори Максимівка, Індутнівка, Щербаківка, Недосталь, Ставровщина, Сліпорідський, Нестеренків. Скорочення кількості хуторів почалося в період колективізації (1930 р.), коли багато людей (так званих куркулів) виселяли і вивозили на північ Росії. Школа в Хуторі Максимівка була відкрита у 1904 році. В 1927 р. для Тарасівської школи було підготовлене іще одне приміщення - відремонтовано будинок поміщиків Стороженків. У селі є повна середня школа, фельдшерсько-акушерський пункт, дитячий садок, Будинок культури на 400 місць, бібліотека (17,2 тисячі одиниць збірників),

Видатні люди:

Шаповал Олександр Андрійович 1888-1972рр. – один із організаторів боротьби українського народу за незалежність України в 1917-1920 р.р., командир полку ім. Б.Хмельницького, виконував обов'язки міністра оборони Директорії, головнокомандуючого Холмсько-Галицьким фронтом, начальник закордонного відділу Генерального штабу УНР. В Українській армії він іменувався полковником. В 1930 р. переїхав у США (1888р. х.Максимівка).

Село Сербинівка знаходиться на лівому березі річки Суха Оржиця. На початку XVIII ст. на території Сербинівки були хутори: Самойловича, Куриленків, Ісаєнків, Семенівка (в матеріалах перепису 1740 р. останній названий слобідкою). Землі хутору Семенівка, заснованого в 1-й половині XVIII століття, належали поміщикам Свічкам, а тимчасово користувався ними поміщик сербського походження Семен Ілліч Милорадович, якого місцеві жителі називали «сербин». Звідси й пішла назва хутора — Семенів, Семени, Сербинівка. Стараннями Семена Милорадовича у 1779 році була збудована кладовищенська дерев'яна Різдва церква (закрита 1820). На початку 40-х років 19 століття хутір перейшов у володіння поміщиків Раковичів і став називатися Воскресенське, хоча у документах ще довго зустрічається назва Сербинівка. Хутір Чепурківка заснований у 2 половині XVIII століття збирачем старожитностей Андріаном Івановичем Чепкою Близько 1800—1805рр. дружина Чепи заснувала школу для селянських дітей. Понад 100 років на хуторі містилась сільська лікарня. У середині 20-х років хутори були об'єднані в одне село, яке одержало назву Перше Травня. Не повернулося із війни 1941-1945 років - 180 жителів села, розстріляли трьох жителів села та вивезли на примусові роботи до 20 жителів. У 1992 році селу було відновлено колишнє найменування Сербинівка.

Відомі люди:

Припутень Олексій Іванович - краєзнавець, Лауреат районної літературної премії ім. Є.П.Гребінки.

Загинули, захищаючи Україну:

Фальківський Вячеслав Анатолійович (18.08.1991-23.09.2023рр.) солдат, служив на посаді кулеметника. Брав участь у боях під Слов'янськом, Лиманом, Бахмутом. Був поранений. Після лікування був направлений до військової частини у місті Звягель, Житомирської області. Його серце зупинилося 23 вересня 2023 року.

Село Саївка Хутір Ісаєнківський, назва якого згодом перетворилася на Саївку, був заснований на початку XVIII ст. В 1803 р. він записаний уже хутором Саївка, в якому мешкало 68 особи. В 1818 р. хутір почав поступово заселятися. За період війни 1941-1945 років було розстріляно 2 жителів села та вивезли на примусові роботи до 6 жителів. Вперше школа в Саївці була відкрита в 1920 р. Після війни школа деякий час функціонувала, а згодом була закрита через малу кількість учнів.

Загинув захищаючи Україну:

Лисенко В'ячеслав Олексійович (26.10.1976-17.02.2015рр.)— молодший сержант Збройних сил України. Учасник боїв за Іловайськ та боїв за Донецький аеропорт. Один із «кіборгів».

Село Грушківка знаходиться на правому березі річки Суха Оржиця. Село Мечет засноване 1738 року Яковом Андрійовичем Марковичем. Про це він згадує в своїх «Дневных записках» 26 травня 1738 року: в цей день він їздив із Перервинець до хутора свого «прозываемого Мечет, где коней и людей человека 2 в двух хатках живут». Перші хати були побудовані на місці, де згодом розташувалась панська садиба. (В наші часи на цьому місці була колгоспна ферма). В подальшому розвитку населеного пункту селянські будівлі зводились на другому боці ярка (ставка), і далі — в напрямі Сербинівки. Панська садиба разом з хатами для двірні називалась хутором Малий Мечет, а поселення на другому боці ярка (ставка), де мешкали селяни, - хутором Великий Мечет. В офіційних документах вони значились, як два окремі хутори. За кошти Ганни Олександрівни Маркович в Мечеті була побудована церква Св. Апостола Андрія Первозванного. Будівництво церкви закінчено в 1840 р., а 3 серпня 1841 р. вона була освячена. Село розвивалось, і в 1900 р. в ньому налічувалося 419 осіб. В 1912 р: в Мечеті з'явився телефон. він був установлений у Марковича. У Марковича був і електрогенератор, який приводився в дію від кінного приводу. Війна 1941- 1945 років забрала більше 80 життів. В період окупації: 96 мешканців села були вивезені на роботи до Німеччини, п'ятеро із них загинули там, розстріляно - 8 душ. Перша школа в селі була відкрита до 1870 р., вона була церковно-парафіяльною. В адміністративному відношенні с. Мечет після реформи 1861 р. став волосним центром, а з 1925 р. тут була своя сільрада (тепер село відноситься до Сербинівської сільради). Нову назву - Грушківка - село отримало 7 червня 1946.

Видатні люди:

Олексій Іванович Припутень 19 січня 1925 р. - 11 березня 2014 р. – краєзнавець, Лауреат районної літературної премії імені Є.П.Гребінки.

Андрій Тарасович Денисенко 30. 10. 1944р – журналіст, автор збірок поезій, Член Національної спілки журналістів України, член спілки літераторів

Додаток Б

Таблиця. Б.1. Населення Гребінківської МТГ в розрізі населених пунктів на 01 січня відповідного року.

	2019	2020	2021	2022	2023
Центр громади м. Гребінка	10624	10594	10378	10263	10181
Березівський старостат	756	745	748	738	741
с. Березівка	277	271	277	269	277
с. Корніївка	479	474	471	469	464
Стукалівсько-Григорівський старостат	615	598	584	547	534
с. Григорівка	221	209	207	199	194
с. Писарщина	78	77	75	73	71
с. Стукалівка	283	280	270	240	235
с. Михайлівка	33	32	32	35	34
Короваївський старостат	858	835	815	786	762
с. Короваї	665	648	645	623	606
с. Лутайка	193	187	170	163	156
Кулажинсько-Наталівський старостат	853	822	807	770	760
с. Кулажинці	389	380	376	353	349
с. Наталівка	164	156	154	153	150
с. Олексіївка	300	286	277	264	261
Мар'янівський старостат	511	501	500	502	494
с. Мар'янівка	425	414	416	416	409
с. Новодар	86	87	84	86	85

	2019	2020	2021	2022	2023
Майорщинський старостат	1058	1055	1058	1015	991
Майорщина	643	658	672	618	611
Сліпорід-Іванівка	415	397	386	397	380
Овсюківський старостат	847	814	765	747	723
с. Овсюки	687	657	616	607	588
с. Покровщина	160	157	149	140	135
Олександрівський старостат	612	599	579	559	534
с. Олександрівка	258	259	250	244	230
с. Високе	81	76	73	70	65
с. Осавульщина	30	27	27	26	27
с. Павлівщина	139	138	138	133	128
с. Сімаки	104	99	91	86	84
Почаївський старостат	901	896	878	880	856
с. Почаївка	678	670	655	650	632
с. Бесідівщина	100	106	106	113	111
с. Сотницьке	89	86	84	82	80
с. Новоселівка	12	12	12	14	12
с. Скочак	22	22	21	21	21
Рудківський старостат	608	572	539	517	519
с. Рудка	581	546	514	494	496
с. Горби	27	26	25	23	23
Слободо-Петрівський старостат	1291	1291	1261	1259	1233
с. Слободо-Петрівка	635	635	615	610	591
с. Гулаківка	36	36	37	39	38
с. Загребелля	267	267	271	272	271
с. Оржиця	286	286	275	273	268
с. Польове	67	67	63	65	65
Сербинівський старостат	545	536	528	522	503
с. Сербинівка	400	393	390	380	369
с. Грушківка	120	118	115	119	112
с. Саївка	25	25	23	23	22
Тарасівський старостат	765	762	753	677	679
с. Тарасівка	765	762	753	677	679
Тополівський старостат	1001	981	964	931	911
с. Тополеве	495	487	475	459	452
с. Відрадне	152	151	149	143	140
с. Світанок	354	343	340	329	319
Гребінківська громада	21845	21601	21157	20713	20421

Додаток В

Таблиця В.1 Відстань та час руху транспорту між центром та населеними пунктами громади

Населений пункт	Відстань, км	Час, хв
Загребелля	5,1	7
Гулаківка	6,2	9
Покровщина	10,1	14
Оржиця	14,4	19
Слободо - Петрівка	18,2	24

Сербинівка	25,2	33
Грушківка	26,3	35
Депо	3,2	4
Радгосп	6,3	8
Бесідівщина	10,2	13
Світанок	17,4	22
Відрадне	25,1	30
Григорівка	15,1	20
Стукалівка	22,2	27
Михайлівка	25,4	30
Лутайка	5,3	7
Короваї	10,1	14
Мар'янівка	15,1	21
Новодар	20,1	28
Кулажинці	23,2	32
Наталівка	26,3	36
Олексіївка	31,1	40
Корніївка	6,5	15
Березівка	7,9	19
Горби	10,1	24
Овсюки	25,8	38
Рудка	28,2	40
Тарасівка	15,1	20
Майорщина	21,8	30
Сліпорід - Іванівка	25,3	35

**Таблиця В.2 Автобусне сполучення Гребінківська МТГ
(рейсові автобуси від автостанції міста Гребінка в межах області)²¹**

1	Пирятин-Полтава/Оржиця
2	Гребінка – Полтава/Пирятин
3	Гребінка - Лубни
4	Гребінка - Відрадне
5	Гребінка - Грушківка
6	Гребінка - Михайлівка
7	Гребінка - Олексіївка
8	Гребінка - Рудка
9	Гребінка –Сліпорід-Іванівка
10	Гребінка-Ульянівка

²¹ https://www.grebenka.com/index/avtostancija_grebincka_avtovokzal_rozklad_avtobusnogo_spoluchennja/0-283

Додаток Г

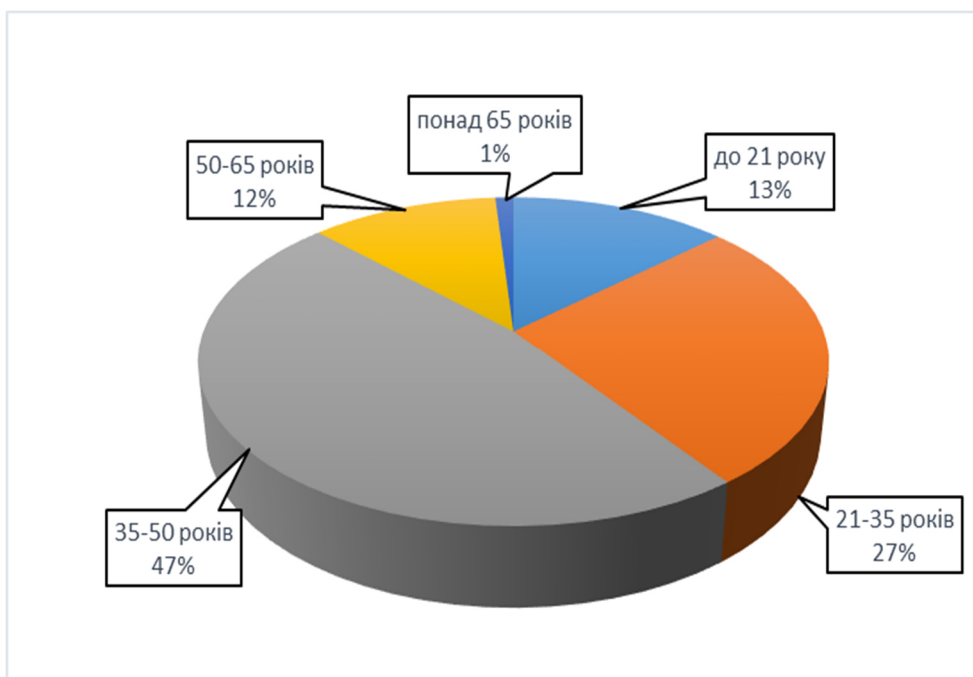
Результати опитування мешканців громади

Опитування проводилося шляхом анкетування. Анкета для опитування мешкагців громади розміщала на офіційному сайті Гребінківської територіальної громади у вересні – жовтні поточного 2023 року. Вона містила 8 питань до суб'єктів підприємницької діяльності і мала на меті з'ясувати думку мешканців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми які для гребінців є найвідчутнішими. Також узагальнення відповідей мешканців дасть можливість зрозуміти, як члени громади пріоритетизують основні напрямки розвитку громади і чи готові долучитись до роботи Робочої групи з розробки Стратегії. Результати опитування будуть використані для актуалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської громади до 2030 року.

Проведене опитування є експертним (не соціологічним), тому звіт не можна вважати відображенням думки всіх мешканців громади, але він допомагає зрозуміти ситуацію та тенденції в розвитку громади

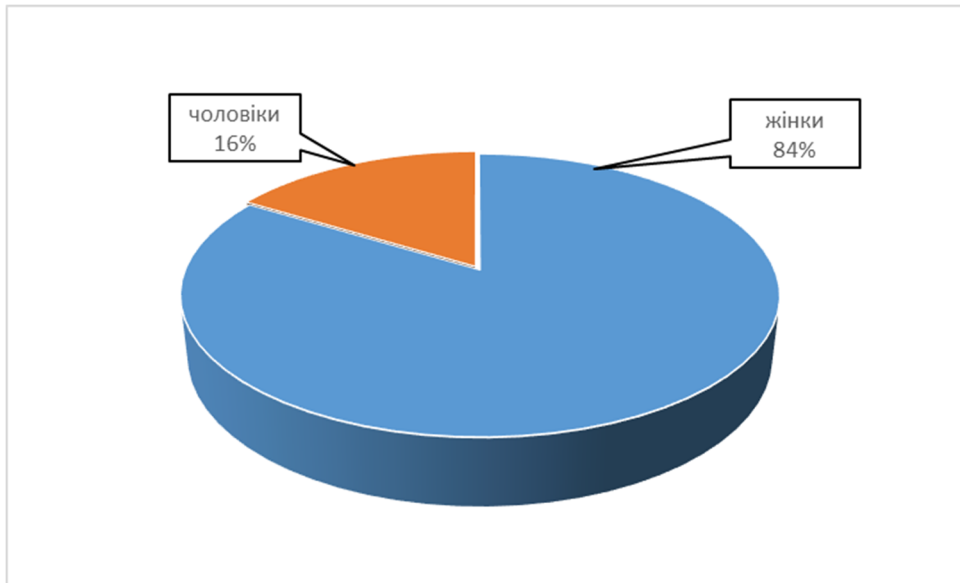
1. Структура опитаних респондентів

На заклик поділитися своїми думками щодо нинішнього стану громади відгукнулося 724 мешканців Гребінки та сіл громади. Серед опитаних кількість жителів у віці 35-50 років – 47 %. 21-35 років - близько 27%, тобто найактивнішими є мешканці, що складають основу економічно активного населення громади та безпосередньо впливають на розвиток міста.

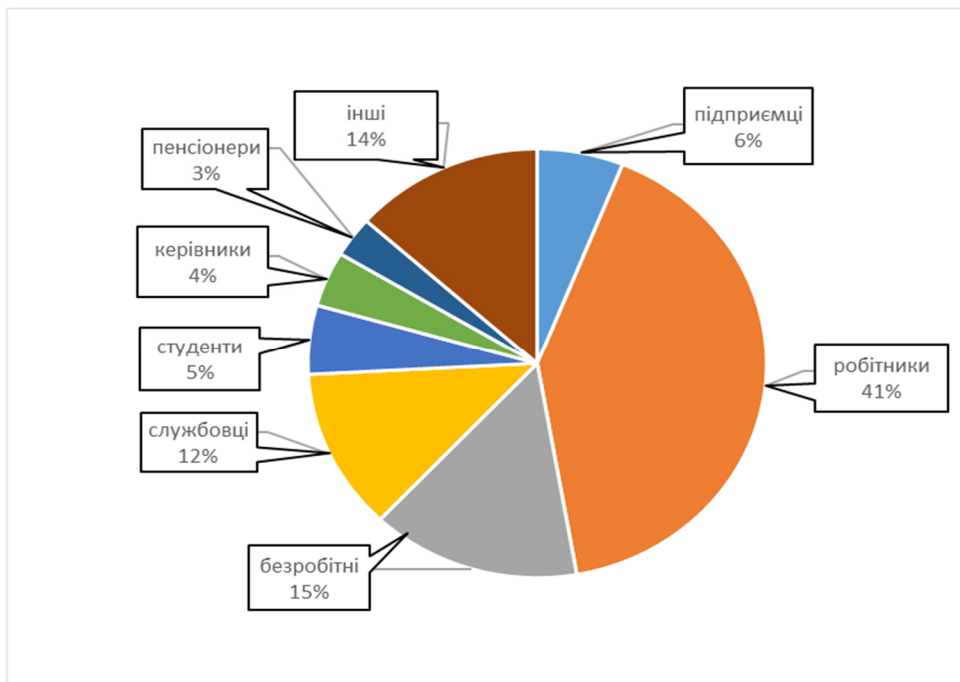
Діаграма 1. Розподіл респондентів за віком

За статтю респонденти розподілились таким чином: більш активними виявились жінки, їх серед респондентів 84 %.

Діаграма 2. Розподіл респондентів за статтю

За родом занять 41% - робітники, 12 % - службовці, 15% - безробітні. Серед опитаних підприємці, студенти і пенсіонери, молоді мами в декретній відпустці, школярі, тобто практично всі категорії населення.

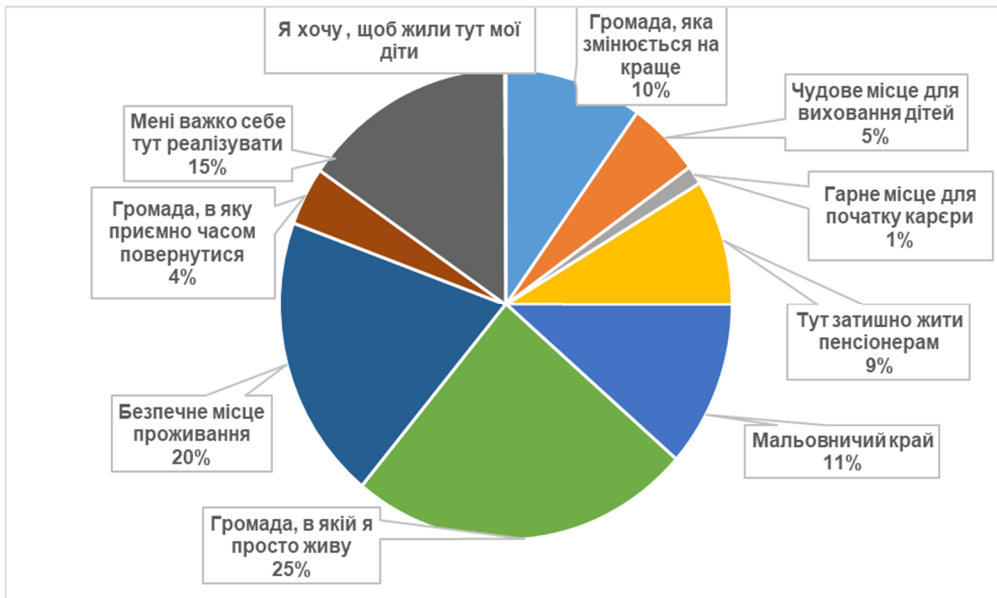

Діаграма 3. Розподіл респондентів за родом занять

2. Характеристика нинішнього стану громади

Щодо характеристики нинішнього стану громади, то значна кількість респондентів, а саме 25 %, відповіли, що «це громада в якій я просто живу», 20%-характеризують Гребінківську громаду, як місце безпечне місце для проживання, 11% - цінять красу Гребінчиного краю, 9 %-оцінюють зручність і затишок для пенсіонерів.

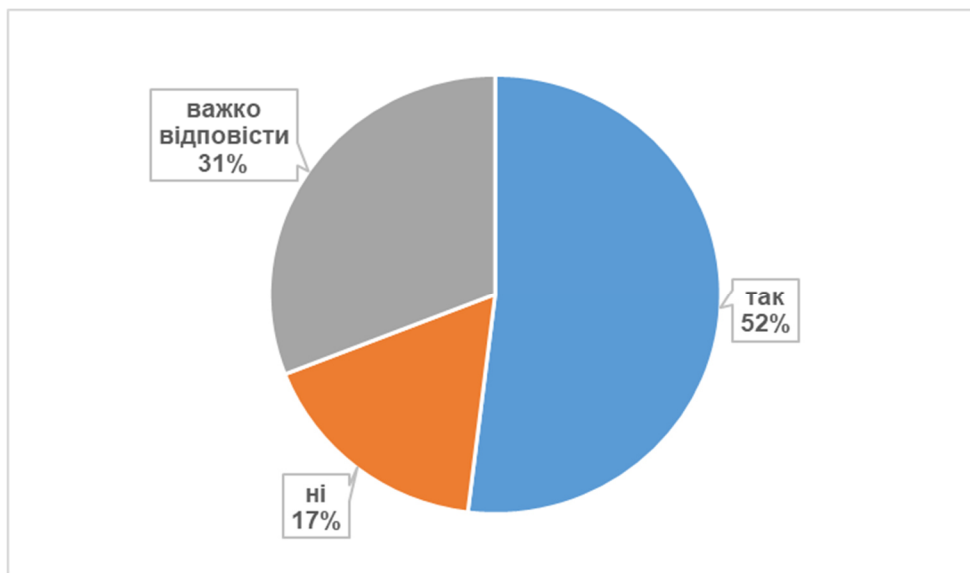
Разом з тим насторожує кількість респондентів, що не бачать жодної перспективи своєї громади (18 %), що бачать громаду місцем, де важко себе реалізувати (15 %). Менше 1 % відповіли, що вони хочуть «щоб тут жили мої діти».

Діаграма 4. Характеристика нинішнього стану громади

3. Чи плануєте залишитись тут жити?

Більшість опитаних (52%) планує в майбутньому залишитись жити в громаді. Досить високий відсоток людей (31%), що вагаються і не можуть конкретно відповісти на це питання.

Діаграма 5. Планування залишитись в громаді.

4. Оцінка рівня нинішнього стану окремих показників стану громади?

Відповіді на це питання розподілились наступним чином: незадоволені можливістю працевлаштування в громаді 62 % опитаних, незадовільно оцінили стан доріг 61% респондентів,

Профіль Гребінківської міської територіальної громади

незадовільно оцінюють інфраструктуру відпочинку та розваг в громаді 56% опитаних. Серед найгірших також умови для бізнесу (47%) та стан тротуарів (43%).

Слід відмітити, що лише роботу дошкільних установ та надання освітніх послуг оцінили найвище (оцінки «добре» та «відмінно» поставили більше 85% опитаних).

Діаграма 6. Оцінка рівня задоволеності станом окремих сфер життя громади.

5. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади?

На думку респондентів найбільше заважає розвитку громади відсутність робочих місць (49,5%).

Звернули увагу опитані і на недостатню громадську ініціативність та активність мешканців (35,3%).

Відсутність можливостей для самореалізації негативно відзначена значною кількістю мешканців громади.

Не залишилась поза увагою необхідність поліпшення інфраструктури міста (інженерні мережі, вода, водовідведення, благоустрій території) (33%).

Позитивним видається розуміння, що залучення зовнішніх інвестицій дало б поштовх розвитку громади, тому їх відсутність 33% опитаних розцінюють як невикористаний потенційний ресурс.

Діаграма 7. Проблеми розвитку громади.

Мешканці вказували і інші причини, які, з їх точки зору, заважають розвитку громади. Це, наприклад відсутність інфраструктури для дітей та молоді в селах, погані дороги між населеними пунктами громади, питання непрозорості дій влади.

6. Пріоритети розвитку громади?

Головним пріоритетом розвитку громади мешканці вказують створення нових робочих місць - 20%.

Другим напрямом розвитку громади визначено ремонт доріг – 17%.

Третій напрям – підвищення якості водопостачання та водовідведення- 14%.

Такі напрями як сприяння розвитку місцевих промислових підприємств та підтримка розвитку малого та середнього бізнесу відзначили 11% та 10 % опитаних, тобто тільки кожен 10. Проте відновлення роботи виробництв на території міста, розвиток малого і середнього бізнесу - є головними напрямками вирішення проблеми безробіття в громаді.

Як значимі пріоритети також виділено підвищення якості водопостачання та водовідведення-14% та благоустрій громади-11%.

Діаграма 8. Пріоритети розвитку громади

Можливість досягнення пріоритетів. Чи вірите Ви у реалізацію завдань, вказаних у пункті 6?

Діаграма 9. Можливість досягнення пріоритетів

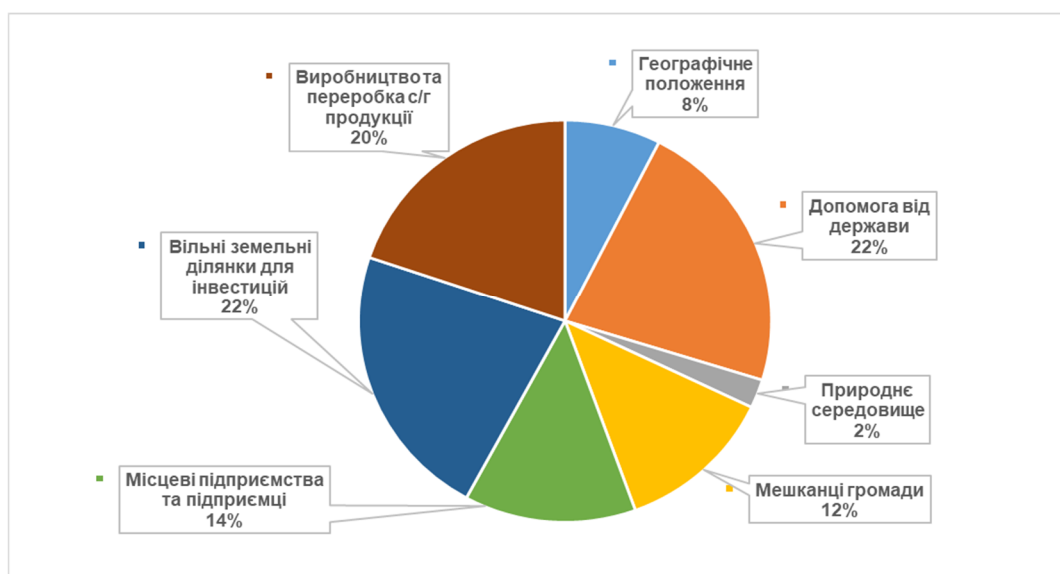

Більшість опитаних (58,7%) негативно оцінили можливість досягнення поставлених цілей розвитку громади. Проте є значна кількість оптимістично налаштованих громадян (35,2%).

7. Яким є, на Вашу думку, основний ресурс громади для подальшого розвитку?

На думку респондентів головним ресурсом розвитку громади є допомога від держави (22%), використання вільних земельних ділянок для інвестицій(22%), розвиток виробництва та переробка с/г продукції (20%).

Серед значимих ресурсів (11-7%) є мешканці громади, їх активність і підприємливість, місцеві підприємства і підприємці та географічне положення громади.

Діаграма 10. Основні ресурси громади

На питання “Чи бажаєте Ви долучитись до роботи Робочої групи з розробки Стратегії розвитку громади?” з 724 респондентів відповіло 128, з яких більшість надали свої контакти для налагодження подальшої співпраці.

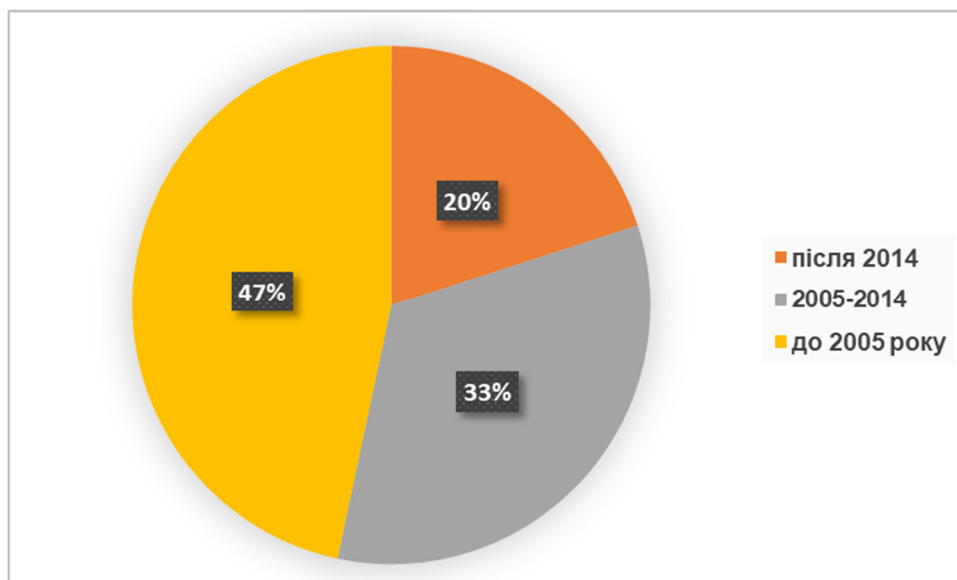
Результати опитування представників бізнесу

Анкета для опитування представників бізнесу розміщувалася на офіційному сайті Гребінківської територіальної громади у вересні –жовтні поточного 2023 року. Вона містила питань до суб'єктів підприємницької діяльності і мала на меті з'ясувати

В прямому опитуванні представників бізнесу прийняло участь 15 респондентів, при цьому ще 44 СПД висловили свою думку щодо деяких питань розвитку громади в опитуванні мешканців Гребінківської громади.

1.Статус підприємств

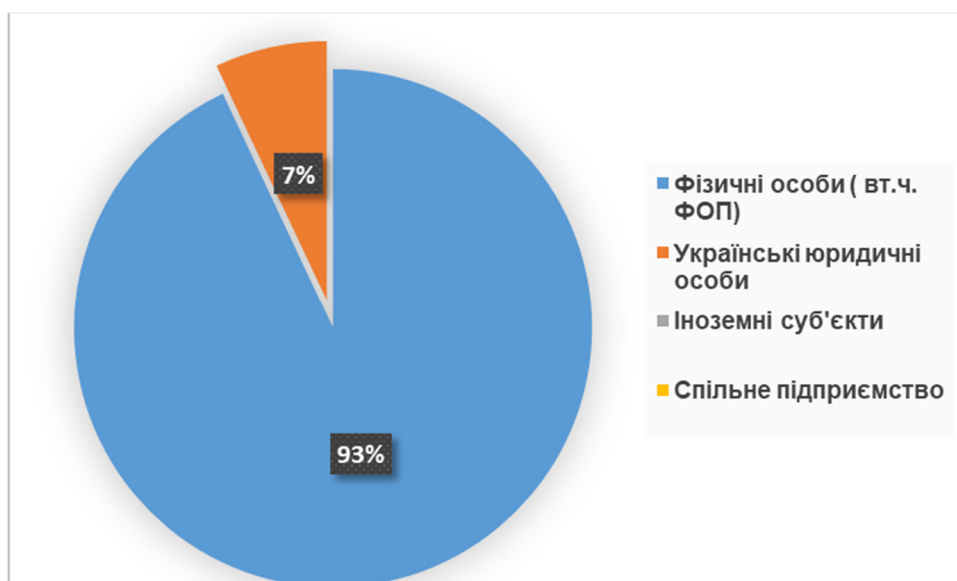
Всі опитані СПД створені після 1990 року, причому 47 % до 2005 року , 33% - у 2005-2014 роках, 20% після 2014 року.

Діаграма 1. Розподіл підприємств за роком створення.

2. Основний власник бізнесу.

93 відсотки опитаних - фізичні особи підприємці – , 7 % - юридичні особи, українські резиденти.

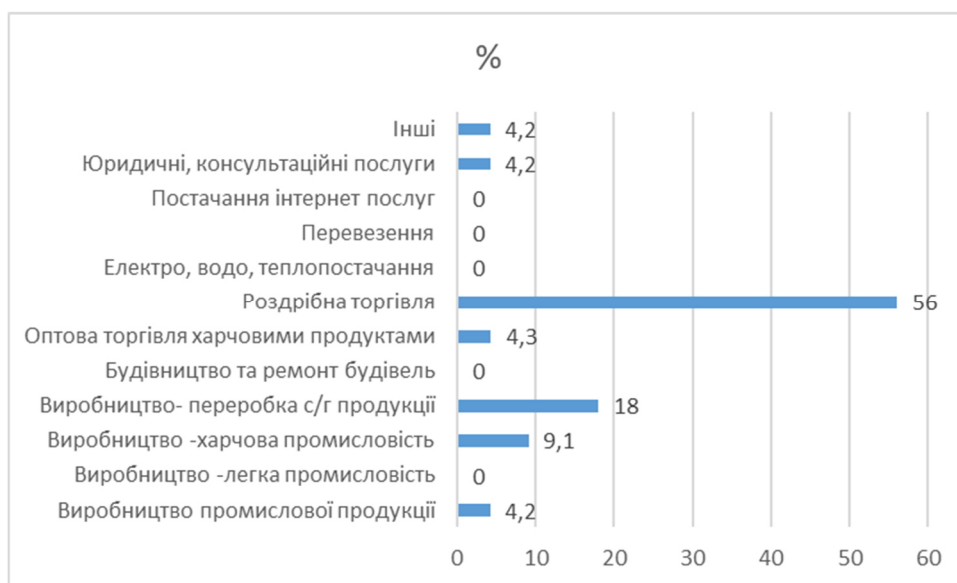

Діаграма 2. Розподіл опитаних підприємств за власником

При цьому , 20% опитаних – мають більше 10 працівників, з них третина – більше 50 осіб. Решта 80% опитаних – субєкти малого та мікропідприємництва.

3. Загальна інформація про підприємства в цілому.

Переважає більшість опитаного бізнесу це: сфера торгівлі та послуг- 56 %, переробка сільськогосподарської продукції – 18%, підприємства харчової промисловості -9,1%, виробництво промислової продукції – 4,2 %, оптова торгівля харчовими продуктами- 4,3.

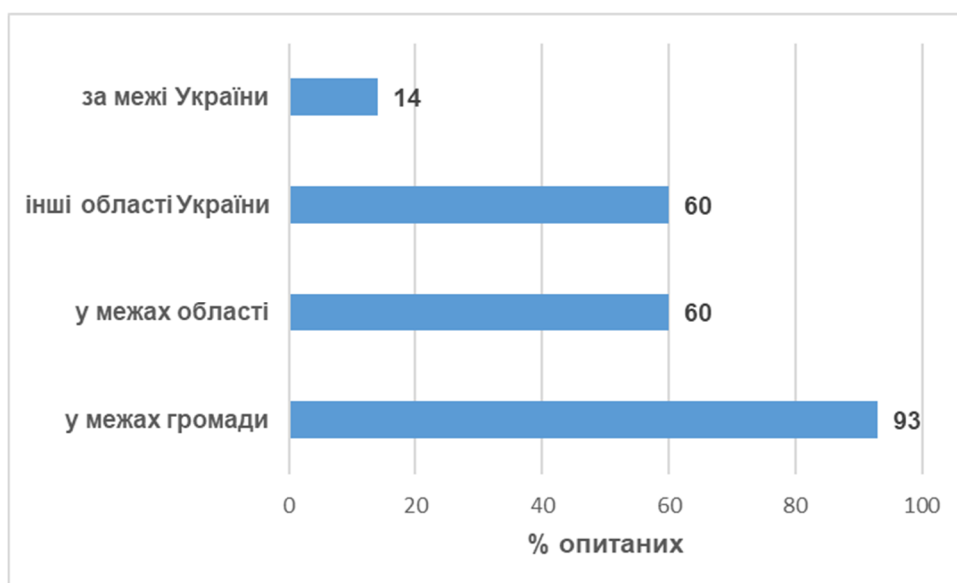
Діаграма 3. Сфери діяльності підприємств

4. Споживачі.

Всі респонденти погодились поділитись інформацією про обсяги збуту та географічний розподіл своїх клієнтів, споживачів.

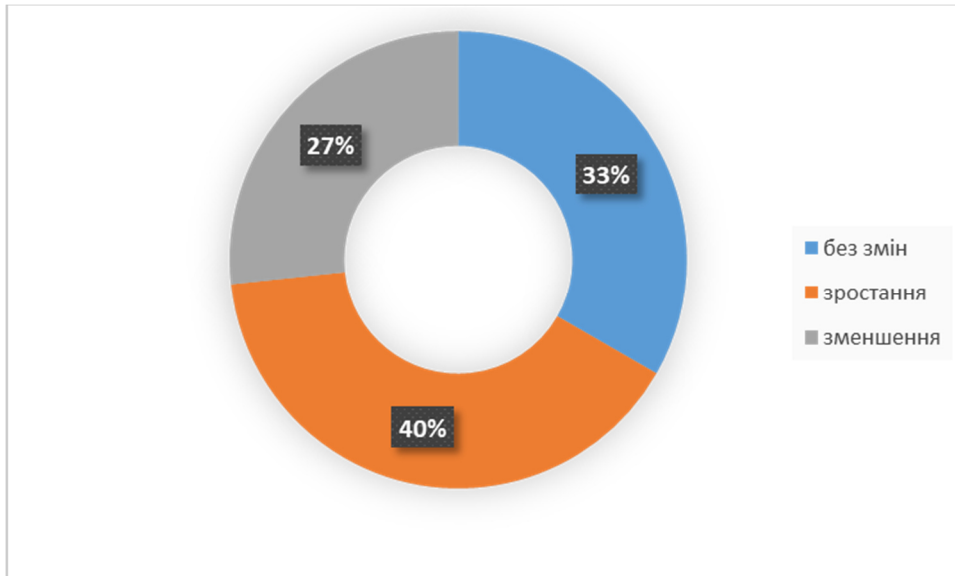
Діаграма 4 . Зміни обсягів збуту у 2023 в опитаних підприємств.

Більше 90% СПД збувають свою продукцію, послуги на території Гребінківської територіальної громади. В межах області та в межах України збут налагодили по 60% СПД відповідно. 14 % опитаних експортують продукцію за межі країни.

Діаграма 5. Географічна структура збуту

Розглядаючи плани бізнесу на майбутнє в складних умовах воєнного стану можна відзначити, що близько 1/3 бізнесу в майбутньому не планують зменшення обсягів діяльності, а 40% опитаних все-таки планують зростання. Немає й таких, що планують припинення діяльності.

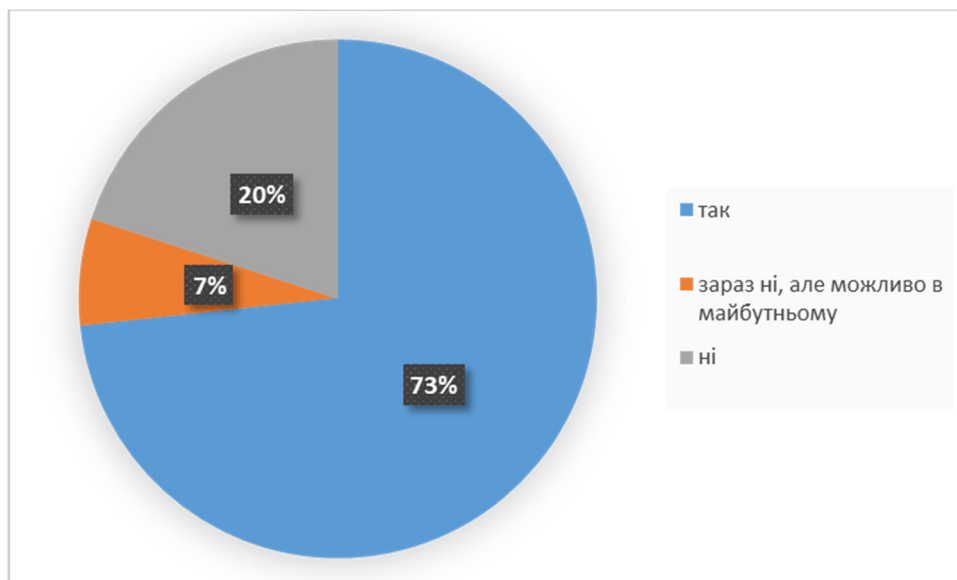
Діаграма 6. Зміни в обсягах збуту в 2023 році.

5. Працівники і робоча сила

Однією з рушійних сил створення підприємств є наявність в місті кваліфікованої робочої сили.

Аналіз тенденцій з зі зміною кількості працюючих найманих працівників в опитаних бізнесах показав, що в цілому опитаний бізнес гнучко реагує на зовнішні впливи і кількість працюючих повний робочий день залишається стабільною.

Щодо потреби в певній кваліфікованій робочій силі, то 70 % СПД вже зараз її відчують, а 7% передбачають таку проблему в майбутньому.

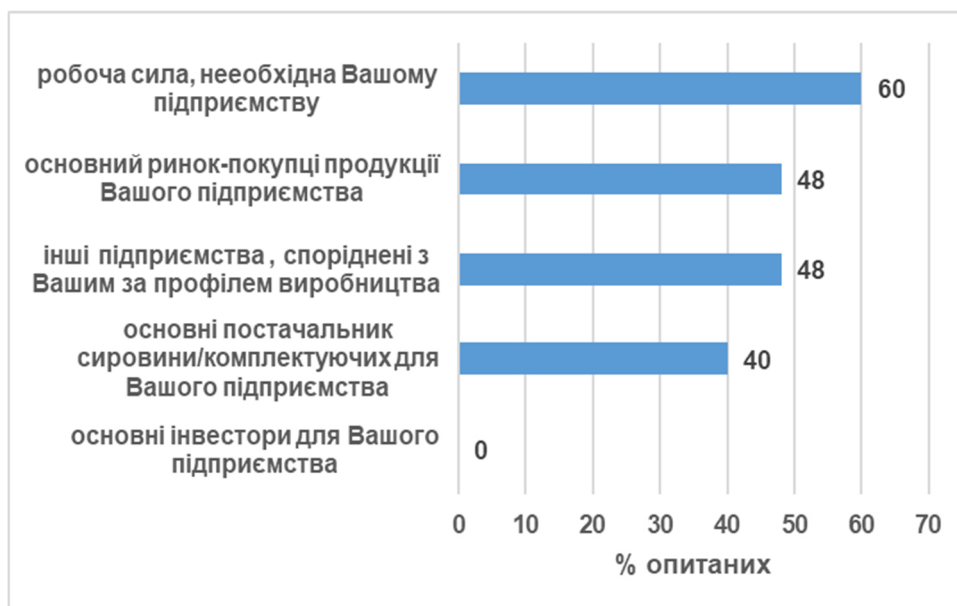

Діаграма 7. Нестача робочої сили

Які саме кваліфікації потрібні бізнесу? Підприємці зазначають, що найбільше потрібні кондитери, добросовісні продавці, бариста, ветлікари, зоотехніки, технологи, агрономи.

6. Бізнес-середовище та умови для розвитку.

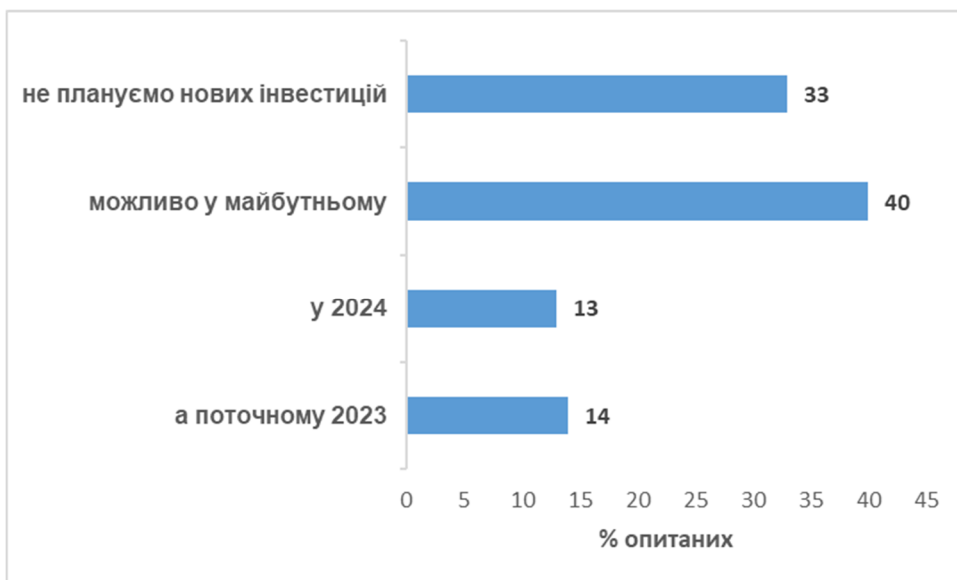
Оцінюючи сприятливість бізнес-середовища в Гребінківській громаді СПД оцінили низку факторів, які можуть впливати на їх розвиток на даній території.

Діаграма 8. Фактори розвитку на даній території.

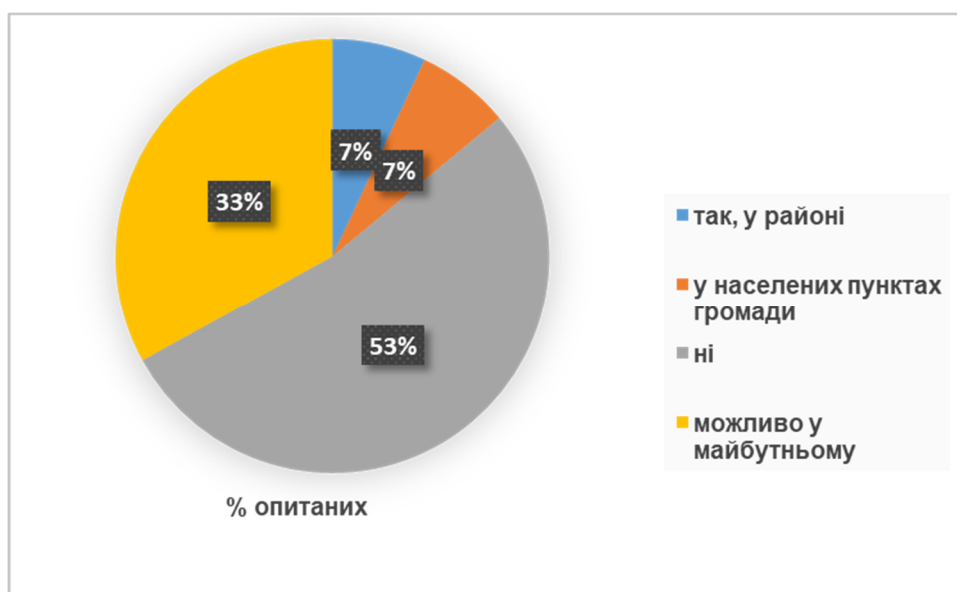
Інформація про інвестиції та розвиток.

Відповідаючи на питання щодо запланованих інвестицій 14 відсотків респондентів відповіли, що зробиои чи інвестують кошти вже в 2023 році, 13% - в 2024 році. 40 відсотка респондентів розглядають таку можливість в майбутньому. Третина опитаних -33 відсотка не планують інвестицій взагалі.

Діаграма 9. Планування інвестицій

На питання “Чи плануєте Ви розширення виробництва зі створенням додаткових потужностей в інших населених пунктах?” 53% підприємців відповіли, що ні, 33%-можливо у майбутньому, 7% - так, у районі, 7%-у населених пунктах громади.

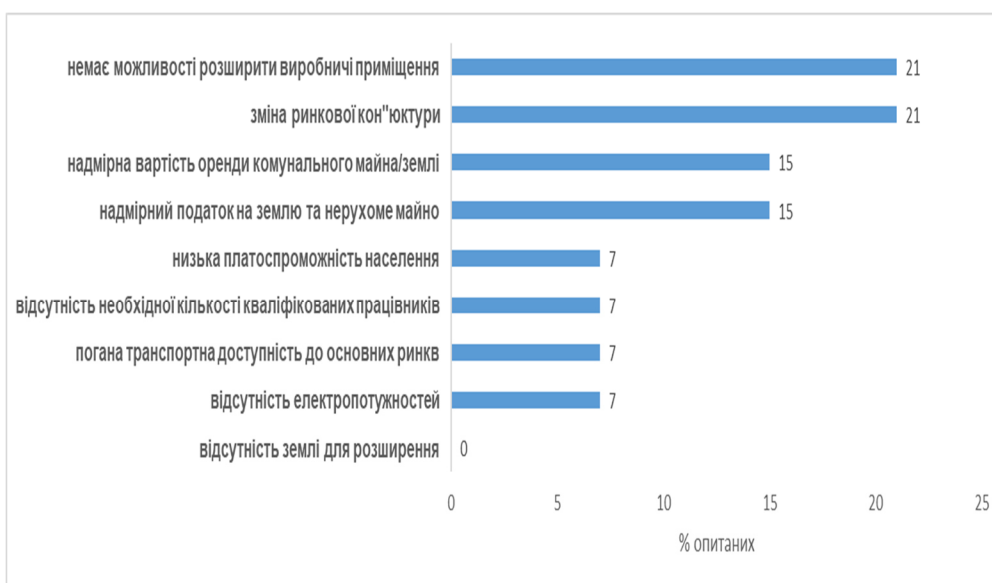
Діаграма 10. Плани з розширення виробництва.

На запитання про можливість перенесення бізнесу до іншої громади 20% опитаних розглядають таку можливість, 80% не планують інвестувати у власний бізнес на інших територіях. Таких хто планує реально перенести бізнес з Гребінківської громади серед опитаних не виявилось.

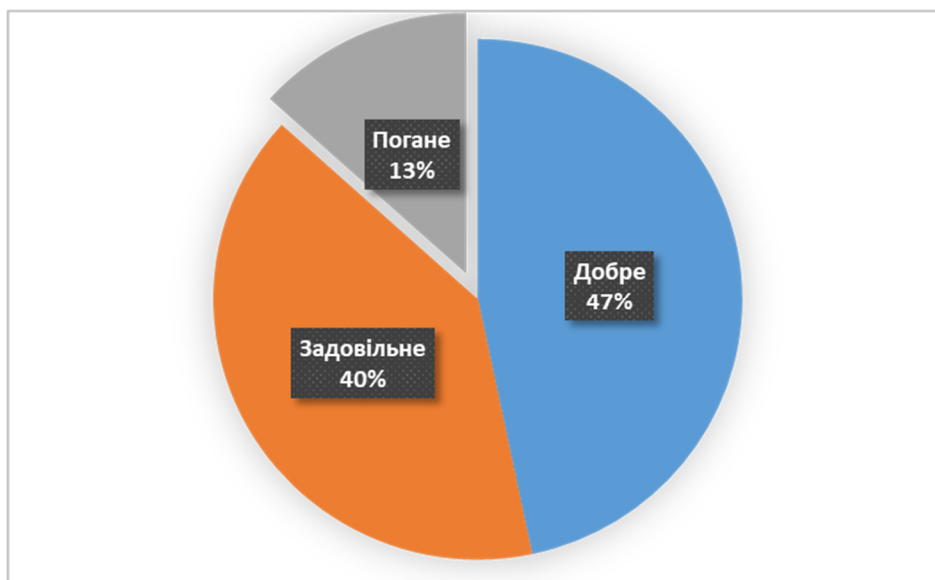
Діаграма 11. Можливість перенесення бізнесу до іншої громади.

Основними можливими причинами перенесення бізнесу до іншої громади названі: відсутність виробничих приміщень для розширення, зміна кон'юктури ринку, надмірна вартість оренди комунального майна/землі, надмірний податок на землю та нерухоме майно, низька платоспроможність населення, відсутність кваліфікованої робочої сили, погана транспортна доступність до основних ринків збуту, відсутність електропотужностей.

Діаграма 12. Причини переносу діяльності.

На пропозицію оцінити громаду, як місце ведення бізнесу 47% підприємців зазначили, що Гребінківська громада - місце де добре вести власну справу, а 40% в цілому задовільно оцінили тут умови для бізнесу. Отже, проти 13% , якими відзначено тих, хто незадоволений умовами ведення бізнесу, маємо 87% тих, хто успішно веде підприємницьку діяльність.

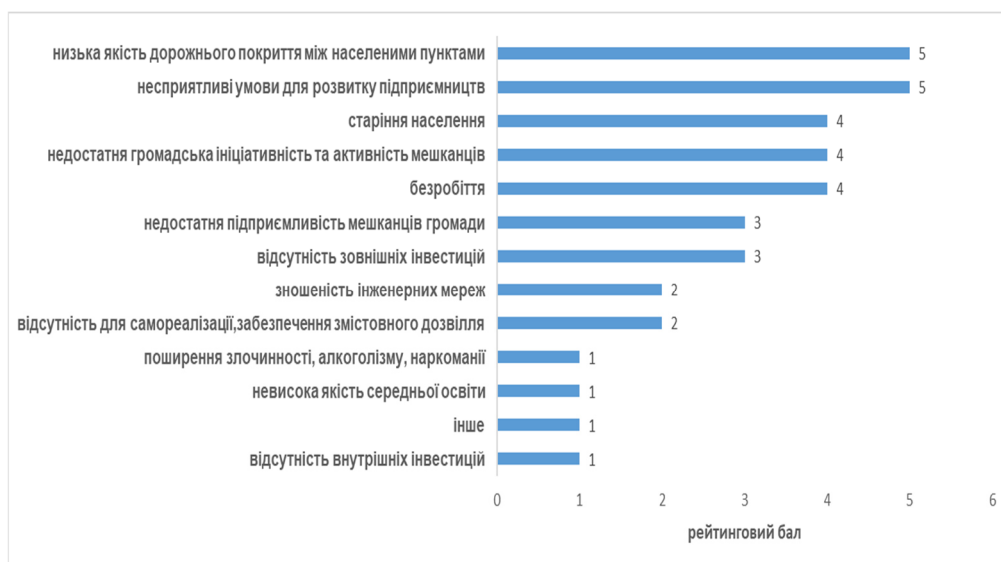

Діаграма 13. Оцінка громади, як місця ведення бізнесу.

івень тіньового бізнесу за оцінками більшості респондентів в громаді складає близько 40 відсотків.

7. Розвиток громади .

Представникам бізнесу було запропоновано надати своє бачення перешкод в розвитку громади. Головними перешкодам названі: низька якість дорожнього покриття між населеними пунктами, недостатня громадська ініціативність та активність мешканців, несприятливі умови для підприємництва, значна частка населення старшого віку, безробіття, відсутність зовнішніх інвестицій.

Діаграма 14. Перешкоди в розвитку громади

Респонденти визначили найважливіші першочергові завдання, які необхідно здійснити для розвитку громади : зменшення рівня безробіття (59%), розвиток малого та середнього бізнесу(56%), посилення безпеки проживання в громаді(55%).

Діаграма 15. Рейтинг завдань, які необхідно здійснити для розвитку Гребінківської МТГ .

При цьому більшість опитаних (53,3%) вірять в можливість знайти вирішення проблемних питань розвитку громади та реалізувати визначені завдання.

Серед пріоритетних сфер розвитку громади представники бізнесу відзначають: сільське господарство (рослинництво – 73,3%, тваринництво – 60), переробка сільгосппродукції – 53,3%.

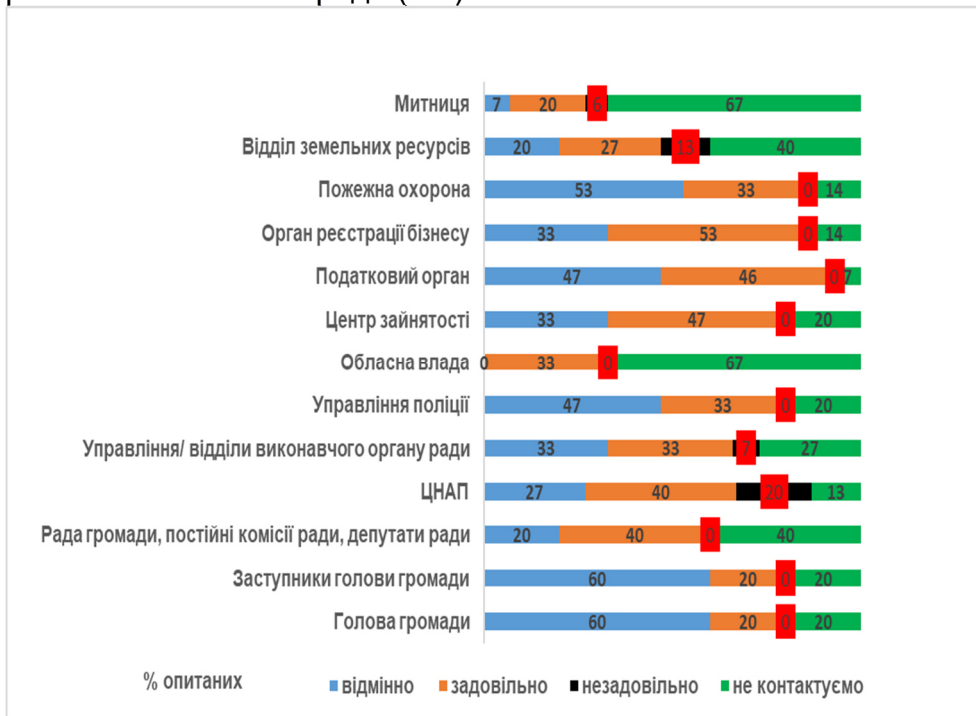
Діаграма 16. Пріоритетні сфери економічної діяльності.

8. Послуги органів влади та їх роль в економічному розвитку

Опитані найбільше задоволені рівнем співпраці з головою громади та його заступниками (відмінно 40%, задовільно 40%), державним реєстратором, податковим органом, центром зайнятості, пожежною охороною, поліцією (позитивних відгуків до 83%). 2/3 відгуків щодо співпраці бізнесу з ЦНАПом та депутатами міської ради. Також є позитивними

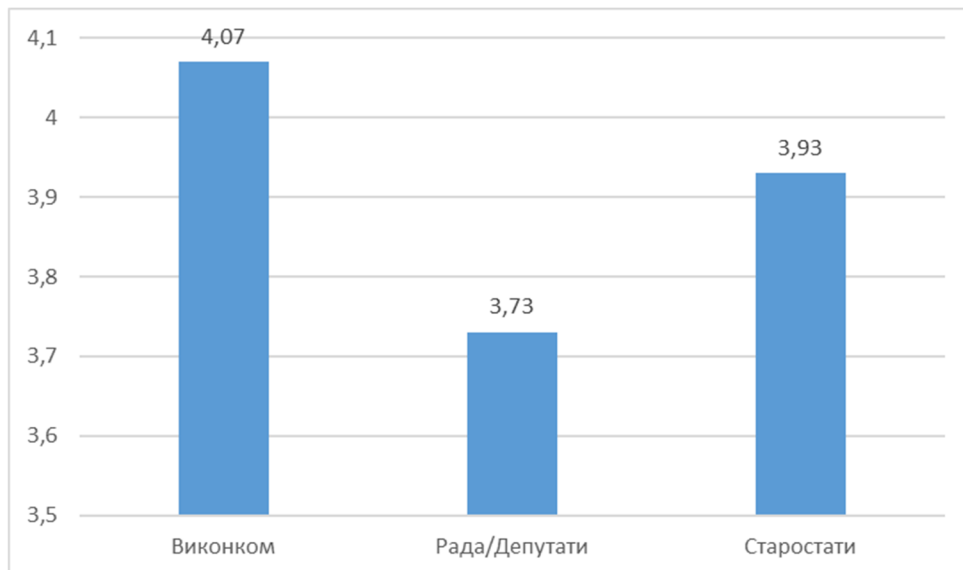
Бізнес зазначив, що потреба в контактах з митницею невелика (27%). Нечасто звертаються підприємці і до обласної влади(33%).

Водночас, є негативні відгуки підприємців щодо спілкування: з відділом земельних ресурсів(13%), ЦНАПом(29%) та іншими управліннями та відділами виконавчого комітету Гребінківської міської ради (7%).

Діаграма 17. Задоволеність співпрацею з органами влади і місцевого самоврядування.

Думка представників бізнесу щодо діяльності органів місцевого самоврядування по 5 бальній шкалі наведена в діаграмі 17.

Діаграма 18. Середня оцінка роботи місцевого самоврядування.

ГРЕБІНКІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Проект

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГРЕБІНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 РОКУ

ГРЕБІНКА – 2024

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року розроблено спільними зусиллями створеної в громаді робочої групи з розробки Стратегії розвитку Гребінківської громади, ГО «Ендшпіль» та консультантів проєкту «Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей». Реалізація проєкту стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА».

Зміст цього документу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	7
ПЕРЕДМОВА	10
1. Зміст та основні цілі стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року, його зв'язок з іншими документами державного планування	11
2. Характеристика поточного стану довкілля, в тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього, якщо документ державного планування не буде затверджено	19
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	36
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються стратегії, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом. ..	38
5. Зобов'язання в сфері охорони довкілля, в тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року	40
6. Опис наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, в тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 рр. відповідно, а за необхідності - 50-100 рр.), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	43
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення й пом'якшення негативних наслідків виконання звіту про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року ..	49
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, в тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації й технічних засобів) під час здійснення такої оцінки ...	55
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання звіту про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку миргородської міської територіальної громади на період до 2030 року для довкілля, в тому числі для здоров'я населення	59
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	61
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	61

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 1.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року	12
Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року.	15
Таблиця 1.3. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року	16
Таблиця 1.4. - Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року із цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки	18
Таблиця 2.1 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ	19
Таблиця 2.2 Потенційно небезпечні об'єкти на території Гребінківської МТГ	20
Таблиця 2.3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2018-2020 рр., м.Гребінка)	23
Таблиця 2.4 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі найпоширеніших речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у 2020 році, тис. тон	24
Таблиця 2.5 Використання води у Гребінківській МТГ і у 2022 році, млн м куб.	24
Таблиця 2.6 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м.Гребінці, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)	24
Таблиця 1.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року	12
Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року.	15
Таблиця 1.3. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року	16
Таблиця 1.4. - Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року із цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки	18
Таблиця 2.1 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ	19
Таблиця 2.2 Потенційно небезпечні об'єкти на території Гребінківської МТГ	20
Таблиця 2.3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2018-2020 рр., м.Гребінка)	23
Таблиця 2.4 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі найпоширеніших речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у 2020 році, тис. тон	24
Таблиця 2.5 Використання води у Гребінківській МТГ і у 2022 році, млн м куб.	24
Таблиця 2.6 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м.Гребінці, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)	24
Таблиця 1.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року	12
Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року.	15

Таблиця 1.3. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року	16
Таблиця 1.4. - Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року із цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки	18
Таблиця 2.1 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ	19
Таблиця 2.2 Потенційно небезпечні об'єкти на території Гребінківської МТГ	20
Таблиця 2.3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2018-2020 рр., м.Гребінка)	23
Таблиця 2.4 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі найпоширеніших речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у 2020 році, тис. тон	24
Таблиця 2.5 Використання води у Гребінківській МТГ і у 2022 році, млн м куб.	24
Таблиця 2.6 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м.Гребінці, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)	24
Таблиця 2.7 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської МТГ	28
Таблиця 2.8 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки тон	29
Таблиця 2.9 Споживання окремих видів енергетичних ресурсів у 2020 році у м. Гребінка	30
Таблиця 2.10 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр (на 01.01 відповідного року), тис.осіб	30
Таблиця 2.11 Населення Гребінківської МТГ в розрізі населених пунктів, на 1 січня відповідного року	31
Таблиця 2.12 Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ , 2023 р	35
Таблиця 3.1 Аналіз можливий вплив стратегічних і оперативних цілей Стратегії на стан навколишнього середовища	37
Таблиця 6.1 Аналіз ймовірного впливу Стратегії на складові довкілля.	44
Таблиця 7.1 Перелік заходів Стратегії розвитку на покращення екологічної безпеки.	51

ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ

Рисунок 2.1 Розташування Гребінківської МТГ	21
Рисунок 2.2 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ	27
Рисунок 2.3 Структура земельного фонду Гребінківської громад в розрізі категорій земель станом на 01.01.2023 року	Ошибка! Закладка не определена.
Рисунок 2.4 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, %	34
Рисунок 2.5 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ (дані станом на 13.09.2023 р.)	35
Рисунок 2.6 Статеві-віковий розподіл мешканців, які уклали декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги у Гребінківській громаді на 05.11.2023 року	38

ПЕРЕДМОВА

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення в міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку територій. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань у процесах планування й прийняття управлінських рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і схем дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків у процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі - СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти й виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Проведення СЕО застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту документу державного планування, що передбачає визначення можливих негативних наслідків реалізації проекту, розгляд у разі потреби можливих альтернатив реалізації цілей проекту, визначення заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до проекту документу державного планування.

Резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року №70/1 були проголошені глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року. Для забезпечення національних інтересів України щодо сталого розвитку економіки, громадянського суспільства і держави, досягнення зростання рівня та якості життя населення, додержання конституційних прав і свобод людини і громадянина Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року регламентовано підтримку досягнення глобальних цілей сталого розвитку та результатів їх адаптації з урахуванням специфіки вітчизняного розвитку. Зазначене результувалося прийняттям низки міжнародних та національних нормативно-правових документів, згідно із якими планувальні та проектні рішення мають супроводжуватися оцінками екологічних наслідків їх реалізації.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» такій оцінці підлягає і Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року (далі – Стратегія та План заходів).

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року зорієнтовані на розвиток сучасної згуртованої громади з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де надають якісні медичні, освітні, культурні послуги, комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року відповідають засадам екологічної політики України, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» та Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363-р «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030

року». Стратегію та План заходів також узгоджено з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695) .

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року розроблено з врахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. №296.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів було оприлюднено заяву про визначення обсягів СЕО на офіційному веб-сайті Гребінківської міської ради за посиланням <https://www.hrebinka.org.ua/actual/293>.

Зауваження та пропозиції від громадськості під час громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки не надходили

1. Зміст та основні цілі стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Стратегія визначає сукупність взаємоузгоджених завдань та заходів, які визначають пріоритетні напрями економічного й соціального розвитку, підвищення стандартів життя населення територіальної громади, забезпечення якості й загальної доступності публічних послуг, підтримка суб'єктів малого й середнього підприємництва, продовження робіт з відновлення та розвитку інфраструктурних об'єктів, розвиток громадянського суспільства, підвищення якості надання послуг і забезпечення рівного доступу населення до освіти, охорони здоров'я, культури й спорту, соціальна підтримка й реалізація державних гарантій громадян, які потребують особливої уваги й підтримки, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та створення позитивного іміджу території.

СЕО охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення Гребінківської міської територіальної громади за умови реалізації Стратегії. Відтак об'єктом аналізу є визначені у Стратегії стратегічні, оперативні цілі та завдання.

Стратегією визначено стратегічне бачення та місію Гребінківської громади.

Місія громади : залізничний вузол із розвинутою інфраструктурою, край хліборобів, ушавлених трудових, спортивних традицій, батьківщина Євгена Гребінки.

Бачення громади : Гребінківська міська територіальна громада в 2030 році

- згуртована успішна громада з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де залучають інвесторів, створюють робочі місця, надають якісні медичні, освітні, культурні послуги;
- з активним малим та середнім бізнесом, який займається вирощуванням сільськогосподарських культур та їх глибокою переробкою, виробництвом та наданням послуг;
- залізничний вузол з сучасною логістичною інфраструктурою;
- стартовий майданчик для культурного і спортивного розвитку мешканців, дитячої творчості, молодіжних ініціатив;

- комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

Стратегічне бачення розвитку Гребінківської міської територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей, кожна з яких включає низку оперативних цілей та завдань

Таблиця 1.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року

Оперативні цілі	Завдання
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	
А.1 . Підвищення економічної спроможності громади.	А.1.1. Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади.
	А.1.2. Створення (удосконалення) нормативної бази та організаційних умов для залучення інвестицій та просування інвестиційних пропозицій.
	А.1.3. Підтримка економічної активності сільських громад.
	А.1.4. Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу.
А.2. Підтримка малого та середнього бізнесу	А.2.1. Створення Центру підтримки та розвитку бізнесу.
	А.2.2. Інформаційна та методологічна підтримка грантової діяльності МСП
	А.2.3. Розробка та реалізація Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу
Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	
Оперативні цілі	Завдання
В.1. Безпечна громада	В.1.1 Впровадження автоматичної системи оповіщення
	В.1.2 Модернізація захисних споруд
	В.1.3 Створення мережі місцевих центрів безпеки
	В.1.4. Впровадження системи відеоспостережень для забезпечення громадського порядку
	В.1.5 Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді
В.2. Чисте довкілля	В.2.1 Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення
	В.2.2 Вдосконалення системи поводження з промисловими та побутовими відходами
В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.3.1 Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу.
	В.3.2 Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади, робота з житловим фондом.
	В.3.3 Поліпшення водопостачання та водовідведення
	В.3.4 Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів
В.4. Ефективне врядування, активна	В.4.1 Удосконалення системи надання адміністративних послуг та розвиток електронного врядування

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
групада	В.4.2 Впровадження сучасних інструментів управління.
	В.4.3 Розширення каналів інформування для інтеграції сільських територій
	В.4.4 Сприяння рівним можливостям, гендерній рівності, запобігання дискримінації, запобігання домашньому насиллю та торгівлі людьми.
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.	
<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
С.1. Сучасний освітній та культурний простір	С.1.1 Сучасна школа –простір для формування активної молоді.
	С.1.2 Ревіталізація музею, бібліотек та клубів –нове наповнення, нові завдання.
	С.1.3 Створення туристичного кластеру «Гребінчин Дім»
С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край	С.2.1 Створення молодіжної організації
	С.2.2 Підтримка молодіжних ініціатив, створення креативного простору «Гребінка SPACE»
	С.2.3 Проведення молодіжних культурно-мистецьких заходів.
С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля	С.3.1 Розвиток фізичної культури та спорту.
	С.3.2 Розробка та запровадження сезонних програм дозвілля та відпочинку
	С.3.3 Проведення тематичних виставок-ярмарків

Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування досягається через реалізацію оперативних цілей:

- A.1 . Підвищення економічної спроможності громади;
- A.2. Підтримка малого та середнього бізнесу.

Мета Стратегічної цілі А забезпечити умови для подальшого розвитку базової економіки громади та її диверсифікації, підвищити інвестиційну привабливість Гребінківської МТГ щоб залучити інвесторів в переробну та технологічну промисловість. Важливо також стимулювати зростання сектору малого та середнього підприємництва та допомагати дрібним сільськогосподарським виробникам застосовувати способи органічного землеробства. . Громада має на меті створити умови для залучення потенційних інвесторів в альтернативні економічні ніші: виробництва та переробки сільськогосподарської продукції у сільських поселеннях, неаграрні види бізнесу. Буде звернена особлива увага на підтримку молодіжного та жіночого підприємництва. Сьогодні перед представниками бізнес-середовища громади стоїть ряд викликів, які необхідно вирішувати. З одного боку – це пошук нових ринків збуту своєї продукції та послуг. З іншого боку – пошук нових видів економічної діяльності. Одним із нових пріоритетних напрямків господарювання може стати розвиток екологічно орієнтованої економіки. В оперативні цілі Стратегічної цілі А закладені також орієнтири бережливого ставлення до навколишнього природного середовища через розроблення комплексного плану просторового розвитку території громади для ефективного управління її розвитком.

Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами досягається через реалізацію оперативних цілей

- V.1. Безпечна громада;
- V.2. Чисте довкілля;
- V.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада;
- V.4.Ефективне врядування, активна громада.

В умовах повномасштабної війни питання безпечного проживання громадян є пріоритетним питанням для місцевої влади кожної громади. При цьому водночас необхідно, забезпечити чітке функціонування комунального господарства громади та всієї її соціальної сфери. Це дасть можливість зберегти людський потенціал громади, зменшити негативний вплив міграції населення та забезпечити комфортні умови проживання як в час військового стану, так і після його закінчення.

Проблемним в екологічній сфері для громади є недостатній рівень охоплення системою централізованого вивезення відходів та нерозвиненість роздільного збору ТПВ. Рациональне використання природних ресурсів у громаді буде забезпечено шляхом впровадження заходів з енергоменеджменту та енергоефективності, збереження біорізноманіття.

Оперативні цілі Стратегічної цілі В передбачають ефективне управління громадою. Сучасний розвиток вимагає, щоб органи влади та місцевого самоврядування динамічно адаптували принципи управління до вимог сучасності, до постійного росту вимог зі сторони клієнтів – своїх мешканців. В протилежному випадку люди обиратимуть місцем свого постійного проживання ті території, де місцева влада максимально відкрита, налаштована на надання якісних послуг своїм мешканцям, а також здатна гарантувати високі стандарти безпеки проживання громадян. Важливим елементом у системі управління громадою є залучення мешканців до реалізації проєктів розвитку, в першу чергу інфраструктурних та проєктів благоустрою.

Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр з ефективним управлінням та якісними послугами досягається через реалізацію оперативних цілей

С.1. Сучасний освітній та культурний простір;

С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край;

С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля.

У цій цілі знайшли відображення задачі розвитку освітнього простору, культурного середовища, створення умов для комфортного відпочинку та проведення дозвілля населення всієї об'єднаної громади.

Важливим також є напрям, пов'язаний з підтримкою та розвитком молодіжних ініціатив. Молодіжна політика в громаді потребує потужного імпульсу для розвитку, молодіжний потенціал з точки розвитку громади є недовикористаним і водночас дуже перспективним. Саме молодь, яка виростає тут, любить своє рідне місто чи село, потім залишається в громаді чи повертається сюди після навчання стає базовим елементом процвітання громади в майбутньому.

Однією з задач також є облаштування зон активного відпочинку та дозвілля, літніх майданчиків, кінотеатрів, наявність яких наповнює якістю життя мешканців громади.

Якісна інфраструктура дозвілля та відпочинку допоможе у залученні туристів, які можуть задовольняти фізичні і духовні потреби. До дозвілля можна віднести також такі види занять, як перегляд концертів, спілкування з друзями, заняття спортом, розваги, відвідування виставок та фестивалів, прогулянки, ігри, пасивний відпочинок тощо. Розвиток сфери туризму та рекреації в громаді здійснюватиметься на засадах бережливого ставлення до навколишнього природного середовища і збереження біорізноманіття, а також створення систематизація усіх рекреаційно туристичних можливостей громади. Відповідно до норм природоохоронного законодавства буде розроблено та облаштовано нові туристичні маршрути та локації, здійснено благоустрій території.

Нормативно-правовою основою Стратегії є: закони України «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій». Під час її розробки враховані положення низки підзаконних нормативно-правових актів, а саме: постанов Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 817

«Деякі питання розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених Стратегії і плану заходів», «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад» (затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України 21.12.2022 року № 265).

Проєкт Стратегії розвитку громади на період до 2030 року роки узгоджений зі стратегіями вищого рівня – Державною стратегією регіонального розвитку на 2021–2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695), Стратегією розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки (затверджена рішенням двадцять дев'ятої сесії обласної ради сьомого скликання 20.12.2019 № 1242 зі змінами, внесеними 29.12.2020 №27).

Узгодженість із Державною стратегією державної екологічної політики України.

Стратегічними цілями державної екологічної політики України, відповідно до Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» визначено:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (далі – стратегічні цілі державної екологічної політики), наведено у табл. 1.2

Таблиця 1.2. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року.

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року		
	Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	Стратегічна ціль В. Безпечна та комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	++	+
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	++	+
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	+	++	+

4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	++	+
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	+	+	+

Для оцінки відповідності цілей використовувалася двобальна шкала:

- ++ – цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;
- + – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань

Узгодженість із Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року

У Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року №1363-р, визначено 12 стратегічних цілей для підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні:

- зменшення рівня промислового забруднення;
- створення ефективної системи хімічної безпеки;
- забезпечення раціонального використання природних ресурсів;
- досягнення «доброго» екологічного стану вод;
- забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем
- адаптуватися до зміни клімату;
- створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поведінки з відходами;
- підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;
- посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;
- стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;
- включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;
- підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року № 1363-р, представлено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року		
	Стратегічна ціль А.	Стратегічна ціль В.	Стратегічна ціль С.

	Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	Безпечна та комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.
1.Зменшення рівня промислового забруднення	+	+	0
2.Створення ефективної системи хімічної безпеки	0	0	0
3.Забезпечення раціонального використання природних ресурсів	++	++	0
4.Досягнення «доброго» екологічного стану води	++	+	0
5.Забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату	0	0	0
6.Створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами	+	++	+
7.Підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища	+	0	+
8. Збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні	+	+	++
9.Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату.	+	+	+
10.Стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону	0	0	0
11.Включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами	++	+	+
12. Підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього	+	+	+

природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату			
---	--	--	--

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++ – цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;
- + – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;
- 0 – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;
- – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В межах наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей державної екологічної політики;
- – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади.

Узгодженість із Державною стратегією регіонального розвитку

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 рр. включає три Стратегічні цілі:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

В усіх зазначених випадках спостерігається повне (понад 50% оперативних цілей) або часткове (менше 50% оперативних цілей) співпадіння зі змістом цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року.

Узгодженість зі Стратегією розвитку Полтавської області

Стратегія розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки включає три стратегічні цілі:

1. Висока якість життя, комфортні умови та добробут.
2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка.
3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля.

Таблиця 1.4. Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року із цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки

Стратегічні цілі (область)	Стратегічні цілі Гребінківської міської територіальної громади		
	Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	Стратегічна ціль В. Безпечна та комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.
1. Висока якість життя, комфортні умови та добробут	x	X	X

2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка	X	x	x
3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля	X	X	x

Примітка: Велика літера "X" означає більшу узгодженість/зв'язок, аніж маленька "x".

Таким чином, стратегічна ціль А «Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування», безпосередньо пов'язана з другою та третьою цілями Стратегії розвитку Полтавської області. Стратегічна ціль В «Безпечна та комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами» співвідноситься з першою та третьою ціллю регіональної стратегії, опосередковано – з другою.

Стратегічна С «Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.» прямо кореспондується з першою ціллю Стратегії розвитку Полтавської області.

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади безпосередньо відповідає Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, вона містить відповідні зазначеному документу цілі – стратегічні та оперативні, а також завдання, що передбачають спільні дії центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Водночас Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року містить власні цілі, завдання розвитку громади та враховує унікальність та потреби власної громади.

Моніторинг реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року здійснюватиметься щорічно у форматі звіту про виконання стратегії. Звіт оприлюднюватиметься на офіційному сайті, інформаційних ресурсах Гребінківської міської територіальної громади та представлятиметься на сесії міської ради. Фінансування заходів і проектів Стратегії планується здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, обласного бюджету, місцевого бюджету та інших джерел фінансування, у тому числі за рахунок коштів інвесторів, які залучаються до реалізації конкретних інвестиційних проектів та виконання програм, міжнародних фінансових організацій, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

До сфери охоплення SEO Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року, як SEO документа державного планування, відноситься оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації проектних рішень.

Стратегічна екологічна оцінка документа державного планування – Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року, здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Альтернатива відсутня. Якщо документ державного планування не буде затверджено, це створить умови для невиконання Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки, Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022- 2027 роки (програма «Довкілля-2022»).

2. Характеристика поточного стану довкілля, в тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього, якщо документ державного планування не буде затверджено

Для підготовки даного розділу використовувались дані Екологічного паспорту Полтавської області за 2022 рік, Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2022 році та дані Головного управління статистики у Полтавській області, моніторингові спостереження з різних джерел. Крім того, використовувалася інформація з офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій.

Гребінківська міська територіальна громада створена на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 721-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області». Територія Гребінківської міської територіальної громади, згідно з адміністративно-територіальним устроєм України, входить до складу Лубенського району Полтавської області.

Гребінківська міська територіальна громада розташована у північно-західній частині Полтавської області. З північного заходу на південний схід територію громади перетинають долини річок Сліпороду, Оржиці та Сухої Оржиці. Межує з Бориспільським районом Київської області, Золотоніським районом Черкаської області, Пирятинською міською територіальною громадою та Новооржицькою селищною територіальною громадою Лубенського району Полтавської області.

До складу громади входить 42 населені пункти, а саме: місто Гребінка, села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве. (рис.2.1).

До складу Гребінківської міської територіальної громади увійшли одна міська рада та 16 сільських рад. Об'єднавшись вони створили адміністративно-територіальну одиницю з адміністративним центром у місті Гребінка та 14-ма старостинськими округами (Таблиця 2.1)

Таблиця 2.1 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ

<p><i>Адміністративний центр м.Гребінка</i></p>	<p><i>41 населений пункт - 14 старостатів:</i></p> <p>села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.</p>
---	---

Рисунок 2.1 Розташування Гребінківської МТГ¹

Основний вплив на екологічну ситуацію в Гребінківській міській територіальній громаді мають такі чинники: розміщення на території громади підприємств залізничного транспорту, сільськогосподарських підприємств, поводження з твердими побутовими відходами, викиди в атмосферне повітря від автотранспорту. Порівняно з іншими територіальними громадами стан навколишнього природного середовища Гребінківської громади можна охарактеризувати як задовільний, оскільки на його території немає великих промислових підприємств, які забруднюють навколишнє середовище. Водночас, тут не розміщені підприємства, які є найбільшими забруднювачами повітря, ґрунту, водних об'єктів у регіоні. На території громади є потенційно небезпечні об'єкти – АЗС (табл. 2.1).

Таблиця 2.2. Потенційно небезпечні об'єкти на території Гребінківської МТГ

п/п	Назва об'єкту	Вид діяльності	Адреса об'єкту
1	Газо заправочна станція	Торгівля нафтопродуктами та зрідженим газом	вул.чернишевського,26Гребінка, Полтавська обл,37400
2	Азс BVS	Торгівля нафтопродуктами та зрідженим газом	Пер. Пирятинський,32 Б, Гребінка, Полтавська область,37400
3	АЗС АВТОТРАНС	Торгівля нафтопродуктами та зрідженим газом	Вул.Магістральна,150, Гребінка, Полтавська обл,37401
4	ТАТНАФТА	Торгівля нафтопродуктами та зрідженим газом	Загребелля, , Полтавська область, 37706
5	Нефтебаза	Торгівля нафтопродуктами та зрідженим газом	Гребінка, Полтавська обл,37401

¹ Атлас АТУ України 2021 рік

Порівняно з іншими територіальними громадами стан навколишнього природного середовища Гребінківської міської територіальної громади можна охарактеризувати як задовільний, оскільки на його території немає великих промислових підприємств, які є найбільшими забруднювачами повітря, ґрунту, водних об'єктів у регіоні.

У Гребінківській міській територіальній громаді, як і у більшості громад регіону, є проблема з обмеженням екологічних спостережень на власній території, зокрема відсутність моніторингу якості атмосферного повітря, якості поверхневих вод.

Не менш важливим є відчуття мешканців щодо стану екології громади. Згідно опитування мешканців громади (проведене в рамках розробки Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року), більше 70% опитаних не відзначають жодних екологічних проблем в громаді.

Ландшафтні особливості рельєфу .

За схемою геоморфологічного районування України територія Гребінківської міської територіальної громади знаходиться в межах Придніпровської терасової рівнини і розташована на четвертій, так званій, Градизькій терасі річки Дніпро. В напрямку з північного заходу на південний схід територію району перерізають долини рік Сліпороду, Гнилої та Сухої Оржиць. Градизька тераса являє собою рівнину з незначним коливанням висот та слабим нахилом поверхні на захід та південь. Проте на фоні загальної рівнини зустрічаються незначні підвищення з довгими виположеними схилами, що чергуються з обширними улоговинами стоку. Найбільші висоти знаходяться в північно-західній та північній частинах громади. Улоговини стоку з багаточисленними розгалуженнями, з нешироким пласким дном та пологими схилами є акумуляторами атмосферних вод. Характерною особливістю рельєфу Градизької тераси є наявність добре вираженого мікрорельєфу, який представлений багаточисельними замкнутими западинами (так званими степовими блюдцями) глибиною від 0,5 до 2 м, та діаметром від 20 до 80 м . Під западинами знаходиться біля 10% території громади. Кожна із западин є збірником поверхневих вод, що стікають з міжзападинних підвищень. Це є причиною неоднакового водного режиму ґрунтів – в западинах ґрунти перезволожені, а на міжзападинних підвищеннях вони терплять від нестачі вологи.

В північно – західній частині знаходяться обширні подоподібні зниження з плоским дном, ускладненим мікрозападинами та дуже пологими схилами. Тут близько до поверхні підходять слабо-мінералізовані ґрунтові води, що призводять до розвитку солонцюватих та солончакових ґрунтів.

Долини рік Сліпороду, Гнилої та Сухої Оржиць неглибоко врізані в поверхню тераси. Відносна висота уступів до долин рік 5-15 м. В південно - східній частині району 15-20 м. Крутизна схилів на всьому протязі неоднакова і коливається від 2-3° в північно – західній частині громади до 5-10 °в південно - східній.

Ріки громади мають слабо вироблені долини. Ширина долини р. Сліпорід становить 300 – 600 м. В ній виділяється тільки одна заплава. Русло річки глибоко врізується в заплаву, що призводить до покращення її дренажу, внаслідок чого вона мало заболочена.

Ширина долини річки Сухої Оржиці коливається від 200 м у верхів'ї до 300-400 м в низов'ї. Вона досить рівнинна і заболочена.

Долина річки Гнилої Оржиці рівнинна, заболочена. Ширина її на всьому протязі коливається в межах 500- 900 м.

В цілому, рельєф Гребінківської громади сприятливий для інтенсивного землеробства.

Кліматичні умови.

Кліматичні умови на території громади визначаються тим, що вона розташована у лісостеповій географічній зоні лівобережної частини Придніпровської низовини. Це обумовило м'який, без різких коливань температури клімат (середньорічна літня температура - +16,50 С, зимова – - 6,10 С). Клімат недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства. В літні місяці переважають вітри північно-західного та західного

напрямку, в холодну пору року – східні. Середня дата появи снігового покриву припадає на другу декаду листопада, а його схід припадає на третю декаду березня.

За даними метеорологічних спостережень, проведених на найближчій метеорологічній станції у м. Лубни в період 1970-2020 рр., середньорічна температура у цьому регіоні зросла приблизно на +2°C порівняно з кліматичною нормою 1961-1990 рр.

Поточний стан атмосферного повітря.

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення.

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2022 р. усереднені обсяги викидів в розрахунку на особу на території області склали 19,8 кг на одну особу (менше ніж середній показник в Україні в 2,8 разів). Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на квадратний кілометр території області становила 0,897 т шкідливих речовин. У 2021 році обсяги викидів діоксиду сірки стаціонарними джерелами у розрахунку на 1 особу становить 3,6 кг по області, у розрахунку на 1 км² площі області –168,4 кг. Що стосується діоксиду азоту, то: на 1 особу викидів становить 6,6 кг, на 1 км² площі – 312,6 кг

Метеорологічні пости за станом атмосферного повітря в Гребінківській МТГ відсутні.

Гребінківська громада відноситься до сприятливих в екологічному відношенні територій завдяки невеликим обсягам викидів в атмосферне повітря. Водночас, інформацію про стан поточної якості повітря можна отримати за посиланням <https://weather.com/uk-UA/forecast/air-quality//b7e46cc8009d577dff9483bee6c99004ba2920957d4f9a0ede4b73dd4263ba6f>

За інформацією вказаного вище джерела станом на 23.02.2024 якість повітря в Гребінці вважається задовільною, а забруднення становить незначний ризик або жодного ризику взагалі. Основними існуючими джерелами забруднення атмосфери в громаді є: автотранспорт; нафтобаза; цех з переробки олійних культур; сільгосподарські підприємства.

В 2023 році суб'єкти господарювання громади сплатили екологічний податок в розмірі всього 0,5% (304,5 тис.грн) від всіх податкових надходжень до бюджету громади. Це ще одне свідчення про низькі обсяги викидів в атмосферне повітря від діяльності суб'єктів господарювання.

Локальним забруднювачем є автомобільний транспорт. Основними причинами забруднення атмосферного повітря пересувними джерелами є:

- використання палива, яке не відповідає сучасним екологічним нормам;
- відсутність нейтралізаторів в основній масі автомобілів вітчизняних і старих іномарок.

Таблиця 2.3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 рр., по колишньому Гребінківському району)²

Адміністративно-територіальна одиниця	2015	2017	2018	2019	2020
Полтава	1,205	1,0166	1,112	0,993	0,855
Гребінківський район	0,151	0,165	0,179	0,193	0,183

² За даними РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ за 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 роки <https://nupp.edu.ua/page/iformatsiyno-monitoringoviy-tsentr-dovkilliya-poltavshchini.html#collapse-collapses1>

--	--	--	--	--	--

Вплив на атмосферне повітря (зокрема за рахунок викидів CO₂) здійснює сільськогосподарське виробництво, яке є однією з провідних галузей економіки громади і найбільшими підприємствами якого є: Філія «Мар'янівська» ТОВ СП «Нібулон», Філія ПАТ ДПЗКУ «Гребінківський елеватор», ТОВ «ГРЕБІНКІВСЬКИЙ ЗЕРНОПРОДУКТ», Гребінківський КХП.

Таблиця 2.4 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі найпоширеніших речовин (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у 2020 році, тис. тон³

Адміністративно-територіальна одиниця	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	У тому числі			
		пил	діоксид та інші сполуки сірки	сполуки азоту	оксиду вуглецю
Полтавська область	11,584	45,814	7,191	9,119	9,453
Гребінківський район	0,334	-	-	-	-

Водні ресурси.

Система водних об'єктів Гребінківської громади складається з трьох річок (р. Сліпорід, р. Оржиця, р. Гнила Оржиця) та струмків (загальна площа басейну 136,10 га), дев'ятнадцяти ставків (354,98 га), трьох штучних водосховищ (403,70 га) та природних озер (28,13 га).

Річка Оржиця - одна з найбільших правих приток Сули. Її загальна довжина 117 км, у межах громади – 39,9 км. На берегах розташовані села: Олексіївка, Кулажинці, Мар'янівка, Короваї, Польове, Лутайка, Слободо-Петрівка, Оржиця, Загребелля, Гулаківка, Покровщина, Корніївка, Березівка, Горби, Овсюки, Рудка та місто Гребінка.

Річка Сліпорід – права притока Сули. Довжина 83 км, у межах громади – 34,9 км. На берегах розташовані села: Сліпорід-Іванівка, Майорщина, Тарасівка, Новоселівка, Сотницьке, Почаївка, Осавульщина, Олександрівка, Павлівщина.

Річка Суха Оржиця – ліва притока Чумгак. Довжина 37 км, у межах громади 13,6 км. На берегах розташовані села: Сербинівка, Грушківка, Саївка, Писарщина, Григорівка, Михайлівка, Стукалівка.

Відповідно до ст. 79 Водного кодексу України річки Гребінківської громади мають статус «середня річка» з прибережно-захисною смугою 50 м. В період весняної повені можливе підтоплення водами річок заплавлених земель громади.

Із листа Регіонального офісу водних ресурсів у Полтавській області в межах міста Гребінка відсутні меліоративні системи та відповідні меліоративні угіддя, але впритул до міста з південно-західної сторони розташована мережа відкритих каналів з гідротехнічними спорудами осушувально-зволожувальної системи річки Оржиця, технічний стан якої задовільний.

В гідрологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну. Для водоносних горизонтів, розвинених в четвертинних відкладеннях характерна приуроченість їх до певних геоморфологічних елементів, складених різними генетичними типами утворень. Для території характерний повсюдний розвиток водоносних горизонтів в палеогенових відкладеннях. Водоносні горизонти в алювіальних відкладеннях заплави і еолово-делювіальних

³ За даними РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ за 2020 рік <https://nupp.edu.ua/page/iformatsiyno-monitoringoviy-tsent-r-dovkilliya-poltavshchini.html#collapse-collapses1>

відкладеннях вододільних просторів являються першими від денної поверхні. Горизонти схильні органічному забрудненню з поверхні і характеризуються незначною водорясністю.

Водоносний горизонт харківських відкладень приурочений до товщі кварцево-глауконітових, переважно дрібнозернистих пісків з прошарками слабозцементованих пісковиків. Потужність водомістких порід змінюється від 15 до 60 метрів. Залягають вони в водотривких глинах і мергелях київської свити. Водообільність водоносного горизонту знаходиться в прямій залежності від літологічного складу водомістких порід. За хімічним складом ці води гідрокарбонатно кальцієво-магнієві. Водоносний горизонт гідравлічно пов'язаний з вище розташованими горизонтами та в якійсь мірі підживлює їх. Горизонт експлуатується для водозабезпечення громади.

Водоносний горизонт бучакської свити приурочений до піщаних утворень. Піски кварцево-глауконітові, різнозернисті переважно тонко-дрібнозернисті. Глибина залягання водомістких порід 140 - 270 метрів. Вода гідрокарбонатна, хлоридно-сульфатна. Горизонт інтенсивно експлуатується в м. Гребінка для водозабезпечення.

У таблиці 2.5 наведено показники використання води суб'єктами господарювання Гребінківської громади, які відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування зобов'язані звітувати про використання води (за даними Державного водного кадастру за розділом: «Водокористування»). Наведені дані засвідчують, що у Гребінківській міській територіальній громаді суб'єкти господарювання не здійснюють скид неочищених зворотних (стічних) вод в поверхневі водні об'єкти.

Таблиця 2.5 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб.⁴

Показник	Полтавська область	Лубенський район	Гребінківська МТГ
Кількість водокористувачів, які звітують (одиниць)	578	84	7
Забрано із природних водних об'єктів, всього у т. ч.	100,886	5,601	0,5917
із підземних водних об'єктів	64,289	5,369	0,5917
Використано свіжої води, всього у т. ч.	71,736	4,481	0,5917
на питні і санітарно-гігієнічні потреби	33,111	3,013	0,3538
на виробничі потреби	28,72	1,468	0,2379
на потреби зрошення	5,709	0	0
на інші потреби	4,222	0	0
Загальне водовідведення	72,258	2,375	0,167
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього у т. ч.	67,112	1,91	0,167
забруднених	23,32	1,44	0
нормативно чистих без очистки	7,14	0	0

⁴ [Державний водний кадастр за розділом: "Водокористування" - Набори даних - Data.gov.ua](https://data.gov.ua)

Показник	Полтавська область	Лубенський район	Гребінківська МТГ
нормативно-очищених спорудах на	36,65	0,47	0,17
Скинуто транзитної води	2,77	0	0
Оборотне, повторне та послідовне використання	565,27	8,43	0

Місто Гребінка та більшість населених пунктів громади мають якісну питну воду. Послуги водопостачання та водовідведення на території громади забезпечують різні суб'єкти господарювання.

Таблиця 2.6 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м.Гребінка, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Протяжність мереж водопостачання, км	44,3	4,3	44,3	195,3	195,3
Протяжність мереж водовідведення, км	26,0	6,0	26,0	26,0	26,0
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	568,95	67,95	530,05	597,93	581,94
- населення	334,35	21,15	299,45	331,19	325,47
- підприємства	234,6	46,8	230,6	266,74	256,47

Послуги з забезпечення населення водою надають: ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», КП «Мар'янівське, 1», КП «Добробут», Кооператив «Водник», КП «Олексіївське», СТОВ «Прогрес», СФГ «Україна», КП «Тарасівське-1», кооператив «Джерело 2021», місцеві кооперативи.

Каналізаційні послуги надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця».

Послуги з централізованого теплопостачання надає КП «Тепло» та ТОВ «Біонергосила».

Послуги централізованого водопостачання та водовідведення в м. Гребінці надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», при цьому 13% абонентів водопостачання отримують послугу централізованого водовідведення. Стан водопостачання та водовідведення в місті задовільний. Проте мережі водопостачання та водовідведення потребують реконструкції як і очисні споруди.

В сільських населених пунктах, де є водопровідні мережі, водопостачанням займаються суб'єкти господарювання різних форм власності. При цьому частина мереж знаходиться в незадовільному стані і потребують капітального ремонту.

Земельні ресурси та ґрунти.

Ґрунтовий покрив Гребінківської міської територіальної громади обумовлений помірним континентальним кліматом, лісовою та степовою рослинністю. Ґрунтоутворюючі породи представлені четвертинними осадовими породами вітрового та водного походження. До перших належить лес, до других - деревні і сучасні алювіальні та делювіальні відклади. найбільш поширеною ґрунтоутворюючою породою в громаді є леси. Вони сприяють

закріпленню органічних мас в ґрунтах, через що на лесах утворилися найбільш збагачені поживними речовинами, найбільш родючі чорноземні ґрунти. Ґрунтовий покрив громади досить однорідний. Тут переважають чорноземи глибокі малогумусні і серед яких в мікрокомплексі в степових западинах розвинені лучно – чорноземні осолоділі ґрунти. В долині річки Сліпорід та в подоподібних зниженнях поширені солонцюваті та заболочені ґрунти.

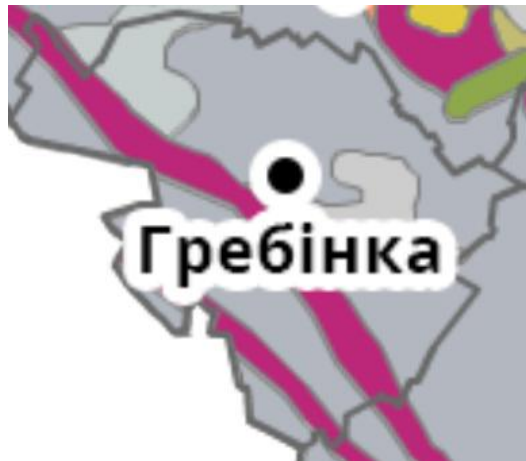

Рисунок 2.2 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ⁵

- Чорноземи глибокі малогумусні
- Чорноземи звичайні малогумусні
- Чорноземи глибокі малогумусні вилуговані
- Торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти

Найбільшої шкоди ґрунтам завдає водна та вітрова ерозія. Висока активність ерозії пов'язана, перш за все, з високою розораністю земель Гребінківщини - орні землі складають більше 80% території. В цілому ґрунти громади належать до родючих і забезпечують вирощування всіх сільськогосподарських культур.

Головним ризиком для земельних ресурсів залишатиметься нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.

Структура земельного фонду.

Загальна площа земельних ресурсів громади 59500,31 га, з якої 51100,10 га (86%) становлять землі сільськогосподарського призначення, ліси та лісовкриті площі – 3720,69 га (6%), під водою – 1074,23 га (2%), забудована територія – 3226,77 га (5%), відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом 378,52 га (1%).

⁵ Карта ґрунтів України. <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#w15>

Рисунок 2.3 Структура земельного фонду Гребінківської громади в розрізі категорій земель станом на 01.01.2023 р., га

Основна частина земель сільськогосподарського призначення припадає на сільськогосподарські угіддя – 49562,75 га, під господарськими будівлями і дворами - 913,53 га, під господарськими шляхами і проганами - 623,82 га (рис.3.2), що дає громаді потужний сільськогосподарський потенціал.

Частину земель сільськогосподарського призначення (землекористування понад 1 тис. га ріллі) Гребінківської МТГ обробляють 6 найбільших землекористувачів :

СФГ “Україна” - 3600 га, ТОВ “Придніпровський край” - 2000 га, ТОВ “ГЯДТ АГРО” - 2000 га, ТОВ “Баришівська зернова компанія” - 1939 га, СФГ “Татіана” - 1720 га, СФГ “Каміла” – 1500 га. Разом це 12 759 га ріллі, або 27,58% від площі ріллі. Ще 33499 га, або 72,42 % в землекористуванні середніх та дрібних землекористувачів.

Важливим фактором капіталізації земельних ресурсів є їх актуальна нормативна грошова оцінка, яка прямо впливає на дохідну частину місцевих бюджетів.

У 28 населених пунктах Гребінківської МТГ остання нормативна грошова оцінка проводилась у 2010-2012 роках, у 13 населених пунктах - в 2019 році. В центрі громади - місті Гребінці діючу нормативно-грошову оцінку землі затвердили в 2013 році з базовою вартістю 1 кв.м 118,24 грн. Тому актуалізація нормативно-грошової оцінки землі як громади в цілому, так і населених пунктів окремо є суттєвим резервом збільшення надходжень до бюджету громади та інструментом відслідковування раціонального використання земельних ресурсів.

Біорізноманіття та лісові масиви.

Лісові масиви та лісовкриті площі займають 6% земельного фонду громади. При цьому значне місце в структурі фітоценозів займають заплавні ліси річки Гнила Оржиця. Вони включають заплавні діброви, ділянки вербняків, осокорників, заболочених вільшняків, сирих лісів з вільхою, дубом, ясенем, лісові галявини лучного типу, цілу мережу невеликих різнотравних боліт та водойм, що влітку не пересихають.

У рослинному покриві громади значне місце займає лісова та лісосмугова рослинність. Переважають береза, вільха, дуб, клен, верба, осика. З тварин водяться вовк, лисиця, куниця, тхір звичайний, видра, ховрах крапчастий, заєць сірий, хом'як, пацюк, дрібні мишовидні гризуни, куріпка сіра, качки, лелека, чаплі, перепілка, деркач, різні горобцеподібні, акліматизовані ондатра, єнотовидний собака, фазан; у водоймах— короп, карась, лин, окунь, щука та ін. риба.

В громаді зареєстровано 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення (Таблиця 2.4).

Таблиця 2.7. Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади

	Назва об'єкту природно-заповідного фонду	площа, га
1.	Заказник ландшафтний «Горбаневське»	222,8
2.	Заказник ландшафтний «Лізіна гора»	24,1
3.	Заказник ботанічний «Плисів яр»	10,0
4.	Заказник ентомологічний «Бурівщина»	73,2
5.	Заказник гідрологічний «Пологи»	100
6.	Пам'ятка природи комплексна «Озеро»	5,5
7.	Пам'ятка природи ботанічна «Гостра могила»	0,06
8.	Пам'ятка природи ботанічна «Гребінчин каштан»	0,01
9.	Пам'ятка природи ботанічна «Дуби черещаті»	0,02
10.	Пам'ятка природи ботанічна «Мар'янівський ковильник»	1,3
11.	Пам'ятка природи ботанічна «Рудківський ковильник»	1,3
12.	Пам'ятка природи ботанічна «Соснова алея»	0,5
13.	Пам'ятка природи ботанічна «Тополя»	0,01
14.	Пам'ятка природи ботанічна «Уль'яновські могили»	1,7
15.	Пам'ятка природи зоологічна «Садки»	2,32
16.	Пам'ятка природи зоологічна «Свіччин яр»	5,1
17.	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ім. Григорія Перевери	27,4

Смарагдова мережа. Смарагдова мережа - мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття. У 1979 році європейські країни підписали Бернську конвенцію – міжнародну угоду, що покликана охороняти види тварин, рослин а також оселища, які потребують збереження на рівні всієї Європи. 1996 року до числа таких приєдналась і Україна. Смарагдова мережа має переважно ті самі основи формування, що й НАТУРА 2000, але діє за межами Європейського Союзу, розвиваючи загальноєвропейський підхід щодо охорони типів природних оселищ.

До Смарагдової мережі в 2019 році була включена (разом з 105 іншими територіями України) і долина річки Оржиці, що пролягає через територію Гребінківської громади з північного сходу на південний захід. **Річка Оржиця є основною водною артерією Гребінківського району.**

Оржиця - одна з найчистіших і найпрозоріших рік України. Для приуслових територій Оржиці характерне багатство видового складу рослинного і тваринного світу, що зумовлює існування насичених біорізноманіттям природних угруповань, унікальність яких визначають рідкісні і зникаючі види.

Корисні копалини

Запаси мінеральної сировини на території громади незначні. На околицях міста Гребінка, розташовані два родовища глинозему: Корніївське та Лутайське. Вони використовуються для виробництва цегли. Паливні корисні копалини Гребінківської МТГ представлені торфом.

Поводження з відходами.

Надавачем послуг з вивезення твердих побутових відходів на конкурсній основі визнано комунальне підприємство «Гребінківський комбінат комунальних підприємств». Тверді побутові відходи розміщуються та складуються на відведеному для цього спеціальному полігоні. Обслуговування полігону веде КП «Гребінківський комбінат комунальних підприємств», яке укладає договори на вивіз твердих відходів з установами, підприємствами і організаціями усіх форм власності, з домовласниками приватного сектору та установами. Підприємства, які займаються заготівлею відходів як вторинної сировини, на території громади відсутні.

В користуванні громади є місце видалення твердих побутових відходів, загальною площею 6,3564 га. Технічна документація з землеустрою на користування сміттєзвалищем зроблена. Паспорт на полігон твердих побутових відходів зареєстрований 19.08.2019 року. Збір та вивіз ТПВ здійснюється безконтейнерним способом за графіком: приватний сектор—2 рази на місяць; багатоквартирні будинки—3 рази на тиждень. Технологія утилізації відходів—трамбування та дренажування. Роботи виконуються по мірі накопичення відходів.

В населених пунктах громади сміття вивозиться один раз на місяць, вивіз сміття здійснюють фермерські господарства.

Таблиця 2.8 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки тон⁶

<i>Територія</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Полтавська область	19825700	97442800	98051293,1	дані відсутні	дані відсутні
2018 - 2020 м.Гребінка	5441,02	5096,44	2252,71	2534,42	2518,35
2021 - 2022 Гребінківська МТГ					

Водночас, з метою створення ефективної системи управління відходами, запровадження роздільного збирання сміття, оптимізації витрат територіальних громад на утримання системи поводження з відходами та відповідно до законів України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про співробітництво територіальних громад“, „Про управління відходами“, Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 р. № 835 та інших нормативно-правових актів у галузі поводження з відходами, в рамках реалізації спільного інфраструктурного проєкту утворене спільне для 4-х громад області комунальне підприємство „Екосервіс-2022“. Метою діяльності підприємства є удосконалення системи управління відходами на основі міжмуниципальної співпраці та запровадження роздільного збору та утилізації відходів у чотирьох громадах області. Це є важливим внеском у захист довкілля та створення екологічно безпечних послуг для громадян.

Енергоспоживання та енергозбереження

У час постійного зростання тарифів на природний газ та електричну енергію громада працює над впровадженнями заходів з енергозбереження та перехід на альтернативні джерела енергії. Так, низка приміщень закладів освіти, культури, охорони здоров'я та адміністративних приміщень громади перейшли на альтернативні види опалення, переважно це встановлення твердопаливних або електричних котлів. Також за рахунок обласного бюджету та бюджету Гребінківської міської ради було реалізовано проєкт «Реконструкція внутрішніх електромереж ЗДО «Веселка» з використанням новітніх технологій енергозбереження (сонячних панелей), а саме – встановлення системи альтернативного електропостачання загальною потужністю – 7,0 кВт.»

⁶ Статистична інформація з 2021 року закрита у зв'язку з воєнним станом

За результатами земельних торгів, проведених 29 березня 2018 року продано строком на 20 років право оренди на земельну ділянку комунальної власності для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій, розташовану за адресою: пров. Пирятинський, 34 В, в м. Гребінка. Переможцем земельних торгів по лоту № 1 стало ТОВ «СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ 2017».

В місті та деяких населених пунктах громади встановлено вуличне освітлення з використанням сонячних панелей.

Таблиця 2,9 Споживання окремих видів енергетичних ресурсів у 2020 році у м. Гребінці⁷

Регіони	Газ природний, тис. куб. м	Вугілля, т	Бензин моторний, тис.т	Паливо дизельне, тис.т
м. Гребінка	288,49	6,3	0,2	1,1
Область	1531000,0	13412,2	69,2	312,6
Частка міста у споживанні енергетичних ресурсів області	0,02%	0,05%	0,29%	0,4%

Відповідно до Закону України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації.

Здоров'я населення.

Для з'ясування демографічної ситуації в громаді доцільно проаналізувати демографічні показники впродовж тривалого періоду у м. Гребінці та Полтавській області.

У таблиці 2.8. показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у місті Гребінці та Полтавській області за період 2010 - 2022 років.

Таблиця 2.10 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр (на 01.01 відповідного року), тис.осіб⁸

Показники	Територія	2010 р.	2015 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 до 2021 р., %
Чисельність наявного населення	Полтавська область	1499,6	1449,0	1387,0	1 371,5	1 352,3	98,6
	міська місцевість	912,5	895,8	867,2	859,0	848,1	98,7
	сільська місцевість	587,1	553,2	519,8	512,5	504,2	98,4

⁷ За даними СТАТИСТИЧНОГО ЩОРІЧНИКА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ за 2020 рік

⁸ За даними Екологічного паспорту Полтавської області

<https://drive.google.com/file/d/1eY5OeC30cxDeLqHhCvOizp1uDtjIWeWo/view> та головного управління статистики в Полтавській області <https://www.pl.ukrstat.gov.ua>

Чисельність наявного населення	Гребінка	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	міська місцевість	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	сільська місцевість	12,7	11,8	11,0	10,8	10,5	96,9
Міграційний рух населення, на 1000 наявного населення	Полтавська область	0,03	0,7	0,4	0,2		
	Гребінка	6,5	6,7	11,4	10,6	8,2	77,3
Природний приріст, на 1000 наявного населення	Полтавська область	-8,0	-7,7	-11,5	-14,4		
	Гребінка	-9,1	-7,1	-16,7	-11,8	-18	152

За період 2010 - 2020 років населення м. Гребінки зменшилось на 300 осіб або на 2,8%, що значно менше зміни чисельності в області, яка складає 7,3 %. Темпи скорочення населення в 2021/2022 роках практично однакові в межах територіальної громади та області. Причиною скорочення чисельності є негативний природний приріст населення та міграційні процеси.

Населення Гребінківської міської територіальної громади на початок 2023 р. становило 20 421 осіб. У Гребінці проживало 10181 осіб (табл. 2.9)⁹

Таблиця 2.11 Населення Гребінківської МТГ в розрізі населених пунктів, на 1 січня відповідного року¹⁰

Населений пункт	2021	2022	2023	Різниця у к-ті мешканців 2023 до попереднього періоду
м. Гребінка	10378	10263	10181	-197
Березівський старостат	748	738	741	-7
с. Березівка	277	269	277	0
с. Корніївка	471	469	464	-7
Стукалівсько-Григорівський старостат	584	547	534	-50
с. Григорівка	207	199	194	-13
с. Писарщина	75	73	71	-4
с. Стукалівка	270	240	235	-35
с. Михайлівка	32	35	34	2
Короваївський старостат	815	786	762	-53
с. Короваї	645	623	606	-39
с. Лутайка	170	163	156	-14
Кулажинсько-Наталівський старостат	807	770	760	-47
с. Кулажинці	376	353	349	-27
с. Наталівка	154	153	150	-4
с. Олексіївка	277	264	261	-16
Мар'янівський старостат	500	502	494	-20

⁹ За інформацією Гребінківської міської ради

¹⁰ За інформацією Гребінківської міської ради

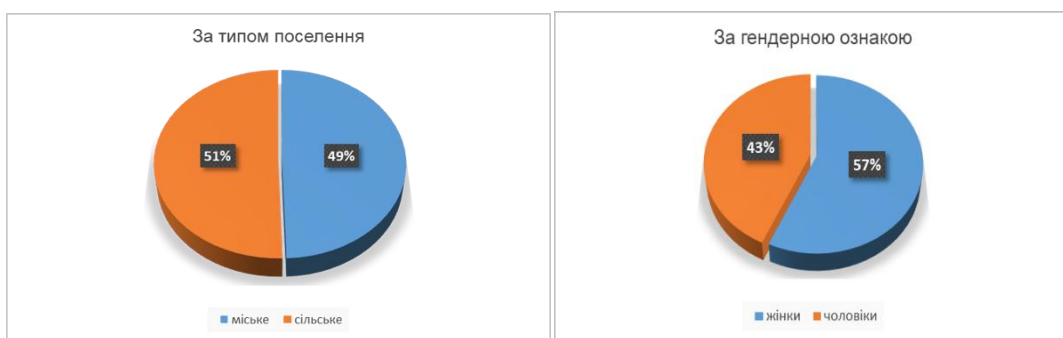
Населений пункт	2021	2022	2023	Різниця у к-ті мешканців 2023 до попереднього періоду
с. Мар'янівка	416	416	409	-24
с. Новодар	84	86	85	4
Майорщинський старостат	1058	1015	991	-67
с. Майорщина	672	618	611	-61
с. Сліпорід-Іванівка	386	397	380	-6
Овсюківський старостат	765	747	723	-42
с. Овсюки	616	607	588	-28
с. Покровщина	149	140	135	-14
Олександрівський старостат	579	559	534	-45
с. Олександрівка	250	244	230	-20
с. Високе	73	70	65	-8
с. Осавульщина	27	26	27	0
с. Павлівщина	138	133	128	-10
с. Сімаки	91	86	84	-7
Почаївський старостат	878	880	856	-22
с. Почаївка	655	650	632	-23
с. Бесідівщина	106	113	111	5
с. Сотницьке	84	82	80	-4
с. Новоселівка	12	14	12	0
с. Скочак	21	21	21	0
Рудківський старостат	539	517	519	-20
с. Рудка	514	494	496	-18
с. Горби	25	23	23	-2
Слободо-Петрівський старостат	1261	1259	1233	-28
с. Слободо-Петрівка	615	610	591	-24
с. Гулаківка	37	39	38	1
с. Загребелля	271	272	271	0
с. Оржиця	275	273	268	7
с. Польове	63	65	65	-2
Сербинівський старостат	528	522	503	-25
с. Сербинівка	390	380	369	-21
с. Грушківка	115	119	112	-3
с. Саївка	23	23	22	-1
Тарасівський старостат	753	677	679	-74
с. Тарасівка	753	677	679	-74
Тополівський старостат	964	931	911	-53
с. Тополеве	475	459	452	-23
с. Відрадне	149	143	140	-9
с. Світанок	340	329	319	-21
Гребінківська МТГ	21157	20713	20421	-736

Найбільшими за чисельністю населення серед сільських населених пунктів громади є с.Тарасівка, с. Слободо-Петрівка, с. Майорщина, с. Короваї, с. Овсюки, с. Почаївка. Динаміка чисельності населення за населеними пунктами громади представлена у таблиці 4.2.

У трьох населених пунктах громади впродовж останніх трьох років динаміка чисельності населення позитивна – чисельність їх мешканців незначно, але зросла. В чотирьох населених пунктах в цілому кількість населення за період з 2021 по 2023 рік не змінилась. В тридцяти семи населених пунктах кількість мешканців за цей період зменшилась.

Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є суттєве перевищення рівня смертності над рівнем народжуваності. Проте, сальдо міграції за останні три роки в Гребінківській МТГ є позитивним і дещо нівелює загальний від’ємний результат зменшення населення. Майже половина (49,5%) населення Гребінківської МТГ зосереджена в адміністративному центрі громади – місті Гребінці. За гендерною ознакою в населенні громади переважають жінки - 57 %.

Рисунок 2.4 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, %

Статеві-вікова структура населення (рис. 2.5) сформована на підставі інформації про подані декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги.

За інформацією офіційного сайту Національної служби здоров'я України мешканцями населених пунктів Гребінківської МТГ укладено 18975 декларацій (при загальній кількості мешканців громади на 01.01.2023 – 20421 осіб, тобто 93% населення), що дозволяє говорити, що статеві-вікові характеристики декларантів відповідають (з певною похибкою) характеристикам населення громади.

Демографічна ситуація у громаді протягом 2022-2023 рр. змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною – виїзд місцевих мешканців за кордон та поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких жінки з дітьми.

З початку збройної агресії в реєстрі громади станом на 01.08.2023 року зареєстровано 2815 внутрішньо переміщених осіб. З них: діти та підлітки (0-18 років) - 725 осіб, працездатного віку -1480 осіб, людей старшого віку (60+) - 610 осіб. 98 з ВПО – особи з інвалідністю.

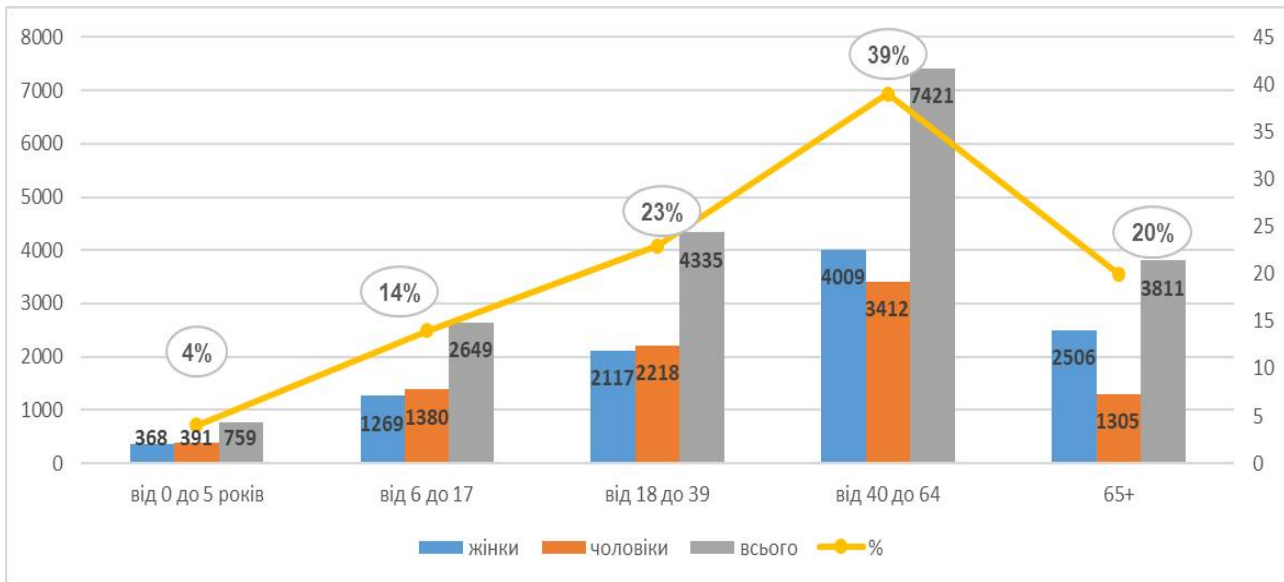

Рисунок 2.5 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ (дані станом на 13.09.2023 р.)

Охорона здоров'я

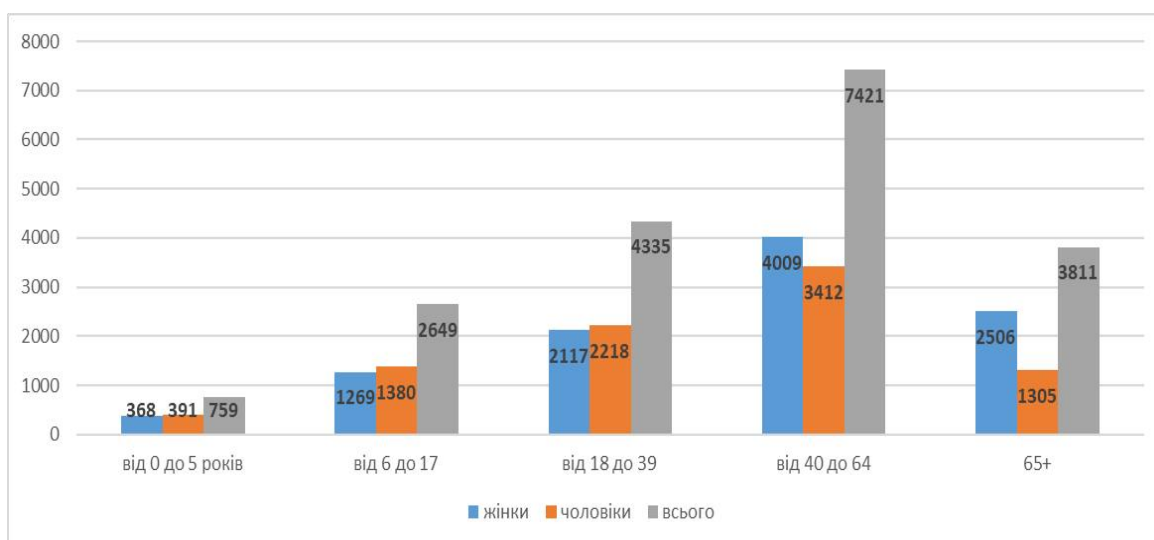
Система охорони здоров'я Гребінківської міської територіальної громади представлена двома закладами - Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківська міська лікарня» та Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Медичне обслуговування населення в сільських населених пунктах громади здійснюється в 6 амбулаторіях та 19 фельдшерсько- акушерських пунктах, в яких при необхідності надаються відповідні медичні послуги, але які не мають постійного медичного персоналу.

Таблиця 2.12 Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023 р.

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність/ ліжок	Наповненість	Основна проблема
1	КНП «Гребінківська міська лікарня» Гребінківської міської ради, Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, вулиця Євгена Гребінки, будинок 28	1981, 1985	85	107,8	відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання
2	КНП «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги» Гребінківської міської ради. Полтавська область, Лубенський район,	1950, 1973	-	-	відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність/ ліжок	Наповненість	Основна проблема
	місто Гребінка, провулок Спортивний, будинок 11				користування, брак коштів для оновлення обладнання

КНК «Гребінківська міська лікарня» надає амбулаторну та стаціонарну медичну допомогу жителям громади. В 2022 році було підписано договір та 10 пакетів з Національною Службою Здоров'я України, які в повній мірі виконувались лікувальною установою. На стаціонарному лікуванні було проліковано 1 898 осіб в тому числі: 19 військовослужбовців Збройних Сил України і 107 внутрішньо переміщених осіб. Амбулаторної допомоги надано – 73 997 послуг. Станом на 05.11.2023 року лікарями загальної практики сімейної медицини «Гребінківського центру первинної медико-санітарної допомоги» укладено 18 тисяч 975 декларацій, з них 10269 від жінок та 8706 від чоловіків. Статеві-віковий розподіл мешкаців, які уклали декларації представлено на Рисунок 5.2.

Рисунок 2.6. Статеві-віковий розподіл мешканців, які уклали декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги у Гребінківській громаді (на 05.11.2023)¹¹

За 2022 рік лікарями проведено 58 тисяч 325 прийомів пацієнтів, з них: внутрішньо переміщених осіб – 1 784 осіб. Також працював денний стаціонар при Гребінківському центрі первинної медико-санітарної допомоги, в якому проліковано 874 хворих з різною патологією та різними ступенями тяжкості. Активно велася профілактика COVID-19. За минулий рік провакциновано вперше 824 чоловік та введені 3 тисячі 758 бустерних доз. Проблемними питаннями в галузі охорони здоров'я громади є фінансування, оновлення обладнання та забезпечення кваліфікованими кадрами.

Незважаючи на воєнний стан та проблеми, заклади охорони здоров'я повністю виконують покладені на них завданнями та долають виклики сьогодення.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

¹¹ Національна служба здоров'я України https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats?_cf_chl_tk=z6JRHVWVkc.geu942Y.E6Naojyxh2ANKUKATED9J3fU-1679337309-0-gaNycGzNCxA

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року визначає пріоритетні напрями розв'язання проблем економічного та соціального розвитку, а також послідовного поліпшення екологічної ситуації на території громади, створення належних умов для досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, що сприятиме покращенню якості життя її мешканців.

У Стратегії, відповідно до стратегічного бачення розвитку Гребінківської міської територіальної громади, визначено стратегічні та оперативні цілі й завдання. У таблиці 3.1 наведено можливий вплив стратегічних і оперативних цілей Стратегії на стан навколишнього середовища на територіях, які ймовірно відчують такий вплив, у розрізі окремих компонентів довкілля: людина і здоров'я, кліматичні фактори, біорізноманіття і природно-заповідний фонд, ґрунти, поверхневі та підземні води, атмосферне повітря, образ ландшафту, шум, культурна і природна спадщина.

Таблиця 3.1 Аналіз можливий вплив стратегічних і оперативних цілей Стратегії на стан навколишнього середовища

Стратегічні та оперативні цілі	Компоненти довкілля, що зазнають впливу								
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Ґрунт	Поверхневі і підземні води	Повітря	Образ ландшафту	Шум	Культурна і природна спадщина	Кліматичні фактори
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування									
А.1 Підвищення економічної спроможності громади	+	0	0	0	+	0	-	+	0
А.2 Підтримка малого та середнього бізнесу	+	0	0	0	+	0	+	+	0
Стратегічна ціль В. Безпечна та комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами.									
В.1. Безпечна громада	+	+	0	0	0	0	-	0	0
В.2. Чисте довкілля	+	+	+	+	+	+	-	+	+
В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	+	0	0	0	+	0	0	0	+
В.4. Ефективне врядування, активна громада	+	0	0	0	0	0	0	+	0
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та									

Стратегічні та оперативні цілі	Компоненти довкілля, що зазнають впливу								
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Ґрунт	Поверхневі і підземні води	Повітря	Образ ландшафту	Шум	Культурна і природна спадщина	Кліматичні фактори
дозвілля.									
С.1. Сучасний освітній та культурний простір	+	+	0	0	0	0	-	+	0
С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край	+	+	0	0	0	0	0	+	0
С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля	+	+	0	+	0	0	0	+	0

Оцінка представлена у трьох категоріях: (-) – негативний вплив, (0) – нейтральний вплив, (+) – позитивний вплив

Найсуттєвіший вплив на повітряне середовище, водні ресурси, кліматичні умови та ґрунти спричиняє життєдіяльність людей і функціонування підприємств, у т. ч. викиди від автотранспорту. Викиди, пов'язані із експлуатацією автотранспорту, негативно впливатимуть на зниження якості атмосферного повітря та ґрунтів, особливо поблизу автомобільних шляхів, де відбувається проходження відносно великої кількості транспорту. Проблемним для екології є і розташування на території 5 АЗС. Це спричиняє підвищене епізодичне забруднення приземних смуг атмосферного повітря продуктами згорання палива.

Актуальними питаннями для Гребінківської міської територіальної громади є покращення якості поверхневих вод. Однією із головних проблем річок, що протікають на території громади є їх захащення. Оцінка поточного екологічного стану поверхневих вод громади свідчить, що на водних об'єктах тривають негативні процеси. Значна територія річкового фонду замулилася, заросла болотною рослинністю та чагарниками або пересохла, тобто втратила своє природне значення, а тому об'єкти потребують регулювання та розчистки русел, відновлення водності.

Проблемним питанням залишається укріплення берегів річок, шляхом створення захисних лісових насаджень, а також виокремлення прибережних захисних смуг водойм. Значну частку в забрудненні поверхневих джерел громади вносить змив із урбанізованих територій. Із зливовими стічними водами до водних об'єктів надходять завислі речовини, органіки, азот, фосфорні та інші речовини. Все це потребує комплексного вирішення даних проблем.

Пріоритетним напрямком Стратегії є відновлення деградованих та малопродуктивних земель. Незважаючи на значні площі, зайняті чорноземами та високий вміст гумусу в ґрунтах, на території громади, як і загалом у Полтавській області, мають місце процеси, що негативно позначаються на стані ґрунту та зменшують його родючість. Негативним чинником є збільшення кількості деградованих земель під впливом природних і антропогенних чинників. Тому одним із важливих напрямків, зазначених у проекті Стратегії, є всебічна підтримка сільськогосподарського виробництва, у тому числі органічного виробництва

Також реалізація цілей проекту Стратегії сприятиме зменшенню викидів забруднюючих речовин та зменшенню впливу на клімат, у тому числі парникових газів

Оперативною ціллю «В.3.5.Енергоефективна та комфортна громада» передбачено забезпечення енергомодернізації об'єктів комунальної власності, бюджетних установ та організацій, оптимізація схеми теплопостачання, використання альтернативних джерел енергії, впровадження систем енергоменеджменту та енергомоніторингу, розробка та реалізація енергозберігаючих проєктів.

Біорізноманіття зазнає змін у бік збільшення його різноманітності. Озеленення території населених пунктів Гребінківської громади відбуватиметься комплексно. В разі прийняття Стратегії характеристики стану довкілля, умови життєдіяльності населення та стану його здоров'я у короткостроковому періоді не зміняться.

Отже, реалізація Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року не супроводжуватиметься негативним впливом на навколишнє природне середовище. Натомість, реалізація певних оперативних цілей Стратегії має сприяти позитивному впливу на навколишнє середовище у територіальній громаді.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються стратегії, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Екологічні проблеми Гребінківської міської територіальної громади доцільно розглянути в розрізі компонентів довкілля: атмосферне повітря, вода, ґрунт, біорізноманіття, кліматичні фактори, ландшафт.

Узагальнена характеристика екологічних проблем на території Гребінківської міської територіальної громади.

Забруднення атмосферного повітря у громаді має більше лінійне походження.

Лінійний вид забруднення пов'язаний із інтенсивним рухом автотранспорту на її території. Та розташуванням на території громади 5 АЗС. Це спричиняє підвищене епізодичне забруднення приземних смуг атмосферного повітря продуктами згорання палива (оксидом вуглецю та окислами азоту), можливе до 5-10 м від ліній руху автотранспорту шляхами.

Поводження з промисловими та побутовими відходами.

В громаді впроваджується система роздільного збору ТПВ, проте потрібен певний час, щоб рівень проінформованості та вмотивованості населення дозволив отримати відчутний ефект. Наявність несанкціонованих звалищ ТПВ. Недостатній рівень утилізації вторсировини. Місця видалення відходів забруднюють прилеглі території, створюючи екологічні ризики виникнення екологообумовлених захворювань, загрози екологічної, продовольчої безпеки громади.

Основними проблемами забруднення поверхневих вод.

Основними проблемами забруднення поверхневих вод у громаді є скид неочищених та недостатньо очищених стічних вод і відсутність ефективної централізованої системи водовідведення, що, внаслідок концентрації на території громади великої кількості жителів (їх кількість постійно змінюється за рахунок ВПО) та підприємницьких структур, має негативний вплив на поточний стан води.

Серед інших причин погіршення стану води на території громади: зберігання ТПВ на непристосованих ділянках, скиди неочищених стоків домогосподарствами, неефективні водопроникні дворові каналізаційні системи тощо. Ці чинники мають вплив не лише на поверхневі води. Забруднення поверхневих вод суттєво впливає на якість підземних, які активно використовуються для потреб місцевих мешканців та суб'єктів економіки громади.

Оцінка поточного екологічного стану водних джерел громади свідчить, що на водних об'єктах тривають негативні процеси. Значна територія річкового фонду замулилася, заросла болотною рослинністю та чагарниками, втратила своє природне значення, а тому об'єкти потребують регулювання та розчистки русел, відновлення водності.

У громаді є зношеність мереж централізованої системи водовідведення, що, має негативний вплив на поточний стан стічних вод. Серед інших причин погіршення стану води на території

громади: скиди неочищених стоків домогосподарствами, неефективні водопроникні дворові каналізаційні системи тощо. Ці чинники мають вплив не лише на поверхневі води. Все це спричиняє забруднення підземних і поверхневих вод, та як результат створює ризики виникнення екологічно обумовлених захворювань від забруднених джерел водопостачання.

Забруднення ґрунтів. Неефективне використання земельних ресурсів.

Розораність земель на території Гребінківської територіальної громади складає близько 86% від загальної площі земель сільськогосподарського призначення. Надмірне використання хімічних засобів захисту рослин при вирощуванні с/г продукції, відсутність сівозмін тощо призводять до деградації ґрунтів. Негативним чинником є збільшення кількості деградованих земель під впливом природних і антропогенних чинників. Наявні техногенно забруднені землі (у тому числі внаслідок техногенного впливу звалищ ТПВ). На забрудненість ґрунтів мають вплив пилю з доріг та прилеглих сільгоспугідь, які, в підсумку, осідають на поверхню ґрунту. Території, які знаходяться у безпосередній близькості до автошляхів містять підвищений вміст важких металів, продуктів горіння пального, такі як оксиди азоту, сірки, сажа смоли. Ареал розповсюдження важких металів вздовж автошляхів може сягати відстані до 1 км.

Основними причинами, що можуть спричинити до збіднення біорізноманіття, є антропогенні чинники:

- ризик забруднення природного середовища;
- денатуралізація природних ландшафтів;
- монокультурні способи ведення сільського господарства.

Головними чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин

із «червонокнижним» статусом, є зривання їх місцевим жителями та деградація місцезростань (для лучних та болотних видів – випасання худоби, викошування, випал трави, осушення; для лісових - проведення лісгосподарських робіт).

Загрозами для лісової рослинності є:

- лісові пожежі;
- порушення технології заготівлі та трелювання деревини;
- самовільні рубки.

Загроза збереженню територій з природоохоронним статусом пов'язана перш за все із неможливістю реалізації заходів, передбачених програмами, конвенціями чи іншими нормативно-правовими актами різних рівнів. Природно заповідний фонд Гребінківської МТГ має у своєму складі 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення, тому варто виділити низку загроз і потенційних ризиків для функціонування системи природоохоронних територій у громаді:

- наростаючий антропогенний вплив, пов'язаний з агропромисловою, туристичною, транспортною та іншими сферами діяльності, що призводить до деградації природноландшафтних комплексів, скорочення популяцій окремих видів та стійкості екологічних систем;
- наслідки війни та військових дій, які, зокрема, проявляються для об'єктів ПЗФ у вигляді додаткового антропогенного тиску (можливе забруднення, спричинене обстрілами стратегічних об'єктів, здійснення оборонних заходів та інше);
- регіональні прояви кліматичних змін (зростання середніх та максимальних температур, ріст випаровування та випарності з діяльних поверхонь, збільшення числа випадків стихійних небезпечних метеорологічних явищ, серед яких грози, шквали, смерчі, градобій, пилові бурі та інші явища) та їх прямиий чи опосередкований вплив на природні комплекси.

Мінімізація негативних впливів зовнішнього середовища на стан здоров'я

мешканців громади гальмується низкою проблем, пов'язаних, головним чином, з низьким рівнем матеріально-технічного забезпечення закладів, зокрема, низьким рівнем оснащення сучасним функціонально-діагностичним, хірургічним та фізіотерапевтичним обладнанням, відсутністю достатньої кількості висококваліфікованих медичних кадрів.

Основні тенденції стану здоров'я населення та демографічної ситуації у громаді, очевидно, зберігатимуться.

Прийняття даного документу державного планування не впливатиме негативно на екологічну ситуацію Гребінківської міської територіальної громади та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даної території, як і Полтавської області загалом, а навпаки, сприятиме їх вирішенню.

5. Зобов'язання в сфері охорони довкілля, в тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року.

Цей розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначає ступінь їх врахування в Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади.

Для кожного з визначених напрямів розвитку Стратегії розробляються стратегічні та оперативні цілі. За кожною оперативною ціллю розробляються завдання й низка проектів, серед яких можуть бути проекти, які, відповідно до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

Основні міжнародні та державні зобов'язання.

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 ЗУ «Про основи містобудування», якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);
- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
- Водний кодекс України;

- Лісовий кодекс України;
- Земельний кодекс України;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про надра»;
- Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
- Закон України «Про екологічний аудит»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про тваринний світ»;
- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закон України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. №695;
- Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Стратегія розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки (затверджена рішенням двадцять дев'ятої сесії обласної ради сьомого скликання 20.12.2019 № 1242 зі змінами, внесеними 29.12.2020 №27) та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2023 роки (затверджений рішенням 32 сесії обласної ради сьомого скликання 12 березня 2020 року);
- Екологічний паспорт Полтавської області за 2022 рік;
- Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2022 році
- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року №820-р;
- Національний план управління відходами до 2030 р., затверджений Кабінетом міністрів України 20.02.2019 р.;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Закон «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Постанова Кабінету Міністрів України про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;

- ДБН Б.1.1-13:2012 «Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях»;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами;
- ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (із змінами);
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 рр. (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»);
- Розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;
- Розпорядження КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються ЗУ «Про управління відходами» (№ 2320-ІХ від 20.06.2022) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення або мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання й зменшення негативних наслідків для довкілля й здоров'я людини від утворення, зберігання й поводження з відходами.

Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері поводження з відходами визначаються 26 статтею ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності. Так, ЗУ «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560 -XII встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення й використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ЗУ стаття 4). У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ЗУ стаття 21). Також у статті 8 ЗУ зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 р.№ 2059-VIII.

Відповідно до нормативно-правової бази України проект Стратегії відповідає ряду зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів і лімітів використання природних ресурсів;
- виконання заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проектне спрямування на збереження просторової й видової різноманітності й цілісності природних об'єктів і комплексів;
- використання отриманих висновків моніторингу й комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;

- формування динамічного урівноваженого стану довкілля, що забезпечуватиме екологічне, санітарно-безпечне середовище для життєдіяльності населення.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що проект Стратегії відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні, враховує їх і пропонує низку заходів, які спрямовані на їх виконання.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань у інших напрямках співробітництва, наприклад, таких як зміна клімату, охорона озонового шару та ін., слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту Стратегії розвитку Гребінківської МТГ, яка є документом державного планування місцевого рівня.

6. Опис наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, в тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 рр. відповідно, а за необхідності - 50-100 рр.), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Відповідно до Методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів.

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

На території Гребінківської міської територіальної громади від впровадження Стратегії та Плану заходів на 2024-2027 роки за умов дотримання та виконання захисних і охоронних заходів, що відповідають чинним нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря, воду та ґрунти забруднюючих речовин, **не очікується**.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Стратегії та Плану заходів не очікується, оскільки відсутні причини, які спричиняють до їх зміни, а стратегічні цілі в цілому направлені на покращення екологічної ситуації.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні. Тому настання синергічних наслідків також не очікується.

Робоча група з СЕО здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії та Плану заходів на складові довкілля відповідно до контрольного переліку питань, наведеного в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 Аналіз ймовірного впливу Стратегії на складові довкілля.

Чи може реалізація Стратегії та Плану заходів спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				

1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?			+	
3. Погіршення якості атмосферного повітря?			+	
4. Появу джерел неприємних запахів?			+	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14. Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			+	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Відходи				
17. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	+
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	

19. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
20. Спорудження екологонебезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси				
22. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			+	
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			+	
Клімат				
28. Збільшення обсягу викидів парникових газів?			+	+
Біорізноманіття				
29.Негативний вплив на об'єкти природнозаповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
30. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
31. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	
32. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
33. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	+
34.Будь-який вплив на наявні об'єкти історикокультурної спадщини?			+	+
35. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'яток природи тощо)?			+	+

Населення та інфраструктура				
36. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	+
37. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
38. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	+
39. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	
40. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			+	+
41. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг				
42. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
43. Погіршення екологічного моніторингу?			+	
44. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
Інше				
45. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		+		
46. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			+	
47. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
48. Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
51. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності здатні викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Керуючись сформульованим стратегічним баченням розвитку Гребінківської міської територіальної громади, стратегічними та операційними цілями, та на основі оцінок, представлених в табл. 6.1, можна зробити наступні висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів.

Атмосферне повітря.

Опосередковано на зменшення викидів в атмосферу впливатиме реалізація оперативної цілі В.3. «Енергоефективна та комфортна для проживання громада», в якій передбачено впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу, проведення сертифікації енергетичної ефективності будівель комунальної власності Гребінківської МТГ, розробка та реалізація енергозберігаючих проєктів. Результати впровадження оперативної цілі В.2.»Чисте довкілля» -запровадження роздільного збору ТПВ та підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення –теж матимуть позитивний вплив на зменшення викидів атмосферного повітря. Реалізація завдання В.1.5 «Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді» оперативної цілі В.1.»Безпечна громада» опосередковано приведе до зменшення викидів в атмосферу від автотранспорту.

Водні ресурси.

Одним з завдань стратегії є завдання В.3.3 «Поліпшення водопостачання та водовідведення». Цим завданням передбачено побудова магістральної водопровідної мережі (120 м) та електромережі (120м) для підключення артезіанської свердловини по вул. Молодіжна 52 Г та до міської системи водопостачання.

У Стратегії та Плані заходів не передбачається реалізація завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на наявні у громаді об'єкти природно-заповідного фонду. Крім того, Стратегія та План заходів не передбачають започаткування підприємницької діяльності, яка спричинятиме до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не призведе до погіршення стану водних ресурсів.

Земельні ресурси.

Запровадження Стратегії позитивно відобразиться на стані земельних ресурсів громади. Операційна ціль А1 містить завдання « Підтримка економічної активності сільських громад», яке в тому числі зорієнтоване на зростання ефективності землекористування у сільських громадах через застосування органічного землеробства в дрібних господарствах.. Орієнтування на ведення органічного сільського господарства дозволить мінімізувати використання синтетичних добрив, пестицидів, регуляторів росту рослин, кормових добавок.

Відходи. Реалізація оперативної цілі В.2. «Чисте довкілля» позитивно вплине на ситуацію з відходами в Гребінківській міській територіальній громаді. Вона націлена на вирішення проблем громади системно, за такими напрямками: ліквідація стихійних сміттєзвалищ, активізація укладення договорів на вивезення ТПВ; просвітницька діяльність в напрямі підвищення екологічної культури мешканців; запровадження і поширення сортування сміття – встановлення спеціальних окремих контейнерів для скла, паперу, пластикових пляшок і змішаних відходів в населених пунктах громади.

Кліматичні умови. Стратегія та План заходів не передбачають започаткування підприємницької діяльності, яка спричинятиме до збільшення обсягів викидів парникових газів, що можуть сприяти глобальному потеплінню. Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до негативного впливу на клімат. Водночас, Стратегія передбачає реалізацію оперативної цілі В.3 «Енергоефективна та комфортна для проживання громада», яка включає завдання В.3.3.Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу В рамках цього завдання вирішуватимуться питання ефективного енергоменеджменту, що сприятиме зниженню залежності (зокрема, комунальних установ) від палива, яке може продукувати парникові гази, а також зменшенню викидів CO₂.

Біорізноманіття. У Стратегії та Плані заходів не передбачається реалізація завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на біорізноманіття, рекреаційні зони та наявні у громаді об'єкти природно-заповідного фонду. Водночас, покращенню стану біорізноманіття може сприяти реалізація оперативної цілі В.2. «Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення»,

Рекреаційні зони та культурна спадщина. Гребінківська міська територіальна громада володіє певним потенціалом для розвитку сфер місцевого туризму (сприятливі

природнокліматичні умови, історико-культурний потенціал, об'єкти природно-заповідного фонду).

Проте проблемним питанням залишається невідповідність рівня розвитку туристичної сфери в громаді наявному потенціалу. У межах реалізації операційної цілі С.1.. «Створення туристичного кластеру «Гребінчин дім» та А.1.1. «Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади» (через інвестиційний паспорт та розробку бренду громади), та А.1.4. «Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу» сприятиме, розвитку осередків дозвілля та громадських просторів, створенню умов для культурного розвитку і творчого самовираження громадян та охорону та збереження розташованих в громаді об'єктів культурної спадщини та підвищення їх привабливості. Передбачені і заходи по розвитку виставково-ярмаркового руху (завдання С3.3. «Проведення тематичних виставок-ярмарок»).

Населення та інфраструктура.

Виконання завдань операційних цілей, В.3.2 «Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади, робота з житловим фондом». В.3.4 «Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів», мають призвести до покращення стану здоров'я населення громади, оскільки передбачають матеріально-технічне та кадрове забезпечення закладів охорони здоров'я та підвищення якості надання медичних послуг, підвищення рівня соціального захисту пільгових категорій населення, популяризація і пропагування здорового способу життя тощо.

Низка завдань Стратегічної цілі В «Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами передбачають здійснення заходів з благоустрою, екологічної безпеки, роботу з карантинними рослинами та збереження навколишнього середовища; впровадження системи енергоменеджменту у громаді; підвищення культури поводження з ТПВ. Їх реалізація дозволить підвищити якість атмосферного повітря у громаді, знизити рівень забруднення водних ресурсів та ґрунтів, підвищити рівень культури поводження з відходами.

Важливо зазначити, що процес розробки Стратегії та Плану заходів відбувався публічно та прозоро. Через офіційний веб-сайт та ЗМІ «Гребінчин край» повідомлялось про початок роботи над проектом Стратегії та Плану заходів, визначено строки і форми подання пропозицій до них від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи з залученням зацікавлених представників громади, молоді. Зважаючи на зазначене, у громаді відсутні підстави для виникнення соціальних конфліктів унаслідок реалізації Стратегії та Плану заходів. Натомість Стратегія та План заходів є документами, що враховують спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади в умовах, що склалися та зорієнтовані на забезпечення безпеки та економічного розвитку громади і покращення рівня життя усіх її мешканців.

Екологічне управління, моніторинг та інше. Стратегія не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Завдання оперативних цілей А.1. «Підвищення економічної спроможності громади», А.2 «Підтримка малого та середнього бізнесу», орієнтовані на впровадження сучасних технологій ощадного та бережливого землекористування енергозбереження та не призведуть до стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей, що, відповідно, могло б призвести до суттєвого погіршення якості природного середовища громади.

Водночас у Стратегії та Плану заходів закладено заходи з розвитку системи управління відходами та підвищення культури мешканців громади щодо поводження із ТПВ, та захист населення і територій від надзвичайних ситуацій різного характеру, а також енергомодернізації комунальних будівель.

Ймовірність того, що реалізація Стратегії та Плану заходів призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, реалізація Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року не супроводжуватиметься появою нових негативних наслідків для довкілля. Навпаки, реалізація оперативних цілей

Стратегії та Плану заходів сприятиме покращенню екологічної ситуації у територіальній громаді.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення й пом'якшення негативних наслідків виконання звіту про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року

Реалізація Стратегії та Плану заходів передбачає виконання заходів та проєктів, пов'язаних з будівництвом, енергозбереженням та раціональним використанням природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному контексті середовища життєдіяльності мешканців та гостей громади. На основі пропозицій, наданих членами Робочої групи з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів, для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів пропонується реалізація комплексу заходів в розрізі компонентів довкілля. Зокрема:

Атмосферне повітря і клімат. Для зменшення впливу викидів шкідливих речовин (у т. ч. генерованих автомобільним транспортом) в атмосферу на якість повітря та клімат, доцільно:

- створити території зелених насаджень обабіч автошляхів;
- стимулювати заходи з підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх галузях економіки громади.

Водні ресурси. Для забезпечення екологічної безпеки водних ресурсів у громаді та запобігання потрапляння стічних вод домогосподарств та підприємств у ґрунт та поверхневі води необхідно:

- здійснити поступову заміну зношених інженерних систем водопостачання та водовідведення;
- здійснити ремонт/модернізацію/будівництво очисних споруд із застосуванням новітнього обладнання та технологій;
- здійснювати постійний моніторинг та контроль за дотриманням норм водоохоронного законодавства;
- провадити регулярне очищення водних об'єктів громади.

Земельні ресурси. Для запобігання забрудненню ґрунтів та зниженню їхньої родючості слід:

- здійснити рекультивацію земель сільськогосподарського призначення, які зазнали негативного екологічного впливу;
- провести інженерно-технічні, агролісомеліораційні та ґрунтозахисні заходи;
- створювати лісові захисні насадження на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг;
- запровадити громадський контроль за веденням лісового господарства на території громади;
- здійснювати масово-роз'яснювальну роботу для попередження підпалів сухостою та незаконної вирубки лісів;
- здійснювати ліквідацію аварійних, фаутичних дерев та сухостою;
- провести закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивку клумб, квітників тощо в громадських місцях;
- здійснити очистку території громади від карантинних рослин (амброзії, борщівника Сосновського та інших);
- своєчасно проводити викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків, скверів, місць загального користування.

Поводження з відходами. Для запобігання забрудненню території громади ТВП, у т. ч. появи несанкціонованих сміттєзвалищ, необхідно:

- регулярно провадити моніторинг появи стихійних сміттєзвалищ в місцях скупчення населення (громадські простори, осередки дозвілля та рекреації) та своєчасно їх ліквідувати;
- встановити контейнери для сортування сміття (скло, папір, пластикові пляшки та змішані відходи) в населених пунктах громади;
- вдосконалити систему збирання та вивезення сміття (графіки вивезення) на усій території громади;
- активізувати роботу комунального підприємства з укладення договорів з домогосподарствами на вивезення ТПВ;

- посилити просвітницьку діяльність щодо створення екологічної культури місцевих мешканців не лише серед дітей, але й серед осіб зрілого віку;
- сприяти створенню кластерів з перероблення промислових та твердих побутових відходів, у т.ч. через налагодження міжмуніципального співробітництва у галузі перероблення відходів.

Окрім зазначеного, доцільно в перспективі налагодити співпрацю громадських організацій та органів місцевого самоврядування громади з міжнародними організаціями та фондами, що співфінансують проекти у сферах екології та охорони довкілля, залучити бізнес до реалізації місцевих екологічних програм і проєктів.

Переважна більшість рекомендованих Робочою групою з проведення Стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії були враховані під час підготовки заходів з реалізації оперативних цілей Стратегії.

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі відповідно до вимог Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України» та інших

Реалізація Стратегії та Плану заходів передбачає виконання заходів та проєктів, пов'язаних з будівництвом, енергозбереженням та раціональним використанням природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному контексті середовища життєдіяльності мешканців та гостей громади.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, що визначені в Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарнозахисних зон та санітарних розривів, озеленення та ін.;
- відновлювальні заходи - нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;
- захисні заходи - проведення постійного екологічного моніторингу стану навколишнього середовища у джерелах викидів та скидів, на границі СЗЗ;
- компенсаційні заходи (при необхідності) - компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків.

З метою покращення стану навколишнього природного середовища у Стратегії передбачається низка прямих заходів, направлених для покращення екологічної безпеки на території Гребінківської міської територіальної громади(темно зелений колір). Частина заходів опосередковано сприяють захисту та покращенню стану довкілля(світло зелений).

Таблиця 7.1 Перелік заходів Стратегії розвитку на покращення екологічної безпеки.

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>	<i>Заходи</i>
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування		
А.1 Підвищення економічної спроможності громади	А.1.1 Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади	Розробка брендбуку громади та поширення в інформаційному просторі економічну та туристичну інформацію про громаду. Налагодження партнерських зв'язків .

Оперативні цілі	Завдання	Заходи
	<p>A.1.2 Створення (удосконалення) нормативної бази та організаційних умов для просування інвестиційних пропозицій та залучення інвестицій.</p>	<p>Розробка та щорічна актуалізація інвестиційного паспорту громади з урахуванням екологоорієнтованих проєктів. Розробка містобудівних документів (Комплексного плану просторового розвитку території громади) Створення каталогу вільних земельних ділянок, підготовка землепорядної документації.</p>
	<p>A.1.3 Підтримка економічної активності сільських громад</p>	<p>Підтримка дрібних сільгоспвиробників, проведення навчань та інформаційних сесій щодо сучасних методів ведення господарств, органічного землеробства.</p>
	<p>A.1.4 Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу .</p>	<p>Формування мережі закладів гостинності, зеленого туризму для створення бази прийому туристів на території громади. Започаткування туризму вихідного дня.</p>
<p>A.2 Підтримка малого та середнього бізнесу</p>	<p>A.2.1 Створення Центру підтримки та розвитку бізнесу</p>	<p>Створення інфраструктури підтримки бізнесу, закладення основи для об'єднання місцевих підприємців та підвищення іміджу підприємницької діяльності в громаді.</p>
	<p>A.2.2 Інформаційна та методологічна підтримка грантової діяльності МСП.</p>	<p>Допомога місцевим підприємцям в залученні грантових коштів на розвиток бізнесу, зокрема в сфері зеленої економіки.</p>
	<p>A.2.3 Розробка та реалізація Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу</p>	<p>Налагодження конструктивної комунікації та діалогу між бізнесом та владою. Створення дієвої діалогової платформи влада-бізнес</p>
<p>Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами</p>		
<p>В.1. Безпечна громада</p>	<p>В.1.1 Впровадження автоматичної системи оповіщення</p>	<p>Заходи по забезпеченню вчасного оповіщення мешканців про загрози техногенного та природного характеру</p>
	<p>В.1.2 Модернізація захисних споруд</p>	<p>Заходи по підготовці укриттів для забезпечення перебування мешканців під час загроз воєнного та техногенного характеру</p>
	<p>В.1.3 Створення мережі місцевих центрів безпеки</p>	<p>Створення у виділених пунктах громади стаціонарних пунктів безпеки з відповідними повноваженнями та функціями,</p>

Оперативні цілі	Завдання	Заходи
	В.1.4 Впровадження системи відео спостережень для забезпечення громадського порядку	Впровадження сучасних методів відслідковування порушень громадського порядку, встановлення відеокamer в населених пунктах громади
	В.1.5 Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді	Проведення капітального та поточного ремонту доріг в громаді , .
В.2. Чисте довкілля	В.2.1 Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення	Проведення навчально-інформаційної роботи з населенням щодо правильного роздільного збирання відходів та інших питань екологічного спрямування. Екологічне виховання дітей та шкільної молоді .
	В.2.2 Вдосконалення системи поводження з промисловими та побутовими відходами	Налагодження системи роздільного збирання; будівництво контейнерних майданчиків збирання та зберігання ТПВ; ліквідація стихійних сміттєзвалищ, придбання спецтехніки
В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.3.1 Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу	Проведення енергетичного обстеження та сертифікація будівель комунальної власності: - постійне вдосконалення системи енергетичного менеджменту відповідно до вимог стандартів та міжнародних угод; - забезпечення повноти та прозорості обліку всіх форм енергії та паливно-енергетичних ресурсів (електро- та теплоенергоносії, природного газу тощо); - впровадження енергоефективних технологій
	В.3.2 Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади та робота з житловим фондом	Проведення робіт по благоустрою територій наседених пунктів, парків, дитячих майданчиків. Роботи по знищенню карантинних рослин в населених пунктах громади. Забезпечення бербар'єрності
	В.3.3 Поліпшення водопостачання та водовідведення	Модернізація мереж водопостачання, водовідведення у населених пунктах громади; модернізація очисних споруд;
	В.3.4 Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів	Заходи щодо покращення матеріально-технічного та кадрового забезпечення медичних закладів, мінімізації енергетичних втрат у медичних закладах. Забезпечення широкого спектру якісних медичних послуг, спрямованих на зміцнення здоров'я населення, профілактику, точну діагностику і ефективне лікування захворювань для зміцнення і відновлення здоров'я населення.
В.4.	В.4.1 Удосконалення системи надання	Цифровізація адміністративних послуг.

Оперативні цілі	Завдання	Заходи
Ефективне врядування, активна громада	адміністративних послуг та розвиток електронного врядування	Розвиток системи електронного документообігу в органі місцевого самоврядування, впровадження електронної системи голосування депутатами міської ради
	В.4.2 Впровадження сучасних демократичних інструментів управління.	Сприяння розвитку цифрової компетентності працівників виконавчих органів, проведення заходів для підвищення рівня цифрової грамотності громадян.
	В.4.3 Розширення каналів інформування для інтеграції сільських територій, підвищення рівня активності громадян МТГ	Заходи щодо поширення інформації екологічного спрямування (правильне поводження з ТПВ, впровадження принципів органічного землеробства в індивідуальних господарствах тощо)
	В.4.4 Сприяння рівним можливостям, гендерній рівності, запобігання дискримінації, запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми	
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля		
С.1. Сучасний освітній та культурний простір	С.1.1 Сучасна школа – простір для формування активної молоді	Реалізація освітніх проєктів, у тому числі направлених на екологічне виховання дітей та формування екологічної свідомості у населення. Створення молодіжної організації, впровадження молодіжних проєктів
	С.1.2 Ревіталізація музею, бібліотек та клубів – нове наповнення, нові завдання	Наповнення музею, бібліотек, закладів культури новим змістом та запровадження новітніх методів роботи. Оптимізація закладів культури по населеним пунктам у відповідності до потреб та кількості проживаючих
	С.1.3 Створення туристичного кластеру «Гребінчин дім»	Створення туристичного кластеру та залучення до нього всіх зацікавлених та спроможних до організації туристичних, культурних, краєзнавчих заходів суб'єктів. Збереження та популяризація історичної та культурної спадщини. Сприяння охороні об'єктів культурної спадщини та природних заказників.
С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край	С.2.1 Створення молодіжної організації	Заходи на формування активної життєвої позиції молоді, в тому числі екологічної. Підтримка молодіжних ініціатив
	С.2.2 Підтримка молодіжних ініціатив, створення креативного простору «Гребінка SPACE»	
	С.3.1 Розвиток фізичної культури та спорту.	Збереження, покращення та максимальне використання

Оперативні цілі	Завдання	Заходи
С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля	С.3.2 Розробка та запровадження сезонних програм дозвілля та відпочинку.	матеріально-технічної бази спортивних об'єктів - вжиття заходів щодо підвищення рівня рухової активності населення всіх вікових груп населених пунктів; популяризація здорового способу життя та використання рекреаційних зон для проведення змістовного дозвілля
	С.3.3 Проведення тематичних виставок та ярмарків.	

При необхідності розміщення і будівництво об'єктів буде здійснюватися відповідно вимог п. 5.10 ДСП 173-96 «Державних санітарних норм і правил забудови населених пунктів», а також з урахуванням процедури ОВД для об'єктів планової діяльності відповідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі відповідно до вимог Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України» та інших

Відповідно до Регіональної схеми формування екологічної мережі Полтавської області, яка погоджена розпорядженням Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2022 № 58 «Про погодження регіональної схеми формування екологічної мережі Полтавської області» та затверджена рішенням пленарного засідання чотирнадцятої позачергової сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 26 липня 2022 р. Мо 457 «Про затвердження регіональної схеми формування екологічної мережі Полтавської області» на території Гребінківської МТГ знаходяться 17 територій місцевого значення. Ці території не підлягають жодному впливу від реалізації заходів і будуть в зоні особливої уваги щодо недопущення негативного впливу від господарської діяльності.

Реалізація заходів Стратегії сприятиме посиленню екологічної поінформованості населення та покращенню стану екологічної безпеки Гребінківської міської територіальної громади, у тому числі завдяки удосконаленню поводження з ТПВ, запровадження роздільного збору відходів та зменшенню їх негативного впливу на довкілля, здоров'я населення, запровадження енергоефективності та енергоощадливості; поліпшення водозабезпечення та водовідведення, зменшення або ліквідація місць поширення карантинних рослин. Підвищення ефективності управління громадою зменшить негативний вплив на природу через цифровізацію та впровадження електронних інструментів

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, в тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації й технічних засобів) під час здійснення такої оцінки

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року та План заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року розроблені на довгостроковий період і є плановим документом.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів вказує на те, що їх реалізація в цілому позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, кліматичні умови. Це означає, що Стратегія та План заходів спрямовані на **екологічно збалансований сценарій розвитку** і не потребують розгляду альтернатив.

Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля.

У Стратегії розглянуто два сценарії можливого розвитку громади, які є описом послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку територіальної громади, що ґрунтується на припущеннях Інерційного (песимістичного) та альтернативного (стримано оптимістичного) розвитку.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та альтернативний (оптимістичний).

Інерційний сценарій розвитку

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним. Тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада й надалі рухається в умовах ризиків та зовнішніх загроз реагуючи на ситуації та обставини постфактум, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку, негативні тенденції зберігаються або ж посилюються. За умови реалізації песимістичного сценарію всі зусилля будуть спрямовуватися на подолання постійно виникаючих труднощів. Слабкі сторони громади будуть надзвичайно вразливими до зовнішніх і внутрішніх факторів. В результаті: зменшення кількості робочих місць, відтік трудових ресурсів, подальше загострення демографічної ситуації, погіршення якості транспортної мережі та руйнація доріг. Бюджет перевантажений фінансуванням соціальної інфраструктури, а якість послуг починає погіршуватись.

Розробка песимістичного сценарію вимагає врахування загострення соціально-економічних, політичних викликів, в тому числі пов'язаних з продовженням бойових дій. Стратегічний вибір песимістичного сценарію оцінюється як такий, що менш вірогідний.

Базові припущення інерційного сценарію - національний рівень:

1. Військовий конфлікт в Україні продовжується;
2. Зростають видатки Бюджету на утримання армії та ВПК;
3. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію;
4. Життєво-необхідні зміни проходить мляво, основні заходи відкладаються;
5. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку, продовжується неконтрольована інфляція;
6. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, залучення інвестицій не можливе;
7. Податковий тиск на підприємців зростає, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу;
8. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ, воду та електроенергію підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Ідентичність громади на стадії формування, впізнаваність в регіоні та Україні поки що незначна;
2. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишаються на невисокому рівні; Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується;

3. Кількість населення зменшується. Трудові ресурси вимиваються в більш привабливі з точки зору умов праці регіони. Кваліфікаційний рівень працівників падає.
4. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади зменшується внаслідок зниження податкових надходжень від бізнесу та підняття цін;
5. Відсутні кошти на економічний розвиток, модернізацію об'єктів інфраструктури, заходи з енергозбереження.
6. Знижується рівень життя населення.

Результат інерційного сценарію:

- Демографічна ситуація на найближчі роки погіршується як в адміністративному центрі так і у старостинських округах, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення. Молодь переїздить у міста в пошуках роботи.
- Внаслідок скорочення робочих місць у реальному секторі економіки більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, пенсійних та соціальних виплат та з власних присадибних ділянок.
- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Неприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади призводить до зниження рівня економічного розвитку.
- Скорочення надходжень в бюджет, його дефіцит призводить до неможливості модернізувати інфраструктуру комунальних та соціальних послуг. Якість життя населення знижується.

Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку

Цей сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах поступового суспільно-економічного розвитку країни. Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку демонструє позитивну динаміку, що буде можлива за умови успішної реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади, шляхом повноцінного використання наявного потенціалу, підтримки сильних сторін громади зовнішніми і внутрішніми можливостями. Необхідними загальнодержавними умовами реалізації альтернативного (оптимістичного) сценарію громади є: перемога України у війні та відновлення її територіальної цілісності; стабілізація внутрішньополітичної ситуації в країні; покращення інвестиційної привабливості країни; продовження децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування і державної виконавчої влади, підкріплення ресурсами бюджетів органів місцевого самоврядування; виведення малого і середнього бізнесу з «тіні», сприятлива політика регіонального розвитку.

В результаті реалізації оптимістичного сценарію в громаді покращується інвестиційний клімат. Впроваджуються успішні публічні та приватні інвестиційні проекти розвитку. Розвиток місцевого підприємництва отримав потужний імпульс, створюються нові робочі місця, скорочується міграція робочої сили за межі громади. Нові ресурсні можливості дозволяють значно покращити стан інфраструктури та якість послуг в громаді. Життя стає комфортнішим для жителів усіх вікових категорій.

Таким чином, оптимістичний сценарій передбачає використання більшості можливостей та сильних сторін громади, наведених у SWOT – аналізі.

Базові припущення альтернативного (стримано оптимістичного) сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Внаслідок зусиль ЗСУ та загальнонаціонального опору, а також підтримки Заходу військово-протистояння припиняється;

2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються;
3. Рішуче впроваджуються системні реформи суспільно-політичного та соціально-економічного характеру;
4. ВВП країни відновлюється та починає зростати;
5. Гривня стає стабільнішою;
6. Інвестиційна привабливість країни покращується, насамперед в очах вітчизняного бізнесу;
7. Бізнес розвивається та виходить із «тіні» завдяки позитивним змінам у податковій системі;
8. Соціальна політика держави мінімізує ризики неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги;
9. В країну починають надходити кошти іноземних інвесторів;
10. Успішно реалізується Державна стратегія регіонального розвитку.

Базові припущення альтернативного (оптимістичного) сценарію – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність. Економіка громади дозволяє займати сталу позицію в регіоні та впроваджувати збалансовану соціальну політику. Мешканцям зрозумілі майбутні напрямки розвитку території громади;
2. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія, комплексний план просторового розвитку, інвестиційний паспорт громади;
3. Покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів;
4. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах переробки с/г продукції, виробництва та сфери послуг;
5. Громада тісно співпрацює з міжнародними організаціями та фондами;
6. Мережа навчальних, медичних та культурних закладів забезпечує населення якісними сучасними послугами відповідно до потреб та наповнена висококваліфікованими кадрами;
7. Громада ефективно використовує державні субвенції на розвиток інфраструктури.

Результат альтернативного (стримано оптимістичного) сценарію:

Гребінківська МТГ поступово формує імідж як територія розвитку. Ведеться активна інвестиційна діяльність громади, ефективний маркетинг та брендінг, просування літературної спадщини Є.П.Гребінки, спортивних і рекреаційних можливостей громади. Налагоджуються партнерські та міжнародні зв'язки громади.

Громада здійснює інвентаризацію земель та комерційної нерухомості, формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуває їх на інвестиційні ринки.

Внаслідок ефективної політики місцевої влади громада залучає інвесторів у галузі з високою доданою вартістю та сільського господарства, реальний сектор економіки диверсифікується.

Створюється ефективна бізнес-інфраструктура: сучасний центр підтримки підприємництва, ведеться інформаційна та консалтингова підтримка підприємництва, в тому числі підтримка жінок, молоді, осіб із інвалідністю, ветеранів та членів їх сімей.

Активізується місцевий малий і середній бізнес, особливо навколо інвесторів заповнюючи логістичний сектор та сферу надання послуг.

Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.

Активізується економічне життя на сільських територіях за рахунок впровадження проєктів розвитку в рамках реалізації Стратегій розвитку громади, області, держави. Розвивається дрібне фермерство, крафтове виробництво, кооперативний рух, зелений туризм та інші види малого бізнесу на селі.

Громада трансформується в енергоефективну та ресурсозберігаючу, екологічно дружню із впровадженням альтернативних джерел енергії та зеленої економіки, ефективним управлінням ТПВ.

Активне залучення державних субвенцій разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту життя населення. Покращиться стан доріг та транспортна інфраструктура між населеними пунктами громади.

Громада інклюзивна, з широким залученням до підприємництва та активного громадського життя молоді, жінок, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших осіб.

Згуртованими зусиллями громади, влади та бізнесу формується безпечний, безбар'єрний інклюзивний життєвий простір, орієнтований на потреби жителів громади.

Створюється ефективна система управління та комунікацій на засадах демократизації процесів прийняття управлінських рішень та цифровізації та результативності діяльності органів управління громадою..

Описаний стримано оптимістичний сценарій є основою для формування стратегічного бачення громади. Це означає, що Стратегія та План заходів спрямовані на екологічно збалансований розвиток і тому не потребують альтернативних цілей та пріоритетів, а також альтернативних варіантів розвитку.

В інтересах ефективного та сталого розвитку громади та підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованих Стратегії та Плану заходів. Жодні ускладнення у ході виконання SEO для Робочої групи (у тому числі щодо недостатності інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки) не виникали.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання звіту про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Важливим аспектом виконання Стратегії та Плану заходів є проведення своєчасного та всебічного моніторингу наслідків їх реалізації у контексті впливу на довкілля та здоров'я мешканців громади. Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» визначено необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля з метою:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я у ході реалізації Стратегії;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості SEO);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, чи Стратегія виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документу державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет. У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, органи місцевого самоврядування вживають заходів для їх усунення.

Моніторинг проводиться відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р.№1272.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2023 р. №816 «Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу

реалізації зазначених стратегій і планів заходів» затверджено Порядок розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів.

Відповідно до документу моніторинг реалізації регіональної стратегії і виконання плану заходів проводиться шляхом:

- а) відстеження, вимірювання та аналізу відхилення показників фактичних результатів від цільових (проміжних) індикаторів досягнення цілей, визначених регіональною стратегією;
- б) порівняння фактично отриманих значень індикаторів здійснення заходів і їх значень, визначених планом заходів.

Моніторинг базується на відстеженні обмеженого кола обраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Вплив виконання Стратегії та Плану заходів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, може бути виявлений в результаті моніторингу реалізації проєктів та заходів, які матимуть прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення. Для моніторингу даних впливів пропонується використання таких екологічних показників (індикаторів) в розрізі компонентів довкілля:

Атмосферне повітря і клімат:

- викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел;
- викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від пересувних джерел;
- обсяг споживання енергоресурсів установами комунальної власності;
- обсяг споживання енергоресурсів населенням на 1 тис. мешканців.

Водні ресурси:

- частка житлового фонду, забезпеченого водопостачанням;
- обсяг скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти;
- обсяги забору та використання води;
- кількість проведених ремонтів/модернізацій мереж водопостачання і водовідведення;
- кількість осіб, залучених до заходів з підвищення екологічної культури у громаді.

Біорізноманіття:

- частка прибраних узбіч, парків, скверів, місць загального користування;
- кількість заходів з ліквідації аварійних дерев та сухостою, обрізки дерев;
- кількість висаджених саджанців дерев і квітів, розбитих клумб, квітників тощо в громадських місцях;
- площа території громади очищена від карантинних рослин.

Ґрунти:

- площа рекультивованих земель сільськогосподарського призначення, які зазнали негативного екологічного впливу;
- кількість лісових захисних насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг;
- частка площі сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території громади;
- частка площі деградованих земель у загальній площі території громади.

Відходи:

- обсяг утворення ТПВ на території громади;

- обсяг утворення промислових відходів на території громади;
- кількість встановлених контейнерів для сортування сміття;
- частка мешканців громади, які уклали угоди на вивезення ТПВ;
- частка ліквідованих стихійних сміттєзвалищ у загальній кількості таких сміттєзвалищ;
- кількість організованих пунктів прийому вторинної сировини;
- кількість мешканців громади залучених до просвітницьких заходів з належного поводження з ТВП.

Здоров'я населення:

- зростання/зменшення звернень мешканців до закладів охорони здоров'я;
- природний приріст (скорочення) населення громади;
- частка оновленої матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я у громаді.

Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного та екологічного розвитку дозволять чітко відслідковувати ефективність реалізації Стратегії та Плану заходів.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Результати моніторингу Гребінківська міська рада оприлюднює на своєму офіційному веб- сайті один раз на рік протягом строку дії Стратегії та Плану заходів і через рік після закінчення такого строку.

У разі, коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я мешканців громади, міська рада вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення зміни до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Зважаючи на географічне положення території Гребінківської міської територіальної громади реалізація Стратегії та Плану заходів не матимуть транскордонного впливу на елементи довкілля, тому відсутня потреба в оцінці транскордонних наслідків

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

Проект Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року розроблений з урахуванням довгострокових пріоритетів Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки, Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки, Регіональної схеми формування екологічної мережі Полтавської області (затв. розпорядженням Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2022 № 58).

Концепцією формування Стратегії є імплементація екологічних імперативів у соціально-економічний розвиток Гребінківської міської територіальної громади, що відповідає Основним засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року.

Метою Стратегії є формування нового бачення сталого місцевого розвитку, підвищення конкурентоспроможності місцевої економіки, інвестиційної привабливості, якості життя у громаді через ефективне використання ресурсів та реалізацію узгоджених інтересів влади, громади та бізнесу.

Стратегією визначено місію та бачення громади:

Місія громади : залізничний вузол із розвиненою інфраструктурою, край хліборобів, уславлених трудових, спортивних традицій, батьківщина Євгена Гребінки.

Бачення громади : Гребінківська міська територіальна громада в 2030 році

- згуртована успішна громада з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де залучають інвесторів, створюють робочі місця, надають якісні медичні, освітні, культурні послуги;
- з активним малим та середнім бізнесом, який займається вирощуванням сільськогосподарських культур та їх глибокою переробкою, виробництвом та наданням послуг;
- залізничний вузол з сучасною логістичною інфраструктурою;
- стартовий майданчик для культурного і спортивного розвитку мешканців, дитячої творчості, молодіжних ініціатив;
- комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

Виходячи з цього, основними стратегічними цілями проєкту ДДП є:

Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування досягається через реалізацію оперативних цілей:

- A.1 . Підвищення економічної спроможності громади;
- A.2. Підтримка малого та середнього бізнесу.

Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами досягається через реалізацію оперативних цілей

- В.1. Безпечна громада;
- В.2. Чисте довкілля;
- В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада;
- В.4. Ефективне врядування, активна громада.

Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр з ефективним управлінням та якісними послугами досягається через реалізацію оперативних цілей

- С.1. Сучасний освітній та культурний простір;
- С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край;
- С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля.

Стратегія ґрунтується на аналізі тенденцій розвитку економіки Гребінківської міської територіальної громади та враховує актуальні виклики соціально-економічного розвитку з урахуванням екологічних пріоритетів; вплив зовнішніх та внутрішніх чинників і ризиків; результати опитування населення та бізнесу; можливі сценарії розвитку громади; місію та

стратегічне бачення розвитку громади; стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку громади. Стратегія є основою для розробки короткотермінових та середньострокових програм економічного і соціального розвитку Гребінківської міської територіальної громади.

У результаті прийняття Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади та Плану реалізації на 2024-2027 роки Стратегії шкідливих впливів на атмосферне повітря, ґрунти, водне середовище (поверхневі та підземні води) не відбудеться. Водночас, можна відзначити позитивний вплив Стратегії на природні та соціальні умови життя та задоволення потреб місцевого населення.

Серед головних пропозицій Стратегії стосовно поліпшення стану навколишнього природного середовища можна виділити:

- удосконалення сфери поводження з ТПВ та зменшення негативного впливу відходів на довкілля і здоров'я населення, покращення технічного забезпечення сфери поводження з ТПВ, запровадження роздільного збору ТПВ; ліквідація несанкціонованих звалищ, підвищення екологічної обізнаності мешканців громади;
- впровадження енергоефективності та енергоощадливості, проведення енергосертифікації будівель комунальної власності, залученню альтернативних джерел енергії;
- забезпечення належного водопостачання та водовідведення на території громади;
- проведення екологічно просвітницьких заходів на території громади;
- сприяння поширенню органічного землеробства серед сільгоспвиробників громади;
- реалізація заходів щодо благоустрою населених пунктів Гребінківської міської територіальної громади, розширення зон рекреації, розвитку зеленого туризму;
- проведення відповідних робіт з карантинними рослинами на території громади;
- забезпечення належного рівня безпеки на території населених пунктів громади.

Негативний вплив на території з природоохоронним статусом відсутні.

Згідно з частиною першою статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою цієї статті. Оцінка впливу на довкілля спрямована на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Тому при реалізації заходів Стратегії щодо впровадження планованої діяльності відповідно до законодавства України повинна обов'язково бути реалізована процедура оцінки впливу на довкілля (ОВД). При необхідності, проекти планової діяльності будуть проходити процедуру ОВД відповідно до законодавства України.

Таким чином, виконання заходів проєкту Стратегії, буде спрямовано на покращення екологічної, продовольчої безпеки регіону, формування сталих агроєкосистем, зменшення екологічних ризиків здоров'ю населення, покращення енергопостачання та розвиток альтернативної енергетики, удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами, раціональне використання водних ресурсів, зменшення забруднення навколишнього середовища та буде мати позитивний вплив на стан довкілля. Заходи Стратегії пов'язані між собою балансом економічної, соціальної та екологічної складових, але з пріоритетом першочергового забезпечення сталого розвитку, зниження ризиків здоров'ю населення громади.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від виконання заходів Стратегії вказує на те, що реалізація проєкту ДДП позитивно вплине на ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, рекреаційні зони, стан атмосферного повітря, водних об'єктів,.

Це означає, що Стратегія спрямована на екологічно збалансований сценарій розвитку і не потребує розгляду альтернатив. Виконання запланованих заходів з охорони довкілля та здоров'я населення має спиратися на використання сильних сторін Гребінківської міської територіальної громади, максимальне використання зовнішніх можливостей, врахування слабких сторін та мінімізації зовнішніх загроз.

ДОДАТОК

Затверджено розпорядженням
міського голови від 23 лютого 2024
року № 137

Склад робочої групи з організації проведення стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року

1. Колісніченко В. І. – міський голова, голова робочої групи
2. Цапенко Л. В. – секретар Гребінківської міської ради, заступник голови робочої групи
3. Лазоренко Т. Ф. – начальник відділу соціально-економічного розвитку та регуляторної політики міської ради, секретар робочої групи

Члени робочої групи :

4. Рябека Л. О. – начальник відділу містобудування, архітектури та ЖКГ
5. Карабут С. М. – начальник відділу земельних відносин та охорони навколишнього середовища
6. Зінченко А. В. – начальник відділу інфраструктури, муніципальних ініціатив, інвестицій та енергоменеджменту
7. Сидоренко А. М. – начальник цивільного захисту, мобілізаційної роботи
8. Гуленко Е. О. – начальник відділу благоустрою, комунального господарства та транспорту

Виконавці документа:

Міський голова

Колісніченко Віталій Іванович

Начальник відділу соціально-економічного розвитку
та регуляторної політики

Лазоренко Тамара Федорівна

«29» лютого 2024 р